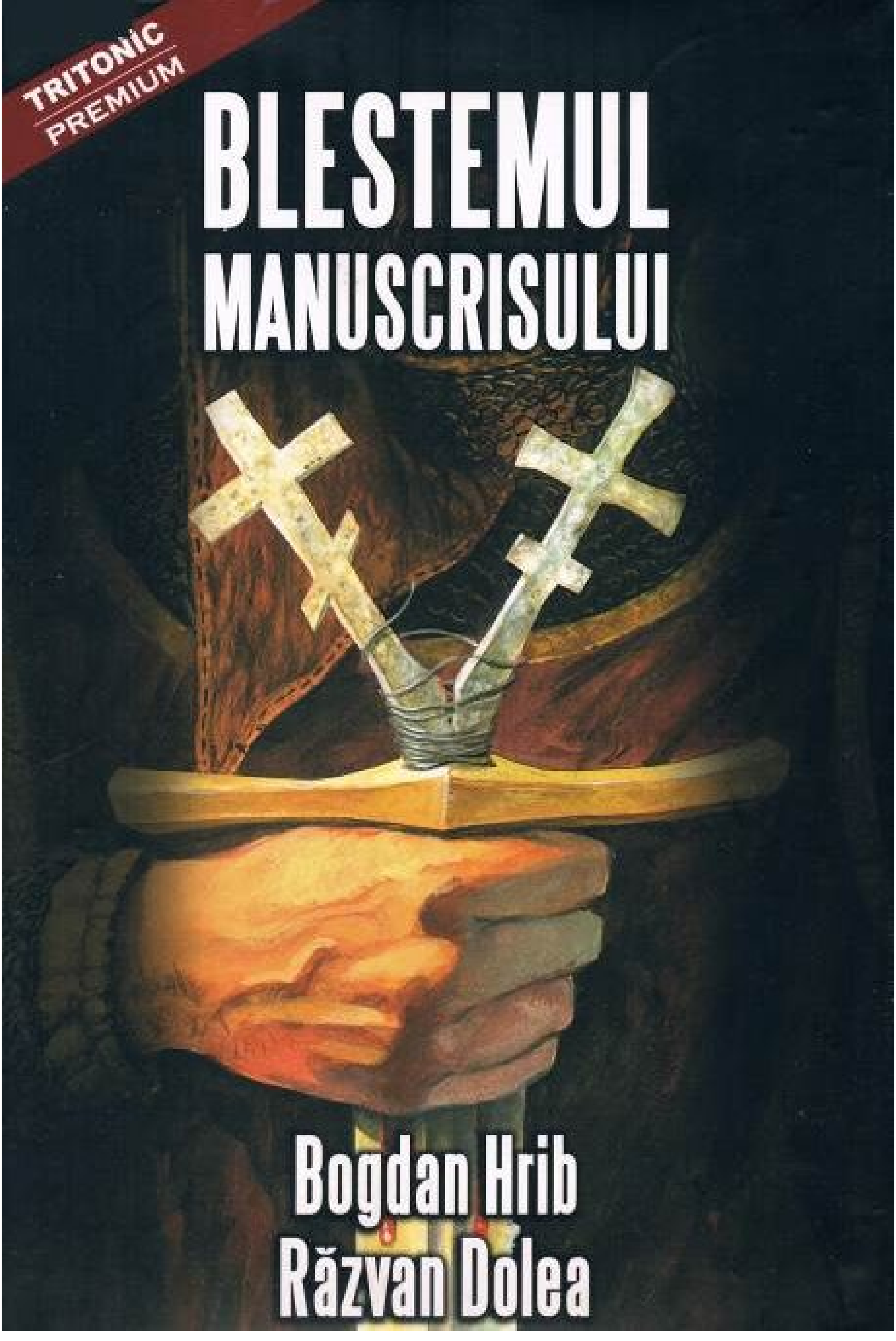

TRITONIC PREMIUM

BLESTEMUL MANUSCRISULUI

Bogdan Hrib
Răzvan Dolea

Bogdan Hrib
Răzvan Dolea

Seria: Stelian Munteanu #2

Blestemul Manuscrisului

TRITONIC
2008

Versiune ebook: [1.0] hunyade

TRITONIC Grup Editorial
Str. Coacăzelor nr. 5, Bucureşti
e-mail: editura®tritonic.ro
tel./fax.: +40.21.242.73.77
www.tritonic.ro
www. tritonic. ro/blog
Colecţia: TRITONIC PREMIUM

Consultant de specialitate: ALEXANDRA DOLEA
Ideea copertei îi aparţine lui ALEXANDRU DOLEA
desenul este realizat de RADU OLTEAN
şi grafica de ALEXANDRA BARDAN.
Tehnoredactare: OFELIA COŞMAN

Comanda nr. T 386 / mai 2008
Bun de tipar: mai 2008
Tiraj II: octombrie 2008
Tipărit în România: Monitorul Oficial R.A.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
HRIB, BOGDAN
Blestemul manuscrisului / Bogdan Hrib, Răzvan Dolea.
Bucureşti: Tritonic, 2008
ISBN 978-973-733-224-0
I, Dolea, Răzvan
821.135.1-31

Bogdan Hrib (n. 1966) este inginer constructor şi artist fotograf. A lucrat ca jurnalist şi, din 1993, este editor la Tritonic. A publicat romanul poliţist *Filiera Grecească* şi un volum conţinând reţete de salate, probate chiar de el.

Răzvan Dolea (n. 1958) este profesor de istorie şi realizator-coordonator la Radio România Cultural. A crescut printre cascadorii de la Buftea şi îi place să spună despre el că a fost şi rămâne profesor de ţară. Zilnic îl ascultaţi în emisiunea *Texte şi pretexte.*

Acest roman este o operă de ficţiune.

Personajele reale au fost alăturate celor imaginare.

Unde este realitatea şi de unde începe fantezia, doar cititorii – Domniile voastre – pot răspunde!

1.

E dimineaţă. O dimineaţă calmă şi liniştită. E răcoare în Pireu şi adie o briză, doar atât cât să simţi fiorul acela fin de frig, ce te trimite cu gândul la o cafea fierbinte, băută în pat. În pat cu o femeie frumoasă şi caldă. Cu Eleni...

Dar Eleni este deja trează şi bea cafea la o masă, pe terasa singurei cafenele deschise, la doi paşi de cheul de la care pleacă feriboturile spre insule. Eu sunt neliniştit şi caut o toaletă. De multe ori, în clipele cele mai plăcute şi relaxate, vezica îţi joacă feste nefericite. Evident, terasa la care stăteam avea dependinţe, dar puţin defecte. Grecul a ridicat din umeri şi mi-a indicat cu mâna o direcţie aiurea.

E octombrie. Început de lună. Sfârşit de sezon. Soarele începe să încălzească domol, iar portul de călători Pireu nu mai este la fel de aglomerat, ca în plină vară. Nu mai vezi turişti, dormind pe cheu ca într-un camping ad-hoc. Uriaşele feriboturi ancorate la mal, ca nişte hipopotami gigantici ieşiţi să se usuce, sunt aproape pustii. E linişte în portul Pireu.

Eleni stă comod pe scaunul din fier forjat, sprijinindu-şi coatele pe masă şi privind prin ochelarii de soare, undeva departe, sus. Tânără, frumoasă, liberă. Acum, îndrăgostită. Înconjurată de o mulţime de bagaje. Pentru două săptămâni a luat jumate din casă. Din casa ei. Eu am doar un geamantan mic şi geanta de mână. Să nu uit: şi aparatul foto. Două săptămâni în insule, singuri şi nederanjaţi. Fără prieteni, fără şefi, fără...

Doar eu sunt neliniştit. Caut cu disperare o toaletă. Ca într-un film prost. Am băut prea multă bere, visând la plecarea asta. Şi acum plătesc.

Mă opresc la intrarea în restaurantul portului, unde un grec spilcuit şi plictisit, cu o funcţie incertă, între portar, *bodyguard* şi şef de sală, îmi zâmbeşte amabil şi interogativ. Pufnesc nervos, grăbit de situaţie şi încep:

— *Do you speak English? Parlez-vous français? Parlare italiano?*

La fiecare întrebare, grecul ridică amuzat din umeri. Parcă din ce în ce mai amuzat şi neputincios. Situaţia devine presantă.

— La naiba! E aşa de greu să afli unde e un veceu în sala asta!?

Bărbatul se luminează brusc.

— De ţe nu spui, dom'le! Io vorbeşte româneşte, estem născut în Braila. Toalete este în fund, pe stânga.

— Mulţumesc mult.

Cu un pas vioi, alerg în direcţia arătată. Mai e puţin şi plecăm. Patruzeci de minute până soseşte feribotul. Seara vom fi deja cazaţi. O cameră elegantă cu terasă spre plajă, într-o vilă mare, albă. O cină romantică pe malul mării, briza care unduieşte catargele, Eminescu, o lumânare aprinsă şi flori proaspete, sirtaki în surdină, uzo, icre, saramură de calamar, salată grecească, tzatziki, Metaxa şi apoi... Poate o noapte de iubire, doar noi doi şi lumina lunii...

Evit în ultima clipă, cu un gest reflex, uşa deschisă cu forţă, de un bărbat care iese.

Şi sună telefonul. Mă opresc crispat în cadrul uşii. Aparatul sună şi vibrează, simultan. Doamne, iarăşi? Îl extrag cu frică din buzunar şi privesc ecranul. Nu pare un număr din România. Cineva mă apostrofează cu năduf într-o limbă străină. M-am oprit exact în cadrul uşii de la *Bărbaţi*. Renunţ şi, privind ecranul cu groază, mă întorc din drum. Fac câţiva paşi spre ieşire. Mă împleticesc. Încerc să

mă adun. Ce să fac? Răspund sau nu? Grecul din Brăila mă salută amical şi complice. Vreau să recunosc numărul sau măcar prefixul. Franţa, Germania, Italia? Nu-mi iese!

Şi răspund!

Sunt afară. La câţiva zeci de metri, Eleni, bronzată, cu o rochie colorată şi foarte decoltată, îmi zâmbeşte larg. Şi-a scos ochelarii de soare şi îi şterge cu un şerveţel.

— Da?

— *Bonjour, mon cher. Jacques Sardi t'appelle.*

O clipă mă bucur să-l aud pe inspectorul francez. Doar o clipă! Apoi mă înfior. Nu putea avea nici un motiv din lume pentru a mă căuta. Ştia că plec şi vreau să fiu lăsat în pace. La naiba, e ceva super nasol!

— Ce s-a întâmplat, Jacques?

— Mă iei repede!

— Jacques, sunt în port şi plec în concediu cu Eleni. În juma' de oră urc pe vapor. Nu mă sunai fără motiv. Ce s-a întâmplat?

— Aha, v-aţi hotărât să petreceţi o vreme împreună. Felicitări, *mon ami!* Se lasă cu o nuntă?

— Nu mă aburi, Jacques! Ce e?

— *D'accord!* Nu te mai ţin sub tensiune.

Face o pauză foarte scurtă, ca pentru a-şi face curaj:

— Avem o problemă.

— Eram sigur. Şi?

— Sunt în Germania. La Frankfurt. Frankfurt pe Main. Mâine se deschide aici târgul internaţional de carte. Îţi spusesem că voi fi şi eu aici...

— Da, şi?

— N-o să mă ierţi toată viaţa pentru asta!

— Nu mă mai pregăti atât, spune ce ai de spus!

— *Bref*. Acum două ore a fost găsit un cadavru în standul francez, era ascuns după o perdea care masca o garderobă. Era unul dintre cei care lucrau la amenajarea standurilor, angajatul unei firme germane.

— Şi ce legătură are asta cu mine?

— Are! Tipul era român.

— Dumnezeule!

— Şefii mei m-au rugat să te sun. Şi poliţia germană e de acord.

— Bine, dar poliţia noastră?

— Comisarul-şef nu trebuie să afle încă nimic. Ţi-ai dat demisia. Acum eşti în vacanţă.

— *Merçi* de aşa vacanţă.

— E vorba de o zi-două... Rezolvăm repede.

— Dar se va afla din presă.

— Nu se va afla nimic. Nu s-a făcut public incidentul. Nu e politic. Mai ales acum... Şi cu Uniunea Europeană... Plus vizita la nivel înalt...

— Dar n-am nici un...

— Stelian, te rog, ajută-ne. Este o situaţie delicată. Ajută-mă, după aceea cere-mi orice!

— Bine, să zicem, dar îţi repet, sunt cu Eleni în port. Plecăm în insule.

— Eşti la Atena sau la Salonic?

— În Pireu.

— Luaţi un taxi până la aeroport. Rezolv eu. La ghişeul Lufthansa, te vor aştepta două bilete cu numele voastre. Până ajungeţi acolo, aranjez totul. Te rog, grăbiţi-vă. Îţi rămân dator pe viaţă. Vă pup. Drum bun.

Şi închide. Rămân cu telefonul la ureche. Mai fac doi, trei paşi şi îl strecor în buzunar. Eleni vine spre mine.

— Cine a fost? S-a întâmplat ceva?

— Da. Nu o să-ţi vină să crezi. Cheamă un taxi, te rog. Mergem la aeroport.

— Cum?! La aeroport?! Dar insulele?

— O să rezolvăm cumva. Cândva...

O ating uşor pe mână. Cu cealaltă îi cuprind mijlocul şi, privind-o în ochi, o sărut lung pe buze. Mirosul parfumului şi gustul rujului, amestecat cu aroma cafelei, mă îmbată. Mă împinge uşor.

— Lasă-mă! Spune-mi! Nu mă păcăleşti aşa uşor!

Încerc să o privesc tot în ochi, dar privirea îmi fuge.

— Bine. Era Jacques Sardi. Cheamă, te rog, un taxi! Biletele ne aşteaptă la aeroport.

— Dar, de ce?

— Da, nu ţi-am spus. A avut loc o crimă la Frankfurt. Un român... Au nevoie de mine.

— Dumnezeule, vom avea linişte vreodată?

Nu ştiu ce să răspund. Nu am soluţii. Nu-mi cunosc priorităţile. Nu-mi respect viaţa personală. Nu ştiu ce să răspund.

— Nu ştiu, draga mea? E oare un blestem?

Ridic toate bagajele şi pornesc spre ieşirea din port. Aud paşii femeii în spatele meu. Transpir de furie şi de efort. Soarele a început, din nou, să ardă...

2.

Eu sunt Stelian Munteanu.

Acesta este chiar numele meu real. Mai am unul. Dan.

Stelian Dan Munteanu.

Nu răspund dacă mă strigă cineva Dan.

Răspund dacă sunt apelat Stelică, Stelios, Stelu, Stu – în funcţie de naţionalitatea celor care mă cheamă.

Nu sunt spion. Nu sunt poliţist. Nu sunt detectiv. Nu mai sunt jurnalist.

Dar am o mulţime de prieteni, care mă bagă în tot felul de buclucuri.

Nu am *licence to kill* şi nici o mie de *device*-uri electronice şi miniaturizate.

Dar trag bine cu pistolul şi, chiar mai bine, cu o carabină cu ţeavă lungă, bine echilibrată şi dotată cu o lunetă de la Zeiss. Am fost vicecampion balcanic la puşcă, în clasa a X-a, dar ai mei au crezut că voi pica treapta a doua şi „mândria familiei" nu va mai fi elev la mate-fizică la Mişu. Am renunţat la tir şi am luat treapta.

Apoi am ajuns inginer constructor, dar a venit '89 şi nu am profesat nici o zi.

Am scris SF, dar nu am publicat niciodată. Public doar ce scriu alţii.

Am început să fac fotografie artistică şi am avut trei expoziţii personale. Am un aparat vechi, metalic şi manual, un Asahi Pentax de vreo treizeci de ani. Prin '90 şi ceva mi-am cumpărat un Canon

EOS 300, de plastic, cu zoom şi autofocus. E mulţumitor. Nu sufăr digitalele. Şi nici nu prea îmi ies cadrele, atunci când sunt forţat să le folosesc.

În '90 m-am angajat fotoreporter la un cotidian important. Am fotografiat, am scris, am fost alergat şi arestat. Până la urmă, am renunţat. Chiar atunci când a început războiul în Iugoslavia.

În '93 am înfiinţat „Trident". Am tipărit cărţi cu mâinile mele. Am câştigat şi am pierdut. Mi-am obosit ochii, mi-am asprit palmele şi mi-am strâmbat coloana. Dar am perseverat. Entuziasmul şi nebunia s-au rătăcit pe parcurs.

În '96 m-am căsătorit. Din dragoste. Dragostea am pierdut-o pe drum. Dar ne-a rămas Lulu şi am rămas prieteni. Lulu mai are doar un an până la şcoală. Seamănă cu mine: e şmecheră, se supără repede şi mai ales, enervează pe toată lumea, atunci când se aruncă, plină de o lene grandioasă, în mijlocul patului, ca să se uite la televizor. Seamănă cu mama ei: e perseverentă, intransigentă şi foarte frumoasă.

Acum sunt pe drumuri, într-un costum negru sau maro închis, cu cămaşă şi cravată asortate. La curea, un BlackBerry care mă ţine în contact cu lumea. Am 95% din acţiunile „Trident" – un grup editorial din primele douăzeci.

În portofel, un permis de conducere şi unul de port armă. Pistolul – un Beretta 92 Compact L cu 13 focuri (13 mi-a adus întotdeauna noroc!) stă închis în cutia lui, de cele mai multe ori în dulapul de haine, jos, sub pulovere. Câteodată, în valiza de mână. Dar atunci ţin aproape, la mine, şi autorizaţia dată de băieţii legii – ai noştri sau prietenii lor europeni. O legitimaţie internaţională de presă nu-mi lipseşte niciodată. Un singur card de credit, inutil, pentru că nu prea ştiu să-l folosesc. În lateral, bancnote diverse: lei, dolari şi euro.

Puţini. Niciodată nu am destui. Şi de aceea mă plâng. Rate, pensie alimentară, curent, apă, cablu... Tot de aceea trebuie să muncesc. Încerc să-mi ajut prietenii să iasă din buclucuri. Unii mă plătesc pentru asta. Cei mai mulţi...

Am 40 de ani, uşor supraponderal, ochii kaki şi părul şaten. Am platfus şi câteodată port ochelari. Un tip banal!

Dacă mă întâlniţi, vă ofer o carte de vizită. Păstraţi-o! Într-o zi, poate o veţi folosi!

Asta-i...

3.

Nu se vede nimic. Pământul Germaniei este ascuns sub un strat gros de nori. Avionul coboară. Mi-am legat centura şi încerc să nu mă gândesc la nimic. Nu reuşesc. Am început-o nasol azi. Telefonul lui Sardi şi apoi Eleni care, fără o vorbă, a luat biletul de avion din mâna mea şi l-a rupt în patru. Apoi a făcut stânga împrejur şi a ieşit din aeroportul Atenei. Nu mi-a zis nimic, dar privirea ei a fost suficientă. Nu am strigat după ea şi nici nu am sunat-o pe mobil. Nu ştiu ce va fi...

Avionul aterizează cu o bufnitură surdă. Piloţii germani nu sunt cei mai delicaţi de pe lume. Parcă ai noştri sunt mai buni. N-am o tonă de bagaje – ca de concediu, aşa că stau liniştit lângă banda transportoare. BB-ul de la şold vibrează de două ori scurt. Îl ridic şi citesc: *La ieşire, cum intri în stânga. Sardi.*

Nu înţeleg ce vrea să spună. Şi oricum aeroportul din Frankfurt este de dimensiunea unui oraş. Îl voi lăsa pe el să mă găsească. Realizez că în bagaj nu am nici un costum. Doar un sacou kaki croit sport. Nu am nici armă.

Recuperez o valiză gri şi un sac de voiaj. Uff, şi nici laptopul nu e cu mine... sunt total nepregătit.

Trec de o uşă şi doi agenţi de poliţie în uniforme verzi mă încadrează. Jacques Sardi, cu un rânjet obosit, dar triumfător, s-a aşezat în faţa mea. Nemţii îmi saltă scurt bagajele şi francezul îmi strânge mâna.

— *Merde,* bine că ai ajuns. Suntem destul de îngrijoraţi.

Îl privesc lung. Elegant, ca de obicei, dar foarte sobru. Costum negru, cravată gri închis, cămaşă albă.

— Salut. Te-ai pregătit de înmormântare?

— Bine ai venit! Aşa e protocolul, cu germanii e mai bine să nu te arăţi jovial. Singur?

— Nu întreba!

— A ieşit cu scandal?

— Am zis să nu întrebi nimic!

— OK. Treaba ta.

— Treaba mea, pe naiba! Tu m-ai chemat în rahatul ăsta, ca să-mi distrugi concediul.

— O rezolvi tu cumva...

Maşina e chiar în faţă. Un BMW alb-verde *Polizei,* în care şoferul ne aşteaptă cu centura pusă. Sardi în faţă, eu între cei doi – ca şi când aş fi arestat. Cam aşa mă şi simt. Nemţii nu au scos o vorbă. Demaraj rapid, sirenă şi girofaruri.

— Îmi explici şi mie ceva?

— Nu sunt prea multe de spus. Un angajat german, electrician, cetăţean român a fost găsit mort în standul francez. În standul colectiv, în dreptul editurii *Les Arennes.* Aparent un accident – electrocutare sau probleme de sănătate – stop cardiac. Legistul însă bănuieşte că a fost otrăvit. Pe jos se găsea un pahar de plastic, cu urme de cafea. A fost dat la analiză. Cred că vom avea rezultatele, curând. Mergem direct acolo. Desează este recepţia de deschidere. Presa nu a fost anunţată şi...

— De ce?

— La ce te referi?

— De ce nu a fost anunţată presa?

— Organizatorii târgului şi reprezentanţii primăriei au propus să aşteptăm câteva ore. Este un moment politic nefericit, protestele

împotriva românilor, vizita preşedintelui român la târgul de carte... Nimeni nu vrea să pară altceva decât este!

— Să pară? A ce pare?

— Stelian, mă înnebuneşti! Nu ştiu a ce pare. D-aia te-am chemat pe tine. Să-ţi spui o părere. Până deseară trebuie să dăm un comunicat.

— Nemţii sau voi?

— Toţi!

— Tu ce căutai aici, Jacques? Aici la Frankfurt...

— Eram din întâmplare pe-aici...

— Rahat! Ştiu că nu erai aici de pomană. Dacă nu poţi să-mi spui, nu-i nimic. Va veni şi acel moment.

— Da, va veni.

Din nou linişte.

— Jacques, spune-mi doar atât: poate fi foarte grav?

— Da, mi s-a spus să fim foarte atenţi! Ai armă?

— Nu, evident. Plecam în concediu.

— OK, mă ocup.

— Unde voi locui? Cât rămân?

— La *Hessischer Hof,* vizavi de târg.

— Ştiu unde e. Cinci stele. Pile mari. De obicei, e plin în timpul târgului.

— Şi acum era plin. Dar ne-am descurcat. Vei rămâne cât e nevoie. Sper două sau trei zile.

— Bine. Îmi va trebui şi un costum. Eram pregătit de concediu.

— Rezolv şi asta. Eu stau tot acolo. Avem toată cooperarea germanilor.

Maşina intră în parcarea subterană de la *Maritim.* Coborâm. Jacques, agenţii şi cu mine. Şoferul şi bagajele rămân în maşină. Urcăm cu liftul în holul hotelului. Apoi, intrăm direct în

pavilioanele expoziţionale. Francezii sunt în B1. Standurile sunt pustii. Doar câţiva oameni. Ultimele retuşuri.

Ne trezim faţă în faţă cu un bărbat uriaş, care îmi întinde o mână pe măsură.

— *Gutten tag, herr* Munteanu. Comisar Rudolf Schwartz, poliţia metropolitană.

Mă prezint şi îi strâng mâna. De undeva, din adâncul creierului meu, izbucneşte o durere ascuţită. Mă aşez pe un scaun. Jacques îmi dă un cot şi îmi întinde o cola. O beau cu înghiţituri mici.

Editura *Les Arennes* are un colţ de patru metri, în standul colectiv francez. O mică garderobă este ascunsă de o perdea. Acum pliată în dreapta. Pe jos, conturul victimei. Tot în garderobă, un mic panou electric.

— Îmi permiteţi să încep? mă întreabă comisarul în engleză.

Chiar mă frământam, în ce limbă vom conversa. Germana mea este rudimentară.

— Vă ascult.

— Victima, Valentin Neagoe, cetăţean român, 38 ani, drept de muncă în Germania, angajat electrician, studii de istorie...

— Studii de istorie?!

— Da, din fişa noastră, profesor de istorie la Bucureşti, la un liceu. Chiar un master la Heidelberg.

— Şi ce căuta ca electrician?

Apoi, brusc realizez că am pus o întrebare idioată. Ştie toată lumea, cum e cu salariile profesorilor. Ceilalţi tac şi ei.

— Laboratorul a confirmat decesul prin otrăvire. Digitalină. În cafea.

— Când?

— A fost descoperit de un paznic, astăzi dis de dimineaţă. Pe la 5.30. Legiştii bănuiesc că a decedat aseară, în jurul orei 23.

— Alte detalii? Obiecte personale? Familie?

— Avem adresa de acasă. Locuia dincolo de râu, în Offenbach. În buzunare bani, portofel, o batistă. Nimic neobişnuit. Familia, în România. N-am anunţat încă pe nimeni!

— Nici ambasada?

— Nu. V-am aşteptat. Aici aveţi tot dosarul. Tradus în engleză.

Şi îmi întinde nişte coperţi verzi, care acoperă câteva foi.

Mă uit la Sardi cu ochi rugători.

— Eu zic să iei dosarul şi să mergem la hotel. Te schimbi şi vorbim cu toţii în patruzeci şi cinci de minute. Te însoţesc.

Din nou strângeri de mâini. Ieşim.

— Nu înţeleg nimic, Jacques.

— Te cred. Pare absolut stupid. Cine şi de ce să-l otrăvească?

— Vreo iubire?

— M-am gândit. Nu avea nici o prietenă. Locuia singur. Era retras.

— Au făcut percheziţie?

— Nu mi-au spus. Dar cred că da.

— O să vreau să merg şi eu acolo.

— Bineînţeles. Ce ar trebui să facem acum? Duminică soseşte preşedintele vostru.

— Nu ştiu acum. Ar trebui să găsim o formulă evazivă...

— Te las să te schimbi. Te aştept în hol. Îţi ajung treizeci de minute?

— Da.

— Stelian, zice privindu-mă în ochi, îţi mulţumesc.

4.

Am deschis valiza şi am împrăştiat hainele prin cameră. Mi-am luat papucii şi m-am dus la baie. Ţin duşul deasupra capului şi apa îmi curge pe faţă. Apa fierbinte mă înviorează imediat. Sunt la Frankfurt, nu în insulele greceşti. Investigând o crimă. Neoficial. Fără armă. Fără laptop. Fără costum.

Mă înfăşor într-un prosop imens, alb, brodat cu monograma hotelului şi mă arunc în pat. Deschid televizorul în surdină şi mă gândesc.

Apuc BlackBerry-ul şi apelez un număr de pe tastele rapide.

O voce feminină îmi răspunde imediat:

— *Bonjour,* ce faci? Cum e în concediu?

Nu-i răspund. Natalie ar trebui să fie pe aproape.

— Voi unde sunteţi?

— Ne plimbăm prin oraş. Am ajuns aseară târziu. Am trecut pe la stand şi ne-am cazat în Offenbach. Aici totul e OK. La tine?

N-are rost să mai fac pe misteriosul.

— N-am mai plecat. Sunt în Frankfurt.

— Aici?! În Frankfurt?! Ce s-a întâmplat? Când ai ajuns?

— Da, aici. Acum o oră. Ne vedem pe seară, dacă aveţi timp. E complicat.

— Eşti OK?

— Eu, da.

— Eleni?

— Prefer să nu discut.

— Înţeleg.

— Domn’ profesor?

— E şi el OK, ce să-ţi zic?...

— Vă sun mai târziu. Dacă nu aveţi altceva de făcut, cinăm împreună.

— Perfect. Aştept un semn de la tine. Pupi.

— Şi eu.

Închid. Caut cele mai sobre haine, nişte blugi negri şi o cămaşă bej. Sacoul kaki. O să-mi fie frig afară, dar în pavilioane e plăcut.

Cobor în hol.

Sardi stă pe un fotoliu. I-am lăsat lui dosarul primit de la comisarul german. Îl ţine deschis cu un aer absent şi admiră o pereche de picioare lungi şi suple, parcate pe un alt fotoliu lângă bar.

— Studiezi cazul?

— Da. Redutabilă pereche.

— Într-adevăr.

— Vreo editoare venită pentru târgul de carte.

— Cu siguranţă.

Şi mă gândesc să-l invit şi pe el la cina de deseară. Natalie este o prezenţă fascinantă. Vorbeşte franceza. Domn’ profesor, nu.

— Ţi-a venit vreo idee?

— Nu.

— Neplăcut.

— M-aţi adus aici să fac vrăji?! Nu înţeleg nimic, Jacques! Îţi dai seama că nu am timp să citesc dosarul. E ceva acolo care merită reţinut?

— Nici eu nu l-am citit! Aparent, otrăvirea nu avea nici un sens, nici o legătură amoroasă, nu datorii sau afaceri oculte, nimic periculos... Nu văd mobilul!

— Dar nici nu îmi spui din ce motiv eşti aici?

— Nu pot să-ţi spun. Căutăm un obiect.

— Iar diamante?

— Nu, un manuscris.

Mă strâmb la el.

— Ăsta-i un banc prost! Cauţi un manuscris la târgul de carte?! Ar fi trebuit să trimită un agent literar, nu un inspector-detectiv!

— Este o chestiune ciudată. Un manuscris rar! Când voi avea voie, îţi voi povesti mai multe. E delicat. Nu ştim prea multe...

— OK, dă-l naibii de manuscris! Nu ştiam că te-au însărcinat şi pe drepturi de autor! Deci pentru început, trebuie să găsim o idee de comunicat de presă. Potolim lumea. Îi liniştim pe organizatori şi pe comisarul neamţ. Apoi mergem la cină. Faci cinste. I-am invitat şi pe colegii mei. O să-ţi placă directoarea mea. Natalie...

— Franţuzoaică?!

— Nu, româncă. Dar cu părinţi cinefili sau melomani! Revin: mâncăm, vorbim şi cu ei, poate ne dau vreo idee...

— *Merde,* nu putem răspândi vorbele!

— Stai cuminte, Jacques! Natalie are doctorat în psihologie şi a fost ofiţer de informaţii! Prietenul ei, profesorul, este doctor în ştiinţe politice şi expert în spaţiul ex-sovietic!

Sardi mă priveşte uluit, admirativ:

— De unde i-ai găsit, amice?!

— Ca să te citez: nu pot să-ţi spun! Revin: mâncăm, vorbim, dormim şi mâine facem o vizită, noi doi şi cu Schwartz, la individ acasă. Printre picături, vorbesc cu o sursă la Bucureşti, să văd dacă aflu ceva despre Valentin Neagoe.

Nu-mi găsesc locul pe fotoliu – nu prea sunt obişnuit cu hotelurile de cinci stele – şi întreb:

— Unde mergem acum?

— L-am chemat pe Schwartz la un pahar! Aici la hotel. Bem un coniac şi gândim un comunicat de cinşpe rânduri. OK?

— De acord. Nu prea avem de ales.

Profund nefericit, mă cufund în adâncimile fotoliului. Măsuţa e retrasă şi puţin luminată, rotundă, cu o veioză elegantă. Chelnerul o aprinde şi ne întinde meniurile pentru băuturi. Jacques refuză cu un gest aparent elegant şi zice:

— Courvoisier. Două. Mulţumim.

Apoi se întoarce spre mine.

— OK, nu? Deci comunicatul!

— Mă gândesc.

— Nu avem prea mult timp. Schwartz apare şi el în zece minute. Trebuie să-i propunem ceva... Ceva plauzibil.

— Da, sigur, plauzibil! Nu ştiu cum minte presa prin Germania, dar nu avem altă soluţie decât minciuna. Un accident sau un infarct. Şi cum accidentul nu dă bine pentru organizatori, nu ne rămâne decât infarctul.

— Eşti sigur?

— Nu, Jacques... Nu sunt, dar n-avem altă soluţie. Vom formula textul, ca şi cum nu avem alte rezultate încă, dar că, cine ştie, pot apărea elemente noi, în zilele următoare.

— Şi până atunci, încerci să afli ceva?

Surprinzător de neajutorat pare acum Sardi.

— Da, voi suna chiar acum.

Un fior de răcoare mă străbate de-a lungul corpului. Holul hotelului este încălzit, dar afară e răcoare. Cred că e mai mult enervare şi oboseală, decât frig. Caut în telefon numărul lui Anton Demetriade. Îl găsesc repede şi mă uit la ceas. Ar trebui să fie încă la lucru. Sardi mă priveşte tăcut, sorbind din coniac şi aruncându-şi privirile periodic, către celelalte fotolii. Caută sau se fereşte...

— Ce plăcere! Ce plăcere! izbucneşte vocea lui Toni în receptor, mai-mai să scap aparatul din mână.

— Şi pentru mine la fel, inspectore!

— Nu m-ai sunat demult. Parcă ziceai, într-un e-mail, că pleci la odihnă şi tratament...

— Uite că s-au schimbat datele problemei!

— Te ascult! E evident ceva delicat... Unde eşti?

— În Frankfurt! La târgul de carte...

— Super! Cine-a murit?

— Aşa rapid te-ai făcut?!

— Învăţăm, învăţăm! Nu mă mai gratula! Te ascult.

— Un cetăţean român, rezident în Germania. Valentin Neagoe, 38 ani, electrician, studii în istorie. Fără antecedente, aparent fără prieteni, iubite... Totul curat. Află dacă există ceva în trecut. Otrăvit cu digitalină. Aparenţă de infarct. Dar era sănătos tun. N-am alte date.

— Cam subţire! Încerc. Mai devreme de mâine seară, nici o şansă. Te sun şi îţi trimit e-mail. Ar trebui să ştim şi noi ceva oficial?

— Nu încă. Nu e politic. Va apărea un comunicat.

— Bine, dar mâine vrem şi noi nişte date mai clare. Dacă ai. Vine barosanu' în vizită acolo şi ştii că ăia de la „trei litere" sunt în alertă.

— Mâine vom şti mai multe. Nu ar fi bine să anuleze vizita. Lasă-mi puţin timp. Şi eu am picat aşa...

— Bine, Stelică. Vorbim mâine. Seară bună. Şi succes.

— La fel.

Închid. În fotoliul de lângă mine e poliţistul german. Îmi zâmbeşte larg şi pune pe masă două genţi negre dreptunghiulare.

— Bună seara.

Ne strângem mâinile.

— Aici aveţi tot ce vă trebuie. Un laptop Dell cu toate cele

necesare şi aici, o trusă standard a poliţiei germane, HK P 2000, 13 cartuşe, trei încărcătoare şi un toc. Vă rog să-mi semnaţi!

Îmi întinde o foaie A4 scrisă în engleză – germană şi un stilou deschis. Arunc o privire. Nu ştiu dacă e de râs, dar stilul foarte oficial al neamţului, mă amuză la culme. Semnez procesul-verbal de predare-primire şi îl înapoiez. Îmi dă alt exemplar împăturit în patru şi se aşează mai comod pe fotoliu. Un chelner aşteaptă în picioare lângă el.

— *Wasser, bitte!*

Şi se întoarce spre noi:

— E prea devreme pentru *schnapps*! Vă ascult!

Mă uit spre cele două genţi negre. Aş vrea să le deschid. Pistolul ar fi mai la îndemână în toc, la centură, iar laptopul ar trebui să ne folosească, chiar acum. Mă uit contrariat spre Sardi.

Înţelege aproape imediat.

— Toaleta e acolo. Asta-i geanta cu arma. Până te întorci, deschid ordinatorul.

Mă amuz de fiecare dată la auzul cuvintelor pe care francezii le folosesc, doar ca să nu preia originalul englezesc. „Discul dur” în loc de hard-disk sau „şoricel” în loc de mouse. E puţin penibil. Sau nu. Pentru ei...

Mă duc la toaletă în linişte. Nu e nimeni. Totul sclipeşte. Intru într-o cabină, cobor capacul vasului de veceu şi pun geanta pe el. Deschid. Arma este nouă, frumoasă, elegantă. Nu am mai avut niciodată un HK. Potrivesc holsterul[1] la centură. Realizez brusc că e pentru stânga. Sardi le-a transmis nemţilor, altfel nu aveau de unde să ştie că sunt stângaci. Cântăresc pistolul câteva clipe, în palma deschisă. Mă sprijin de peretele cabinei. Faianţa este rece şi dură.

---

[1] toc de pistol, pus la centură.

Mă înfioară. În ce nebunie m-am băgat...

Apuc un încărcător şi îl introduc în pat. Armez şi pun piedica. Introduc arma în toc. Închid geanta şi trag apa. Aşa... ca să mimez un pretext.

Cei doi mă aşteaptă în tăcere. Jacques a pornit laptopul şi mi-l întinde.

— Totul OK?

— Da.

— Bine. Atunci să scriem o propunere de comunicat. Mai e puţin şi se face seară. E deschiderea şi apoi cina... Te rog, mai repede...

Dau din cap şi deschid un fişier nou de *Word.* Încep să scriu.

5.

E târziu. Nu ar trebui să mănânc la ora asta.

Deschiderea a fost fastuoasă. Ca de obicei. Un pic prea fastuoasă, pentru unul care a trăit şi anii „epocii de aur”. Au servit şampanie şi antreuri reci. Editorii erau eleganţi. Ei, la costume închise şi papioane. Ele, în rochii de seară. Unele rochii, foarte economic croite. Femei frumoase şi bine proporţionate. Un regal. S-au spus bancuri răsuflate şi s-au făcut mici bârfe, în vreo sută de limbi diferite. Totuşi, engleza se auzea peste tot.

Nati e sexi, ca de obicei – nici nu mă aşteptam la altceva. O bluză neagră mulată şi cu un decolteu la limita decenţei unei directoare de editură. Fusta e tot neagră, dintr-un material uşor lucios şi se termină cu fix două degete deasupra genunchilor. Profesorul e negru de sus până jos: cămaşă, costum, cravată, pantofi, tot! Poliţaiul francez are tot costum închis, un fel de negru semi-mat, dar cămaşă albă şi papion de un bej-bronzuliu-metalizat, destul de chicios!

Întreaga seară am observat amuzat jocul de priviri al celor trei: Natalie Rădulescu, profesorul Doru Dumitrescu şi inspectorul Jacques Sardi. S-au cercetat, s-au tatonat, şi-au aruncat câte-o privire... Nu ştiu dacă Nati are vreo chestie cu profu’ şi nici nu mă interesează, dar, sigur, Jaquot a provocat mândrii şi gelozii...

Ne aştepta o limuzină. Nu una americană, evident. Un Audi A6 cu şofer. La restaurant am rămas cu gura căscată. Un fel de tunel al timpului. *Weinhaus Brueckenkeller* are vreo trei sute cincizeci şi de ani

şi deviza că orice oaspete trebuie să se simtă aici rege. Ne-am aşezat la o masă la care ar fi putut sta Goethe, acum ceva vreme... Sardi a vrut să se întreacă pe sine. Sau poate, poliţia germană încearcă să-mi mulţumească. Pentru ce, nu ştiu?...

Fiecare a ales după suflet şi stomac. Carne de porc sau pui, cartofi, varză sau salată. Un vin roşu sec. Un merlot, pe care l-a ales tot Sardi. Am mâncat în tăcere.

Acum, cu un *apfelpfannkuchen* la desert, pot începe discuţiile.

Parcă asta aşteptăm cu toţii... E aproape linişte. Doar sunetul respiraţiilor, uşor gâfâit, clinchet de furculiţe şi pahare. Mă apucă somnul şi nu mai am chef de vorbă. Dar nu am de ales. În plus, vreau să îl provoc pe francez. E prea misterios... Pistolul mă înghionteşte la şold şi mă întreb dacă îmi trebuia. Sardi zâmbeşte continuu, Nati şi ea, Doru îi priveşte sobru.

— Deci, prima vizită la Frankfurt, nu-i aşa?

— Da, aici da. Nu şi în Germania.

— Aveţi stand?

— Nu, cărţile sunt expuse în standul colectiv al României...

Discuţia e stupidă şi, cu mare greutate, maschez un căscat uriaş. Îi întrerup:

— Scuze că intervin Jacques, comunicatul a mulţumit pe toată lumea?

— Aparent da. Nu s-au făcut speculaţii.

— Încă... intervine directoarea mea. Televiziunile noastre abia aşteaptă să umfle un subiect, până la sufocare!

— Să sperăm că nu va fi cazul. Nu avem nici un element de senzaţional în acest incident. Între timp, vom avea mai multe date. Oricum, sper să rezolvăm repede totul.

Un nou căscat ascuns în palmă. Banalităţi. Îmi îndrept spatele şi atac:

— Jacques, eu nu mă ascund de colegii mei. O crimă e o crimă...

Realizez că am lansat un enunţ genial, de tipul celui cu iarna-vara. Mă repliez.

— Vreau să zic: întotdeauna există un mobil!

— Evident, *mon ami*! Mai rămâne să-l descoperim. Spuneam doar că poate fi o chestiune banală. O crimă accidentală – o confuzie. Sau o răzbunare stupidă, pentru cine ştie ce întâmplare din trecut.

— Pe naiba! Greu de crezut că un fost coleg de liceu, căruia i-a furat iubita acum douăzeci de ani în Bucureşti sau, cine ştie în ce colţ de Românie, îl urmăreşte până aici, ca să-l ucidă! Eu cred că victima avea şi o latură ascunsă a vieţii.

Îl privesc fix în ochi.

— Doar nu degeaba ai fost de acord, că am nevoie de o armă.

Dumitrescu tresare şi mă priveşte perplex. Natalie urlă la mine:

— Să nu-mi spui că eşti înarmat la restaurant?!

Confirm, înclinând capul uşor. De parcă n-aş şti că ardeleanul de profesor, poartă tot timpul la curea, în spate, o brişcă scurtă cu lama lată şi pliată. Sunt sigur că o are şi acum. Doar l-am mai văzut.

— Şi eu sunt înarmat, stimaţi prieteni, explică Sardi. Într-adevăr, există şi posibilitatea ca în spatele acestei crime aparent lipsită de mobil, să existe o reţea complexă de interese.

Îi văd cum devin brusc atenţi. Şi el şi ea.

Atunci arunc lovitura finală:

— Jacques, te rog fii sincer! Recunoaşte că e vorba de manuscrisul ăla misterios! Nu erai la Frankfurt întâmplător!

Am aruncat-o la plezneală, dar am lovit în plin. Profesorul se încruntă, directoarea face ochii mari şi francezul priveşte în jos încercând să-mi răspundă.

— La început, nici mie nu-mi părea o idee posibilă, dar la tirajele care se pot imprima pentru un manuscris inedit şi la banii care se

pot câştiga, o crimă nu mai pare atât de neaşteptată. Când poţi vinde milioane de exemplare dintr-un titlu în toată lumea, un manuscris secret...

— Opreşte-te! îmi şopteşte Jacques.

Are o faţă obosită. Ca şi când e un alt om, într-o clipă.

— Opreşte-te! Nu e vorba de tiraje şi drepturi de autor.

Se împiedică. Nu poate sau nu vrea să-şi găsească vorbele.

— O să încerc să vă explic. Nu ştiu prea multe. Nimeni nu ştie prea multe.

Chelnerul se apropie amabil. Se lasă tăcerea. Umple paharele. Cerem încă o sticlă de vin. Linişte. Se întoarce, o deschide şi toarnă în paharul meu şi al lui Sardi. La noi se terminase vinul. Pleacă.

— Mazarin... Cardinalul a fost un pasionat bibliofil. Cărţile sale au constituit baza, nucleul Bibliotecii Naţionale a Franţei. Într-o arhivă, s-au cercetat scrisori trimise de Mazarin către mai mulţi erudiţi. Oameni de cultură... Şi preoţi. Într-o scrisoare se pomeneşte despre un manuscris. Un manuscris secret. Pe care nu l-a deschis nimeni, niciodată. Dar care se găsea în păstrare la regină. Până într-o zi când, Ana de Austria, regina mamă, obosită sau speriată, i l-a oferit spre studiu. Era perioada Regenţei lui Ludovic al XIV-lea. Şi i-a transmis cardinalului povestea acelei cărţi... De fapt, greşesc, nu e o poveste! E un fel de set de instrucţiuni. Orale. Transmise din rege în rege. Era în 1660. Mazarin era italian şi legăturile sale cu Roma şi papalitatea erau cunoscute. Cardinalul a scris la Roma şi a încercat să afle mai multe. Aparent, nu a primit nici un răspuns. În mai puţin de un an a murit. Pe 9 martie 1661. Avea aproape cincizeci şi nouă de ani. Regele Ludovic al XIV-lea a fost încoronat în 1654, la şaisprezece ani. În 1661 avea 23. Regele Soare a fost un monarh absolut şi a avut drept contemporani mari oameni ai istoriei Franţei. Despre document nu a mai pomenit nimeni, niciodată.

Ridică paharul cu apă şi îl bea cu înghiţituri mici. Nu-mi dau seama dacă îi este sete sau vrea să mărească tensiunea.

Nati nu mai rezistă:

— Şi?

— Şi totul ar fi rămas o poveste frumoasă ca multe altele, dacă nu ar fi început să sosească anonime.

— Anonime? Unde?

— Aici e problema! Anonimele care vorbeau despre acest document care ar ameninţa ordinea lumii, au fost trimise la Comandamentul Poliţiei, la Preşedinţie, la Consiliul de Miniştri şi la serviciile secrete. Totul părea o glumă proastă! Apoi, s-a pomenit acel document al lui Mazarin, scrisoarea care există în arhive şi povestea a început să pară puţin veridică!

Am rămas toţi cam dezumflaţi.

— Asta-i tot? comentează Natalie.

— Şi pentru acest document misterios te-au trimis pe tine aici? mă răstesc eu la el. Asta mi se pare o prostie.

Apoi îl privesc mai atent. Îl cunosc de ceva vreme.

— Jacques, ăsta nu-i tot adevărul!

Oftează şi zâmbeşte strâmb.

— Nu. Dar e o bună parte din el.

Îşi priveşte ceasul şi zice:

— E târziu şi mâine va fi pentru toţi o zi plină, să mergem la culcare.

Nimeni nu comentează. Ne ridicăm în linişte. Maşina este în parcare. Cu şofer.

Ne lasă la *Hessischer Hof* şi îşi continuă drumul cu ceilalţi doi până dincolo de Main, în Offenbach. Ne strângem mâinile pe holul de la etajul trei şi ne urăm noapte bună. A fost o zi nebună.

Mă apropii de uşă cu capul puţin aplecat. Şi mă opresc...

Îngheţ.

Uşa de la cameră este uşor întredeschisă. Uşor. Doar jumătate de centimetru. Răsuflu adânc pe tăcute şi duc mâna la şold. Reuşesc să extrag pistolul fără cel mai mic zgomot. Armez cu cât mai puţine mişcări. Îmi reamintesc că întrerupătorul – ca de obicei – este în stânga uşii, cam la înălţimea capului. Cu pistolul în stânga, lovesc uşa cu piciorul, arunc dreapta pe întrerupător şi mă las pe vine, încercând să mă feresc de un eventual agresor, care ar deschide focul.

Nu se întâmplă nimic. E linişte. Doar priveliştea din faţa mea este terifiantă. Toate lucrurile din cameră sunt aruncate în cele mai violente poziţii. Toate hainele mele sunt aruncate pe jos. Uşile şi sertarele sunt deschise. Cineva a făcut o percheziţie în mare grabă.

Rămân pe holul hotelului şi ridic telefonul. Apăs pe o tastă.

— Da, Stu, ce este?

— Pune o haină pe tine şi vino la mine! Repede!

Nu comentează:

— Vin în două minute! Eşti bine?

— Da, te aştept.

— Vin acum.

Închid.

Fac câţiva paşi spre fereastra de la capătul holului. Oraşul este pustiu, dar luminat puternic.

Of, Doamne, în ce m-am băgat...

Zăresc în depărtare silueta suplă a unei catedrale catolice. Îmi fac semnul crucii din respect şi obişnuinţă...

Tatăl nostru care eşti în ceruri...

6.

— *Pater noster, qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum*...[2]

Buzele tremurau în barba îmbătrânitului înainte de vreme Mare Maestru. Degetele împreunate însemnau acum nu mânerul spadei, ci crucifixul. Vinele puternice împlineau parcă patima Mântuitorului, închipuită în argint de un meşter din Nürnberg.

Germania! Germania! Ce departe şi cât de demult... Ierusalim, Roma, Marienburg... Transilvania. Lupte, rugăciune, lupte, penitenţă, rugăciune cu sânge! Via Crucis! Ierusalim, Roma... Ce-o fi la Roma?...

Marele Maestru se ridică şi trosnetul genunchilor e acoperit de scârţâitul uşii.

Un târşâit de picior betegit de fier păgân, aduce un zâmbet de liniştire pe faţa Marelui Maestru:

— E fratele Walter.

— Ilustre Maestre, Sfântul Părinte, Papa Inocenţiu[3] a trecut la Domnul!

Mintea iute a omului politic şi a militarului răspunse înaintea prelatului:

— *Jesus Maria*! Acum suntem la cheremul regelui Andrei[4]!... Dumnezeu să-l odihnească în dreapta lui!

Apucă apoi spada şi privind lung la crucea formată din gardă şi

---

[2] *Tatăl nostru care eşti în ceruri, Să fie sfinţit numele tău*. (lat.)

[3] Inocenţiu al III-lea – papă 1198-1216.

[4] Andrei al II-lea – rege al Ungariei 1205-1235.

mâner, porunceşte cu vorbe căutate printre gândurile, care se vede că-l chinuie:

— Să se îndeplinească cele de cuviinţă pentru cinstita comemorare a Papei Inocenţiu. Şi... să se adune Consiliul general... mâine, după liturghie!

Soarele se adâncea între crenelurile zidului dinspre apus şi după acelea ale munţilor prăbuşiţi peste cetatea cavalerilor Sfintei Fecioare. Tot spre apus îşi mâna gândurile şi Marele Maestru, Hermann von Salza[5], cavaler şi slujitor al crucii, în numele Neprihănitei.

Roma, Buda... Papa Inocenţiu e mort. Creştinătatea plânge cu un ochi şi cu celălalt râde. Mare uşurare trebuie să fie acum la Londra, Paris sau Buda... Dar la Roma? Pe cine va alege conclavul? Conciliul de la Lateran[6] *abia s-a încheiat, dar cine ştie? Nici împăratul romano-german nu stă cu mâinile în sân! Dar regele Andrei al Ungariei? Acum cinci ani, în 1211 a semnat privilegiul acordat Cavalerilor Teutoni cu mâna tremurândă şi mai mult de frica Papei*.

Marele Maestru ştie prea bine asta şi dacă până acum a putut să se desfăşoare înspre convertirea păgânilor şi a schismaticilor, e pentru că a avut alături mâna grea a Papei, care preschimbase crucea în spadă, iar binecuvântarea o făcuse vecină cu excomunicarea. A construit cetăţi, a creştinat o mulţime de cumani păgâni, iar cu valahii s-a înţeles, cât te poţi înţelege cu aceşti urmaşi de *pastores romanorum*[7]. Pe care nu-i prea vezi, dar îi simţi în tot locul. E ceva care-l atrage spre aceşti valahi negri, cu obiceiuri prea vechi pentru a fi creştine, dar cu o credinţă în Dumnezeu care îl fac

[5] Hermann von Salza – Mare Maestru al Ordinului Teuton 1210-1239.

[6] Conciliul Lateran IV (1215).

[7] *păstorii românilor.* (lat.)

apropiatul lor, confident şi martor, tovarăş de muncă sau de arme. Adunaţi în aşezările lor greu accesibile, supuşi celor mai viteji şi celor mai înţelepţi, valahii aceştia sau români, cum îşi spun ei, dacă n-ar avea muieri şi copii ar semăna cu un ordin monahalo-cavaleresc, consacrat muncii, cinstirii divinităţii şi războiului cu veneticii. S-a luptat cu ei şi a fost impresionat de contopirea acestora cu mediul în care se băteau.

A mai văzut aşa ceva în Orient. Şi a hotărât că-i mai cuminte să-i apropie pe cei care cunoşteau fiecare palmă de pământ din această ţară străină. Ar fi o soluţie de viitor, într-un spaţiu lipsit de aliaţi, unde valahii sunt cei mai mulţi. Asta va comunica a doua zi Consiliului General. Dincolo de munţi, înspre Dunăre, acolo e marea miză: un stat teuton cu rosturi de cruciadă şi misiune catolică...

Dacă i-aş câştiga pe valahi! Ar crea presiune asupra Ţaratului bulgar şi ar uşura misiunea Imperiului latin de la Constantinopol... Acestea erau ţelurile Papei Inocenţiu. Ce va urma? Totul e în mâinile divinităţii... Pe cine vor alege cardinalii?

Privea fumul care sfârşea viaţa lumânării de pe masă.

La Roma, pe colina Vaticană, la numai două zile după moartea Papei Inocenţiu, s-au pus în sobă paie uscate: *Habemus papam Honorius tertium*![8].

Moştenirea Papei Inocenţiu e salvată! Cruciada continuă! De la Papa Urban al II-lea[9] şi atâţia suverani, de mai bine de un veac, a cincea oară se adună regii creştinătăţii să dea piept cu necredincioşii şi să elibereze încă o dată Cetatea Sfântă. De fiecare dată, căile au

---

[8] *Avem un papă, Honoriu al III-lea.* (lat.) Papă 1216-1227.

[9] Urban al II-lea – papă 1088-1099; iniţiator al cruciadelor.

fost altele şi lupta în numele Sfintei Cruci a avut alte ţinte.

7.

Iarna a trecut, dar cu ea au ajuns şi veştile bune aşteptate de Marele Maestru. Riga Andrei n-a avut vreme de şicane şi mustrări. Trebuie să ducă la îndeplinire jurământul de cruciat.

Marele Maestru e prea îmbătrânit de arme şi politică pentru a-şi face iluzii.

— Pe unde va apuca *Rex Andreas* drumul Ierusalimului?

— Prin Croaţia, eminente!

Încă o dată Walter, vechiul camarad şi confident de taină, îi mulţumeşte aşteptările. Aşa gândeşte şi el. O neînsemnată satisfacţie. Regele nu pleacă prea departe... Iar veneţienii îl vor ţine în vecinătate, în loc să-l ducă dracului!

— Doamne, iartă-l pe nevrednicul tău rob!

— Aţi spus ceva, Maestre?

— Nu, Walter, doar împătuream gândul cu vorba.

— Sunteţi tulburat...

— Mai mult împrăştiat în nelinişti. În *Septentrion*[10] lituanienii, aici cumanii şi valahii. Şi peste toţi regele Andrei! Alături doar tiara papală, care-i mai mult povară decât sprijin. Rămâne spada, frate Walter!

— Nu neapărat!

— Ce vrei să spui?

— Nici viteazul vostru braţ nu apucă spada cu mâna goală.

---

[10] *Nord*.

Puneţi în dreapta mănuşa de zale şi în stânga una de catifea. Chiar de veţi ucide cu dreapta şi binecuvânta cu stânga, Sfântul Părinte, să nu zic Domnul, va aproba.

— Ştii bine că acum e mai uşor să ucizi decât să binecuvântezi... şi mai bine văzut.

— Oamenii din aceste locuri au o vorbă: nu trebuie să ştie stânga, ce face dreapta.

— Te-ai apropiat cam mult de ei în ultimul timp!

— În slujba cauzei Ordinului, Mare Maestre!

— Linişteşte-te, Walter, ştii bine că te-am apreciat şi iubit întotdeauna, vechi camarad de arme.

— Nevrednic sunt!

— Şi ce mai spun valahii... tăi?

— Că românului poţi să-i iei, dar nu poţi să-i dai cu de-a sila!

— Mândră vorbă! Îţi vine chiar să-i crezi când se dau drept urmaşii romanilor!

— Liturghia lor o dovedeşte!

— A lor..., Walter? Noi n-am discutat niciodată pe-ndelete, tu ce eşti?

— Frate al Ordinului Sfintei Fecioare, supus al Sfântului Părinte şi ascultător al vostru!

— Da, da... Ziceai că am primit câteva butoaie de la fraţii misionari al lui Dominic de Guzman[11]!

— S-au aşezat dincolo de munţi, spre Răsărit, *Hochmeister*[12]. Pe apa Milcoviei... Au de gând să ducă adevărata credinţă între schismatici. Sfântul Părinte îi îndeamnă şi îi binecuvântează.

— Tu eşti diplomat şi când torni vinul. Frumoasă culoare!

---

[11] Dominic de Guzman (1170-1221), fondator al ordinului monastic Dominican.

[12] *Mare Maestru* (germ.)

— Oamenii locului îi zic soiului „galbenă”. Vin bărbătesc, de spadă şi alcov!

— Walter! Ai băut cam mult ca să-l încerci!

— Iertare, eminente!

— Deşi te cunosc parcă de când lumea, dacă stau bine să mă gândesc, tu n-ai nici zece ani în Ordin. Eşti învăţat mai mult cu lupta, decât cu rugăciunea...

— Sunt militar de când mă ştiu...

— Te ascult, Walter! Vinul ăsta are calităţi duble: te face imprudent vorbitor, dar şi înţelept ascultător.

— Am trăit din meseria armelor în oastea marelui Kaloianis[13]...

— Bulgarul!

— Valahul! Cel încoronat de Papa de luminoasă amintire, Inocenţiu, cu titlul de *rex*!

— Tu eşti valah, Walter?!

Tonurile de galben-verzui din cupele – vechi de la asediul Zarei[14] – se prelungeau pe fereastră peste pădurea frământată vremelnic de o ploaie de vară timpurie. În ochii călugărului-cavaler şchiop s-a întrupat sudoarea amintirilor.

Marele Maestru îşi plimba stânjenit, ca într-un ritual al trecerii timpului, arătătorul dreptei pe buza pocalului. Culese o picătură de vin şi o aşeză pe fruntea camaradului său:

— Confesează-te, prietene!

Mirat de tremurul din glasul severului conducător al teutonilor, Walter ridică ochii de culoarea toamnei împlinite şi îi odihni în ai Maestrului, sidefaţi ca o mare liniştită încă în aşteptarea furtunii.

— Înainte de depunerea voturilor mă chema Vlad... sau

---

[13] Ioniţă cel Frumos – ţar al celui de-al doilea ţarat bulgar 1197-1207.

[14] Asediul Zarei (1202).

Vladislav... Mama îmi spunea Vlad... Sunt plin de păcate, părinte... Eminente Maestre... La Adrianopole[15] eu l-am luat prizonier pe Balduin[16], împăratul... Iertare, Mare Maestre şi iartă-mă, Doamne!

— Dacă ţine de mijlocirea mea, fii fără grijă, te iartă! Niciodată nu am iubit Flandra şi cu atât mai puţin pe nevolnicul proţăpit împărat... de Constantinopol... urmaş al marelui Constantin... Pfui!

Ieşit din transa amintirilor şi şocat de frivolitatea neobişnuită a conducătorului, fratele Walter gândeşte cu voce tare pe româneşte:

— A băut pisica oţet!

— Ce-ai spus?

— Spuneam, eminente, că deşi Milcovia e un râu amărât, bate în tăria vinului, marele fluviu al Rinului!

— Ha, ha, ha! *Ego absolvo te*![17]

Clopotul care anunţa vremea Vesperelor[18], i-a mutat pe cei doi din lumea armelor în cea a credinţei... păstrau însă armurile.

Ora pro nobis![19]...

Care noi? se întreba, încă răscolit de amintiri, fratele Walter.

Amintiri, atâta amar de vreme înăbuşite de voie de nevoie.

Cine eşti tu, Walter?

Cine sau ce să fii într-un secol în care însemnătate au doar credinţa şi rangul!?

Tu eşti valah, Walter?!

Vinul valah vorbea, acuzator parcă, în spusele Marelui Maestru.

E cavaler teuton! Deci e nobil şi creştin... Şi german, după tată...

---

[15] Bătălia de la Adrianopole – 14 aprilie 1205.

[16] Balduin de Flandra – împărat al Imperiului Latin de Constantinopol 1204-1205.

[17] *Te iert!* (lat.)

[18] Slujba, liturghia de seară.

[19] *Roagă-te pentru noi!* (lat.)

Tata, Dumnezeu să-l odihnească! Negustor între Gabrovo, Ragusa şi Lipsca... Sas, cum i se zice pe aici, din prima generaţie de născuţi în *Fundus Regius*[20], aici, în Transilvania, la poalele Munţilor înzăpeziţi. Walter Schwartz, negustor din neam de negustori, ademeniţi la capătul Europei de promisiunile regilor Ungariei...

Sunetul metalic al clopotului se preschimbă în zăngănit de arme... *Sfântă Fecioară, roagă-te pentru noi!*

Mama! Doamne-Dumnezeule, ce frumoasă...

O lacrimă răsare pe faţa statuii Sfintei Fecioare şi cade sfârâitoare în flacăra lumânării...

Nani, nani puiul mamii... Dormi pruncuţ, în strai molcuţ...

Adrianopole... Foc şi sânge... De ce a venit mama acolo? De ce? De ce?

Mâna puternică a cavalerului spulberă dintr-o izbire aghiazmatarul de sub statuia Fecioarei. Apa sfinţită se amestecă sângerând parcă în acelaşi timp din ochii Maicii Sfinte şi din rănile Fiului.

Rangul îl cruţă pe Walter de privirile întrebătoare ale fraţilor. Ieşi în curtea castelului şi îşi lasă pumnul în apa rece a izvorului care face zidul dinspre Miazăzi să respire viaţa ascunsă a muntelui. Genunchii prind la rându-le aceleaşi tainice semne ale locului, mirându-i fruntea cu imagini demult uitate.

... zăpezi şi dangăt de talangă... la strungă cu bunicul: Radu al lui Bărbat, cneaz şi cel mai de frunte gospodar din Răşinarii Dumbravei... şi florile câmpului, şi mama... Ana Ilinca rătăcită în păcatul iubirii cu un venetic papistaş... şi iertată.

Ana Ilinca, roaba lui Dumnezeu a pierit în ţări străine, în împărăţia Kaloianului, văleat 6713[21]...

---

[20] Pământul regelui (lat.), pe care au fost stabiliţi coloniştii saşi.

[21] 1205 de la Hristos.

Răboj de ciobani creştini şi cu ştiinţă de carte... şi cu amară rană în suflet.

Aproape pe ascuns se duce să-i vadă... Când a aflat că Ordinul se va stabili în Transilvania a zis că-i blestem... Acum înţelege voia Domnului ca o mângâiere. Altfel cum?! Doar aici a învăţat meşteşugul armelor şi rugăciunile, cântecele şi pusul capcanelor pentru fiarele codrului. Aici a fost înţărcat cu vin amestecat cu sânge de urs, ca să fie bărbat adevărat, cu mintea iute, pasul apăsat şi dreapta fără cruţare. Şi aşa a fost şi este! Mai puţin pasul, betegit de o săgeată la Accon, în Ţara Sfântă, în luptă cu necredincioşii. Nici ai lui nu-l iartă! Neam cu limba ascuţită, îi zic *şchiop*, dar fiind pe româneşte, aproape că-i place... recunoaşterea.

Ce bine că mama nu-i aude şi nu mă vede!

Erau gânduri cu lumini şi umbre, care parcă umblau pe grele ziduri, potrivite cu vremurile...

Vremuri care apasă şi prea rar alină, care unesc crucea cu spada, jurământul cu minciuna, vitejia cu laşitatea, dreptatea cu viclenia şi oamenii... cu oamenii sau fiarele cu fiarele. Cumplită povară să cauţi o cale dreaptă, să fi convins că e aşa, dar în acelaşi timp să fie doar a ta. Cine nu calcă pe aici, e dincolo! Şi dincolo înseamnă întotdeauna armata vrăjmaşă! Creştinătate şi Islam, papalitate şi imperiu, catolicism şi ortodoxism, schismă şi unitate: cruciadă, cruciadă, cruciadă!

Papa Honoriu a moştenit formidabila putere câştigată de predecesorul său. Regii Europei se supun încă. Nici chiar personajul excepţional care este împăratul Frederic al II-lea[22], nu se simte în largul său în preajma-i. Papa este omul planurilor mari, obsedat, ca

---

[22] Frederic al II-lea de Hohenstaufen – rege al Siciliei, al Ciprului şi Ierusalimului, rege al Germaniei şi împărat al romanilor 1212-1250.

şi înaintaşul său, de Răsărit. Acolo stă să dea în clocot un cazan, care va opări pentru veacuri, de acum încolo, istoria Europei... Semne au fost şi înainte. Rezervorul nesecat de barbarie al Asiei se revarsă fără milă asupra bătrânului continent.

Trebuie pusă o stavilă! Prima aşezată de Dumnezeu după imensa câmpie a Răsăritului sunt Carpaţii uniţi cu Dunărea!... şi aici sunt valahii! Creştini, încă schismatici, dar cu liturghia slujită latineşte, cu cneji şi voievozi şi preoţi. Singurul popor *aşezat* dincolo de hotarele Ungariei în sensul de *natio*, cum pricepe Curia Papală ierarhia etniilor. Teutonii sunt oamenii de încredere ai papalităţii în acest spaţiu, pumnul înzăuat al Bisericii lui Hristos, acolo unde binecuvântarea ajunge prea greu.

Marele Maestru „rumega" rozariul, invocând binecuvântarea şi inspiraţia divină... 1198, 1204, 1211, 1216... iar şi iar... ani, fapte, ţări, oameni, prieteni ori duşmani, credinţă şi necredinţă, misiune militară şi apostolică. Politică în slujba Crucii!

Da! Avea dreptate Papa de luminoasă amintire, Inocenţiu: Episcopul Romei este „vicarul lui Hristos" şi prin urmare trebuie să se ocupe şi de toate cele pământene!

Inocenţiu e mort, Marele Maestru e încă viu şi înţelegerea trebuie înfăptuită. Scurt, decisiv şi pentru viitorime... *Şi uite cum din toate rugăciunile rămâi cu Breviarul.*

Sunt semne dătătoare de speranţă: Papa Honoriu continuă drumul înaintaşului, riga Andrei, pe unde o fi, e preocupat mai degrabă să-şi însoare şi mărite odraslele, dominicanii sunt în drum spre Kiev cu scrisori de la Papa către toţi regii Rusiei...

Dar valahii? Aici, cu ei începe şi se termină totul. O ţară care nu poate fi întocmită şi locuită de un popor neobişnuit cu ea! Ţară bogată, cu oameni tari la muncă şi la bătălie... I-a văzut pe câmp, le-a văzut turmele şi încă armele de temut în expediţia magistrului Ioachim la

Vidin. Schisma este marele necaz, dar dacă până şi mănăstirile de la Athos au trecut sub ascultarea Romei, de ce nu s-ar putea şi aici? Trebuie un conducător *illi nationi conformem*[23]... Decisivă va fi hotărârea Sfântului Părinte, întărâtat acum de râca seculară dintre papalitate şi imperiu... Şi iarăşi hotărâtor, va fi capul politic şi militar aşezat să-i conducă pe *valahii negri*... Negri! Ciudat cum adună soarta cărările oamenilor peste limbi, hotare ale Domnului sau ale Cezarilor, peste ură şi iubire, pace ori război, viaţă şi moarte... Şi crucea teutonilor este neagră!... Fratele Walter!

Pe sub arcadele capelei, o lumină proaspătă parcă ardea cu lacrimi obrazul Sfintei Fecioare, la picioarele căreia Hermann von Salza tocmai isprăvise de recitat Breviarul.

Laudă Ţie Preacurato!

Uitând de vârstă şi de urmele chinuitoare ale rănilor căpătate în războaiele *pentru rănile Mântuitorului*, Marele Maestru sări în picioare. Picioare, care totuşi cu greu urmau gândul îndreptat spre Cetatea Eternă şi urmaşul Sfântului Petru.

— Degrabă misivă la Roma. *Sanctitati Suae Honorius III, Summo Pontifici*...[24]

---

[23] *Conform acelei naţiuni.* (lat.)

[24] *Sanctităţii Sale Honorius al III-lea, Suveran Pontif.* (lat.)

8.

Memento homo que pulvere es et in pulvere reverteris[25]... La Roma, Sfântul Părinte însemna în cruce pulberea pe frunţile pelerinilor, în Miercurea Cenuşii.

— Să ne rugăm în post şi abstinenţă pentru izbânda cruciadei! Şi marea sărbătoare a învierii Mântuitorului să ne dea solara lumină izbăvitoare!

Până şi prin simboluri, gândurile Papei tot spre Răsărit zburau...

Scrisoarea Marelui Maestru teuton l-a încălzit într-o vreme de criză a inspiraţiei, în lupta cu preainspiratul împărat, care ar putea molipsi şi alţi monarhi ai Europei cu necuviincioase şi arogante fapte.

În Albion, Ioan Fără de Ţară[26] *a murit la timp, după ce supunându-se Sfântului Scaun a dat şi „Magna Charta Libertatum"... Dacă baronii sunt mulţumiţi are linişte şi Biserica lui Hristos. La fel în şturlubatica Gallie a lui Filip al II-lea*[27]*, care nu e Ioan, nici vorbă, dar îşi merită titlul de rege preacreştin, chiar şi acum la bătrâneţe. Primatul Ungariei asigură că regele Andrei al II-lea*[28] *va da cât de curând un privilegiu general întărind drepturile nobilimii... „Va fi sfătuit să pecetluiască în aur augustul act..."*

---

[25] *Aminteşte-ţi omule, că pământ eşti şi în pământ te vei întoarce.* (lat.)

[26] Ioan Fără de Ţară – Ioan (John) Plantagenetul – rege al Angliei 1199-1216; în 1215 semnează *Magna Charta Libertatum*.

[27] Filip al II-lea – rege al Franţei 1180-1223.

[28] Andrei al II-lea – rege al Ungariei 1205-1235.

E vremea chartelor... Hmm!

Rătăcindu-şi paşii prin grădinile palatului, ridicat pe pământul închinat episcopului Romei prin *Donatio Constantini*[29], Papa se gândea că, de secole, nimeni n-a despăturit pergamentul constantinian, parcă... plumbuit sub teamă.

O Chartă plumbuită!...

Bula de plumb!

Tot îi scria teutonul despre *negrul spaţiu,* unde pământul roditor este firesc, negru, oile năzdrăvane, *laie,* iar locuitorii tot *negri* pentru că vorbesc rar şi scurt şi sunt amarnici la mânie; cu toate că socotesc viaţa între alb şi negru, în cenuşiu sau... plumburiu! Şi când e vorba de credinţă... Adică nu! De explicarea şi aplicarea ei prin sacerdoţiu, spun: *Ehh, tot un drac!*

— *Vade retro, Sathana*[30]!

Italian cu sânge şi minte iuţi, papa Honoriu, crescut la şcoala marelui său predecesor, moştenise simţul practic al romanilor. Era însă şi un vizionar care pipăia timpul ca pe o coardă de harpă, acordată sub cheia eternităţii. În lupta de multe ori surdă dintre papalitate şi imperiu, se ascuţise parcă, de ambele părţi, un al şaselea simţ: al vocaţiei europene. Care paradoxal într-o vreme de mutaţii şi răsturnări de situaţie descumpănitoare, căuta statornicia şi echilibrul.

Contactul violent şi nu numai cu Orientul, a catalizat, neaşteptat

---

[29] *Dania lui Constantin* este un act prin care împăratul Constantin cel Mare ar fi acordat papei Silvestru I (314-335) un drept de întâietate, adică *primatul papal* asupra Bisericii de Răsărit şi drept de guvernare temporală (lat. *imperium* – putere imperială) asupra Occidentului. Acest document a fost dovedit ca fals în secolul al XV-lea de către savanţii Lorenzo Valla (1407-1457) şi Nikolaus von Kues (1401-1464).

[30] *Mergi înapoi Satană!* (lat.)

poate, acest melanj de idei, fapte şi căutări.

Împăratul Frederic a ales calea dialogului artistic şi intelectual, inspirat de un harem de frumoase descendente ale Evei şi un altul de învăţaţi de toate neamurile şi credinţele, mai înţelepţi decât Adam.

În această pastişă a Genezei, papa era din toate punctele de vedere vecinul nedorit al Augustului Hohenstaufen. Şi cum urmaşul Sfântului Petru nu era omul să-şi arunce ochiul peste gard, însemna că acesta trebuia culcat la pământ, chiar dacă semnul Sfântului Scaun erau cheile!

Unde să găseşti o poartă? Unde? Într-o Europă în care frica se rumega asemenea, de la Apus la Răsărit, la adăpostul, la fel de iluzoriu, al zidurilor fortificate sau al chirpiciului izbei? O poartă care să poată fi închisă sau deschisă după nevoie. Romanii cei vechi, sub Traian, cel iertat de păcate prin rugăciunile papei Grigore cel Mare[31], a ridicat-o în al doilea veac după Hristos la Carpaţi şi Dunăre: provincia de rang imperial Dacia.

Locul legiunilor romane este luat acum, în mintea Pontifului, de teutoni, iar Roma, după dorinţa cavalerilor, îşi va proclama autoritatea şi jurisdicţia asupra teritoriilor ocupate de aceştia la miazănoapte şi miazăzi de Carpaţi. Ca un îndemn şi o încurajare pentru alţi locuitori ce ar dori să se aşeze în aceste teritorii: *Terra theutonicum et terra Blacorum*[32]. Amprenta şi urma Romei după o mie de ani. În fond, o *restauratio imperi* în miniatură, un *limes*[33] de credinţă latină şi romanitate în faţa puhoiului barbar al Asiei.

Totul trebuia aşternut într-o Chartă a Europei, ca îndreptar

[31] Grigore cel Mare – papă 590-604.

[32] *Ţara teutonilor şi ţara românilor.* (lat.)

[33] graniţă fortificată a Imperiului Roman. (lat.)

pentru prezent şi călăuză pentru viitorime.

Scripta manent!

Era în spiritul tradiţiei juridice romane ca gândurile papei să ia chipul deciziilor politice într-o formă inspirată de principii, iar acum şi de canoane. O întărire a drepturilor şi datoriilor, un act eficace în prezent, dar mai ales în viitor.

Papa Honorius era prea inteligent şi prea încărunţit de politică, pentru a nu-şi da seama că în mâna teutonilor e o cutie a Pandorei, un compendiu de politică europeană, pentru o altă mie de ani de acum înainte.

De la Roma până în acel *castrum baetae Virginis*[34] al teutonilor, bărbaţi dedicaţi altarului şi armelor deopotrivă, modelau timpurile ce aveau să vină, neobosiţi în credinţa că lucrau în spiritul Providenţei. Asemenea Sfântului Bonifaciu, „nu nădăjduiau la Ziua Domnului”! Aceasta avea să vină după mila divinităţii şi a lucrării neamurilor asupra lor însele...

Astfel gândea papa Honoriu, când a aşezat sigiliul urmaşului Sfântului Petru în plumbul sfârâitor de pe ultima pagină a Chartei... Un firişor din metalul încins s-a lipit de inelarul Sfântului Părinte, arzând carnea...

— *Mascalzone!...* Doamne, iartă-l pe nevrednicul tău serv!

Sugându-şi degetul, papa a amestecat o lacrimă a durerii cu una de hâtră veselie:

— Dacă n-am dăruit Europei un prunc născut mort, atunci fără îndoială i-am dat unul năzdrăvan, care-i va da ceva bătaie de cap de acum încolo!

Printr-o întâmpinare neaşteptată a gândurilor, Marele Maestru

---

[34] *Castelul Sfintei Fecioare.* (lat.)

Hermann von Salza la rândul său medita, cu voce tare:

— Avem de moşit o grea naştere!

Lângă el, fratele Walter nu se bănuia a fi în acelaşi timp şi forcepsul şi uterul, care vor închipui chinurile acestei faceri.

Pe cer, soarele căpătase o ciudată aură care unea parcă Apusul şi Răsăritul într-o cromatică sângerie... Cu toate că era miezul zilei părea că acum, la chindie, abia mijea răsăritul...

9.

O ceaţă gri-roşiatică ca o vânătaie enormă, pluteşte deasupra oraşului. Se vede prin perdeaua transparentă. M-am trezit indispus. Şi neliniştit. O clipă, nu-mi amintesc unde mă aflu. Apoi, văd dezastrul din încăpere şi totul îmi revine în minte, ca un film dat pe repede-înapoi... Eleni, toaleta, apelul, crima, zborul, comunicatul, recepţia, cina şi apoi „percheziţia" din cameră...

Mă foiesc sub pătură, încercând să mă conving să sar jos din pat. Un duş ar fi excelent. Dar e drum lung până acolo. Vreo cinci metri...

Sună telefonul. De cele mai multe ori sună dimineaţa, când sunt în pat.

Întind mâna. Privesc ecranul. E Lulu. De la Bucureşti. Aici e 7.15. Acolo – o oră mai târziu. Răspund.

— Aloooo!

— Daaaa!

Aşa e ritualul. Ne prostim amândoi.

— Ce faci, tati?

— Dorm.

— La ora asta?

— Unde sunt eu, e mai devreme!

— Unde eşti?

— Departe. Într-un oraş din Germania.

— Ce oraş?

— Frankfurt.

— Frankfurt? Ce înseamnă asta?

— Nu ştiu ce înseamnă. E doar numele unui oraş...

— Ahaaa. Şi ce cauţi acolo?

— O carte.

— O carte pentru mine?

— Nu pentru tine. O carte veche. S-a pierdut şi noi încercăm să o găsim...

— Noi?

— Mai mulţi colegi şi cu mine...

— Daa... Îi cunosc?

— Nu.

Se bosumflă şi mârâie cu răsfăţ:

— Şi ce-mi aduci de acolo?

— Nu ştiu acum. O carte. Îţi cumpăr o carte.

— Biiine. Dar să fie o carte specială.

— Specială o să fie. Nu mi-ai povestit ce-ai mai făcut?

— N-am făcut nimic. Am dormit...

— Şi atât?

Tace şi se gândeşte un pic.

— Ştii cutia aia roz de plastic cu telecomandă?

— Cu telecomandă?!

— Da, aia care se deschide cu telecomandă. Mi-ai adus-o tu de ziua mea.

Înţeleg brusc ce vrea să spună.

— Seiful de jucărie!

— Da, seiful, cum zici tu!

— Ce-i cu el?

— Ce crezi că am ascuns în el?

— Nu ştiu. Un parfum de copii. Sau ai furat de la mami unul de oameni mari!

— Nuuu. Am ascuns un jurnal.

— Ce jurnal?

— Am scris un jurnal secret şi l-am ascuns acolo.

— Ahaa... Asta ai văzut-o într-un film?

— Nu ştiu. Poate. Dar nu-i o idee bună?

— Ba da, măi Luluţă. E o super idee.

Mi-o taie brusc.

— Bineee! Pa. Mă cheamă la masă!

— Pa, măi copilaş, te pup!

— Pa! Pa!

Şi închide.

Îmi înăbuş un căscat. Afară cerul se înseninează. Formez la Natalie.

— Da, domnule. Ce eşti atât de matinal?

— Deranjez?

— Nu. Spune!

— Nimic deosebit. Azi noapte mi-au percheziţionat camera.

Tace. Apoi zice:

— Eşti OK?

— Da. O să plec cu Sardi să văd apartamentul victimei. Voiam să ştiu dacă vă întâlnesc mai târziu în târg. Pe la unu.

— Da, voi fi acolo. Am ceva întâlniri, dar la unu putem bea un suc cu o salată alături. Sau invers.

— Şi Doru?

— A plecat deja. Zice că are o mie de întâlniri. Mă sună mai încolo...

— Bine. Vorbim. Ai grijă.

— Şi tu. Pupi.

— Pa.

Sper că am terminat cu telefoanele. Ledul clipeşte roşu. Mesaj sau

e-mail. Sardi. Un SMS. *La 9 în holul hotelului. Te aştept cu o cafea. J.* E prea târziu la 9, acum e 7.30. Îi răspund: *8.15 S.* Până mă ridic şi ajung lângă uşa băii, din nou ledul roşu: *OK. J.*

Intru în baie şi dau drumul la apă cu mult elan. Evident, apa este fierbinte şi mă frige. Înghit o înjurătură şi potrivesc temperatura.

Sub jetul de apă, din nou o recapitulare.

Un român, Valentin Neagoe, fost profesor de istorie, recalificat electrician în Germania, moare otrăvit în standul unei edituri din pavilionul francez. Amicul meu, inspectorul Sardi era deja în Frankfurt căutând indicii despre un manuscris misterios, descris de Mazarin într-o scrisoare din secolul XVII.

Ce legătură poate exista între cele două chestiuni? Niciuna. Doar dacă, aşa cum bănuiesc, Sardi ştie mai multe. Sardi şi Schwartz. Poliţia franceză şi cea germană. Aparent, Neagoe a fost ucis fără motiv. Are vreo legătură cu manuscrisul? A fost profesor de istorie... Sardi ar fi putut împiedica această crimă? Îl cunoştea pe Neagoe? Sau nu... De ce această panică legată de comunicarea cu presa şi vizita preşedintelui...? Cine mai ascunde ceva? Ai noştri? Există o reţea? M-au chemat pe mine ca să nu înceapă o anchetă oficială? Cât de implicat poate fi Sardi în asta? Poate ucide? Şi venirea mea să-l scoată basma curată? Cine minte?

Va trebui să încep propria mea anchetă. Şi va trebui să plec la Bucureşti! Aici nu sunt pe teren propriu. Nu joc bine în deplasare! Sunt nesigur... La naiba! O crimă la un târg de carte! Cine a mai auzit aşa ceva?...

Mă săpunesc cu încrâncenare, ca şi când aş putea să-mi declanşez un raţionament genial. Nu-mi vine nici o idee. Doar cea legată de trecutul lui Neagoe. Acolo e ceva de săpat. Şi pot să aflu doar la Bucureşti...

Dar ce au vrut de la mine din cameră? Ce puteam ascunde eu?

Ceva ce aş fi adus cu mine...? Nu! Ceva ce aş fi putut primi de la poliţişti... sau ceva ce putea fi luat de lângă victimă. Un obiect? Dosarul? Adrese? Coduri?... La naiba! Mă doare capul... Mă gândesc la seiful roz cu telecomandă al lui Lulu... Un seif pentru manuscris?... Nu! Un seif nu e greu de depistat...

Brusc, mă uit la ceas. E aproape opt. Renunţ la raţionamente şi sar să mă îmbrac. Printre toate cele aruncate prin cameră, costumul cel nou – un Hugo Boss gri închis cu dungi fine, verticale, care cu siguranţă a costat contribuabilul german câteva sute bune de euro! – şi o cămaşă albă pe măsură, atârnă cu distincţie pe două umeraşe.

Băieţii de la poliţie, veniţi azi-noapte târziu, s-au lămurit repede că nu erau amprente nicăieri, dar nu au uitat să-mi lase la spălătoria de urgenţă a hotelului, hainele pentru astăzi.

Felicitări disciplinei şi organizării germane!

10.

Jacques Sardi, elegant ca întotdeauna, mă aşteaptă la o masă de la care poate ţine sub observaţie atât liftul, cât şi intrarea. Mă vede de departe. Cămaşă fără cravată, pistolul în toc, în stânga, la centură, alături BlackBerry-ul, geanta cu laptopul în mâna dreaptă, pe umăr bătrânul meu Canon EOS cu film. Îl salut din cap şi mă aşez. Un chelner apare imediat şi francezul comandă:

— Două espresso!

Apoi continuă spre mine:

— Cum ai dormit?

— Mulţumitor.

— Programul de azi: vizită în studioul lui Neagoe, prânz cu Schwartz, după amiază la târg, seara – recepţie la *Bertelsmann.* OK?

— Nu! Vizită la Neagoe. Prânz în târg cu Natalie şi alţi editori. După amiază bagaje şi la aeroport... Îmi găseşti un zbor pe seară spre Bucureşti.

Rămâne cu gura căscată.

— Ce-ai păţit?

— Sardi, nu joci *fair*! Ştii mai multe decât spui!

— Bine, dar...

— Nu trebuie să te scuzi! Înţeleg că cineva nu te lasă să vorbeşti! Şefii tăi sau altcineva! Nu mă interesează! Aici nu o să aflu mai multe! Nu am de la cine! La Bucureşti sunt rădăcinile problemei.

Oftează lung. Îşi cuprinde capul în mâini şi îşi masează tâmplele. Oftează iar.

— *Merde,* Stu! Suntem prieteni, dar nu pot...

— Ştiu, Jacques, ştiu! îl liniştesc. E mai bine aşa. Lucrurile nu se vor opri aici. Cutia Pandorei e abia întredeschisă.

— De asta mi-este frică şi mie! Şi nu numai mie!

— Văzând şi făcând! Găseşte un bilet de avion pentru azi. Predau arma, computerul şi hainele şi plec. Ne vom vedea curând.

Exact atunci BB-ul de la centură începe să vibreze. Un nou mesaj. Ledul roşu.

— O secundă, Jacques...

Apăs butonul. E-mail de la Toni. E scurt.

Vino.
Aici e ceva neclar şi misterios.
Waffen SS. Trădare. Execuţie. Ruşii şi apoi comuniştii.
Te aştept. Dă-mi, te rog, un semn imediat ce ai posibilitatea.
T.D.

Întind aparatul spre Sardi.

— Citeşte!

— În română?

— O să înţelegi!

Aruncă o privire. Şi se încruntă. Se încruntă adânc. Mă priveşte îngrijorat.

— *Bon*! Vei avea biletul pentru deseară. Să mergem!

Abia în maşină realizez că nu m-am atins de cafea. Va trebui să cumpăram alta. Îi răspund lui Toni:

Mă întorc deseară.
Cum aflu îţi comunic numărul zborului.
S.M.

Suntem din nou într-un BMW *Polizei.* Singuri cu şoferul.

— După ce coborâm, poţi să-l rogi să ne ia două cafele.

— N-aş vrea să-i cer asta. Nu cred că îi intră în atribuţii...

— Bine, atunci zi-i să oprească la un McDonalds sau un Starbucks...

— Ne descurcăm. Te las înăuntru şi mă duc eu.

Oraşul este aglomerat. Maşini şi oameni pe jos. Nu îmi dau seama în ce direcţie mergem. Aparent spre nord. E soare şi cerul albastru, începe să-mi fie şi un pic foame, dar renunţ să mai am multe pretenţii. Voi mânca la prânz.

Limuzina frânează uşor şi parchează la trotuar. Un cartier cu blocuri de patru, cinci etaje destul de noi, copaci tineri, mămici blonde cu bebeluşi în cărucioare.

— Aici, la ultimul etaj, precizează Sardi.

Coborâm. Şoferul german nu scoate o vorbă. Francezul are cheile. Descuie şi urcăm pe scări. Patru etaje. Pe la doi, scoate din buzunar două perechi de mănuşi chirurgicale, transparente. Îmi întinde o pereche. La patru, o uşă este sigilată cu bandă galbenă pe care sunt scrise câteva cuvinte în germană. Evident ceva de tipul: *Do not pass. Crime Scene* – ca-n filmele americane. Desface, descuie şi intrăm.

Studioul este o garsonieră, pe româneşte! O cameră mare şi luminoasă. Un perete întreg este din sticlă. În stânga trei uşi. În dreapta, o canapea uriaşă, perne pe jos, un calculator pe o măsuţă, un televizor pe o altă măsuţă cu rotile. În mijloc, orientat spre geam, un balansoar enorm din lemn. Alături o lampă pe picior, având abajurul roşu cu motive chinezeşti. O amestecătură de culori şi stiluri. Nimic ce ar duce cu gândul la România. Lucrurile sunt ordonate. Se văd urmele, discrete, lăsate de băieţii de la poliţie – CSI-ul german, dar atât. Am mănuşile pe mâini. Şi încep să ating

obiectele. Sunt conştient că a mai trecut pe aici o armată de profesionişti. Care aparent nu au găsit nimic. Puţine indicii despre viaţa personală a lui Neagoe. Nici o fotografie. În colţul stânga sus al monitorului este lipită o gărgăriţă de plastic ca cele care se găsesc de vânzare în florării. Parcă e din alt film...

— Computerul a fost verificat?

— Da.

— Şi?

— Poţi să-l deschizi. Fişiere de istorie. Istoria Germaniei. Cavaleri. Cruciaţi. Câteva cărţi electronice. Îţi pot da un CD cu toate fişierele copiate. Nici măcar nu avea *messenger*-ul instalat.

— Telefon mobil?

— Da, asupra victimei.

— Numere în agendă?

— Agenda goală!

— Ultimele apeluri?

— O comandă de pizza, un coleg de serviciu, şeful direct, agentul de asigurări... nimic special...

— Ciudat! Agenda goală. Nicio fotografie aici sau în computer... Omul ăsta parcă era în misiune!

— Crezi?

— Aşa pare! Ce zici, mai bem şi noi cafelele alea?

— Da, mă duc acum!

Şi iese. Cred că mai mult mi-am dorit să mă lase singur, decât să beau acele cafele nefericite de fast-food...

Unde s-ar putea ascunde un seif? Ce ar trebui să găsesc în el? Manuscrisul lui Mazarin? De ce la Frankfurt? Şi de ce la un român?

Pe pereţi sunt tablouri. Un peisaj rural. Şi o natură moartă – o vază cu flori. Cu siguranţă reproduceri ale unor autori de mâna a doua. Nu români. Ca să nu zic că nu am făcut-o, mă uit sub ele.

Evident nimic...

E acum rândul uşilor.

Prima ascunde o baie mică. Duş, lavoar şi veceu. Un dulap subţire şi înalt. Cosmetice, prosoape albe. În mai puţin de trei metri pătraţi. Fără fereastră. Doar o aerisire cu ventilator.

A doua e o debara-garderobă. Pe o tijă orizontală umeraşe cu haine. Vreo două geci, cămăşi, un costum maro închis, pe un raft deasupra, cutii cu pantofi. Jos, o canistră metalică, o cutie de carton umplută cu tricouri şi pulovere, un ghiveci gol, coşul de rufe murdare şi nişte perechi de ciorapi într-un lighean de plastic. Nimic special, într-adevăr.

Ultima uşă e de la bucătărie. Tot minusculă. O plită electrică, o masă şi un bufet. Un scaun cu spătar.

Am obosit. Nimic, nimic, nimic... Cu aparatul foto încă agăţat de gât mă aşez pe canapea printre pernele colorate. Ochii mi se învârt haotic în orbite şi creierul e cam prăjit. Am o senzaţie de inutilitate...

Intră Jacques cu două cafele fierbinţi acoperite de capace. De la „mec”. Nu zice nimic. Îmi vede mimica şi înţelege. Lichidul e fierbinte. Prea fierbinte. Arde.

— Cred că...

Nu ştie ce să zică. Sau cum să zică.

— Vrei să plecăm? N-am găsit nimic. Ciudat de puţine indicii.

— Ce vrei să spui exact? Cum adică?

— Vreau să spun, că un român dezrădăcinat ar fi trebuit să-şi pună la vedere, lucruri care să-i aducă aminte de casă...

— Poate că nu are amintiri plăcute. Sau nu mai are pe nimeni...

— Vom afla. Aţi anunţat ambasada?

— Da, oficial, aseară pe la 21. Vor comunica familiei.

— Dacă există...

— Ce mai facem?...

— Nu ştiu. Ar trebui să plecăm... Mă uit la buburuza aia de pe monitor... E singurul lucru uman din această încăpere. Parcă ar fi venit aici în delegaţie...

— A venit să câştige bani.

— Da... sau a venit în misiune!

Şi tac. Nici Sardi nu mai zice nimic. Sorb zgomotos şi neelegant din cafeaua prea fierbinte şi fără gust... Privirea alunecă peste lucruri... Într-un colţ de creier obosit, apare o întrebare:

— Auzi...? Avea maşină?

— Nu este nici un vehicul înregistrat pe numele lui. Cred că folosea metroul şi *S-Bahn*-ul...

— Atunci... pentru ce-i trebuia o canistră de benzină?

Sardi face ochii mari.

— O canistră?!

— Da, e în debara!

Deschid uşa încăperii şi trag obiectul afară, în mijlocul camerei luminoase. O canistră enormă, metalică, cu vopseaua scorojită – rugină amestecată cu verde şi negru, foarte grea, dar aparent goală...

— Jacques, asta nu-i o canistră normală de benzină. E mult mai mare!

Pe o laterală a recipientului se vedeau câteva semne – litere şi cifre stanţate în metal. Alături o tăbliţă fixată în patru nituri. E greu de spus dacă scrie sau nu ceva pe ea, pentru că vopseaua neagră o acoperă uniform. Trag de pârghia care deschide gura de umplere-golire. Nu se simte nimic. Îmi afund nasul şi disting un vag miros de produse petroliere.

— N-a mai fost umplută de mult!

Sardi pare că nu şi-a revenit încă. Mă priveşte atent. Apoi zice ca o sentinţă:

— Asta nu este canistră. Este un rezervor suplimentar al unui

tanc!

— Tanc?! De unde ştii?

— Am făcut armata la tancuri, *mon ami.* Chiar dacă nu-i ştiu modelul, dimensiunile şi forma sunt cam aceleaşi... Doar că nu înţeleg la ce-i folosea...

— Un pasionat de istorie? Colecţionar? încerc să glumesc, uşor stupid.

Băutul cafelelor ne oferă răgazul de a tăcea... Încerc să-mi ordonez gândurile. Privirea îmi fuge la buburuza de pe monitor. Şi Lulu are una lipită tot aşa pe cutia aia roz – seiful de jucărie... Brusc îmi trag o palmă peste frunte. Sardi tresare.

— Ce-i?

— Ştiu! Asta-i seiful pe care îl căutam! Ascunzătoarea...

Mă aşez în genunchi pe covor şi încep să rotesc obiectul metalic. Pe una din lateralele înguste, degetele mele găsesc două balamale. Nu au ce să caute acolo! Rotesc mai departe. În partea opusă un fel de zăvor cu arc. Pe două inele ar fi putut să fie un lacăt. Nu e! Încă un zăvor. Trag de pârghiile microscopice şi zăvoarele se deschid cu un pocnet sec. Amândouă. Mă aşez mai bine pe jos şi cu ambele mâini încerc să desfac jumătatea de canistră, ca o cutie de bijuterii de dimensiuni groteşti. Sardi a venit lângă mine. Capacul se ridică destul de uşor şi cade în partea cealaltă, pe duşumea. Înăuntru nu e nimic. Dar a fost! O ramă de lemn, vopsită tot în negru, lasă loc în mijloc unui obiect dreptunghiular de dimensiuni mai mari decât o coală de hârtie...

— Manuscrisul..., şuieră Sardi printre dinţi. Aici a fost manuscrisul...

11.

În târg e deja lume multă. Se simte aerul de profesionişti. Geamantane mici cu roţi, costume, serviete, cravate...

La capătul pavilionului B este un mic bistro. Doar şase mese. Servesc cafea, ceai, sucuri şi nişte sandviciuri cu multă pâine. Natalie nu prea mănâncă pâine aşa ca a ales doar şunca, feliile de roşii şi caşcavalul. Eu am mâncat tot, fără să mă gândesc prea mult la cântar. Mai avem sucuri de portocale şi două espresso lungi...

— Pleci deseară?

— Da, lucrurile se complică. Trebuie să văd de unde a apărut acest Neagoe...

— Când mă întorc îmi pun şi eu nişte surse în alertă.

— Merçi. Ai grijă ce mai cumperi pe aici...

— Ştii că nu mă avânt. L-am lăsat pe domn’ profesor să-şi contacteze colegii şi vom alege după aceea. Oricum pe seria academică avem şi destui români. Poate prind vreun thriller pe val sau un „Harry Potter” în devenire...

— Nu prea sunt speranţe. Le-au ras cei mari deja de mult... Încearcă totuşi.

Discuţia curge fără direcţie.

De departe, o doamnă îmi face semn cu mâna şi se apropie. E însoţită de un tip înalt, cu păr lung şi creţ şi haine în nuanţe kaki. E Lucia Lorenço, o editoare portugheză de la *Lusitao Ediciones,* fosta mea colegă de bursă şi bună prietenă. Ne îmbrăţişăm. A trecut aproape un an de când nu ne-am văzut:

— Stu, eram sigur că te văd pe aici deşi ai zis că nu apari...

— A fost o urgenţă!

— Tare mă bucur să te văd!

Ne oprim. E cazul să facem prezentările. Vorbim în engleză. Eu o prezint pe Natalie. Ea îmi vorbeşte de Luis Manuel Silva dos Santos, marea speranţă a romanelor roz de suspans. Adică un fel de Sandra Brown de Portugalia?

— Scrie excelent, Stu! O să-ţi trimit prezentările. Te-ai hotărât cu Walter Mae?... Îl iei?

Tipul zâmbeşte amabil şi parcă un pic zeflemitor. Nu zice nimic.

— Vă las, poate aveţi de discutat. Ne mai vedem, Stu. La revedere...

Şi vrea să fugă însoţită de autorul ei. Între noi răsare Sardi, care ca orice francez care se respectă, se prezintă tuturor cu multă eleganţă:

— Bună ziua, doamnelor, domnilor. Sunt Jacques Sardi şi am venit să-l răpesc pe Stelian. Va trebui să ne grăbim puţin. Zborul este mai devreme şi trebuie să treci şi pe la hotel să-ţi iei bagajele!

Şi mă apucă de cot, împingându-mă spre scările rulante. Mai apuc să schiţez cu mâna un gest de despărţire.

Jos în faţa pavilionului, tot o maşină verde a poliţiei. Mă urcă în spate, se aşează lângă mine şi vehiculul demarează în linişte, dar cu girofarul pornit.

— Ce-i zorul ăsta, *amigo*?

— Sunt absolut de acord că trebuie să ajungi repede la Bucureşti!

— De ce?

— Rezervorul este de la un tanc german din al doilea război mondial. Literele de pe laterală sunt *Pzkpfw V Auf. D.* Adică o variantă a celebrului Panther!

— Ohooo! Asta înseamnă că putem stabili o legătură cu mesajul

lui Toni, cel cu *Waffen SS*...

— Da, s-a întâmplat ceva în perioada aceea, în război. Au existat divizii *Panzer SS* staţionate în România... Va trebui să afli tu...

— Mai rămâi în Frankfurt? îl întreb, aşezând între noi geanta laptopului.

— Cine ştie? Voi discuta cu şefii mei şi cu Schwartz. Poate ne vom revedea curând la Bucureşti...

— Să-ţi predau computerul şi arma.

— Când cobori de la hotel. O să apară şi comisarul.

— Cum spui tu, Jacques.

Ne cufundăm în gânduri. Au fost două zile năuce. Am uitat de Eleni şi de concediu... Am neglijat din nou viaţa personală. Şi nu i-am cumpărat nimic lui Lulu. Trebuia să găsesc o carte. Va trebui să inventez ceva, colindând magazinele din aeroport.

Ne oprim chiar la intrarea principală. Cobor rapid şi merg spre lift. În cameră e ordine. Şi curăţenie. Constat cu surprindere şi frustrare, că bagajele au fost strânse. Nu de mine. Şi asta mă deranjează puţin. Pe patul proaspăt schimbat, mă aşteaptă o pereche de blugi, o cămaşă şi sacoul meu sport. S-au gândit la toate...

Un duş pe fugă. Hainele scumpe le arunc pe un fotoliu. Nu am chef să le aşez pe umeraş. Scot pistolul din toc, îl descarc şi aşez totul la loc în trusa neagră. Verific şi laptopul. O bătaie în uşă. Francezul. Mă ajută cu cele două genţi negre. Bagajele mele lejere, le port singur.

În maşină este şi Schwartz. Sardi pune cele două genţi în portbagaj. La fel şi pe ale mele. Germanul îmi întinde două foi de hârtie. Desigur, procesele-verbale. Semnez fără să mă uit. Direcţia aeroport.

Traficul nu este prea înghesuit. E încă soare. E răcoare...

Pocnitura violentă perforează parbrizul, care înfloreşte. Glonţul

se înfige în banchetă între noi. Al doilea îl loveşte pe şofer, care pierde controlul...

Duc stânga spre centură. Dar arma nu mai este acolo. Am predat-o. Dar Sardi are revolverul în poziţie de tragere, privind pe geamul lateral. La fel Schwartz. Îl aud urlând în germană la staţia radio a maşinii. Ţine şi volanul. Şoferul e grav. Suntem aplecaţi. Al treilea glonţ trece printre noi şi atinge luneta. Comisarul a reuşit să oprească maşina pe dreapta. Circulaţia se blochează. Sardi mă scoate afară. Dar nu ştim din ce direcţie se trage şi deci nu ştim cum să ne adăpostim...

Comisarul îl ajută pe şofer să coboare şi să se adăpostească în spatele portierei. Încă un glonţ. La două degete de capul lui Sardi. Încă nu ştim de unde se trage.

Pe stradă lumea ţipă şi se ascunde fugind. Şoferul este conştient, se ţine cu mâna de umărul stâng, iar sângele i se scurge printre degete. Schwartz îmi aruncă arma rănitului. O ridic şi o armez. Se aud sirene. Încă un glonţ plesneşte în metalul capotei. Asasinul stă cam prost cu precizia...

Patru maşini de poliţie ne înconjoară. Apare şi o dubă Mercedes. Trupe de intervenţie, veste antiglonţ şi puşti de asalt. Rănitul este încărcat în dubă. Sardi şi cu mine într-un BMW, pe bancheta din spate. Limuzina demarează rapid. O alta ne escortează. Mă uit la ceas. Nu-mi dau seama exact, dar nu cred că totul a durat mai mult de cinci minute.

— Eşti bine?

Abia acum îl privesc atent pe Jacques.

— Ce-a fost asta?

Îmi răspunde încruntat:

— Cineva s-a supărat! Tare de tot!

— Au vrut să ne cureţe sau doar să ne ameninţe?

— Nu ştiu... Totuşi au tras de foarte departe. Probabil un lunetist.

— Un lunetist prost!

— Greu de crezut! Poate că au vrut doar să ne sperie.

— Sincer, Jacques, cred că au reuşit!

Abia acum realizez că mai am arma agentului rănit. I-o ofer francezului.

— De data asta, nu ai proces-verbal.. hi... hi...

Zâmbeşte strâmb.

— *Merde,* Stu. Începe să se îngroaşe gluma!

Maşinile intră în incinta aeroportului. Ne dăm jos la terminalul 1. Sardi şi doi poliţişti mă însoţesc. Încerc să mă liniştesc, dar simt că picioarele îmi tremură uşor şi pulsul e accelerat. Trec repede prin *check-in* şi controale. Jacques mă îmbrăţişează. Cei doi nici nu mă bagă în seamă.

— Să-mi dai un semn când ajungi!

— Da, mami! îl parodiez, strâmbându-mă la el.

— Bine. Vorbim. Ai grijă. O să încerc să trag şi eu nişte concluzii. Schwartz probabil că va avea elemente noi. Poate îl prind...

— N-aş crede.

— Cu bine, Stelian. Zbor uşor.

Intru pe tub. Mă salut, ca toţi ceilalţi pasageri, cu membri echipajului. Îmi caut locul. Mă scufund în gânduri, în timp ce îmi fixez centura. Să o sun pe Eleni la aterizare?

Avionul ambalează brusc motoarele şi rulează pe pistă, ca şi când a realizat abia acum că e în întârziere. Hoo, măi fraţilor, că nu dau turcii!

12.

— Hooo! Hăis, Bălane!...

Carele grele frământau pământul drumului cu roţile, care în rotirea lor, după pasul domol şi apăsat al juncanilor, numărau parcă anii trecerii oamenilor pe acest pământ.

Drumul şerpuia pe malul stâng al Argeşului în jos, spre loc de aleasă ctitorie. Bărbaţii se sileau cu mare băgare de seamă, dar şi cu tragere de inimă, căci munca era privegheată de însuşi Dragomir pârcălabul, bine plătită şi nu cu vremelnic folos. Doar se ridica Sfântă Mănăstire cu hramul Sfântului Ierarh Nicolae, ale cărui moaşte, zice lumea, că le sărutase Vodă însuşi în ţara talienilor, în cetatea Bari... în neguroasa sa tinereţe, despre care nimeni nu putea să vorbească ori să întrebe... Numai unii, când şi când.

— Aşa o fi, bade Grigore, că Vodă e papistaş?

— Măi băiete, câinele moare de drum lung şi prostul de grija altuia! Asta-i treaba ta? Parcă-ai fi muiere, că nu-ţi mai tace meliţa!... Ia uite ce nesomn are mucosu'!? Bă, ştii cum eşti tu? Ai, n-ai cap, de Paşti îţi faci căciulă nouă!

„Mucosul” era un flăcău falnic de sub munte şi acum îl supărase tare pe unchi-său, jupan Grigorie, gospodar de frunte în obştea Rucărului.

Dracu' m-a pus să aduc vorba! Că nici bădia nu prea vorbeşte de tinereţile lui şi nici de cum s-a prăpădit taica...

Din pădure, „vorba” cucului anunţa că era ajun de

Blagoveştenie[35].

— Auzi fecior, cucul! Ne-a cântat prima oară ăst an!... Şi de pe dreapta! Semn bun, măi băiete! Doamne, ajută!

Bătrânul îşi scoase căciula şi îşi făcu semnul crucii cu gesturi largi, care păreau că îmbrăţişează zările.

În pădurea de peste râu, cucul nu era tulburat în cântarea sa de „alaiul" domnesc, care-şi afla drum pe potecile răsucite printre ramurile abia înmugurite. Şerpuitor şir de călăreţi tăcuţi, după cum bine şade unor bărbaţi cu treabă, nu aflaţi în treabă. Era şi după felul de a fi al celui ce-i conducea, care nu degeaba era numit Negru Vodă! Nici unul dintre călăreţi nu se mirase că însuşi Vodă era călăuză prin aceste coclauri necunoscute de vreunul dintre ei... Şi tot el va afla cu siguranţă, vadul de trecere pe celălalt mal.

Pentru bărbatul din frunte era un drum al aducerilor aminte. Zeci de ani s-au scurs peste codrul care reînverzeşte, parcă uitând de sine... Părul şi barba călăreţului socoteau altfel anii.

Şi cucul care cântă ca o cobe! Sau, săracul, poate vrea să asculte zăngănitul de arme şi strigătele de bătălie de demult.

Ochii urmăreau copitele care apăreau ritmic în stânga şi-n dreapta grumazului vechiului camarad credincios, Breazu'! Bătrânul armăsar necheză uşor, simţind mâna stăpânului mângâindu-i coama. Avea şi el istoria lui! Era jumătate sânge arăbesc după un Saladin, armăsarul din tinereţe al celui care acum, uşor din hăţuri, îi dă de înţeles că trebuie să se oprească.

Voievodul descălecă, ascunzând sub suduielile şuierate printre dinţi, durerea din piciorul care-l chinuia de-o viaţă. Ceilalţi bărbaţi îl urmau, ţinând la rându-le caii de căpăstru. Se vedea că Vodă căuta

---

[35] *Buna Vestire.* (slav.)

un loc anume.

Spre minunarea însoţitorilor, codrul parcă şi-a deschis deodată o poartă în zidurile de arbori. Într-un larg luminiş, apăru o stâncă golaşă asemenea unui castel cu creneluri zimţuite de vânturi şi ploi. La poale, săpat în piatră, se arăta a fi un fel de adăpost...

— O chilie de pustnic, şoptiră înfioraţi toţi.

Conducătorul le făcu semn să se oprească şi îi porunci tânărului, aflat la câţiva paşi în spatele său:

— Apropie-te, Seneslau! Vino cu mine!

Cei doi înaintau spre gaura din stâncă, agale, în ritmul dictat de paşii calculaţi ai bătrânului voievod.

Deodată, în gura peşterii apăru o arătare din altă lume.

— Doamne Iisuse Hristoase! exclamă tânărul.

— Învaţă să te stăpâneşti, că nu eşti muiere! veni tăioasă mustrarea lui Vodă.

Voievodul întoarse capul şi zâmbi spre fiinţa umană, care părea o grămadă de oase ţinute la un loc doar de linţoliul, care demult fusese alb, iar acum era de culoarea cenuşii, tivit în dreptul inimii de o cruce lucind de trecerea anilor, care i-au împlinit negreala.

— *Ad baetae Virginae gloriam*![36]

Tânărul recunoscu limba cu care-l chinuia magistrul Laurenţiu la Câmpulung sau „Longocampo”, cum îi plăcea lui să-i zică.

Cei doi bătrâni se îmbrăţişară.

— Binecuvântează, mareşale Teodoric!

— *Benedicimus te,* Walter!

Seneslau nu înţelegea mare lucru nici din gesturi, nici din limbă, acum amestecată cu cea... a saşilor?!

— Ai venit la timp, Walter! Dumnezeu în marea sa milă s-a

---

[36] *Spre gloria Sfintei Fecioare!* (lat.)

gândit să mă cheme... Mi-am îndeplinit datoria pe acest pământ, ca şi tine. Acum e rândul altora! I-ai pregătit?

— Socotesc că da, comandante! El e fiul meu, Seneslau! El va purta mai departe datoria noastră şi gândul Sfântului Părinte!

— Honorius... Ce mai e pe la Roma?

— S-au schimbat trei papi.

— Şi ai noştri?

— Sălăşluiesc în Prusia, lângă Baltica şi luptă cu păgânii... Marele Maestru Hermann e mort de mult.

— Dumnezeu să-l ierte! S-a schimbat mult lumea!...

— Nici nu-ţi vine să crezi! S-a dus şi regele Andrei...

— Blestemat fie numele lui!

— În vecii vecilor! Iar fiu-său Bela a fost snopit de tătari, un neam de păgâni de la Răsărit, mai amarnici decât cumanii!

— Au valahii tăi o vorbă, Walter! Cum e?...

— Dumnezeu nu bate cu paru'!

— Aha, da! He, he, he... Dar să nu uităm pentru ce ai venit! Ai timpul cuvenit pentru aşteptare, nu-i aşa?

— Fără îndoială!

Anahoretul făcu spre ei semnul crucii, se întoarse şi dispăru prin gura peşterii-chilie, alunecându-şi conturul printre aburii care ieşeau din ochiurile de zăpadă frământată de soarele primăvăratic.

După ce Vodă a poruncit „Tăbărâm aici noaptea asta!”, oamenii s-au grăbit să aştearnă loc de mas, în jurul focului peste care, în ţepuşe aşezaseră hribi şi un ceaun cu zeamă de urzici, atunci adunate... Era vremea Postului cel Mare şi îngăduit era doar să se îmbie cu vinul rubiniu din ploştile care nu lipseau de la oblâncul şeilor.

Bătrânul conducător ceru să rămână singur cu fiul său.

— Seneslau, aici e taină mare!... Şi chiar dacă tu ai fi vrut să

dormim în peşteră noaptea asta, nu e îngăduit... Nimeni, în afara mareşalului Teodoric, nici chiar eu, nu are slobod a călca în acel loc... Aşa s-a hotărât... aşa s-a împărţit povara datoriei... în vremuri de mare restrişte, fiul meu!

— Îngăduie, tată! Ce zicea omul acela? Ce înseamnă „valter"?

Bătrânul luă o ciupercă din foc şi o lasă să-şi sfârâie mustul pe o bucată de mămăligă vârtoasă.

— Vezi, Seneslau, mămăliga asta-i ca paiul pentru că-i din mei domnesc, dar dacă o faci din hrişcă e negricioasă... De aceea, se spune, ne zic unii venetici „valahii negri"... Noi ne zicem români şi-i lăsăm în pace şi în plata Domnului! Cât cu negreala, ce să zic? O fi un dar sau o povară, pe care ni le dă Dumnezeu, după cum îi e voia şi nevrednicia noastră. Leul negru l-am aşezat în pecete... şi mai e ceva, ce am să-ţi arăt mâine.

— Nu înţeleg, Maria-ta! Nu mi-ai...

— Ai răbdare, fiule! Walter... este numele meu... din tinereţe.

— Dar, ăsta-i nume...

— Da! Nu-i de-al nostru... e săsesc!

Bătrânul se ridică neaşteptat de repede, chiar şi pentru fiul său, care se grăbi împleticindu-se să-l ajute.

— Nu-i trebuinţă! Dar învaţă să te mişti repede, băiete... În vremurile astea, cine doarme în opinci, n-apucă bătrâneţea.

Sprijinit cu dreapta în spada nescoasă din teacă, bătrânul înconjură totuşi cu stânga umerii fiului.

— Hai mai încolo, înspre râu... Şi el şi codrul ne vor destăinui ce ştiu demult... Aşa ai şi tu doi martori, doi fraţi de care să nu te desparţi niciodată, fiul meu!

Nu era prima dată când feciorul domnesc auzea acest îndemn, dar acum, cu mâna grea a tatălui pe umăr, simţea că îl cuprinde un tremur.

— Aşa! E bine! Înseamnă că eşti pregătit!

Ştia bătrânul de ce îşi îndemna fiul să nu se ruşineze de slăbiciunile, de care nici cei mai tari nu se pot lipsi. Ajuns pe buza unei coaste roase de apa niciodată întoarsă din drum a Argeşului, voievodul simţea la rându-i un tremur în barbă şi în ochi răsucită bulboană a amintirilor...

Pentru rănile Mântuitorului şi lacrimile Maicii Sale, vorwartz![37]... vocea mareşalului şi scrâşnetul fierului... *Elore*[38]! *Vivat rex Andreas!...* loviturile necruţătoare ale duşmanului... Dealul Orăţii... mistuire de foc şi râu de sânge... Şi rucărenii cu fraţii Grigorie şi Giurgiu în frunte... *Aţine-te, căpitane Negre!...* Ei şi codrul au fost izbăvirea.

Grigorie o fi îndeplinit porunca de a duce la timp piatra?

Gândul aruncat pe malul celălalt al apei, îl readuse pe bătrânul voievod în prezent.

— După cum îl ştiu pe Grigorie, o fi mutat tot muntele în vale...

— Ce spui, tată?

— Nimic, băiete. Mă gândeam la sfântul hram ce avem a-l ridica aici la Argeş...

Luându-şi pe nepregătite fiul, continuă brusc:

— Aici a fost război mare în vara lui 1225 *anno Domini...* Dumnezeu ne-a pedepsit atunci pentru păcatele noastre, prin viclenia regelui Andrei, care şi-a călcat cuvântul dat cu trei ani înainte... A lovit în stăpânirea cavalerilor Neprihănitei şi aici şi peste munţi... În stăpânirea... noastră, întemeiată şi cu binecuvântarea Sfântului Părinte de la Roma... cu binecuvântarea şi cu cartea sa...

— Nu pricep, tată... Panţării [39] au fost demult... aşa spun

---

[37] *Înainte!* (germ.)

[38] *Înainte!* (maghiară)

[39] cavaler în armură (de la cuvântul germ. „panzer”).

oamenii...

— Au fost şi... mai sunt doi: bătrânul pe care l-ai văzut mai devreme şi cu... mine.

Tânărul rămase cu gura căscată, mărturisind şi prin ochii holbaţi, uluiala.

— Eşti îndreptăţit să te neîncrezi! Nu ştiu dacă te voi lămuri ori mai rău încurca, dar se poate spune şi aşa: că după tată eu sunt Walter Schwartz şi după mamă... Vlad Negru... din Ţara Oltului de peste plai.

— Dar tu eşti Negru Vodă! Domnul şi stăpânul nostru!

— Şi asta e adevărat... cam de când te-ai născut tu, fiule... De când m-am luat cu mama ta,... iertată fie, Marghita, fiica răposatului Farkaş-Vâlcu cneazul... la bazilica... cloaşterul, cum îi zic ai noştri, la Câmpulung... Dar mai înainte am fost cavaler teuton, mâna dreaptă a magistrului Hermann şi apoi a mareşalului Teodoric, după ce Marele Maestru – aşează-l Domnul în dreapta Sa – a plecat în Italia, la chemarea de ajutor a papei Honoriu, glorioasă fie-i şi lui amintirea.

Acest pomelnic al oamenilor şi faptelor de demult, părea că înroşeşte apa râului odată cu asfinţitul. La fel şi codrul, parcă-şi înmuia vârfurile într-o călimară de sânge, pentru a însemna pe cer vorbele bătrânului luptător şi descălecător de ţară. Vorbe menite a se păstra cu smerită teamă peste veac:

„Negru Vodă pogorî pe apa Dâmboviţii cu o mulţime de noroade: rumâni, papistaşi, saşi de tot fealiul de oameni cu care început-au a face ţară noao... Întâi au făcut oraşul ce-i zic Câmpul Lung. Acolo au făcut şi o bisearecă mare şi frumoasă şi înaltă. De acolo au descălecat la Argeş şi iar-au făcut oraş mare şi şi-au pus scaunul de domnie făcând curţi de piiatră şi case domneşti şi o biserică mare şi frumoasă. Iar noroadele ce pogorâse cu dânsul, unii

s-au dat pre supt podgorie ajungând până în apa Siretului şi până la Brăila; iar alţii s-au tins în jos, preste tot locul, de-au făcut oraşă şi sate până în marginea Dunării şi până în Olt."

— ...şi nu fu pre voia rigăi Andrei să facă şi aici *terram exemtam de Blachis*[40]... Şi nicicând nu va mai fi cu putinţă!

Aprins, voievodul îşi întări sentinţa cu o încordare a braţului, care-l făcu pe tânăr să tresară de durere.

— Spre ţinere de minte, fiul meu! Spre ţinere de minte!

Cucul izbea în văzduh o ultimă cântare. Trezit parcă dintr-un vis pe care nu-l putea dezlega, tânărul fiu de voievod înseilă o întrebare:

— Şi eu? Eu ce... cine sunt şi ce am de făcut?

— Să-ţi împlineşti soarta, fiule! Care nu-i a ta, ci a unui neam întreg şi nu numai!... Vei afla mâine... Ascultă-mă bine! Să-ţi laşi întotdeauna ţie şi după tine urmaşilor tăi, din neam în neam o zi de... mâine! Vei fi ajutat şi împovărat totodată, de o moştenire care se cere împlinită în veac... O moştenire care altora le-ar părea un blestem, dar pentru noi e doar o împlinire a datoriei... Tot un fel de blestem, dar mai pe calapodul nostru!

Apropiindu-se de foc, profilul bătrânului părea desprins din dăltuirea de piatră a munţilor, care nu mai răneau orizontul, fiind înecaţi acum, de cerul coborât spre pământ odată cu noaptea.

Fiul tăcea ruşinat de întrebările care-l măcinau şi nu le putea rosti.

— Ştiu, băiete! Nu-i uşor! Avem de privegheat la un neam, o lege şi o moşie! O moşie care nu-i altceva decât un hotar, care va fi tare ori ba, după vrednicia sau nevrednicia noastră... Şi după cum sunt vremurile... Voia Domnului!

---

[40] *Pământ răpit românilor.* (lat.)

Voievodul se închină, terminând semnul crucii în dreapta pieptului... Apoi repetă grăbit, de parcă ar fi vrut să ascundă stinghereala şi rămase cu mâna pe inimă.

— Aici stă tăria noastră!

Nu se mai adresa fiului, vorbea cu sine şi cu umbrele oamenilor şi faptelor din trecut, care-l înconjurau jucând printre flăcări un dans ritual, care înnoadă şi deznoadă destinele spre împăcarea cu universul, asemenea căluşarilor: tinereţe şi bătrâneţe, vitejie şi laşitate, adevăr şi minciună, naştere, moarte şi renaştere... soartă!

— De ce ne-a aşezat Dumnezeu aici, în calea puhoaielor nezăgăzuite ale Răsăritului?

Răsăritul! Obsesie şi nădejde... Ţara Sfântă, Mormântul şi Oraşul Sfânt... Bătălii fără cruţare sub semnul crucii... *Fratres Domus Hospitalis Sanctae Marie Teutonocorus in Jerusalem*[41]... Fraţii teutoni şi fraţii cei de sânge de acasă... Luptele şi apoi înfrăţirea cu cumanii... Semnul de încredere şi de sfântă datorie al Papei... nesocotit de regele ungar, dar pecetluit înspre păstrare şi cu sângele vărsat la 1225... Vărsat oare cu folos?

Rumegându-şi pornirea sentimentelor, voievodul înţelegea că numai el putea judeca şi ca Walter şi ca Vlad... Urmaşii? Poate îi vor păstra amintirea... cel mult o amintire pusă la îndoială!

— Sărmană fire omenească! Semeaţă şi cu aplecare la văicăreală, totodată!

Oştenii, neam din neam de oameni al turmelor şi ai muntelui, au aşternut cu grijă culcuşurile în jurul focului. Urmându-şi fiul, bătrânul voievod îşi găsi şi el locul, împlinind o roată a vieţii, când luminată, când umbrită, după cum sporea ori scădea vâlvătaia.

---

[41] Denumirea oficiala a Ordinului cavalerilor Teutoni. (lat.)

13.

Când soarele de peste munte şi cocoşii de peste râu vesteau o nouă zi, oamenii se treziră, chiar dacă ceea ce vedeau, îi făcea pe unii să se îndoiască de aceasta.

În gura peşterii, Negru Vodă, în genunchi în faţa pustnicului, ascultă cuvântul acestuia.

— ...să se împlinească gândul şi legea aceasta în veac *ut spiritus sanctus qui a deo pater filioque procedit*[42]! Şi această sfântă carte să fie pavăză, călăuză şi nădejde neamului tău, Walter... Vlad, înspre mântuirea voastră şi a creştinătăţii! Şi cei vrednici s-o împlinească şi să se jertfească; să ştie doar ei şi să nu împărtăşească taina, decât la isprăvirea răbojului... Şi să mai fiţi atunci mândri, voi valahii, că întemeierea şi descălecatul vostru sunt însemnate în această carte a datoriei şi a virtuţii... *Ab incunabulis!... Ab incunabulis*[43]! Walter Negru Vojevoda!

Cel numit cu acest amestec babilonic, care caracteriza pe scurt locul şi scurgerea timpului peste el şi în trecut şi înainte, se ridică simţind acum o durere mai mare în piept, decât în piciorul beteag. Primi cu capul plecat, din mâinile vechiului camarad de arme, o cutie neagră şi scorojită, pe care, spre mirarea martorilor, o sărută cu evlavie şi o duse la piept.

Cei doi se îmbrăţişară şi între ei cutia, cu un colţ prins în cămaşa

---

[42] *Cu Sfântul Duh, care de la Tatăl şi de la Fiul purcede.* (lat.)

[43] *Din înscrisuri!* (lat.)

de zale a voievodului, scânci ca un copil. Bătrânii au ridicat din sprâncene şi au zâmbit în acelaşi timp.

— Ţi-am încredinţat-o vie! Ai grijă! Domnul să fie cu tine şi cu ai tăi!

Fostul mare prior teuton se întoarse apoi şi, cu un mers ce părea mai degrabă lunecare, dispăru în peşteră.

Trecu ceva timp până când Vodă se întoarse, la rându-i, spre ai săi. Fără să dea explicaţii şi fără să lase din mână neagra arătare spre care se îndreptau, vrând-nevrând privirile tuturor, a încălecat şi a poruncit:

— Spre Argeş!

Breazu, care ştia locurile şi potecile poate mai bine decât stăpânul său, călca şovăielnic şi cu urechile ciulite... Niciodată nu simţise, nici în atâta amar de războaie, pulpele călăreţului tremurând de-a stânga şi de-a dreapta... Zăbala îl trezi... Mâna nu tremura. Nu se schimbase, ca şi glasul:

— Hai, băiete! Ieşim noi şi din încercarea asta!

— Da, tată, sunt aici!

Ca să nu-şi rănească fiul, voievodul duse vorba mai departe:

— Da... Seneslau, ieşim din codru şi mergem să ne închinăm la biserică. Oare aţi uitat cu toţii că astăzi e marea sărbătoare a Anunţiaturii... a Bunei Vestiri!

În depărtare, se auzea toaca adunând credincioşii la Sfânta Liturghie.

Praznic mare, la care tot românul fără căutare la cin[44] ori stare, se bulucea spre vechiul schit al Argeşului, îndemnat lăuntric şi de nădejdea de a atinge moaştele Sfintei Filofteia, aduse nu demult de însuşi Vodă de dincolo de Dunăre.

---

[44] rang.

Marea de oameni îşi amuţi zvonul şi se despărţi în două ape, făcând loc domnitorului şi însoţitorilor săi.

După slujbă, Vodă îngenunchiat în faţa raclei peste care aşezase cutia neagră, şopti prelatului care-l binecuvânta:

— Am a te scoate din altar părinte, pentru o vorbă de taină.

Ieşit în curte, îşi rotea privirea peste mulţime căutând ceva anume. Apoi porni agale, înseninat de un zâmbet.

— Ştiam eu că tot aici aveţi voi sălaş şi la luptă şi la muncă şi la rugăciune!

— Tot o trudă, Maria-ta! veni răspunsul de sub un stejar uriaş.

— Bine te-am găsit, pârcălabe Dragomir!

— Bine ai venit, Doamne!

— Să trăieşti, Maria-ta! glăsuiră şi oamenii din spatele dregătorului.

— Ziua bună, oameni buni! Jupan Grigorie! Cum stăm cu piatra?

— Porunca îndeplinită, Maria-ta! Acum e pe grija maistorului... Leuşteanus... sau cum îi zice!

— Ha ha ha! Manoleanus, măi omule! Să-i dai un miel de Paşti, Grigorie! Auzi?

— I-o dau io şi pe mă-sa... mielului! Numa' să nu mai strâmbe din nas, de piatra ce i-o car... tot la nas! Şi tu, ce tot îmi faci semne, măi ţâcă!

Binedispus, Vodă mută privirea spre flăcăul alăturea cu necăjitul jupan.

— E feciorul tău, Grigorie?

Vocea bătrânului fruntaş de obşte din Rucăr, se poticni într-o înecăcioasă negură a amintirii.

— Nu-i, Maria-ta! E al lui frate-meu, Giurgiu, cel care... ştie, Măria-ta!

Şi domnitorului îi pieri brusc veselia...

— Dumnezeu să-l odihnească! Pe el şi pe toţi ceilalţi! Tatăl tău băiete, a fost un adevărat cavaler... un viteaz... de frunte! La trup văd că-i semeni, dacă eşti şi la minte la fel, vei fi şi tu un bărbat adevărat, de nădejde!

— Cu mintea stă mai prost, Maria-ta!

— Limbă ascuţită şi nemiloasă ca şi dreapta, Grigorie!

— Altminteri nu-i chip pe lumea asta, Doamne!

— Aşa-i prietene... şopti, parcă pentru sine Negru Vodă, în timp ce-şi întoarse privirea spre arătoasa construcţie, ale cărei ziduri fuseseră ridicate până deasupra ferestrelor.

— Ei, ce ziceţi? E frumoasă?

— Frumoasă, Maria-ta! Şi cu folos...

Răspunsul îl dădu Ghelasie episcopul, mândru tare de biserica în plan de cruce greacă înscrisă, care prindea contur pe înălţimea anume aleasă să n-o vatăme la vreo vreme, apele învolburate ale Argeşului.

— ...şi mulţămim Măriei tale pentru grija şi cheltuiala ce le arăţi!

— Cum zicea Grigorie? Altminteri nu-i chip, Sfinţia-ta! Dar să vedem ce zice maistorele ziditor... prietenul tău, Grigorie!

Jupanul bombăni ceva pe sub mustaţă, spre veselia lui Vodă, care se puse în fruntea alaiului ce urca deluşorul.

Apropiindu-se, auzeau din ce în ce mai clar pocnetul uneltelor, poruncile, îndemnurile şi... suduielile lucrătorilor. Voievodul recunoscu, mai cu seamă între cele din urmă, vorbe pe româneşte, nemţeşte, ungureşte...

... *uite cum îi adună Dumnezeu pe oameni, trecând hotarul blestematei schisme. Se vede că a fost luminat de pronie gândul de a face aici adăpost Chartei, care uneşte Apusul şi Răsăritul într-o voinţă! Aici... cu voia şi cu pavăza lui Dumnezeu*!

Nerostitele griji, dar mai cu seamă nădejdea, i-au dat bătrânului

voievod un îndemn de a mări pasul, spre mirarea însoţitorilor, care se grăbeau acum să-l ajungă.

— Sfinţia ta, avem de împărtăşit o vorbă de taină, noi doi şi meşterul Manole.

Voievodul suprimă intenţionat latinizarea de formă a numelui arhitectului, care ucenicise în tinereţe pe şantierele marilor catedrale ale Europei.

La picioarele schelelor i se închină acesta. Un bărbat nu prea înalt, cu păr mare, de culoarea castanelor târzii şi cu ochii asemenea frunzelor copacului, pe care-l văzuse voievodul demult prin ţările de la Miazăzi.

Cei trei se depărtară... Prelatul şi meşterul ascultau cu atenţie şi urmăreau mâinile voievodului, arătând spre închipuita turlă a lăcaşului.

— Ce le-o spune...? rosti fără să vrea, tânărul rucărean.

Două perechi de ochi mustrători, ai unchiului şi ai pârcălabului, l-au făcut să-şi înghită vorba. Mâna ridicată a jupanului stătea să cadă...

— Lasă-l, Grigorie!

Era porunca lui Seneslau, care la rândul său îşi freca nervos mâinile, întărâtat că tatăl nu-l lua în seamă.

Vântul aduse o frântură din spusele domnitorului:

— ... şi mare grijă la tainiţă, meştere! Mare grijă!

Când cei trei au coborât spre vale, se lăsă o linişte netulburată nici de cucul, care se vede că acum găsise de cuviinţă, să tacă.

— Meştere, până la hram e gata?

— Până la lăsatul de sec, la postul Crăciunului, Maria-ta!

— Da, e bine! Lucrezi din postire în postire, meştere!

— Am început-o în post, pe viforniţă şi-om termina-o, cu ajutorul lui Dumnezeu, asemenea!

— O veni şi vremea de frupt! rosti Dragomir pârcălabul, un bărbat înalt şi gros ca un stejar, care se vede că se împăca anevoie cu zilele de post.

— Ţi-e dor de un berbec în proţap, pârcălabe!

— Ai milă, Maria-ta şi nu mă chinui!

— Ha ha ha! Ce zici, Sfinţia ta, ai o majă[45] de peşte anume pentru el?

— Eu zic să ne ierte Dumnezeu, de hulpavi ce suntem... Peşte-i destul, pe potriva dezlegării din sfânta zi de astăzi... şi mai e şi ceva vinişor, care să-l ajute să nu se înece.

— Pe peşte ori pe domnia sa?

Râsul oamenilor în frunte cu voievodul şi iuţeala picioarelor, l-au scăpat încă o dată pe guralivul nepot, de o zdravănă scatoalcă a jupanului.

— Iartă-l, Grigorie, căci îl vom pedepsi cu istovitoare slujbă: el va căra şi turna vinul astă seară!

În drum spre locul ospăţului, voievodul privea la fiul său care, cu ochii în pământ, călca apăsat fără să rostească o vorbă.

Din post în post, fiul meu... Aşa merge soarta unui neam... Vei afla asta şi singur... cât vei putea pricepe! Nici eu nu înţeleg totul! Rostul nostru e să vieţuim, să păstrăm şi să lăsăm urmaşilor ceva de dus mai departe... Ce anume?!... O altă vreme de postire, poate...

Şirul gândurilor i-a fost întrerupt chiar de Seneslau, care apropiindu-se brusc, îi şopti ca trezit din somn:

— Cutia, cutia unde ai lăsat-o?

Vodă răspunse cu un zâmbet, care arăta mulţumirea faţă de îngrijorarea fiului:

[45] Veche unitate de măsură pentru greutăţi, variind, după epoci şi regiuni, între 50 kg şi 100 de ocale.

— Fii liniştit! Am încredinţat-o spre pază Sfintei Filofteia!

14.

— Asta-i bună?! Iar sună?! Parc-aş fi agent de pază!

Nu ştiu unde sunt. Dacă e dimineaţă sau seară. Dacă dorm sau sunt treaz. Întind mâinile orbeşte. Caut aparatul prin pat şi îl găsesc ascuns pe sub o pernă. Am dormit agitat. Îmi revin în minte împuşcăturile de la Frankfurt... Şi tot sună... Privesc ecranul. E Lulu...

— Da, Lulu...

— Ce mi-ai adus?

Asta în loc de „bună dimineaţa”... Luat de zorul atentatului nu i-am cumpărat nimic. Voi fi sfâşiat...

— O să vezi! E surpriză! mint eu.

— Bine, pa. Plec la grădiniţă.

— Te pup, Lulu, mai apuc să zic şi îmi închide.

O durere de cap se insinuează pe lângă creierul mic. Răul a fost făcut. Am dormit puţin. M-am trezit brusc. Şi mai presus de toate, mi-am minţit copilul!

E devreme. Sau doar pare devreme, pentru mintea mea ameţită. Privesc din nou ecranul. Două mesaje. Unul de la Toni: *Sună-mă!* Al doilea identic, dar în franceză. De la Jacques. N-am sunat-o pe Eleni...

Un duş – ca de obicei – îmi poate oferi o altă perspectivă asupra vieţii. În general, una mai optimistă. Apartamentul e mic – două camere – şi e într-un bloc vechi din Balta Albă, la doi paşi de colţul parcului, rebotezat de primarul actual: *Alexandru Ioan Cuza.* Dar toţi

îl ştiu ca IOR! Stau la nouă, într-un bloc de patruzeci de ani, din cărămidă şi cu un lift preistoric, care are momentele lui bune, dar şi multe proaste... De la nouă am o panoramă superbă asupra unui Bucureşti prăfuit şi însorit, în dimineaţa asta... Mă duc spre duş şi fac un ocol ca să pornesc cafetiera. În cana de sticlă se bălăceşte un rest de cafea veche. Cine ştie de când... Mi-e lene să mai schimb filtrul, aşa că o să o beau tot pe asta!

Douăzeci de minute mai târziu, viaţa are într-adevăr alt gust – un gust optimist de cafea trezită şi îndulcită cu un vârf de linguriţă de miere de salcâm.

Sun la Toni.

— ‘Neaţa. Te-ai trezit devreme!

— Da. Lulu mi-a dat deşteptarea! În plus, am uitat să-i cumpăr un cadou... Acum trebuie să mă ocup şi de asta. Ne vedem?

— Evident. La 11, pe Unirii, la „Cafe Ideea”, lângă ANL?

— Ce precis! Îţi dau cafele gratis, dacă le aduci clienţi?

— Rahat. E un loc retras... şi putem vorbi.

— Noutăţi?

— Nu prea. Eşti bine după aventura de ieri?

— Cu un cap mare!

— Mai vorbim... nişte cafele. *Apropos,* vezi că la un moment dat, o să apară un amic de la SRI...

— Ca să vezi! Se bagă şi ăştia pe fir?

— E amic, Stelică... Deocamdată valurile sunt mici, dar vor creşte. E bine să ne înţelegem de la început cu toţii! Ca fraţii...

— OK, OK... voi fi acolo. Şi încearcă, te rog, să nu mai vorbeşti tot timpul în pilde.

— Pa!

— Salut.

E rândul lui Jacques. După ce am apelat, îmi amintesc că acolo e

mai devreme. Dar îmi răspunde.

— *Oui,* Stu...

— Eşti la treabă deja?

— Nu, la hotel. Îmi adun gândurile. Ai ajuns bine acasă?

— Da, mă aştepta un coleg de la editură. Acolo ce mai e?

— Nimic. Nici o pistă. Schwartz e negru ca şi numele său. A fost un lunetist. Au găsit urme pe terasa unei clădiri de pe traseul nostru. O clădire cu două etaje. Cam la patru sute de metri.

— Cartuşe?

— Nici unul. Nimic. Doar urme de paşi, ghete... Şi semnele lăsate de trepiedul carabinei. Probabil o armă modernă. Calibrul 7.62, după gloanţe...

— Nu sunt prea multe arme de lunetist cu trepied...

— Colegii lui Schwartz construiesc ipoteze.

— A făcut cineva legătura cu mine sau crima din târg?

— Nu ştie nimeni – încă – de vizita ta aici! A părut un atac asupra unor ofiţeri germani sau asupra mea...

— Şi presa ce-o să bănuiască? Nu te bucura. Vor face repede legătura cu victima. Nu cred să fie prea mulţi ofiţeri francezi de poliţie în Frankfurt, la ora asta...

— Da...

Oftează adânc şi tace.

— Vom vedea, Stu... De la Paris mi-au transmis că nu pot da de urma manuscrisului... Nu există documente... Unii şefi se întreabă, dacă nu e o cacialma. O prostie a unor şmecheri sau, mai grav, o maşinaţiune menită să discrediteze guvernul şi curentul proeuropean... Sau pe noul nostru preşedinte...

— Dar, Jacques, ce nu înţeleg eu... E un singur manuscris sau mai multe? Căutăm toţi acelaşi lucru? Ce legătură există între Mazarin şi electricianul Neagoe?

— Aparent niciuna! Nu ştiu exact ce căutăm!

— Despre crimă?

— Nimic. E linişte. Presa are alte probleme...

— Nu te baza pe asta. Peste două zile apare la Frankfurt preşedintele... Băieţii noştri de la ziare pot arunca tot felul de ipoteze. Eu zic că ar trebui să...

— Stu, scuză-mă dar nu e treaba mea, paza preşedintelui vostru! Eu am altă misiune! *Merde*!...

Se opreşte brusc.

— Scuză-mă! M-a dus valul... Mai vorbim, te ţin la curent...

— OK, Jaquot, ia-o uşor...

— Bine, bine, *merçi,* pa...

— *Au revoir!*

Oamenii au început să fie stresaţi.

Vizita preşedintelui cu pretextul lansării unei cărţi, nu are alt scop decât cel de a-şi consolida imaginea în vederea viitoarelor alegeri. Dar moartea lui Neagoe poate inflama din nou presa cu scenarii, menite să vândă tiraje mari... Nici eu n-am cum să-mi dau seama acum, dacă totul nu e decât un balon de săpun. Cu rimă! Un manuscris pierdut de Mazarin, un român ucis pentru un motiv stupid, o canistră care nu ascundea nimic... Doar întâmplări... Se poate raţiona şi aşa...

E târziu. Mă îmbrac şi mă pregătesc de plecare. Nu uit să mă duc la dulapul de haine şi să scot de sub pulovere cutia pistolului. O deschid, încarc, armez şi pun piedica. Îl fixez în toc la centură. În caz de nevoie, „prietenul” Beretta este de mare încredere.

În rest, blugi şi sacou, scurta bleumarin, cheile de la Q, lăsate în hol dinainte de plecare şi gata.

Maşinuţa mea, un Nissan Qashqai (niciodată nu reuşesc să-i pronunţ numele şi de aceea îi zic Q!), are praful de un deget. Din

fericire, mai am motorină. În timp ce cuplez *Bluetooth*-ul, îmi aduc aminte de Eleni. E supărată... Eu n-am încercat să o sun... Timpul trece, ca şi viaţa... Trăim pentru alţii şi niciodată pentru noi... Insulele greceşti liniştite, în octombrie...

Să încerc? Aşez aparatul în mâini şi tastez: *Mă vei ierta?* Apoi apăs *send...*

Un urlet de claxon mă aduce pe pământ. Nu eu sunt cel apostrofat! Privesc la ceas. Mai am cinci minute până la 11. Voi întârzia puţin...

... Cafeneaua e puţin ascunsă. Eu nu auzisem de ea. Dar e plăcut mobilată în tonuri calde de maroniu-bej şi, mai ales, are multe încăperi în care te poţi ascunde. Toni are în faţă un pahar înalt. Probabil că e un *frappé...*

Ne strângem mâinile.

— A trecut ceva vreme...

— Un an?

— Aproape.

— Singur?

— „Serviciile" vin mai târziu. Am zis că e mai bine să discutăm întâi noi...

— OK, Toni. Te ascult.

— Bine, încep eu. Pe repede-înainte. Victima, Valentin Neagoe a avut un tată, Mihai Neagoe, belit de comunişti: nu l-au lăsat să facă facultate, a fost anchetat de mai multe ori, arestat, niciodată condamnat, a lucrat ca hamal, magazioner, apoi a făcut o şcoală şi a ajuns electrician...

— Aha, aşa se explică faptul că fiul...

— Da, dar fiul era profesor de istorie şi, doar în Germania, electrician. Ascultă-mă, mai departe. Bunicul lui, tatăl lui Mihai Neagoe, Vlad sau Vladislav Neagoe, născut în Lugoj din tată român

şi mamă sârboaică, cea care la rândul ei a avut tată neamţ şi doar mama tot de origine sârbă...

— Doamne, asta-i ca-n telenovelă!

— Cam aşa! Ascultă-mă mai departe: problemele încep la Vladislav Neagoe, bunicul. S-a înrolat sau a fost înrolat cu forţa într-o divizie *Waffen SS.* Mai exact în Divizia 2 Panzer *Das Reich.* Probabil că în 1941. Cum s-a întâmplat, asta nu ştim. Şi de ce? Vladislav nu era etnic german, poate a fost ameninţat, poate nu... o fi crezut în nebuniile fasciste?! Cu doar un sfert sânge german nu înţeleg de ce l-au primit! Există documente că primiseră ordin să înroleze peste o mie de etnici germani din Banat şi nu prea se îngrămădea nimeni...

— Şi?...

— O vreme nu s-a mai ştiut nimic. Apoi, brusc, la începutul lui februarie 1945 apare la Bucureşti, unde se refugiaseră soţia şi fiul său de şapte ani. Fugiseră la familia fratelui ei, meşter tâmplar la „Atelierul de binale şi reparaţii trăsuri” al lui Broda, din strada Avrig. Poliţia înregistrează un incident cu o patrulă sovietică chiar pe această stradă. I se cer actele. Nu avea. Fuge. Este împuşcat. Era dezertor. Dar nu din armata română, ci din cea germană. Se strânge lume. Apare soţia. Îl recunoaşte. De acolo se abate blestemul peste familia Neagoe. Interesant este că în procesul-verbal scrie că avea în mână un rezervor de benzină. Probabil o canistră. Din acest motiv a fost oprit. Au crezut că face contrabandă...

Rămân cu gura căscată. Toni nu ştie ce am găsit noi, Sardi şi cu mine, în apartamentul nepotului, la Frankfurt. O canistră de combustibil... Deci nu e poveste...

Toni mă priveşte fix în ochi. Simte.

— Ce ştii şi nu-mi spui?

— Canistra aia nenorocită am găsit-o la Frankfurt. Are nişte litere

stanţate pe o laterală, aparţine unui tanc Panther. Era modificată, ca o cutie cu balamale, cu un locaş în mijloc, ca pentru a proteja un obiect cât un top de hârtie. Faimosul manuscris...?!

Acum Toni mă priveşte perplex.

— Bună ziua, domnilor!

Tresărim amândoi. Noul venit este înalt şi slab, îmbrăcat cu un costum gri, destul de banal. De fapt, este gri de sus până jos. Toni îşi revine primul.

— Bine-ai venit, Victore. El este Stelian Munteanu. Cred că ai auzit de el. Victor Minulescu. De la... ţi-am spus de unde...

Ne strângem mâinile, cercetându-ne reciproc.

— „Celebrul" Stelian Munteanu?... Îmi pare bine.

— E glumă sau ironie?

— Nu, scuze. O glumă doar. Am auzit de dumneavoastră, pe când eraţi la Poliţia Capitalei purtător de cuvânt şi a avut loc ancheta aceea cu diamantele. Am fost şi noi informaţi, bineînţeles...

— Bineînţeles...

Un pic de stinghereală. Toni încearcă să fie amabil.

— Abia sosise şi Stelică. Nu comandaţi ceva? V-ar deranja dacă am trece peste protocol? Persoana a doua singular, nu plural?

— OK, un expresso lung, răspund cu faţa către chelnerul tăcut.

— La fel, dă replica şi ofiţerul Minulescu.

Chelnerul dispare. Nu ştiu cum ar trebui să continuăm. Nu am priceput ce vrea SRI-ul de la mine, aşa că prefer să-l las pe celălalt să facă primul pas. Ne privim... Camera nu are ferestre. Doar uşi pe trei pereţi. Al patrulea este acoperit de rafturi pline de cărţi vechi, ca de anticariat. Iar cărţi... Mă urmăresc.

— Dragii mei, începe Toni, am crezut că...

Se opreşte. Cafelele au apărut foarte repede. Eu beau fără lapte şi cu miere. Natalie mi-a vândut acest pont. Renunţ să mai cer miere şi

pun în loc jumătate de pliculeţ de zahăr. Ofiţerul o lasă neatinsă, neagră şi bea o înghiţitură.

— Bună cafea...

Simt că Toni se enervează. Tensiunea este artificială şi inutilă.

— Ştiţi, domnule Munteanu... Pardon! Ştii, Stelian, după atâţia ani tot suntem confundaţi cu Securitatea... Parcă eu aş fi putut lucra înainte de ‘89, nu aveam nici zece ani... Am venit aici neoficial... Nu există nici o anchetă... Sunt doar nişte semnale... Sau să le zicem semne... Ştii că am aflat de aventura ta de ieri de la Frankfurt. Avem relaţii bune cu partenerii noştri europeni. Şi, sincer, nu vizita preşedintelui ne îngrijorează. E treaba celor de la pază... Nu avem motive de teamă. Mă îngrijorează uciderea lui Neagoe, aparent fără mobil, şi atacul asupra maşinii de poliţie, tot fără explicaţie. Mai ales, cele cinci gloanţe trase de un lunetist, ce nu au nimerit decât umărul drept al şoferului. Adică exact cât să oprească maşina...

Nu înţeleg unde vrea să ajungă. Sorb şi eu o gura de cafea, acum răcită. Toni tace.

— Aşa... şi?...

Victor Minulescu mă priveşte fix în ochi.

— Pot conta că ne veţi avea în vedere, atunci când veţi considera că lucrurile încep să capete consistenţă?

— Iar suntem oficiali? pufăie Toni.

— Da... Fără să vreau. Să ne ai în vedere...

— Să înţeleg că deocamdată nu vreţi nimic? întreb după a doua înghiţitură de cafea.

— Nu. Doar să avem deschis un canal de comunicare. Aşa cum ai cu Toni Dumitrescu.

— Cu Toni, mă cunosc de ceva vreme...

— Ştiu... înţeleg... Vreau doar să contezi şi pe sprijinul nostru. Avem mijloace. Şi, în plus, s-ar putea să fie nevoie să intervenim...

— Da,... deocamdată e o crimă...

— De acord, dar povestea aia fantastică legată de manuscris a ajuns şi pe la noi. Şi pe la alţii. Sunt mici semnale care apar prin Europa. Nu au încă nici o coerenţă... Nu ştiu, vom vedea cum vor evolua lucrurile. Te rog, încearcă să păstrezi un canal de comunicare deschis. E o rugăminte... OK?

— Bine. Promit să nu te ocolesc.

— Mulţumesc.

Se ridică. Lasă pe masă zece lei şi o carte de vizită. Ne strângem mâinile şi pleacă. Pe cartonaşul alb scrie doar numele lui şi un număr de mobil.

— Ce-a fost asta?

Toni îmi zâmbeşte larg.

— O mişcare deşteaptă, dragul meu.

— A cui?

— A lor şi a noastră. Iar tu ai toată libertatea. Dacă oficial nu există nici o anchetă, pentru că evident nu există motive, măcar ştim că ne putem baza pe sprijinul lor, când va fi nevoie.

— Şi ne putem baza?

— Stelică, eu sunt poliţia. Minulescu este SRI. Tu eşti un particular. Ce-i drept, autorizat... Dar ai toată libertatea pe care noi nu o avem. Şi cu logistica noastră...

— Să înţeleg că am fost avansat pe post de cal troian sau ţintă-piept?

Poliţistul râde mânzeşte:

— Şi una şi alta! *All in one*!

15.

Mă duc în Mall, deşi ştiu că acolo sunt preţuri mari. Bine măcar că o carte are cam acelaşi preţ peste tot. Nu prea ştiu ce să-i cumpăr. Are toate basmele, poveştile şi legendele... „Diverta” e la subsol şi renunţ să mă uit la masa noastră, a „Tridentului”, ca să nu mă enervez. De obicei, lipseşte vreun titlu nou, s-a epuizat şi nimeni nu completează cu alte exemplare din depozit... Sau poate sunt eu paranoic... Dar nu e momentul. Mă duc spre rafturile cu volume pentru copiii şi caut ceva în engleză. Mă hotărăsc greu, aşa că îi voi cumpăra trei cărticele şi nu una...

Discuţia de la cafenea începe să mă pună pe gânduri. Prea multe „instituţii” încep să se mişte. Şi parcă prea uşor au acceptat să mă implic doar eu... Deocamdată. De fapt nu au acceptat, ba mai mult, mi-au propus acest lucru. E clar că sunt o momeală...

Bag plasa cu poveştile colorate în portbagaj şi mă aşez la volan.

La centură, BB-ul începe să vibreze. E-mail sau SMS. Privesc ecranul. Un SMS. *NU!*

E de la Eleni. Când totul se va termina, va trebui să-mi aşez şi eu viaţa pe un făgaş normal. Aşa zic tot timpul şi nu fac. Cum o voi împăca pe Eleni? Dar vreau să o împac? Există ceva între noi? În afară de atracţie fizică şi un fel de camaraderie... Câteva clipe, ore, poate zile, toate adunate sunt mai mult decât o aventură? Unde vreau să ajung? O iubesc? Uff... Gândul îmi recompune rotunjimile ei, pielea fină, linia sânilor şi cea a coapselor, părul cu firele tari şi elastice, ochii cei calzi şi trişti de multe ori, pierduţi în amintirile

ascunse în trecutul ei, amintiri pe care nu le cunosc şi poate, nici nu le voi cunoaşte vreodată. O simt acum, o clipă, foarte aproape şi vie în mâinile mele, mângâindu-i fruntea albă şi buzele roz şi sânii tari şi atingându-i ca un puşti timid, toate locurile care o fac să se înfioare...

Mă trezesc clătinând din cap. A fost un vis frumos sau un coşmar? Un minut de reverie sau nebunie... Răsucesc cheia în contact şi demarez spre „Trident”.

Sediul editurii este o vilă albă pe o stradă scurtă, neasfaltată, cu noroi şi cu nume de fructe de pădure. O stradă care tot aşteaptă să intre în eternul şi fascinantul program de reabilitare... Şi încă speră. Ca şi noi. Pe strada Murelor nr. 5. Întotdeauna am fost năucit de imaginaţia stranie a edililor capitalei, care nu au mai găsit nume de personalităţi istorice, culturale sau ştiinţifice şi au fost nevoiţi să folosească denumiri de tipul: strada Rotundă, strada Menţiunii sau, ca a noastră, Murelor. De fiecare dată mă întreb, dacă există în Bucureşti şi o stradă a Coacăzelor, a Coarnelor, a Fragilor şi tot aşa... Evident că niciodată nu caut pe o hartă!

La poartă şi prin curte e agitaţie mare. Se încarcă sau descarcă munţi de cărţi. Mă văd şi se opresc o clipă şi îmi fac loc să trec. Mă salută rapid şi mă privesc uluiţi. Nu trebuia să fiu aici! Şi ei ştiu! Şi eu ştiu! Intru şi urc la etaj în biroul meu verde. Tanti Gica mă vede şi fuge la bucătărie:

— Să vă fac o cafea!

O să mor de inimă cu atâtea cafele. Dar nu zic nimic. Mă aşez pe scaun şi aştept. Nu ştiu ce aştept. Îmi deschid computerul. O bătaie scurtă în uşă.

— Da.

— Cafeaua.

— Mulţumesc.

O altă bătaie în uşă.

— Da.

E Marius. Îmi întinde mâna.

— Aţi dormit bine?

— Oarecum. M-a trezit Lulu.

— Aseară, când v-am luat de la aeroport, nu eraţi prea vesel.

— Nici acum nu sunt. De două zile trăiesc pe repede-înainte.

— Pot să vă ajut cu ceva?

— Nu ştiu. Nu cred. Aici e totul OK?

— Totul bine. Până se întoarce Nati, avem totul organizat. Staţi liniştit, mă descurc eu cu ei. De ce aţi venit încoace?

— Nu ştiam unde să mă duc. Acasă?

Marius ridică din umeri. Se aşează pe cotiera canapelei. Ar vrea să fumeze, dar nu zice nimic. Apoi îi vine o idee:

— Vreţi să staţi de vorbă cu o fată?

— Cu o fată?

— Da, avem o fată care vrea să facă practica la noi. E de la Universitatea Bucureşti, de la comunicare. Poate o angajăm dup-aia...

— Şi ce să vorbesc cu ea? Cum a ajuns aici?

— Nati a tratat cu ea. Acum vreo săptămână. I-a zis să vină, să vadă... Ştiţi că eu n-am timp să fac pe profesorul...

— Şi eu am?

— Dacă tot sunteţi aici!

— OK, trimite-o sus.

— *Merçi.* Nu de alta, da' băieţii de la distribuţie îşi scăpau cărţile pe picioare, dacă se mai uitau mult la fundul ei.

A reuşit să mă binedispună. Nu ştiu cum face, dar reuşeşte. De ceva vreme...

„Fata" e o domnişoară drăguţă, cu blugi albaştri şi un fel de bluză

bleumarin, cu părul nu foarte lung şi şaten ţinut de o bentiţă de plastic, adidaşi în picioare şi ojă de culoare închisă – negru, violet? – pe unghii. Un fel de femeie-copil.

— Luaţi loc, domnişoară.

— Mulţumesc.

— Eu sunt Stelian Munteanu.

— Ioana Marcu.

Primul gând ar fi să o întreb câţi ani are. Nu prea mulţi. Vreo douăzeci...

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Nu ştiu. Marius mi-a zis să vin aici. Credeam că îmi daţi ceva de lucru.

Detectez o umbră de obrăznicie? Sau mi se pare?

— De ce vreţi să faceţi practica într-o editură?

— Nu ştiu. Pare interesant. Şi inedit. Doamna Natalie Rădulescu mi-a vorbit de „Trident". Am zis să încerc.

— Citiţi mult?

— Da, citesc. Dacă am timp.

— Aţi mai lucrat?

— Nu angajat. Doar *part-time,* la o revistă *glossy.* Tot la promovare.

— Şi aţi vrea să lucraţi la noi?

— De ce nu? La anu' termin. Cât fac un master, trebuie să lucrez undeva, nu?

— Da...

O privesc mai atent. Nu cred că mai înţeleg tineretul din zilele noastre. Trebuie să aibă 21 sau 22 de ani... Dacă mai citeşte, e salvată. O măsor cu o privire lungă. Realizez că pot fi interpretat greşit. Şi întorc capul spre ecranul computerului.

— De ce aţi ales tocmai relaţiile publice?

— De ce nu?...

Are un tic verbal? Ochii sunt căprui, nici prea deschis, nici prea închis. Sunt frumoşi şi fardaţi foarte fin. Mâinile sunt lungi şi nervoase. Se joacă încontinuu cu un creion roz. Prin bluză şi pantaloni ghicesc linia corpului. Azi am o zi...

— ... Îmi place. Şi e o meserie frumoasă, nu-i aşa?

— Nu ştiu. Probabil.

— Nu aveţi nevoie de mine?

Cum să răspund? Eu am nevoie de-un concediu. De-o iubire nebună. De-o viaţă de călătorii... Ce-ar fi să o invit la o pizza? Mi-e foame. Dar nu se cade!

— Ba da. Avem nevoie. Cred doar că acum, nu pot să vă spun prea multe. O să mai discutăm. Se va întoarce şi Nati Rădulescu...

— Sunteţi supărat sau obosit?

Nu mă aşteptam la o întrebare atât de directă. Mă uit în ochii ei. Nu-şi fereşte privirea. Radiază toată multă tinereţe şi forţă. Eşti frumoasă, domnişoară! Dar nu spun cu voce tare. Nu e etic! Nu mă lasă legea...

— Şi, şi!

— Îmi pare rău. Pot să vă ajut cu ceva?

Chiar e sinceră. Buzele ei nu mint. Aş vrea să o mângâi. Eleni îmi apare suprapusă pe imaginea fetei din faţa mea... Ca o imagine neclară. Iar clatin din cap.

— Sunteţi OK?

S-a apropiat cu un pas. Stă în picioare chiar în faţa biroului meu. Eu stau jos. Mă domină cu ochii şi zâmbetul cald. Trebuie să fug.

— Da... e OK...

— Să plec?

— Cred că da. Aş vrea...

— Da?

— Aş vrea să mai stăm de vorbă...

— Oricând ziceţi.

— Adică... poate într-un cadru mai puţin formal...

Are un zâmbet fin pe buzele roz. Aş vrea să o sărut. Să mă ridic în picioare şi să o sărut.

— Cine ştie?... La un suc, la o bere... e mai uşor de povestit...

Îi întind mâna, pe care mi-o strânge cu putere.

— Desigur. Îmi spuneţi când vreţi.

Şi iese. Rămân în picioare... Sun la Marius, pe interior.

— Da.

— Ai CV-ul ei?

— Da.

— Mi-l trimiţi şi mie?

— Acu'. V-a cam plăcut, nu?

— Ce vrei să zici?

— Eu?! Nimic, nimic... Trimit acum pe e-mail.

Închid. Are dreptate, mi-a cam plăcut... mi-a cam plăcut...

Mai agit un pic Internetul. Caut prostii. Intru pe *Waffen SS* şi pe tancurile Panther. Apoi citesc ştirile. N-am stare. Nici veşti de la Sardi. N-are cum, e prea devreme pentru noutăţi. Nu vreau nici cafea. Nici veşti de la Nati, din Frankfurt. Ochii fetei mi-au rămas imprimaţi pe retină şi mă urmăresc în tot ce privesc...

O să plec şi de aici. O să mă duc la Lulu, ca să-i duc cadoul.

Îl sun pe Toni Dumitrescu.

— Salut. Cum rămâne cu percheziţia?

— Nu mâine. Am alte chestiuni de rezolvat. Poimâine pe la 11, te aştept la mine la birou, bem o cafea şi mergem să-i vedem „castelul" din Titan!

— Iar cafele?! izbucnesc la telefon. Numai cafele tot timpul? Altceva n-avem?

— Ce sari, dom’le, aşa?! Eşti nervos? N-ai decât să bei ce vrei! Ceai, apă! Sau nimic! Rămâne aşa, deci?

— Da, aşa rămâne.

— Salut. Şi mai du-te şi tu la femei! Poate te mai calmezi!

— Vrei să te-njur?!

— Salut.

— Pa!

Circulaţia este de coşmar şi până în Drumul Sării fac mai bine de oră şi jumătate. Nu trebuie să sun la interfon. Fosta mea soacră mi-a dat o cheie. Aşa că intru direct în apartament. Lulu aude uşa şi se ascunde în sufragerie. Îi pregătesc punga cu cărticele. Şi aştept. Deodată, sare de unde e ascunsă şi se aruncă în braţele mele. Nu zice „bine ai venit” sau „ce mi-ai adus”, ci urlă în urechea mea:

— Tati, nu-i aşa că sania mea e la tine la serviciu? Am auzit că o să ningă...

Să ningă în octombrie? Lulu n-o fi înţeles bine. E prea devreme...

16.

Copiii pregăteau tălpicile bucuroşi că şi în acel an, Moş Niculae venea, cum se zice, cu barba albă. Dinspre munte, pe valea Argeşului şi pe cea a Dâmboviţei, se scuturau norii timpurii ai unei ierni începute încă înainte de Sân Andrei. După foametea de anţărţ[46], erau semne că Dumnezeu dădea încă un an de belşug şi bunăstare.

La curtea din Câmpulung, Negru Vodă îşi zorea fiul:

— Grăbeşte-te, Seneslau! Ce-ţi lipseşte de te învârţi ca o găină fără cap!? Auzi ce spun eu? Înfăţişează-te odată!

— Aici sunt tată, am venit!

— Ahaa! Asta era! Iar ţi-ai pus cizmele năbucite şi caftan de jder, după portul cumanilor!

Tânărul tăcea încurcat, când îşi făcu apariţia preceptorul Laurenţiu:

— *Pulcher est! Arbiter elegantiae*[47]!

Încă unul care calcă, parcă pe ouă, gândi Vodă.

— Domniţa Irina va fi fermecată, mai ales dacă îi veţi împărtăşi şi versurile pregătite! Scandarea, atenţie la scandare, prinţe! Doar e *Ars amandi*!

— Ţara arde şi baba se piaptănă! Haideţi odată! Aveţi vreme pe drum, să-l pomeniţi pe Ovidius pe de-a-ntregul! Dacă nu ne-o prinde viscolul... şi atunci pierdem şi târnosirea şi hramurile... Şi pe

[46] acum 2 ani.

[47] *Frumos este! Arbitru al eleganţei!* (lat.)

Irina lui Talabă, ţi-o lua-o altul!

Tânărul se îmbujoră şi urmă tăcut tatălui şi profesorului pe treptele de piatră, care duceau spre curtea unde aşteptau înşeuaţi armăsarii domneşti.

Drumul străjuit de pădurea împodobită ca o mireasă, dădu răgaz îndrăgostitului prinţ să repete, ajutat de cadenţa trapului, învăţămintele vechiului tălmaci al simţurilor lăuntrice răscolitoare:

> *Siquis in hoc artem populo non nouit amandi,*
> *hoc legat et lecto carmine doctus amet*...[48]

Zorul impus de voievod, a făcut ca alaiul să ajungă, cum cere cuviinţa, la ceremonia de târnosire, începută cu post şi rugăciune, după datină, încă din seara de ajun.

— Miluieşte, Doamne, poporul tău...!

Ascultând vorbele Preasfinţiei Sale, Negru Vodă zâmbi amar.

Mila Domnului! Atâta nădejde am lăsat noi acestui neam, care parcă-i blestemat să n-aibă zi de sărbătoare, ci numai o nesfârşită ajunare? Alţii? Răposatul imperator Frederic s-a pupat cu sultanul şi s-a încoronat la Ierusalim! Dar tot el ne-a întărit privilegiul dat şi călcat de regele Andrei! Roma cheamă la unire, dar ţine hăţurile trase... Papa Honorius e mort de mult, iar slova lui ne leagă pe veci şi parcă totodată dezleagă căpăstrul creştinătăţii... O mai îndrăzni vreun papă de acum încolo să-şi ia numele Honorius? Dacă da, nu-l văd bine! Doamne iartă-mă! Îmi umblă gândurile creanga! Am îmbătrânit şi m-am prostit!...

— Biruinţă binecredincioşilor creştini!...

---

[48] *Dacă, Romani, cineva nu cunoaşte-ale dragostei taine,/ Să mă citească; aflând, să se grăbească-a iubi.* (Ovidiu, *Ars Amandi*, Buc., Ed. Minerva, 1977, traducere de Maria-Valeria Predescu, p. 183, 1, 1-2)

... Biruinţă? În numele idealurilor creştineşti! Să dea Domnul, în acest lung război, grija Sa peste acest neam cu frica Lui şi abia aşezat în vremurile adunate în istorie. Tăinuitul destin al Chartei dă semne că românii vor fi mai mult singuri... Dă-le lumină asupra lor Iisuse Hristoase, iar tu, Maică Fecioară, fă aici grădina ta de priveghere!

... Umblă zvonuri că regele Bela[49] *are de gând să-i aşeze pe Ioaniţi la Severin, dincolo de ţara lui Litovoi Voievod... Nu cred ca magistrul Rembald să fie atât de prost şi să se mai încreadă în unguri, după ce am păţit noi...*

Ai noştri? Ce-o mai fi prin ţara pruşilor dinspre Baltica? Nici o veste de ani de zile. Magistrul Hermann să fi luat taina Chartei cu sine în mormânt? Acum am rămas doar... ai noştri!

Privea spre fiul său alăturea în strană. Îl măsură atent, îi cântări din ochi braţele şi mâinile, care se arătau puternice. Zâmbi mulţumit. Planul de codoş bătrân, întocmit cu Talabă cumanul, dădea roade: copiii se iubeau şi în Păresimi[50] vor tocmi nunta.

Să se consfiinţească astfel pacea între noi şi împământenirea lor!

Căută apoi spre racla cu moaştele Sfintei Filofteia, unde alături stătea atinsă doar de vreme, neagra cutie a Chartei. Află, că fiind aşezată acolo de mâinile sale, nimeni nu cuteza să întrebe ce şi cum.

Asta-i bine! Dar vremurile s-or mai schimba, iar după ele şi oamenii!

Îşi întoarse privirea spre peretele dinspre Miazănoapte, unde, între ortacii săi, se ruga în genunchi Manole meşterul. Instinctiv, ochii i se ridicară, spre turlă. Acolo zări adâncitura netencuită a firidei, unde urma să stea negrul sipet, până când Dumnezeu şi stăpânii locului şi ai tainei vor hotărî altfel.

Voievodul se închină cam peste rând, stârnind mirarea prelatului,

---

[49] Bela al IV-lea – rege al Ungariei 1235-1270.

[50] Postul Mare.

care aplecă grăbit tricherul[51] înspre credincioşi.

— În numele Tatălui, al Fiului şi al Sfântului Duh, amin!

... *şi cu harul Sfintei Fecioare! Săracul meşter nu-şi merită aşa răsplată, după câtă bună treabă a făcut...!*

Voievodul se închină din nou în grabă, după ritualul latinesc, fapt ce zăpăci cu totul pe arhiereu, care zise bogdaproste că a isprăvit slujba şi se putea retrage în altar.

Ieşit din sfântul lăcaş cu miros de tencuială proaspătă, voievodul chemă printr-un semn cunoscut şi recunoscut numai de ei, pe jupanul Grigorie.

— Haide, vechi prieten, sub stejarul care ne e asemenea! Cum l-ai botezat tu?

— Făcăleţ, Maria-ta! Că nu ştiu cum stă băţ, dar făr' de el nu s-amestecă mămăliga noastră ori ce-am face!...

— Aşa... da, Făcăleţ! Numai s-avem de grijă cum învârtim... vorba în jurul lui, să nu rămâie cocoloaşe!

Râcâind cu vârful cizmei prin zăpada proaspătă, Negru Vodă ajunse la aşternutul de frunze moarte în toamnă.

— Le vezi, Grigorie? Au căzut mai an, că să învieze la primăvară pe ramul acum sterp, chipurile... Asta-i şi soarta omului! Măcar pe frunzele astea nu le-a purtat aiurea vântul... Te văd nelămurit!

— Nu-s învăţat să-mi vorbeşti aşa, Doamne!

— Ai dreptate! Dar e vorbă grea... de rostit cu piatră de moară pe piept!... În noaptea asta dintre praznicele Sfântului Nicolae şi Sfintei Filofteia, Manole meşterul are de isprăvit ceva în biserică... de isprăvit ceva ce nici el nu mai trebuie să ştie... Înţelegi?

Clopotele de sărbătoare acompaniau în solemnitate căderea rară a fulgilor pe valea Argeşului.

---

[51] Sfeşnic cu trei lumânări.

Grigorie căscă ochii de parcă voia să-i numere... şi spuse rar:

— Înţeleg, Maria-ta... că o vreme... clopotele vor bătea în dungă...

— O vreme, Grigorie, o vreme...

Strânse braţul gros al vechiului camarad de arme.

— Altminteri nu-i chip! Dumnezeu să ne ierte... şi să-l ierte!

Spre apus se deschise în cer o geană strâmtă, prin care se scurgea o lumină roşie, care însângera zăpada aşternută... Fulgii parcă refuzau să mai cadă peste, rămânând suspendaţi în aerul înţepenit de gerul, care se lăsă odată cu asfinţitul.

În biserică, Manole meşterul urca pe schela şi spre locul de zidit, care aveau să-l ducă în legendă.

A doua zi, când l-au găsit prăbuşit sub lemne, oamenii s-au închinat:

— Dumnezeu să-l ierte! I-o fi măsurat vreo calfă umbra şi i-a aşezat-o în zidire... că fără jertfire nu se împlineşte nimica pe faţa asta a pământului!

Vorbele ajunseră şi la urechile lui Vodă.

Sufletul poate fi schimonosit ori înfăţoşat de credinţă şi de datorie... Jertfirea e doar o cale pe care nu ţi-o alegi, o urmezi... Rămân, dacă rămân, binele şi frumosul peste timp, când se îndeseşte ciurul!... Fiecare neam, ca şi omul cu norocul şi cu blestemul său... Totu-i să fie în stare să le ducă pe amândouă... restu-i... umbră!

17.

Împăcat de gândul datoriei împlinite, Negru Vodă ieşi din istorie aşa cum a intrat, pe neştiute. Era un semn al cavalerismului, care se va repeta când şi când, în scurgerea vremurilor, peste spaţiul vegheat de Carpaţi şi de Dunăre. Întemeierea sa se arăta temeinică şi cu ursită de viaţă lungă.

În vara acelui an 1247, regele Ungariei scria, de voie, de nevoie, în Privilegiul dat cavalerilor Ioaniţi, despre statul de pe Argeş:*...terra Szeneslai woewode Olatorum quam eis dem relinquimus*[52].

Ţara lui Seneslau, voievodul românilor, se închega pas cu pas, dar poate prea repede pentru vecinii, care înţelegeau că pilda de aici va molipsi repede şi pe alţii.

Seneslau avea deja un moştenitor, botezat din dragoste pentru mama sa, Tuctomer sau Tihomir, cum îi zicea norodul. Domnitorul era cu ochii aţintiţi peste Olt, unde puternicul voievod Litovoi n-avea decât o fată, dar şi mari ambiţii, care vor lămuri lucrurile într-un fel neaşteptat pentru toţi. Poate mai puţin pentru Seneslau, care cu gândul la firida din turla bisericii Sfântul Nicolae de la Argeş, primea toate veştile cu un zâmbet liniştit, pe care-l moştenise de la tatăl său.

Apa trece, pietrele rămân! Doar aşa i-au învăţat şi isihaştii de la Athos şi franciscanii care colindă ţara...

---

[52] *Ţara lui Seneslau, voievodul olatilor, pe care le-am lăsat-o acelora* (lat.)

Altfel se gândea întâmplarea oamenilor prin istorie, pe Dunăre în sus, la curtea regilor apostolici de la Buda.

— A înnebunit lumea, Sfinţia-ta! De la moartea regelui Ştefan[53], toate sunt cu susul în jos! Trebuie strânse hăţurile! Dar cine s-o facă? Trebuie o mână de bărbat! Prichindelul ăsta de Ladislau[54] zburdă prin Ardeal la vânătoare, cu cumanii mă-sii şi cu valahii! *Fekete kukio*[55]!

— *Miserere nobis*[56]! Conte, ce Dumnezeu, e doar regele nostru!

— O fi, Sfinţia-ta, dar se duce dracului ţara şi coroana!

— Exageraţi! Oricum speranţa este în misericordia divină!

— Zic iar, o fi pentru Sfinţia-ta! Dar, ia stai! Să te iau puţin la întrebări; mila divină, zici? Cum se înţelege, Sfinţia-ta cu Filipus, legatul papal, ai?

Arhiepiscopul de Strigoniu înghiţi răspunsul, cu toate că-l privea în ochi pe contele Kornish, nobil de frunte, cu mare trecere la curte de ani buni.

— Tace, Sfinţia-ta! Las-că-ţi spun eu! Papa ne mustră că am uitat de cruciadă, iar tătarii stau să năvălească şi să facă prăpăd, mai ceva ca acum patruzeci de ani... La Conciliul de la... Lungdun... cum îi zice?

— Francii îi zic Lyon.

— N-are a face! Ce s-a hotărât acolo? Să ne pupăm cu schismaticii şi să aşteptăm în drum... până intrăm în rai!

— E sfânta constituţie asupra purgatoriului.

— Purgative să ia papa câte vrea! Şi să-i dea şi nunţiului Filip!

---

53 Ştefan al V-lea – rege al Ungariei 1270-1272.

54 Ladislau al IV-lea – rege al Ungariei 1272-1290.

55 Imprecaţie în lb. maghiară.

56 *Îndură-te de noi!* (lat.)

Care ştii ce face acum? Copiază privilegiul dat de răposatul rege Andrei teutonilor, în 1211! Pentru cine şi pentru ce?!

— Niciodată Curia Papală nu a agreat alungarea sălbatică din 1225. Domnia ta o ştie prea bine!

— Altă grijă n-am eu acum! Să-ţi spun eu ce veşti se adună, ca să-ţi faci Sfinţia-ta griji! Saşii din Hermannstadt şi împrejurimi se mişcă, gândind la răscoală, iar peste munte, Litovoi valahul nu mai plăteşte dările şi se întemeiază în Haţeg! O fi totul întâmplare, părinte?

Primatul Ungariei nu avea răspunsul, dar nu-şi putu opri gândul;

... şi în Germania riga Rudolf[57] *scormoneşte trecutul, reîntărind privilegiul primit în 1222 de teutoni, tot de la noi... Dacă îi spun şi asta, turbează de-a binelea!*

Parcurgând încăperea cu paşi mari, dus-întors de la un capăt la altul, contele nu-şi putea domoli furia.

— Auzi ce-a îndrăznit spurcatul de valah?! Să-şi facă blazon cu scutul în benzi roşii şi aurii! Aurii, Sfinţia-ta, aurii! Peste al regilor noştri, care-i cu argintiu! Ne scuipă în obraz, nespălatul!

— Cine, conte?

L-am pierdut şi p-ăsta! E dus rău cu capul! L-au prostit postul şi tămâia!

— Litovoi voievod! Cine dracu'!? Doamne, iartă-mă!

— Fiule, regele Ştefan cel Sfânt[58] ne-a lăsat moştenire crucea şi spada.

Nu-i chiar senil cu totul în fustele sale, socoti contele, strângând mânerul spadei de la brâu.

— Am încredinţat magistrului Gheorghe sarcina de a-l readuce la

---

[57] Rudolf I de Habsburg – rege al Germaniei 1273-1291.

[58] Ştefan I (zis şi „cel Sfânt") – primul rege creştin al Ungariei 997-1038.

ascultare pe Litovoi! Oastea e pe drum, Sfinţia-ta!

Când vorbeşte despre războaie îşi recapătă cumpătarea... Ce destin aşteaptă neamul peonilor[59], cu aşa temperament?

[59] denumire pentru maghiari în documentele medievale.

18.

La Câmpulung, peste zidurile retencuite ale bătrânului cloaşter, soarele de vară închipuia zugrăveli fantastice, în acord cu vremurile şi nu neapărat cu menirea lăcaşului.

Seneslau Voievod căuta să le desluşească rostul ca orice om neliniştit, aşteptând veşti de departe.

— La ce cauţi, Maria-ta?

— Aaa,... tu erai, Tihomir? Mă uitam dacă nu cumva meşterii n-au vătămat cuiburile de rândunici de sub streaşină. Uite-te şi tu! Ce zor şi ce hărmălaie! Au scos puii, să-i înveţe zborul...

Îşi măsură fiul din cap până-n picioare.

— Vrea şi Maria-ta să mă-ncerce la... zbor?

Are mintea iute... De mic era aşa!

— Eu ştiu, băiete? Nu trebuie nicicând să rămână cuibul gol, aşa e legea noastră, că nu suntem neam de cuci! Dac-oi cădea eu, trebuie să-l păzeşti tu! De vânt, de ploi, de furtuni... şi mai cu seamă de „cuci”, care-s pe-aici la pândă, cu duiumul...

— Ce gânduri ai şi domnia ta, tată?!

— Altminteri nu-i chip!... Era vorba tatei şi a unui sfetnic de-al nostru... Dumnezeu să-i odihnească! Pomeneam de lup şi căţelandrul e la uşă!

Mirat, Tihomir întoarse capul spre poartă, unde descăleca un bărbat uriaş, în puterea vârstei.

— Giurgiu cel Mic! exclamă tânărul, alergând în întâmpinarea nou venitului.

— Bine te-am găsit, Tihomir... Câte veveriţe ai prins în laţ de când am plecat?

— N-am mai fost la vânat, prietene... Am avut... treabă...

Arătă cu ochii răsuciţi spre Vodă.

— Să trăieşti, Maria-ta! Litovoi Voievod...

Seneslau ridică braţul, poruncindu-i astfel să tacă.

E cât Caraimanul şi tot nu găseşte loc să tăinuiască vorbele... Bine-i zic oamenii în şagă, cel Mic.

— Vorbim după ce arătăm cinstea cuvenită marelui praznic de astăzi, al Adormirii Maicii Domnului! Oamenii au venit pregătiţi cu straie şi cu bucate alese, trebuie să adăstăm o vreme!

Peste ştergarele întinse pe iarbă, se arătau roadele pământului şi priceperea gospodinelor: caş de la munte şi pâine de grâu nou din vale; orătăniile rumenite, plăcintele cu urdă frecată cu ceapă şi verdeţuri, ploştile cu rachiu şi ulcioarele cu vin de pe Argeş în jos. Alături, se învârteau sfârâind în proţap cârlanii, fătaţi pe când zăpezile acopereau locurile, care răsunau acum de urări şi cântece de sărbătoare.

— Uspenia, Doamne! Tatăl Măriei tale ţinea mult la acest praznic împărătesc.

— Aşa-i, Giurgiule!... *Asumptionis Sanctae Mariae...* Să ne ridicăm şi să purcedem spre casa domnească!

Ajunşi în încăperea luminată încă de ziua lungă de vară, voievodul arătă fiului spre capul mesei, unde se ridica, între pocale, un clondir brumat cu licoare chihlimbarie.

— Mai bei un pahar, spătare, nu-i aşa?

— Şi fără poruncă, Maria-ta!

— Toarnă, Tihomir, e vin de la Olt, de pe dealurile Drăgăşanilor... Fetească-i zice... Ce face fata lui Litovoi, Giurgiule?

— A rămas orfană, Doamne! zise uriaşul dintr-o răsuflare, aceeaşi

cu care goli jumătate de pocal.

Tihomir dădu să scape cana.

— Ai grijă fiule, e lucrătură scumpă din cetatea Veneţiei! Ce spui tu acolo, spătare?

— Păi... eu voiam să spun mai devreme...

Cutele adunate pe fruntea domnitorului, îl aduseră pe drumul cel bun.

— Doamne, ungurii şi ardelenii au năvălit în ţara lui Litovoi... A fost război mare, voievodul a căzut în luptă, iar pe frate-său Bărbat l-au luat prins...

— Şi fata?

— Domniţa Oltiţa s-a băjenit pe Jiu în jos; n-au prins-o, a scăpat, Maria-ta! Acum e bine... Are de strâns bani!

Încă o sorbitură isprăvi grija bărbatului, care aşeză paharul în faţa lui Tihomir. Acesta, zăpăcit de cele auzite, nu băgă de seamă.

— Nu-i uşor să fii paharnic, eu ştiu asta de mult, zise spătarul trezit de o amintire din tinereţe.

Amintire, care-l făcu şi pe Vodă să zâmbească, deşi nu-i prea ardea.

— Toarnă, Tihomir băiete, că avem vorbă lungă în seara asta!

Giurgiule, Giurgiule, când trebuie să taci, vorbeşti şi când trebuie să vorbeşti, mă fierbi fără apă! Unde-i unchiu-tău Grigorie, să te-ndemne cum e bine?

— Despre ce bani vorbeai?

— Ungurii au cerut răscumpărare pentru Bărbat Voievod... Asta-i zestrea, Maria-ta!

— Zestrea-i asupra banilor, Giurgiule! Şi asta nu-i treaba ta, nici a lui Tihomir şi nici măcar a mea! Auzitu-m-ai?

Vodă izbi cu pumnul în masa de stejar de clănţăniră sticla şi dinţii celor doi martori.

— Iertare...

— Vorba lungă, sărăcia omului! Avem a întâmpina negura ce se lasă de peste munte! Tihomir, porunceşte să se aprindă făcliile... şi să se împrospăteze vinul!

Că noaptea-i sfetnic bun, o arătau cei trei bărbaţi care se despărţiră pe la al... treilea cântat al cocoşilor, călcând apăsat... Dovadă că vinul se aşezase unde trebuie, luminând cealaltă margine a trupului...

Vodă hotărî ca fiul său, însoţit de spătar, să plece, chipurile, la vânătoare dincolo de Olt.

— Frumoasă pradă, Maria-ta! N-am ce zice! Tihomir, vei avea nevoie de laţ gros s-o prinzi pe veveriţa asta!... Ce zic eu? Vulpiţă, Doamne, că-i şi roşie la păr... şi cu boiul subţirel, de-ţi scapă printre deşte!

Seneslau Voievod trecu peste glumele de chefliu ale sfetnicului său, dar întări totuşi vorba:

— E vânătoare de lupi, că nu degeaba vă duceţi spre Ţara Vâlcei! Să fiţi cu băgare de seama şi să nu rătăciţi drumul!...

Banii şi armele, sculele omului prin istorie... Blestemul şi izbăvirea noastră... Bogăţia şi tăria braţelor... Dă Doamne, să ne ţină până ne vei scoate la liman!

— Să daţi ajutorul de coroane de argint domniţei! Şi după ce s-o elibera unchiu-său, vom vorbi şi de altele... Fără grabă, după cuviinţă, să nu zică lumea că ne-am zgârcit şi am folosit bucatele de la parastasul lui taică-său şi pentru nuntă...

— Eu în locul lui Tihomir, aş face şi nunta şi cumetria la un loc!

Cel vizat de vorbele hâtrului spătar, găsi ceva de dres pe la pintenii cu care zgâria podelele.

— Ohohoo! izbucni Vodă. Giurgiule eşti nebun de-a binelea, vrei să mi-i ridici în cap pe şturlubaticii de olteni? De asta avem şi noi şi

ei lipsă acum? Hai! La culcare! Pe ziuă om mai vedea ce-om face!

19.

Zilele s-au adunat în luni şi lunile în ani, cu bune şi rele, cum dă Dumnezeu şi după faptele oamenilor.

Nunta lui Tihomir Voievod cu fata răposatului Litovoi a avut loc la timpul potrivit, apoi, la fel şi botezul fiului lor Basarab, în Biserica Sfântul Nicolae de la Argeş.

Ţipătul pruncului scos din cristelniţă, urcă rezonând în turla unde stăteau aţintiţi, nu doar spre rugăciune, ochii bătrânului Seneslau.

Prin acest vlăstar se va împlini porunca-n veac, din os în os domnesc...

Gândurile i-au fost întrerupte de un fior de ger venit dinspre pronaos. Se întoarse şi văzu în prag pe Negru Vodă, alăturea de Teodoric teutonul, făcându-i semn să se apropie... Purtat de arătare, Seneslau ajunse în curte... Speriat, căuta umbrele care păreau că s-au topit... Când clopotele au prins să bată în cinstea creştinării vlăstarului domnesc, văzu înspre Argeş faţa zâmbitoare a tatălui... Apoi, doar două umbre întoarse, una trăgând greu un picior şi arătând din mână să îi urmeze...

Sprijinit de stejarul mai bătrân decât vremurile, Seneslau avea faţa înlăcrimată şi luminată totodată. Argeşul îşi ducea la vale undele, acum de culoarea bronzului, în ritmul dangătului de clopote... Voievodul scoase spada de la brâu şi după ce-i strânse lama până o însângeră, o slobozi în unde...

— Să fie botezat acest neam cu fier şi cu sânge... Şi sudoarea pământului să ne spele de păcate şi să ne întărească a izbândi prin

vremi!

Se întoarse şi privi cu ochii primeniţi spre turla bisericii, pe crucea căreia se aşeză chiar atunci un corb, ca să-şi dreagă penele.

— E vremea acum ca alţii să se îngrijească a veghea şi păzi casa aceasta!

20.

— Ce-i aici, sat fără câini?! Nu păzeşte nimeni intrarea?! Trebuie să ascult toţi nebunii care au ceva de reclamat?! Nu se poate aşa...!

Mă vede şi se opreşte din urlete. Cei doi agenţi foarte tineri, timoraţi şi roşii la faţă, încearcă să iasă tiptil.

— Aveţi noroc! Altă dată o s-o păţiţi mai rău! Nu cu mine, că eu încă mai am nervi, dar ăl bătrân e super stresat! Gata, fugiţi de aici!

Cei doi, cu aerul de pitici din poveste prinşi la furat diamante, se scurg pe culoar şi închid uşa în linişte.

— Iartă-mă...

Se aruncă pe scaun şi înghite o gură de cafea...

— Ce-a fost?...

— M-am trezit cu doi isterici în birou. Procesomani. Vecini. Doar nu sunt administrator de bloc! Aici nu e birou de reclamaţii!

— Azi e rândul tău la nervi.

Toni trage adânc aer în piept şi mă priveşte cu ochi mari şi obosiţi, încearcă să zâmbească. Parcă a început să îmbătrânească, acum că-l văd mai atent. Mă felicit încă o dată, în gând, că am plecat din poliţie... Prea mult futai, pentru prostii...

— Da, probabil că da. Nu-ţi mai ofer cafea, ca să nu te isterizez şi pe tine. Ceai? Apă?

— Nimic.

— Vrei să plecăm imediat?

— Doar dacă nu ai alte motive să stăm aici... Noutăţi?

— Începem să adunăm biografia familiei. Ce căuta un Neagoe în

Lugoj, nu pot să înţeleg...

— Ce te deranjează? Numele?

— Da, pare straniu. Dintr-o familie cosmopolită – germani, sârbi şi români cu numele de familie Neagoe... Bunicul în *Waffen SS,* tatăl persecutat de comunişti, el ucis la Frankfurt... Saga familiei Neagoe...

— Alte rude?

— Nu. Nişte cumnaţi prin Moldova... Fără legături cu ramura din Lugoj-Bucureşti.

— OK. Atunci mergem? Eu sunt cam sătul de percheziţii...

— De ce? Doar ai avut noroc până acum...

— Da... Ce s-a întâmplat cu bietul om? L-au adus în ţară?

— Nu. Nu avea rude aici. L-a înmormântat statul german pe cheltuiala lui. Nici măcar nu s-a putut afla cum a fost botezat: ortodox sau catolic.

— Bine, dar aici nu-şi aminteşte nimeni de el?

— Se pare că nu. Un tip retras. Apoi a plecat în Germania.

— Nici aici nu ai descoperit prieteni, cunoştinţe...?

— Nu am avut timp... şi nici nu este o mare prioritate. Vedem acum ce găsim. Garsoniera e goală de când a plecat. Nu ştiu ce putem descoperi acolo, dar...

— Să mergem, Toni. Prea multă vorbă.

Mârâie. Îşi ia haina şi cheile. Are haine civile. Este un bărbat înalt şi solid, în faţa căruia probabil că leşină toate poliţistele tinere. Doar faţa nu mai poate ascunde grijile, fălcile încordate, ridurile subţiri şi dese ca razele unui soare desenat de copii, ochii un pic mijiţi... În rest e prototipul lui 007. Cu siguranţă suspină colegele... Sau suspectele... Mă abţin de la alte comentarii şi îl urmez.

În Titan ne oprim chiar lângă ieşirea din parc a staţiei de metrou. Parchează şi traversăm. Blocul este un Y, o clădire enormă de zece

etaje, din anii ’60-’70 cu garsoniere şi doar câteva apartamente de două camere pe nivel, în fiecare dintre cele trei tronsoane. Un orăşel adevărat. Pensionari trişti ne privesc de pe băncile de la intrare. Culoare lungi şi întunecate. Becuri cu incandescenţă, rare, chioare şi gălbui. Un spaţiu în care timpul s-a oprit în loc. Urcăm la VII. Căutăm numărul 123.

— Ai cheie?

— Nu chiar. Nu ştiu.

— Adică?

— Mi-au trimis prin ambasadă ieri o mulţime de lucruri. Printre ele un mănunchi de chei. Astea!

Şi îmi arată o duzină, prinse cu sfoară albă şi groasă.

— Va trebui să le încercăm pe toate.

La a opta avem noroc. De obicei, legile lui Murphy zic că la ultima... Uşa are o singură yală încuiată de două ori. Intrăm.

Imaginea e ciudată.

Linoleum verde prăzuliu fără nici un covor pe el. Un perete cu o bibliotecă făcută din scânduri şi placaj, plină de volume vechi. Un televizor obosit, pe jos. Un birou şi un scaun. Un pat de o persoană, fără aşternut. Un dulap. Pereţii goi. Chicineta şi baia sunt şi ele goale. E normal, pentru cineva care a plecat în Germania.

— Ştii ce nu înţeleg eu? De ce nu a închiriat? Nu era chiar atât de bogat, nu i-ar fi stricat două, trei sute de euro în plus.

Toni tace.

E o linişte de gheaţă. Parcă se aud doar particulele de praf, ridicate în aer ca o tornadă, prin deschiderea uşii. Aceeaşi senzaţie de timp oprit în loc. Doamne iartă-mă, cum să poţi trăi aici?! Mă aşez pe scaun cu uşoară reţinere, parcă mi-ar fi frică să nu mă murdăresc. Toni zornăie cheile în mâna stângă.

— Ai putea să încetezi? urlu la el.

— Eşti nevricos? Tratează-te! Cu diazepam!

— Tu vorbeşti? Uiţi cum te-am găsit?

Apoi, iar linişte. Nu ştiu de unde să ne apucăm.

— Ai vreo propunere? zice el.

— Nu, răspund în timp ce mă cuprinde o stare proastă. Parcă e vrăjit acest loc... Sau blestemat...

— Rahat! Mai trebuie să apară o fantomă! Mă întreb dacă nu alergăm după potcoave de cai morţi...

— Se prea poate, amice, se prea poate...

Mă ridic din nou în picioare. Calc uşor, cu paşi mici... Afară e înnourat şi gri. Stă să plouă. Bacoviană vreme...

— E de la presiune, Toni. Sunt meteosensibil... Probabil că d-aia. Oi fi şi tu...

Nu zice nimic. Mai zornăie o dată cheile, apoi le bagă în buzunar. Scoate un pachet de ţigări lungi. Din cele pe care le fumau doctorii pe vremea răposatului. Extrage una şi vrea să o aprindă.

— Ai voie să fumezi în apartamentele aflate sub anchetă?

Se strâmbă la mine. Bricheta. Flăcăra. Primul fum.

— Parcă şi tu fumai...

— M-am lăsat. Acum câteva luni... Nu mai ştiu exact. La Londra...

— Fiţe!

— Nu, doar că aveau o cafea excelentă şi nu mă lăsau să fumez înăuntru. Am renunţat.

— Cafea bună la Londra?

— Da, din colonii. Şi bere rece, la halbă...

Pierdem timpul. Mă aşez în faţa bibliotecii şi baleiez raft după raft. *România în cel de-al Doilea Război Mondial, Waffen SS, Cruciadele văzute de arabi, Mari bătălii ale lumii...* Titluri amestecate... *Codul lui Da Vinci, Ultimul Templier, Moldova ante portas...* Cam fără noimă!

— Să le frunzărim?

— Aşa ar trebui. M-aş bucura să am o mască de hârtie şi nişte mănuşi, ca să nu inhalez toţi acarienii ăştia!

— Fiţe, Stelică! Fiţe!

Îşi aduce un taburet de la bucătărie şi începe să răsfoiască volumele. Atent, cu grijă. Apoi le pune jos. Încep şi eu de la celălalt capăt.

În linişte. Şi nimic. Nici un rând subliniat, nici o însemnare, nici măcar o pagină ruptă. Parcă le-a citit – pentru că se vede că sunt răsfoite de multe ori – şi a notat în altă parte.

— Tu vezi vreun computer pe aici?

— Nu, nu există!

Am terminat două rânduri şi ne apucăm de al treilea. El în stânga, eu în dreapta. Dar la mine în dreapta nu sunt cărţi, ci DVD-uri...

— Cu astea ce facem? Doar n-o să ne uităm la filme!

— Controlează şi tu ce au înăuntru.

— OK.

Noaptea generalilor, Ziua cea mai lungă, Lunetistul...

— Doar război, război, război!

— Bunică-său ucis! N-ai văzut că avea şi un volum cu *Waffen SS.* L-o fi căutat pe acolo...

— *Tunurile din Navarone, Acolo unde se avântă vulturii...* Astea sunt sigur piratate! Eu n-am văzut aşa ceva pe piaţă. Că mi-aş fi cumpărat!

— Probabil! Vânzătorii de pe Net... Ciudat, ar fi putut să le *download*-eze, nu să le ia cu tot cu carcase şi coperte...

Mă uit mai atent. Imprimarea e slabă – neclară şi culorile sunt nenaturale. Scot hârtia dintr-o cutie şi o pipăi cu degetele.

— Subţire şi se simte cerneala. Imprimantă color. Nu copiator. Da, cred că şi le-a făcut în casă, iar design-ul coperţii îl imită pe cel

original... Un maniac al războiului!

Toni a mai terminat un rând şi îmi face semn să mă grăbesc.

— Ohoo! Uite ce-am găsit! De când îl căutam!

— Ce-ai găsit?

— *Noi cei din linia întâii...* Filmul lui Nicolaescu. Ultimul film de război românesc văzut înainte de ’89. Cam plin de şabloane, dar simpatic. Mai ales pentru vremea aia. Ţin minte că ai noştri aveau mânecile suflecate şi eşarfe la gât, ca soldaţii americani din filmele lor...

— Nu l-am văzut!

— Merită. Crezi că se supără cineva dacă împrumut – în ghilimele – CD-ul. Ţi-l aduc înapoi în câteva zile. Uneori, simţi nevoia să te scufunzi în trecut.

— Cum vrei. Treaba ta... Numai să nu uiţi să mi-l aduci. O să apară pe procesul-verbal.

— Desigur.

— Nu vrei să ne oprim? Nu găsim nimic. Şi e muncă de sclavi. Mai bine trimit nişte băieţi să inventarieze totul. Oricum va trebui să-i căutăm nişte moştenitori, ca să le predăm „coliba” asta...

— De acord. Pierdem vremea.

Îmi lovesc mâinile una de alta, încercând să îndepărtez praful lipicios. Toni face la fel, apoi scoate din buzunar nişte şerveţele umede. Eu mă duc la baie. Şi aici totul pare abandonat. Pe poliţa de sub oglindă se odihnesc într-un pahar, o periuţă de dinţi tocită şi un tub de pastă jumătate gol şi contorsionat ca de o mână nervoasă. Învârt robineţii. La ce mă aşteptam? Nu curge nimic. Mă uit la robineţii de serviciu. Închişi. În rest nimic deosebit.

— Ia şi tu un şerveţel şi hai să mergem.

— Da... blestemat loc...

Mi-am parcat maşina în curtea interioară a Universităţii – un vechi truc de şofer de Bucureşti, în eterna căutare a unui loc de parcare: pronunţ un nume de profesor important şi declar răspicat că am o întâlnire programată; de cele mai multe ori merge! Picură uşor, ploaie neconvingătoare de toamnă... Un pic răcoare.

Mă urc în maşina Q şi nu ştiu ce să fac. Toni s-a întors la biroul lui. N-avem nici un indiciu...

Apuc telefonul şi îmi doresc să sun. Nu ştiu pe cine. O femeie. Parcurg lunga listă de persoane din agenda telefonului. O agendă uriaşă. Contacte de serviciu... N-am cu cine să beau o bere şi să mănânc o pizza... Şi să discut banalităţi.

E aproape 3 şi în curând, oraşul va fi blocat de vehicule...

Ochii mi se închid involuntar. Mi-e somn... Mă plâng. Mi-e dor de... de Eleni? Nu ştiu. Aş vrea să mă văd cu o necunoscută, să vorbim despre nimic...

Cum o chema pe noua noastră colegă? Mi se aprinde un beculeţ. Mă dau jos din maşină, deschid portbagajul şi scot laptopul. Mi-am amintit că Marius mi-a trimis CV-ul ei. Mă aşez din nou la volan cu „utilajul" în braţe. Se deschide greu, ca întotdeauna – e încărcat cu tot felul de prostii şi probabil plin de viruşi. Formez numărul ei pe telefon, dar înainte de a apăsa pe butonul verde, arunc o privire involuntară pe ecran, unde imediat sub numele Ioana Marcu, este scrisă şi data naşterii. Ufff, ce tânără! Corupere de minore, hoaşcă bătrână ce eşti!

Apăs pe buton.

— Da?

— Sărut-mana. Munteanu sunt. Deranjez?

— Ştiu cine sunteţi. Am numărul.

I-auzi!

— De unde?

— Mi l-a dat Marius. În caz că am nevoie să vă întreb ceva.

Mare figură Marius al meu. Codoş patentat!

— Aha. Deranjez? insist eu.

— Nu. Sunt la birou. Lucrez... Adică la sediul „Trident”. Pot să vă ajut cu ceva?

— Nu ştiu... cred că da. Nu vă e foame?

— Foame? Nu. Nu înţeleg!

— Ştiu că sună ciudat, domnişoară, dar v-ar face plăcere să mâncaţi o pizza cu mine?

— Acum?

— Să zicem peste patruzeci şi cinci de minute.

— Nu ştiu. Nu pot să plec. E cam ciudat. Adică...

Simt cum mă înroşesc. Sunt un dobitoc! Asta se numeşte hărţuire sexuală a angajaţilor. Mă rog, a celor care lucrează în firmă... Nu ştiu ce a fost în capul meu.

— Da. Scuze. Am... am zis că... În fine, îmi cer scuze, era aşa o idee... mi-ar fi făcut plăcere...

Tac. Câteva secunde se aude doar bâzâitul legăturii telefonice.

— Peste trei sferturi de oră, unde?

Tresar.

— Poftim?

— Unde ne vedem peste trei sferturi de oră?

Îmi revin greu. Nu mă aşteptam. E surprinzătoare generaţia asta tânără.

— La Bucur Obor, pe colţul cu fostul Predoleanu, la trecerea de pietoni. E bine?

— Da. Voi fi acolo.

— Mulţumesc.

— Cu plăcere. La revedere, domnule Munteanu.

— La revedere!

Chiar dacă e înghesuială pe Carol şi Moşilor, nu fac prea mult până la Bucur. Îmi cumpăr un ziar şi intru într-o cafenea mică. Pe prima pagină titlu:

Preşedintele va pleca să lanseze un volum de memorii la Târgul de carte de la Frankfurt. SRI şi SIE nu spun nimic despre uciderea unui român în preziua deschiderii manifestării. Nu ştiu sau nu vor să spună. Viaţa preşedintelui e în pericol?

Renunţ să citesc mai departe. Cu siguranţă speculaţii. Mă cuprinde un val de nervozitate. Cu ziarul, din neatenţie, aproape vărs cafeaua din ceaşcă. Mai beau o gură, plătesc şi las ziarul pe masă.

Înainte de a urca în maşină, sună telefonul. O clipă mă tem că e Ioana, care contramandează. Nu e ea, ci Jacques.

— *Oui, mon brave. Comment ça va?.*

— *Merde, mon vieux!* Au început o campanie de presă. Peste tot...

— Nu înţeleg. Mai clar, te rog.

— Îţi explic. Aparent, nu se întâmplă nimic. E o linişte tensionată... în gazetele din provincie, în Sud şi în *Midi* apar tot felul de articolaşe.

— Despre?

— Împotriva Uniunii. Să ne retragem... că Uniunea e un vis al papilor... nu al capitaliştilor veroşi... că biserica ar trebui să conducă... Franţa francezilor...

— Dreapta naţionalistă?

— Un fel de... Franţa profundă! Catolicism... Uniune religioasă, nu economică... tot felul de minuni, care aparent sunt incoerente dar care, pe termen mediu şi difuzate în toată ţara, pot produce probleme grave...

— Şi ce rost au toate astea?

— Nu ştiu. Slăbirea Uniunii Europene. Dezbinare...

— Au pomenit de vreun manuscris?

— Nu explicit, ci doar aşa... Bulele Papilor cei viteji! Carol cel Mare! Ludovic...

— O aiureală!

— Nu, Stu, cred că se începe o campanie bine articulată. Nu văd încă toate pârghiile şi nici direcţiile. Dar să ai grijă, se pot întâmpla multe...

— Te referi la chestiuni violente?

— E posibil... Am vorbit acum o jumătate de oră cu Schwartz. Şi prin Germania sunt voci care vorbesc de destrămarea Uniunii şi mai ales, de noii membri, voi şi Bulgaria.

— Ştiu poveştile! Furturi, o crimă... nu prea ne-au ajutat!

— Dacă se creează un precedent, va fi mai greu de oprit forţa centrifugă!

— Adică?

— Cred că vor încerca să forţeze eliminarea voastră...

— Imposibil!

— Acum nu, dar dacă lucrurile merg tot aşa... Într-un an, doi se poate manipula opinia publică vest-europeană în sensul ăsta!

— Cine vrea asta?

— Nu ştiu. Nu noi. Crede-mă, Schwartz mi-a transmis că, pentru vizita preşedintelui s-au luat măsuri absolut excepţionale.

— Se tem de ceva?

— Se tem de manifestaţii contra românilor!

— Nasoală treabă!

— Tu ai aflat ceva?

— Nimic. Victima nu a lăsat urme aici, în Bucureşti. Mai căutăm.

— Grăbeşte-te! Nu îmi miroase a bine...

— Haide, Jacques, dă-o naibii de treabă! Nu mai fi aşa de prăpăstios! Te ţin la curent!

— Bine. *Merci. A bientot.*

— Pe curând.

Mă uit la ceas. E târziu. Sar în maşină şi accelerez.

Exact la timp. Ioana Marcu îmi bate în geam. Îi deschid.

— Bună ziua.

— Sărut mâna.

— Am venit!

— Mă bucur!

Demarez. Pe Agricultori e un restaurant pustiu, al unor italieni. O pizzerie, de fapt. E un loc liniştit. Şi mă ştiu chelnerii.

— Mă bucur că aţi acceptat...

— Şi eu...

— Am putea să vorbim cu a doua singular, nu plural? Eu sunt Stelian.

— Nu ştiu. E cam ciudat. Îmi sunteţi şef...

— Încearcă, te rog...

— O să încerc, nu mă forţaţi...

Şi îmi zâmbeşte. Sala este goală. Doar noi, la o masă din colţ.

— Au pizza bună aici? Nu am fost niciodată. Şi nu stau departe, în Titan.

— E bună. Mănânc de vreo trei ani aici. Mă rog, când am timp...

Chelnerul mă salută uşor din cap, cu un aer conspirativ şi aduce două meniuri.

— Ce vă aduc de băut?

Mă uit la Ioana... Citeşte meniul.

— Nu m-am hotărât. Încă.

— Atunci, să vă aduc dumneavoastră un Beck’s rece până atunci?

— Nu... aştept.

— O limonadă! sare Ioana. Cu mult zahar, dacă se poate.

— Am înţeles. O să vă aduc şi zaharniţa...

Pleacă. Abia acum apuc să o privesc din nou, cu atenţie. E frumoasă. Foarte tânără. Îmi zâmbeşte, ducându-şi mâna la păr. Un păr castaniu, în care abia acum observ nişte unde mai deschise, blonde...

— Ţi-ai făcut şuviţe?

— Am încercat. Dar nu prea se văd. N-au ieşit bine.

— Mi-e îmi plac. Dacă era culoarea mai tare, păreau prea deschise...

Surâde iar cu o naturaleţe dezarmantă.

— De ce m-aţi invitat la pizza?

Ridic din umeri.

— Aşa se obişnuişte cu noii colegi? E un fel de test?

E obraznică. Tineretul din ziua de azi...

— Nu. Am vrut doar să mâncăm o pizza. Atât.

— Cam ciudat pentru mine...

— Îmi pare rău. Cred că de fapt, am vrut să-mi satisfac egoismul.

— Adică? Nu înţeleg.

— Am vrut să stau de vorbă cu cineva, care să nu-mi pomenească iar despre afaceri sau investigaţii.

— Investigaţii?

— Da, printre picături mă ocup şi de chestiuni din astea.

— Secrete? Spionaj? Conspiraţii?

— Nu. Chestiuni mai banale – crime...

Se frisonează. Dar tot zâmbeşte. Îşi ţine mâinile în poală şi mă priveşte. Îi râd şi ochii. De ce oare?

— Nu comandăm?

— Nu mi-e foame.

— Păi... nu am zis că mergem?...

— Ba da, la pizza. Să mâncaţi dumneavoastră şi eu să vă ţin de urât!

— Aha! Eu nu mă gândisem aşa, dar...

— Nici o grijă, dacă o să-mi fie foame o să cer.

— Bine. Eu mănânc.

Chelnerul mă vede şi ştie. „Diavolo 2” fără ceapă, cu sos picant. Nici nu mai întreabă ce.

— Domnişoara?

— Mai târziu.

Strada e pustie. Azi a fost o zi a liniştii...

— Despre ce voiaţi să vorbim?

— Cred că doream să mă plâng... Am alergat prea mult.

— Unde?

— Am fost la Frankfurt. A avut loc o crimă acolo. La târgul de carte.

— Mi-ar plăcea să merg şi eu la Frankfurt.

Mi-ar plăcea să-i pot promite. Nu o fac. Nu acum.

— Sunteţi obosit. Rău.

— Mai mult ameţit. Confuz. Cazul la care lucrez e complicat.

— Adică?

— Nu găsim mobilul! E ca şi când din viaţa unui om s-a şters o felie. Şi nu ştii cum poţi să reconstitui cele ce s-au petrecut...

— Ca la calculator? Când se buşeşte un hard?

— Da, dar chiar şi atunci mai poţi recupera ceva. Omul ăsta care a murit nu a lăsat aproape nimic în urma lui.

— Mama la serviciu, a păţit o dată aşa ceva. A pierdut două luni dintr-o dată.

— Două luni?

— Da, e contabilă la Muzeul de Artă. La Palatul Regal. S-au şters două luni şi a trebuit să refacă totul.

— Foarte nasol.

Vine pizza. Încep să tai şi mănânc.

— Şi tatăl tău? Unde lucrează?

— Tata... E medic veterinar. Îl văd rar.

— Bună meserie în zilele noastre. Are cabinet?

— Nu, lucrează la jandarmi. Are grijă de câinii aceia speciali. E în delegaţie mai tot timpul.

— Îmi pare rău.

— M-am obişnuit. Şi oricum, îl am pe Spoof!

— Ce-i ăsta?

— Un câine mic. Tati mi l-a adus. Un bichon maltez bej. Şi e dresat.

— Simpatic.

— Da, foarte simpatic. Trebuie să vi-l arăt. Odată...

— Mi-ar plăcea...

A pus o mână pe masă. Îi privesc degetele lungi şi aş vrea să o ating. Îmi urmăreşte privirea. Surâde. Nu ştiu ce să fac.

— Mi-ar plăcea...

Şi îi ating uşor degetele. Nu şi le retrage.

— Sunteţi trist. Nu e de la crima asta... E altceva...

— Da... singurătatea, probabil.

Mă priveşte atent. Comunicarea prin degetele ce se ating, mă înfioară.

— Ştii, am divorţat... am un copil...

— Să vă trăiască. Mare?

— O fată. Şase ani.

— Mi-o prezentaţi şi mie?

— Da, cu drag... găsim o ocazie...

Senzaţia că mă prăbuşesc în mine, apare rar. Când mi-e bine şi când aş vrea să opresc timpul în loc. Târziu în viaţă, am învăţat să mă bucur de fiecare clipă. Nici acum nu ştiu prea bine.

Ne despărţim pe seară. O las în faţa blocului ei. Un bloc cu patru

etaje undeva pe o străduţă verde din Titan. Opresc maşina şi o privesc lung. Muzica mârâie în surdină.

— Mulţumesc. Mi-a plăcut.

— Cu plăcere.

Sare şi mă sărută pe obrazul drept, ca-n liceu. Apoi coboară din maşină repede şi fuge spre bloc. Rămân, privind în urma ei aleea goală şi uşa blocului... Şi îmi ating cu mâna obrazul...

Ajung repede acasă. Baba Novac nu e departe. Urc cu liftul bătrân, dar proaspăt renovat şi intru în casă. Îmi aduc aminte de CD-ul din buzunar. O fi târziu pentru un film?... Sau nu... Măcar câteva secvenţe.

Îmi arunc hainele prin casă. Îmi iau pijamaua. Şi pornesc filmul, îmi apare meniul: *Film, Capitole, Secvenţe cenzurate.* Interesant. Unde le-or fi găsit? Apăs pe *Secvenţe cenzurate.*

Ecranul se albeşte şi, după o pauză scurtă, apare un text de mână aparent scris pe o hârtie foarte veche:

> *Fiule, acesta este testamentul meu.*
>
> *Când vei găsi aceste pagini, probabil că nu voi mai fi în lumea asta. Aşa încep toate jurnalele, încercând să dea cuvintelor care vor urma, o greutate uneori nemeritată.*
>
> *Eu nu scriu aceste rânduri pentru că aş vrea să-ţi las vreun set de sfaturi, ce peste ani vor fi probabil inutile sau, mai rău, pentru că simt un talent scriitoricesc neostoit, ce mă macină în adâncurile fiinţei mele...*
>
> *Prostii...*
>
> *Nu!*
>
> *Am de spus şi de scris o poveste. Povestea bunicului tău, a tatălui meu.*
>
> *O poveste stranie, aşternută pe câteva foi îngălbenite, scrise de*

mână în anii războiului.

Pe alocuri, lipsesc fragmente de hârtie şi am încercat...

Dumnezeule, am descoperit misterul! Nu ştiu ce să fac! Cât pe ce să răstorn cana de suc de pe birou, sărind în sus ca un copil care a scris primele litere. Îl sun pe Toni! Mare norocos am fost... Caut telefonul prin cameră.

În penumbra încăperii, ameţit şi tensionat, simt cum parcă anii încep să se scurgă în viteză înapoi, ca într-un tunel al timpului. Anii negri ai războiului... ai războaielor...

21.

Anii s-au rostogolit, precum norii la vale de peste crestele munţilor, aducând când răcoare şi belşug, când potop şi grindină.

Seneslau şi, la rândul său, Tihomir Voievod au însemnat numele lor pe răbojul datoriei şi credinţei, ca nişte pietre de prag peste care calcă toţi din neştiinţă, făcând însă, potecă de cale nouă.

Doar când şi când mai pomeneau unii, că la anumite zile de peste an, pe apele Argeşului pluteau lumini, spre mirarea şi închinarea oamenilor.

Pruncul Basarab îşi croi, dacă nu pentru sine, măcar pentru menirea lui, un destin de Făt-Frumos din poveste. El preschimbă zestrea în moştenire, împlinind o filă a Chartei tainice: aduse pe harta Europei o nouă stăpânire de la Carpaţi la Dunăre, Ţara Românească.

Vremurile se dovediseră prielnice pentru această izbândă.

În Ungaria, după regele Ladislau, care se arătă prietenos valahilor şi credinţei lor, urmă Andrei[60], cel care arătă că sămânţa Arpadienilor întemeietori, secătuise. La moartea sa, odată cu naşterea celui de-al XIV-lea veac de la Hristos, lupta pentru domnie sângeră ţara aproape un deceniu şi făcu din voievodul Transilvaniei, Ladislau Kan[61] stăpân. De vreme ce dosise însăşi coroana Sfântului

---

[60] Andrei al III-lea – rege al Ungariei 1290-1301.

[61] Ladislau Kan – voievod al Transilvaniei 1294/5-1315.

Ştefan, punând pe jar Ungaria şi Europa. Până la urmă, izbândi un vlăstar din neamul regilor Franţei, fudulul angevin Carol Robert[62], fiul lui Carol de Anjou, cel care-şi uitase numărul progeniturilor, împânzind cu ele curţile europene.

S-au schimbat oamenii, dar nu şi gândurile, care parcă pluteau deasupra timpului, dând semne că vor scoroji încă multă vreme chipul lumii, precum cariul neobosit coaja copacului.

Şi peste curtea de la Buda trecuseră anii şi odată cu liniştea dinlăuntru, renăştea neliniştea pentru treburile din afară. „Afară", un neadevăr sau, cel puţin, o cavalerească provocare pentru un suveran cu misiune apostolică, având de lărgit hotarele credinţei „celei adevărate".

La Alba Regală, prepozitul Andrei, vicecancelarul regal medita asupra urmărilor celor aflate de monahul Petre din Ordinul Predicatorilor.

Cu nicio lună în urmă, sârbii i-au snopit pe bulgari pe câmpul de la Velbujd, de chiar ţarului i-au rămas oasele pe acolo, cu toate că l-au ajutat şi valahii lui Basarab-Vodă[63]. *Aici e buba!* Venerabilul magistru ştia că vestea va zgândări temperamentul belicos al regelui.

— ...mai ales că are destui sfătuitori „binevoitori", aplecaţi înspre partea aceasta!

— Ce spune, domnia ta?

— Spuneam, *frater Petrus,* că ne aşteaptă vremuri tulburi în toamna asta. Pot să pun rămăşag că ne vom pregăti de război!

— Iar!?

— Dacă ne-a trebuit rege care se crede urmaşul lui Carol cel Mare,

---

[62] Carol Robert de Anjou – rege al Ungariei 1308-1342.

[63] Basarab I „Întemeietorul" – domn al Ţării Româneşti 1310-1352.

ce vrei?

— Bine, bine, război, dar unde şi cu cine?

— La Carpaţi şi la Dunăre, cu valahii pe care-i tot pândeşte regele, nu de ieri, de alaltăieri şi nu doar el!

— E de mirare! Că doar în ultimii ani, numai eu l-am însoţit în câteva rânduri pe magistrul Martin – fie iertat! – în Valahia Transalpină, în solii de bune oficii!

— Da! Dar după ce-l numeşte pe Basarab credincios al său, regele îi dă o palmă şi-l pune, măcar prin peceţi, pe Paulus, ban de Severin!

— Vorbă goală, domnia ta!

— O fi, dar valahul n-a uitat şi ar fi cumsecade să nu-l zgândărim! Ţi-o spun eu, că-i cunosc destul de bine pe oamenii ăştia, mai ales din războaie. Sunt teribili, mai cu seamă pe terenul cunoscut de ei. *Iisus, Maria!* Şi au o ţară, după felul lor! Nici nu vreau să mă gândesc la o campanie prin pădurile şi prăpăstiile de acolo!

— Asta-i drept! Greu se poate răzbi prin coclaurile acelea! Oricum, poate ne facem gânduri negre de pomană!

— Să te audă Dumnezeu! Dar după cum îl ştiu pe rege, tare mă îndoiesc... Parcă-l aud: *Pour Dieu, mon Chancelier – si vis pacem para bellum*[64]!

— Îi plac pildele latineşti, ce vreţi?

— A rămas cu mintea de copil, ca atunci când l-au uns rege! Şi mai e ceva, părinte! Şi valahii ştiu latineşte, mai din topor, dar cu atât mai potrivit pentru vremuri de război... Şi să ne ferească Dumnezeu de topoarele şi săgeţile lor!

Fără nici un semn prevestitor, uşa se deschise cu zgomot şi în

---

[64] *Pentru Dumnezeu, Cancelarul meu* (fra.) – dacă vrei pace, pregăteşte războiul. (lat.)

încăpere intră ţanţoş nobilul Dionisie, *filium Nicolaus,* cum îi plăcea să-şi spună.

— Sunt înaintea Majestăţii-Sale, la o zi de galop!

— Şi cu un veac în urma bunei cuviinţe, murmură vicecancelarul, auzit doar de fratele Petre, care-şi ascunse faţa în palme. Bine-ai venit, domnia-ta! Ce veşti?

— Majestatea-Sa, Carol Robert de Anjou mi-a încredinţat cu augusta-i mână această misivă pentru domnia-ta!

Călugărul dominican „citea” pe faţa magistrului Andrei conţinutul scrisorii. Apoi, când acesta lasă pergamentul şi-l privi în ochi, i se întări convingerea că tot ce discutaseră mai devreme, n-a fost vorbă goală.

Cum veştile rele răzbat fără a lua în seamă vreo piedică, semnele de război trecură Carpaţii, mai repede decât îşi dorea vreuna din tabere.

Anul de la Domnul 1330, se arătă până atunci dătător de roade pe câmpuri, în vii şi livezi, ca şi în turme. Numai că toamna se închipuia menită altui fel de cules.

La Câmpulung, Vodă Basarab era înconjurat de dregători având de-a stânga şi de-a dreapta cei doi fii, Nicolae şi Alexandru.

— Vărul nostru, Corbu Mehedinţeanul a rupt trei cai supt dânsul până-n zorii ăstei zile, aducându-ne veste grea: riga Carol a călcat şi supus Ţara noastră a Severinului, aşezând ban acolo pe Dionisie, slujitorul său şi demult uneltitorul acestui gând, făptuit acum.

— Pastele şi grijania lui de fătălău!

— Vere! Fii cuminte, domnia-ta! Dar, dacă tot ai zis-o, pe cine sudui? Pe Dionisie ori pe rege?

Cneazul oltean era prea supărat ca să răspundă, dar râse în rând cu ceilalţi.

— Nu-i de şagă, domniile-voastre! Dar nici nu trebuie să tremurăm în ciubote ca muierile! Avem a ne înfăţişa primejdiei bărbăteşte!

— Cu braţul şi cu... parul, Maria-ta!

— Spătare Giurgiu, ai moştenit sângele iute al părintelui şi moşului tău, şi-ţi şade bine! Dar acum trebuie să chibzuim şi să ferim ţara de pagubă şi pustiire, dacă-i chip pentru aşa ceva. Dacă nu, 'om ridica şi parul, că doar nu l-om lăsa să prindă lăstari după uşă!

Zvonul vorbelor aprobatoare schimbate între dregători, fu întrerupt tot de voievod:

— Domniile-voastre! Gândesc că ar fi potrivit să înfăţişăm o solie rigăi Carol Robert Angevinul, prin care să-i arătăm creştinească voinţă de pace, lăsând de la noi...

— Să lăsăm? Ce să mai lăsăm, Maria-ta?! Să ne ia şi muierile?!

— Aşa-i, Doamne! Eu zic să-l pocnim în numele Tatălui, până nu prinde de veste!

Cei doi feciori de domn au tresărit speriaţi, când braţele jilţului domnesc au trosnit din încheieturi în strânsoarea mâinilor voievodului.

Basarab-Vodă se lăsă greu pe spătar şi privi spre şirul din dreapta al sfetnicilor.

— Domniile-voastre, Corbu şi Giurgiu, slujitori de credinţă şi fraţi de arme, aşa mă ştiţi şi judecaţi voi pe mine? Credeţi că mie nu-mi fierbe sângele în cap de obidă? Eu nu i-aş scopi napristan pe năvălitori? Când am dat eu dosul în vreo bătălie? Şi, har Domnului, au fost atâtea, ştiţi prea bine, că doar am fost unul lângă altul! Numai că acum trebuie socotit altfel! Îl vom momi pe rege cu darnice vorbe, de se va mira şi el! Apoi vom vedea! Atunci, Corbule şi Giurgiule, vom adeveri dacă ne mai ţin braţele ca în tinereţe!

— Iertare, Maria-ta, dar fii mai lămurit!

— Giurgiule, tu strângi oastea sub munte, la veghe între Câmpulung şi Argeş! Domnia-ta, Bucur, pârcălab de cetatea Dâmboviţei, pleci în solie la rege şi îi vei înmâna un înscris, dar îi vei întări şi prin viu grai cum că: îi încredinţăm pe fiii noştri Nicolae şi Alexandru, zălog de credinţă la Buda, pe cheltuiala noastră; că ne lipsim de Ţara Severinului după cum i s-a arătat voia; că îl recunoaştem prin persoana noastră drept suzeran după moda lui frâncească şi că-i mai dăm şi şapte mii de mărci de argint, să nu zică Majestatea-sa că a făcut atâta drum cu cheltuială şi cu pagubă!

Tăcerea se aşeză peste adunare, mai apăsătoare decât ceaţa care aluneca dinspre munte, odată cu amurgul acelei zile de sfârşit de Răpciune, care vestea o toamnă prea grăbită în acel an.

— Noi vom coborî cu fiii noştri, aici de faţă, la Argeş să ne închinăm la biserica Sfântului Nicolae şi să ne rugăm pentru pacea noastră sufletească şi a neamului nostru, dar şi pentru... izbândă!

Tonul oficial al voievodului, dădu de înţeles că sfatul luase sfârşit şi că rămânea de pus în faptă ceea ce se hotărâse.

Domnitorul îşi privea cei doi flăcăi pe care chiar şi el cu greu îi putea deosebi. Zămisliţi în grele chinuri de maica lor, Nicolae fu cel dintâi care ţipă prunceşte, cu mai puţin de un ceas înaintea fratelui său geamăn, Alexandru. Fără să vrea Basarab se simţi străbătut de un gând rătăcit.

Doi, Doamne! Amândoi ca brazii şi cu hiori bărbăteşti! Şi numai o singură moştenire! O singură ţară! Şi aceasta abia întocmită! Şi sub pânda vrăjmaşilor! Fă, Doamne, într-un fel şi luminează-l pe nevrednicul tău rob!

22.

— Pentru ce ne rugăm, Maria-ta... tată?

Cu toate că fusese rostită în şoaptă, întrebarea se repeta obsesiv în urechile voievodului... îndoită, întreită, împătrită... de pereţii bisericii domneşti.

— Ca să ne fie bine la Buda, frate... Să ne purtăm frumos acolo şi să învăţăm moda şi danţurile frânceşti, Nicolae!

... *Alexandre, Alexandre, amarnică limbă mai ai, măi băiete!*

— Ne rugăm pentru că aşa se cuvine în vremuri aflate în cumpănă... Şi pentru că uităm să o facem altădată, atunci când ne e bine!

Basarab-Vodă se ridică după ce se închină încă o dată şi se întoarse spre uşă, adăstând mai mult timp sub turla, care părea că-l înconjoară cu o strânsoare de mormânt.

— Cum să cetluieşti soarta unui neam într-o firidă?!

Cei doi feciori domneşti se priveau miraţi, gândind că tatăl lor rătăcea vorbe anapoda.

Păşind apăsat spre ieşire, domnitorul recules îşi măsura vina:

Cârtesc la greu! Doamne, ţine-mă să răzbesc şi prin încercarea asta!... Am întins o mână regelui pentru că e creştin... Şi pentru că Sfântul Părinte de la Roma, nu de mult mă încânta cu laude, ca să-i primesc şi omenesc pe dominicani... Şi pentru că aşa spunea şi taică-meu că avem înscris de pavăză a credinţei, aici la hotarele creştinătăţii... Şi că e blestem şi proorocire asupra neamului nostru! Dar regele ăsta-i dracul pe pământ, Doamne iartă-mă! De n-aş păţi ca moşu Litovoi!... Eu măcar îi am pe ei...

Îşi cuprinse fiii pe după umeri, căutând un reazem nu doar pentru sine.

Înainte de a ajunge la prag, se mai întoarse o dată privind spre turlă.

— Am răspunsul la solie, Maria-ta!

Dintr-o ochire, voievodul citi faţa mesagerului său, care acoperea cadrul uşii.

— Nu în biserică, pârcălabe Bucur!

Sub un stejar de pe malurile Argeşului, greu de cuprins în trunchi de braţele celor patru bărbaţi, răsunau hohotele de râs ale voievodului:

— Ha, ha, ha! Şi chiar aşa a zis, pârcălabe? Ia mai zii odată!

— Nu mă chinui, Maria-ta!

— Hai, prietene, fă-mi hatârul!

— ...a zis că... că Maria-ta, Basarab-Voievod eşti... ciobanul turmelor lui... şi că... naşterea şi adormirea cui l-o făcut!... Că te va scoate de barbă, din văgăunile unde te ascunzi!... Na!

— Ăsta trebuie pocnit amarnic peste bot!

— Să ai grijă, Alexandre, să-i scoţi înainte chivăra, că altfel te zdreleşti la deşte!

Feciorii şi dregătorul nu-şi puteau ascunde uimirea în faţa nepotrivitei veselii a domnitorului.

Am scăpat din chingă şi l-am prins în ea pe riga Carol, care a muşcat momeala! Păguboasă sumeţire omenească, în câte amare nevoi ne îngropi!

— În calea armiei crăieşti să se pustiască locurile! Îi vom aştepta aici, hărţuindu-i fără încetare! Şi când îi va răzbi foamea mai abitir decât săgeţile noastre, vor fi tare grăbiţi spre casă... Şi atunci îl vor vedea pe dracu' îmbrăcat... frânceşte!

Clopotele sfântului lăcaş domnesc vesteau vremea vecerniei,

izbind pereţii turlei care adăposteau un cui de gând al voievodului.

— Să împlinim încă o filă de sub pecetea de plumb a menirii ăstui neam! Cu sânge, căci se vede, vorba lui taica, altminteri nu-i chip!

23.

Într-o vale în care Dumnezeu nu închipui o corabie a salvării, ci una a pieirii oastei ungureşti, părea că se coboară sfârşitul lumii.

Apocalipsa se împlinea într-un potop de săgeţi şi stânci, revărsat peste cavalerii paralizaţi într-o trecătoare, care ar fi trebuit să-i scoată de pe valea Lotrului spre Ardeal. Iluzia unei retrageri grabnice a fost „hrănită” de foametea, care-i chinuia pe năvălitori de săptămâni bune şi de viclenia românilor care nehărţuindu-i câteva zile, au lăsat ceva bucate doar pe un drum anume pregătit pentru o... petrecere de despărţire, care se prefăcu acum într-un praznic de înmormântare.

— Sfinte Martin, de sfântă zi a ta, fie-ţi milă de această nefericită oaste şi acoper-o cu mantia ta protectoare! Că de trei zile ne toacă mulţimea de valahi cu săgeţi otrăvite şi înveninate!

— Degeaba te rogi, *frater Petrus,* suntem pierduţi, aşa cum ţi-am spus nu demult! Să ne rugăm pentru iertarea păcatelor, cu faţa la Dumnezeu şi la luptă!

— Sfinte Dominic, mijloceşte pentru noi!

— O să termini tot calendarul cu sfinţi, călugăre, dacă vei avea vreme! Unde-i regele, să-i încredinţez sigiliul, lui şi gărzii regale?... Doar nu s-o fi prăpădit şi el! Aha, uite-l! Se luptă înspre coasta din dreapta!

— Nu e el! Ăla-i Desev, fiul lui Dionisie!

— Te-a prostit frica, *Petrus*! Cum nu-i regele?! Ce să caute Desev în armura regală?!

— Le-au schimbat, *magister Andreas,* ca să-l facă scăpat pe Majestatea-sa!

— Ia, uite-te ce viteaz e franţuzul! După ce ne-a băgat în belea, nu ştie cum să-şi scape pielea! Şi amărâtul de Desev! O să plătească pentru ambiţiile deşarte ale lui taică-său! Dar regele unde e?

— Spre gura văii, la poalele stâncii crenelate, unde se zăresc Danciul cu feciorul său, Ladislau şi magistrul Martin, cel al lui Berend! Nu ştiu dacă putem răzbi până acolo... Magistre Andrei, magistre!... Domnia-ta!

Călugărul căzu în genunchi lângă prietenul său, care-l fixa cu ochii deschişi şi fără viaţă... O săgeată trecu dintr-o parte în alta a grumazului vicecancelarului, chiar deasupra gulerului de oţel al armurii.

Lângă stânca pomenită de călugărul dominican, regele înconjurat de cavalerii amintiţi de nefericitul inchizitor, căuta o ieşire, la propriu, din expediţia militară, care la început, i se păru, vorba de acasă, *un fromage*[65]!

— *Oup, que j'ai mal!*

— Majestate, care-i porunca? Ajutaţi pe rege să descalece!

— ...*le main droit! Quelle cruche*![66]

Hărtănit rău şi bombănitor, regele Carol Robert ajunse cu picioarele pe pământul care, în ultimele două luni, i se arătă în toate privinţele neprimitor. Apoi privind spre magistrul Martin, zâmbi senin:

— La mulţi ani, magistre!

Uite-te de ce-i arde lui acum!?... De onomastice!? Pe ce mâini am încăput, Doamne!

---

[65] *O nimica toată!* (fra.)

[66] *...mâna dreaptă! Ce tâmpit!* (fra.)

— Mulţumesc, Majestăţii-voastre! Numai că, dacă nu ne mişcăm repede, nu ştiu dacă vom mai apuca să numărăm măcar vreunul, nici eu, nici voi, Majestate!

— Ce propun, domniile voastre, cavaleri?

— Să ieşim cât mai grabnic prin capul văii, acum când valahii atacă centrul, acolo unde e garda cu Desev... în armura voastră. A ţinut şiretlicul! Eu cu fiul meu, Ladislau şi cu Toma-voievodul zic să ţinem ariergarda, iar magistrul Martin, cu prepozitul Mihail şi cu prepozitul Nicolae de Alba transilvană, să stea lângă Majestatea-voastră, ca să răzbiţi spre Ardeal.

— Domnia-ta, Danciu, eu aş rămâne lângă rege, că... ştiu drumul!

Ştii pe dracu', să te ia! Că din cauza ta am ajuns aici!... Şi acum ţi s-au strâns boaşele în nădragi!

— Fă cum vrei, voievoade Toma! Şi cu tine şi fără... tot un drac!

În alte condiţii, vorbele astea spuse cu martori, între care o faţă regală, ar fi condus sigur la un duel. Acum, Toma se mulţumi să tacă şi să înghită găluşca... Ba chiar îşi regăsi suflul şi dorinţa de a-l impresiona pe rege:

— Trebuie să o luăm spre Miazănoapte, să ne ferim de valahii care ne atacă dinspre *cacumina vulgo Pozata dicta*[67]!

Scârbit, nobilul Danciu îl luă de o parte pe magistrul Martin şi îi spuse printre dinţi:

— Iisus, Maria, ce i-aş mai muta botul! Să ai grijă domnia ta să-l scoţi pe rege din iadul de aici, că asta ne-am mai lipsi: un regat cu un rege minor! Uite-te şi domnia-ta ce muscăraie zumzăie în jurul tronului!

Fără vorbă, Martin strânse braţul viteazului cavaler, apoi întorcându-se spre Toma, aflat lângă rege:

---

[67] *pe vârful munţilor, zişi obişnuit Posada* (lat.)

— *Vulgo* sau nu, Posada asta se poate chema şi mormânt, dacă mai trăncănim mult!

Parcă pentru a-i întări spusele, o ploaie de bolovani se rostogoli peste buza stâncii, care îi apăra cât de cât, ca o streaşină. Prepozitul Mihail de Poszega, lovit în ceafă, se prăbuşi horcăind.

— *Il l'a frappe tres fort*![68] zise regele îngrozit.

— Majestate, nu mai e vreme de pierdut! Pe cai!

— Ar mai fi de salvat sigiliul regal! Ladislau, unde e magistrul Andrei?

— Nu ştiu, tată, astăzi nu l-am văzut! Vrei să-l caut?

Regele răspunse însă în locul lui Danciu:

— *Que, le diable, l'emporte*![69] Să ne croim drum spre casă! *Monjoie*[70]!....

[68] *L-a lovit puternic.* (fra.)

[69] Să-l ia dracu'! (fra.)

[70] Strigăt de luptă al cavalerilor francezi (*Montjoie Saint-Denis!*).

24.

Pe o stâncă dăltuită de vânturi şi de ploi, în chip de clonţ vulturesc, Vodă Basarab veghea mersul bătăliei. Cu toate că izbânda era dincolo de îndoială, voievodul îşi simţea inima grea.

De pe cele două margini ale trecătorii, de trei zile, Giurgiu şi Corbu loveau fără cruţare cavalerii prinşi ca peştii în năvod.

Giurgiu spătarul avea altă imagine:

— S-a înţepenit căţeaua în gard! Pe ei, voinicilor, miruiţi-i la moalele capului, în numele Tatălui!

A prins a vorbi ca popa în altar! socoteau oştenii care-l urmau, făcând prăpăd.

Peste vale, Corbu urmărea năluca regelui:

— Să nu scape spurcăciunea! Că vă mănânc de vii!

Vorbă întărită de o cumplită lovitură de spadă, care despică umărul unui cavaler, zburându-i braţul cu tot cu armă într-o tufă de mur, înroşită acum de sângeroasă poamă.

Dindărătul văii, mânau oastea regală, ca pe oi, tânărul voievod Alexandru alături cu Bucur pârcălabul. După ce culcară sub cai doi cavaleri, prinţul hotărî:

— Să nu se supere domnia ta că-i las plevuşcă! Mă duc la Vodă, la... tata! Ştii că am a-i duce veste grea!

Pârcălabul coborî fruntea, adeverind înţelesul apăsător ca plumbul, al vorbei. După ce prinţul se îndepărtă, izbucni, retezând dintr-o lovitură de paloş un pui de arin întâmplat în dreapta sa:

— Dumnezeii mamii lui de război!

De departe, peste stânci, voievodul îşi zări fiul urcând pieptiş spre locul taberei.

Înaintea lui, ajunse gâfâind, Giurgiu spătarul, în dreapta cu spada înroşită de sânge şi în stânga cu un coif, împăunat odată.

— Maria-ta! Maria-ta! E mort, Maria-ta! L-am lecuit de ciobănit!

Voievodul privea tăcut, cu ochii trecând parcă prin dregătorul său, departe.

— Riga Carol, Maria-ta! L-am căsăpit! Uite, i l-am scos cu tot cu căpăţână!

— Nu-i regele, Giurgiule!

Vorba veni din spate şi cât era de mare spătarul, se răsuci ca un titirez.

— Cine îndrăzneşte!? Corbule, domnia-ta?! Cum nu-i regele?

— Nu-i...! Te-am pizmuit că l-ai doborât înaintea mea! Dar când i-am văzut chipul... Ăsta-i altcineva!

— Cine?

— Dracu' ştie! Şi dacă n-o ştii el, să-l ia tac'su!... Vreo slugă de-a lor! Ştiu eu?... Şi-au schimbat ţoalele între ei, asta-i!

— Şi regele unde-i?! răcni spătarul de tremurară văile.

Tot el îşi răspunse cu obidă:

— Ne-am bulucit ca proştii unde am văzut armura daurită şi el a tulit-o iepureşte! Anafura şi altarul...

— Nu huli, spătare!... Că-i păcat...

Vocea calmă şi caldă a domnitorului nu reuşi să-l liniştească prea mult pe războinic, care azvârli cât colo înfiorătorul trofeu de război. Acesta se rostogoli la vale, până la picioarele prinţului Alexandru. Tânărul îşi feri cizmele şi se apropie de voievod:

— Maria-ta... tată... Nicolae...

— Ştiu, fiule!... Unde, Alexandre?

— La... la vărsarea Lotrului în Olt, Maria-ta! Acolo... S-a năpustit

în mijlocul duşmanilor, care l-au înconjurat... N-am apucat să...

— Unde l-aţi îngropat?

— Oltul, tată! Oltul l-a luat cu sine...

Voievodul se întoarse spre Răsărit şi se închină:

— Odihneşte, Doamne, sufletul robului Tău, Nicolae Voievod căzut în luptă cu năvălitorii, văleat 6839[71], fiind de ani douăzeci!

Piatra funerară vorbită împietri feţele martorilor, care îngenuncheară făcându-şi cruce.

— Dumnezeu să-l ierte!

Soarele dinspre Apus broda cu aramă sângerie făgetul, jucând totodată umbre fantastice pe zalele războinicilor, care acopereau piepturi în clocot.

Voievodul îşi sprijini dreapta pe umărul lui Corbu Mehedinţeanu:

— Vere! Prin jertfa aceasta a fiului nostru, Oltul nu va mai fi nicicând un hotar, ci o piatră călcată de prag între Oltenia şi Muntenia, împlinind rostul ăstui neam pe acest pământ: de a întocmi o Ţară Românească!

Marele boier oltean sărută, cu lacrimi în ochi, mâna domnitorului, după care, Basarab se adresă fiului care-i mai rămăsese:

— Iar tu, Alexandre, de azi înainte te vei chema Nicolae-Alexandru... Să nu se uite, să nu uităm şi mai cu seamă să nu uiţi tu, când îmi vei urma la domnie, că păstorirea unui neam şi veghea asupra lui, înseamnă înainte de toate datorie şi jertfă şi mai pe urmă altele... Dac-or mai rămânea!... Dar ce se aude din vale?

— Sunt strigătele de izbândă, Maria-ta! I-am răzbit!... Să-i potolesc, doamne?

— Giurgiule, asta-i izbânda ţării! Să se împartă prada celor viteji

---

[71] 1330 după Hristos.

şi să se înfăţişeze prinşii!

— Prea puţini, Maria-ta! Şi ăia năuci rău! Spun că i-au alergat călăreţi cu cruce neagră pe piept!

— Ha ha ha, ce spui Giurgiule?! De unde, Doamne iartă-mă! Le-a luat Dumnezeu... sau mai degrabă bătăia, minţile!

— Zău, Corbule, domnia-ta! I-am auzit cu urechile mele...

Voievodul zâmbi pentru prima dată după zile întregi:

— Cine ştie? Cine ştie, domniile voastre?... Noi vom merge la Argeş, să mulţumim Domnului pentru izbândă şi să ne rugăm... pentru odihna celor căzuţi! Da! La hramul domnesc al Sfântului... Nicolae!... Cine ştie?...

Domnitorul o apucă spre vale sprijinindu-se de fiul său.

— Giurgiule, tu ai băgat de seamă că Vodă îşi cam trage un picior?

Oltean cu limba ascuţită şi cu ochi neadormit...

— Nu! I s-o fi părut, domniei tale! Şi de-ar fi aşa, ce-i de mirare?! Ce? E uşor să calci pe faţa asta a pământului?...

25.

La Sfântul Nicolae de la Argeş se lucra la dresul pereţilor îmbătrâniţi, afară de turlă, unde poveşti din bătrâni, dar şi porunci domneşti arătau că nu e bine să te apropii. În aburul de umezeală dulceagă, într-un colţ de proaspătă tencuială, un călugăr în genunchi zgâria cu litere strâmbe, izvorâte parcă din sarea ce i se aduna în colţurile ochilor:

Văleat 6860, la Câmpulung a murit marele Basarab voievod.

Înscris peste care aveau să se aşeze zugrăveli, strat după strat, ca în viaţa oamenilor, de la naştere până la moarte şi apoi iar de la început.

Basarab isprăvi glorios truda întemeierii Ţării Româneşti, dobândind cu sabia un adevărat zapis al neatârnării şi mai cu seamă respectul vecinilor, care de acum înainte trebuiau să socotească de două ori înainte de a călca pământul ţării.

Urmaşul său, Nicolae-Alexandru[72] făcu până la urmă pace cu regele Ungariei, acum Ludovic[73], fiul celui bătut la Posada. Şi mai cu seamă ridică la rangul de mitropolie scaunul episcopal de la Argeş. Preasfântul Iachint de Vicina slujea acum arhiereşte, cu dezlegare de la Patriarhia de Constantinopol. Îi scrisese voievodului Preafericirea-sa:

---

[72] Nicolae Alexandru – domn al Ţării Româneşti 1352-1364.

[73] Ludovic I zis şi „cel Mare” – suveran al Ungariei 1342-1382.

Cel de prea bun neam, marele voievod şi domn a toată Ungrovlahia[74]*, întru Duhul Sfânt prea adevăratului fiu al smereniei noastre, domnul Alexandru, împins de un gând cucernic şi arătând multă dragoste şi supunere şi ascultare către sfânta a lui Dumnezeu catolicească şi apostolicească Biserică, a cerut nu o dată ci de mai multe ori prin scrisorile sale... să primească un arhiereu hirotonisit de smerenia noastră şi făcând parte din dumnezeescul şi sfiinţitul sinod şi să-l aibă pe acesta ca legiuit păstor a toată Ungrovlahia spre binecuvântarea şi duhovnicească alcătuire a sa şi a fiilor săi şi a toată domnia sa.*

N-avea de unde ştii patriarhul, că tipicul redactării actelor oficiale şi elineasca, netrecute, se vede, la schismă, prin acel *catolicus,* adică universal, împodobea un gând zidit de mai bine de un veac în turla unei biserici de la Argeş şi la temelia alcătuirii politice şi militare a unui neam.

Chiar Vodă Nicolae-Alexandru zâmbi, după ce sărută dreapta proaspătului uns mitropolit.

Dac-ar şti Sfinţia-Sa ce pecete are deasupra creştetului când sluješte, i s-ar suci oleacă mitra în cap!

Voievodul însuşi, traducea în viaţa sa personală, un soi de ecumenism cu răsfrângeri politico-diplomatice şi militare, care-şi trăgea rădăcinile din menirea de răscruce şi de prag între Occident şi Orient, al spaţiului locuit de români. Însurat a doua oară cu o catolică, doamna Clara, şi-a căsătorit cele două fete avute de la aceasta, pe Ana şi pe Anca, după doi ortodocşi: Ioan Sracimir, ţarul bulgar şi Ştefan Uroş, ţarul sârb. De la prima nevastă, Maria, care era ortodoxă, a avut o fată, Elisabeta, pe care a măritat-o cu Ladislau

[74] numele dat Ţării Româneşti în izvoarele greceşti (Patriarhia de Constantinopol) şi în unele izvoare slavone din perioada medievală. Pentru a o deosebi de Valahiile Balcanice şi de Moldova, Ţării Româneşti i s-a spus Ungro-Vlahia, adică Valahia dinspre Ungaria.

de Oppeln, palatinul Ungariei, care era, fireşte, catolic!

Tot cu Maria a avut doi fii, Vladislav şi Radu, care i-au urmat în ordine la domnie. Chiar şi vestea trecerii sale la cele veşnice adeverea că în acest spaţiu, munţii şi apele închipuie mai degrabă o punte a nevoilor comune decât o piedică: o mână de preot din Ardeal scria pe scoarţele unei psaltire catolice că la 16 noiembrie 1364 a murit Nicolae-Alexandru Basarab Voievod. Semn de grijă şi de socoteală asupra vremurilor ce vor veni.

Vremuri în care, ideea de cruciadă renăştea după decenii de amorţire sau mai degrabă de mutare a înţelesurilor sale, după nevoile imediate ale papalităţii, cum a fost anabasa[75] balcanică a Contelui Verde, Amedeo de Savoia.

Tot balaurul cu capete mereu înnoite, care era Răsăritul, a împins creştinătatea spre unirea puterilor sale. După mai bine de un mileniu în care aruncase asupra Europei trombe de foc şi pară, Orientul, nesecat şi în această privinţă, propunea bătrânului continent un adversar, în faţa căruia va tremura pentru încă cinci veacuri: turcii otomani.

Stabiliţi temeinic în Europa, după ce în 1361 au cucerit Adrianopole, turcii nu vor aştepta multă vreme pentru a se ciocni în părţile Dunării cu românii. Voievodul care a inaugurat seculara confruntare, dar şi înţelegerea, de voie, de nevoie, cu aceştia, a fost Vladislav, numit de ai săi Vlaicu. El însuşi arătându-se în hrisoave: *Ladizlaus Dei gracia vaivode transalpinus, banus de Zeurino, dux de Frogrus*[76].

Asta atâta vreme cât s-a avut bine cu Ludovic, regele botezat de

---

[75] *călătorie* (de la cuvântul grecesc „anabasis”).

[76] *Ladislau, din mila lui Dumnezeu, voievod Transalpin, ban de Severin şi duce de Făgăraş.* (lat.)

unguri *cel Mare.* Tot atunci când papa Urban al V-lea[77], îl invita să treacă la catolicism sau când urmaşul Grigore al XI-lea[78], îi încuraja pe franciscani să construiască biserici şi capele în Vlahia Mare. Peste numai un an, în 1373, în 15 mai, urletele papei făceau să răsune arcadele uriaşului palat din Avignon:

— Arhiepiscopul de Strigoniu, cu puterea crucii Sfintei Biserici Apostolice, să excomunice, iar voievodul Transilvaniei, cu puterea săbiei să pedepsească pe cei care vor face vânzare de arme către valahi şi turci!

Se vede treaba că năbădăiosul Vlaicu-Vodă răspunsese la presiunile Ungariei, pe de o parte, printr-o înţelegere cu turcii, iar la ofertele papalităţii, pe de altă parte, prin întemeierea unei noi mitropolii... ortodoxe la Severin, pusă sub ascultarea preotului Daniil Critopol, uns arhiereu sub numele de Antim.

Era un semn prevestitor asupra veacurilor următoare, în care politica românilor va semăna cu mersul pe sârmă şi fără plasă dedesubt. Era încă şi un semn de privire atentă a realităţii, de vreme ce în acelaşi an, 1373, la congresul de cruciadă de la Teba, început pe 1 octombrie, sub conducerea arhiepiscopului de Neopatras, regele Ungariei nu trimise nici un reprezentant, arătând dezinteres vădit pentru o campanie militară de salvare a nevolnicului Bizanţ. Acelaşi papă Grigore al XI-lea l-a mustrat pe rege în mai multe rânduri şi a rămas cu mustrarea.

Românii au rămas, până una-alta, stăpâni pe linia albastră Dunării, spre necazul aceluiaşi rege care atacă în vara lui 1377 pe Radu, fratele şi urmaşul lui Vlaicu.

---

[77] Urban al V-lea – papă 1362-1370.

[78] Grigore al XI-lea – papă 1370-1378.

26.

Linia albastră a cerului, ca o centură lată de voievod viteaz... Nostalgie, oboseală şi o durere surdă de cap. La mine acasă. E dimineaţă şi de la etajul nouă, cerul senin şi blocurile în depărtare ne induc un sentiment de detaşare. Detaşare de lume şi de timp. Sorb cu zgomot un pahar în care am aruncat o pastilă efervescentă. N-am dormit bine. Toni se stăpâneşte să-şi aprindă o ţigară, dar prepară absent un ness.

Pe birou două laptopuri, al meu cu jurnalul deja afişat pe ecran, al lui pe Net, cu patru sau cinci ferestre deschise: memorii de război, arhive, site-uri militare germane şi americane...

Nu avem prea mult entuziasm. Nu ştiu el, dar pe mine scormonirea asta în trecutul oamenilor, mă indispune...

— Hai, să ne apucăm.

Nu am două scaune identice în casă, aşa încât, eu stau pe un fotoliu cu braţe şi el pe un taburet.

Fiule, acesta este testamentul meu.

Când vei găsi aceste pagini, probabil că nu voi mai fi în lumea asta. Aşa încep toate jurnalele, încercând să dea cuvintelor care vor urma, o greutate uneori nemeritată.

Eu nu scriu aceste rânduri pentru că aş vrea să-ţi las vreun set de sfaturi, ce peste ani vor fi probabil inutile sau, mai rău, pentru că simt un talent scriitoricesc neostoit, ce mă macină în adâncurile fiinţei mele...

Prostii...

Nu!

Am de spus şi de scris o poveste. Povestea bunicului tău, a tatălui meu.

O poveste stranie, aşternută pe câteva foi îngălbenite, scrise de mână în anii războiului.

Pe alocuri, lipsesc fragmente de hârtie şi am încerca să înlocuiesc literele lipsă. Cred că de cele mai multe ori, am reuşit.

Bunicul tău a murit în 1945, împuşcat de o patrulă sovietică, pentru că avea o canistră de benzină în mână şi nu a oprit la somaţie. Au crezut că fură. L-au împuşcat la zece paşi de casă. Venea tocmai de la Budapesta.

Povestea lui e aproape incredibilă, dar citind foile acelea pe care le-am transcris, foi murdare de grăsime, de noroi, poate de picături de sânge, am înţeles că această poveste a fost mai importantă decât familia şi decât viaţa.

Acum eşti mic, ai doar 5 ani.

Transcriu acum paginile vechi, apoi le voi distruge.

Vei găsi acest caiet, vei citi şi vei înţelege.

Acesta e destinul nostru şi, mai ales, al tău, fiule!

Să te ajute Dumnezeu!

Fără să vreau, îmi scapă un: „Amin!"

Toni mă priveşte nedumerit, un pic strâmb şi, în paralel, tastează uşor căutându-l pe Neagoe din Lugoj... Nu găseşte... Nici nu are răbdare...

— Continuăm?

„Am început să scriu aceste rânduri, când am ştiut că totul e pierdut.

După patru ani de război, în care am luptat pe mai toate fronturile şi sub mulţi comandanţi în 2 SS Panzerdivision Das Reich şi în 8 SS Kavalleriedision Florin Geyer, aceste rânduri sunt spovedania mea în faţa lui Dumnezeu şi a familiei mele, voi cei care n-aţi înţeles ce caut eu în acest război.

Iertare cer vouă, cei care m-aţi iubit şi nu m-aţi uitat...

Nu ştiu dacă voi reuşi să termin aceste rânduri şi nici dacă vor ajunge vreodată la voi, draga mea şi fiule... Nu mai pot să plâng şi trebuie... aş vrea să... scap (....) în România cât mai repede... (...)

Azi este 07 ianuarie a anului 1945. Poziţia noastră este la aproximativ 30 m N-V de poşta centrală. Nu mai avem muniţie multă. Carul a fost distrus acum 3 sau 4 zile în suburbii. Nu puteam manevra cu Pantherul în oraş. L-au oprit cu tunurile şi cu grenadele... L-au blocat şi l-au distrus. Tot plutonul a fost distrus... Băieţii de la 3 Panzerdivision la care am fost trimişi ca întăriri nu se uită prea drăguţ la noi. Cu ungurii nu vorbim. Doar eu mai schimb câte o ţigară... Le vorbesc un pic limba. Nu ştiu pentru ce mai luptăm. În flancul drept, după şanţurile din nordul poştei ne presează infanteriştii ruşi. Tunurile şi mitralierele nu tac o clipă. În dreapta sunt românii... Românii mei...? Ai mei?... Ce caut aici? Acum e linişte. Am destule foi de scris şi mai multe creioane. Am cerut de la toţi, au zis că-s nebun... să scriu sub foc de mortiere şi antitancuri... Dar acum e linişte... Doar câte o căţea dinspre poziţiile româneşti mai aruncă din când în când o rafală. Vreo santinelă speriată. E noapte târziu şi scriu la lumina unei lumânări... mai am şi d-astea vreo două, pe vine în fundul tranşeei. Automatul e alături şi Wolf stă de pază, ştie că scriu, el m-a pus să o fac... că altfel degeaba... nu cred că o să scap de (...) şi el zice că românii trebuie să"

Aici lipseşte o parte de text, fiule. Poate o pagină. Nu am avut cum să o refac.

Apăs butonul de pauză.

— Toni, nu înţeleg nimic!

Se scarpină în cap cu pixul şi caută pe net *Ofensiva din Ungaria.*

— În ianuarie '45 cu siguranţă erau în Ungaria. Înainte de

Budapesta.

— Crezi că se referă la oraşul Budapesta?

— Sigur. E cam ciudat amestecul ăsta de divizii germane blindate. Vom verifica!

— La ce foloseşte? insist eu.

— Du-te naibii, Stelică, de ce ne pierdem vremea aici?! Nu ca să aflăm ce naiba s-a petrecut?!

Oftez privind pe geam.

— Scuze. Am capul tulbure.

— Crezi că eu îl am mai bun?

Apasă din nou pe taste.

— Uite!

Pe ecranul din dreapta se deschide o hartă desenată de mână, cu şabloane şi peniţă.

— Nu-i cam veche?

— Nu avem alta. Corpul 7 Armată român în Operaţiunea BUDAPESTA (etapa a III-a 1-15 ianuarie 1945), sursa Planşa 17, volumul 3, România în anii celui de-al doilea Război Mondial, Editura Militară, Bucureşti, 1989!

— 1989! Hopa, chiar în anul ăla! Nu crezi că e cam comunistă?

— Nu avem alta!

Găsim poşta, dar nici urmă de trupe germane.

— Ciudat, doar Divizia 2 infanterie ungară pe flancul acela. Şi pe tot culoarul nici o unitate germană.

— Poate erau doar subunităţi integrate în marile unităţi ungare... Crezi că minte?

— Nu ar avea nici un motiv. Dacă documentul e real, atunci nu ar avea de ce să mintă. Dar dacă este fabricat?

— Nu vrei să continuăm?

Aprob din cap. Încep să mă doară ochii şi mormăi pentru că nu

am cafea făcută şi mi-este lene să pun cafetiera la lucru... Renunţ.

„... şi drumul era prăfuit şi coloanele lungi militare avansau încet. Sfârşit de martie 41. Nu aveam nici o lună. Mă luaseră din atelier. Fără prea multe vorbe. Întâi se opriseră cu un Mercedes-Benz model 39, de comandament, căutând ulei de motor şi nişte garnituri. A fost simplu, m-am descurcat. Apoi a doua zi au trimis o patrulă de trei: doi soldaţi cu puştile la umăr şi un SS-Scharführer, un fel de sergent-major de pe la noi. Ăia doi erau nişte kinderi ca şi mine atunci... subofiţerul părea bătrân, un veteran din Franţa, probabil. Mi-au zis: Au nevoie de mecanici pentru tancuri, trebuie să te înrolezi voluntar, jawohl? Cel bătrân mi-a zis! Şi-a mai spus: N-ai scăpare, băiete! Freiwillige, das ist clar?[79] *Aveau şi hârtii către patron, un ordin de încorporare, cică de la români. Am zis NU şi am fugit în atelier, că eram pe stradă. I-am văzut cum vorbesc cu patronul, cu domnu' Ştefan. Apoi au plecat. M-a chemat la el şi mi-a zis: Măi, băiete, du-te că n-ai ce face! Ăştia nu se lasă! O să se ia de familia ta. Cu nemţii nu-i de joacă! Gândeşte-te la ai tăi!*

Şi nu le-am spus nimic, fiule! Le-am zis că mă duc voluntar pe o leafă bună, că n-o să lupt, c-o să lucrez în ateliere, la tancuri, la reparaţii... Şi aşa a fost vreo lună, deşi uniforma aia cu cap de mort mă înfiora... Aveau mâncare bună şi ţigări...

...Acum eram pe drum. Se zvonea că plecăm spre Serbia. Era sfârşit de martie. Mi-era frică. Se auzea că invadăm Yugoslavia. Şi eu aveam mulţi prieteni sârbi în Lugoj... Coloana lungă se împleticea spre Herculane, mergeam de-o zi ş-o noapte, era pe la prânz, când au trecut pe lângă noi maşini, o coloană motorizată a Wehrmachtului – nişte semişenilate, autotunurile anticar... Eram pe dreapta şoselei, lângă un Zundapp căruia i se rupsese lanţul, când am văzut cum un Standartenführer, de la

[79] *Voluntar, e clar?* (germ.)

regimentul 11 SS infanterie, a sărit cu Mercedesul în faţa coloanei şi i-a oprit urlând la ei – cum îşi permit să depăşească un convoi SS – apoi a ordonat motocicliştilor să mineze drumul. Eram şocat. Şi m-am ridicat. Am vrut să fac câţiva paşi. Atunci l-am cunoscut, m-a apucat de mână şi mi-a zis printre dinţi: Nein, nu merită! Stai cuminte! Era un om înalt, cu chipiu şi ochelarii sus, deasupra cozorocului. Era tânăr, blond şi slab... Un Unterstrumführer, un sublocotenent... Avea doi, trei ani mai mult ca mine. M-a tras jos şi mi-a zis: Nu merită. Lasă-i! Termină aici! Aşa l-am cunoscut... aşa am devenit me...

A mai trecut o oră. Românii au tras cu toate în noi şi am crezut că atacă. Vreo 20 de minute. Apoi s-au oprit. Wolfe lângă mine. Are faţa şi mai slabă. Nu mai e blond, aproape a albit, dar noroiul ascunde toate astea. Se uită cum scriu şi zâmbeşte amar. Mi-a spus povestea lui, Wolfgang von Schwartzberg, cavaler după tată şi bunic. Şi el tot voluntar, ca să-l salveze pe tăică-su cavaler teuton... au vrut să-l aresteze în 38, când au interzis Ordinul şi atunci a plecat Wolfgang, să lupte pentru ţară... Scheise! Ce căutăm noi aici? Acum"

Creionul i s-a rupt şi nu am ştiut ce să mai scriu. Sau au atacat din nou... Foile nu erau numerotate. Am găsit alta, cred că e la rând.

Oftez adânc. Respir lung, rar... Toni zgândăre laptopul celălalt...

— Nu găsesc nimic! pufăie el.

— Va fi greu de găsit ceva! Lasă-l naibii de calculator, hai să citim tot!

Mă duc să pun de cafea. Toni îşi aprinde totuşi o ţigară şi deschide geamul. Zgomotul străzii năvăleşte peste noi. Afară e soare. Mă aşez din nou. Citim.

„Ne-au atacat din nou. La baionetă. Încă nu s-a luminat de zi. Mai avem puţină muniţie. Ungurii nu ne dau dintr-a lor. Din tot plutonul mai avem 12 oameni teferi. Un aruncător PaK 38 şi o mitralieră MG 42. Wolfgang e singurul ofiţer rămas cu noi. Un SS-Sturmbannführer, un maior ca pe la noi. E rănit. Câteva schije. La umărul drept şi pe faţă. Nu ne-am mai spălat de o săptămână. Anii ăştia trei, am fost unul lângă altul. Mi-a zis: Am nevoie de un mecanic bun. Tu o să fii mecanicul meu! Am luptat împreună şi la Belgrad şi în Franţa. Am cunoscut vinul francez şi ţigările scumpe şi Parisul pe Champs Élyssées şi toate noroaiele Europei. Şi scursura umană. Trădători şi perverşi... Ne-am vărsat maţele când am văzut masacrul de la Oradour-sur-Glane (Şi mi-a zis: Să nu uiţi niciodată ce-au făcut aici o mână de fanatici! Nu ăştia sunt cavalerii germani! Creştini! Să nu uiţi, tu eşti român şi neamţ, Walter sau Vlad! Va veni curând, ziua când îţi voi spune o poveste. Şi vei primi o misiune!) Poveşti! Vise! Adevărul este aici, îngropat în noroiul Budapestei, luptând contra românilor mei! Şi fără să am curajul să dezertez! Chiar dacă scriu în româneşte şi nimeni nu ştie să citească şi tot mi-e groază că cineva m-ar bănui şi m-aş trezi cu un glonţ în cap.

10 ianuarie 1945. Ne-au împins pe calea ferată. Se lasă seara. Maiorul Wolf e negru. Nu mai vorbeşte deloc. Se uită doar înainte, îşi verifică arma din zece în zece minute. Câteodată, parcă îl aud bolborosind cuvinte aiurea. Aţipeşte câteva clipe şi se trezeşte gemând: Odessa! Dacă aş fi ajuns mai devreme... Nu ştiu ce vrea să zică. Ascunde un secret mistuitor. Nu pot să-l ajut. Lângă noi, mai este o mână de oameni. Am strâns cartuşele de la morţi şi am reuşit să găsim încă o MG 34 în funcţiune. Am încărcat-o şi am montat-o pe un trepied. E prea linişte aici, pe calea ferată. Românii vor ataca din nou, dar unde? Nu înţeleg înverşunarea asta! Curaj nebun! Datorie? Da, e datoria... Se lasă o seară întunecoasă. Ajută-ne, Doamne! Cum poate să ne mai ajute cineva? De ce sunt eu aici şi nu dincolo? De

partea cealaltă? Nu mai ştiu nimic de voi de 5 luni. N-am primit nici... N-aveam cum să primesc! De când au întors armele suntem duşmani! Ce s-a fac, Doamne?

Maiorul Schwartzberg mă priveşte fix acum. Se sprijină în Mauserul lui lung şi nou, un Karabiner 43, la care a pus şi o lunetă. E arma lui preferată. A ascuns-o atâta timp. Un an. A vrut s-o păstreze pentru după război. În tanc îi ajungea Waltherul de la brâu. Ţine alături, de când am pierdut Pantherul, rezervorul ăla nenorocit, pe care l-a cărat de vreo doi ani prin toată Europa. Nu l-am întrebat niciodată pentru că ştiu că nu mi-ar fi spus. E povestea lui secretă. Mă priveşte fix şi urlă şoptind la ureche:

Nu mai scrie, Walter! Nu mai e mult şi vom muri cu toţii! Trebuie să acţionăm!

Nu înţeleg ce vrea să zică.

Alarma! Au atacat prin sud! Vor să ne încercuiască! Au trecut de cazarma Franz Iosif şi atacă fabrica de cauciuc la 200, 300 m în spatele liniei noastre. Au găsit spaţii libere. Divizia 10 infanterie a ungurilor nu a rezistat. Ne vom retrage.

Wolfgang zice că ar trebui să întoarcem acum”

Aici a fost din nou întrerupt. Nu am găsit altă pagină până la fila care este scrisă pe ambele feţe, cu scrisul grăbit şi nervos. Ultima însemnare e doar jumătate de pagină dintr-o carte de poezii. O jumătate de pagină de Goethe, cu doar 10 rânduri printre versuri.

Apoi le-am ars pe toate, fiule, ca să nu le găsească ruşii sau securitatea. Le-am transcris aici, pe un caiet de şcoală ca să-l pot ascunde. Îl vei primi când vei fi mare. Şi eu nu voi mai fi.

— Cum a murit tatăl? I-au făcut ceva, comuniştii? îl întreb pe Toni.

— Nu, aparent a murit de bătrâneţe. În ’90 şi ceva... Abia mai târziu a plecat Valentin în Germania. Când nu mai avea pe nimeni. Ce nume ciudate: Vladislav-bunicul, Mihai-tatăl şi nepotul Valentin...

— Ai mai zis asta o dată! Aşa i-au botezat... Cauţi prea multe ascunzişuri!

— Parcă nu eram eu cel cu teoria conspiraţiei mondiale!

Nu ştie unde să arunce ţigara. Îi aduc o scrumieră veche. Oftez tot timpul... Visez la concediu, la Eleni, la colega mea cea nouă...

— Da, eu eram... Hai să terminăm, mi-e foame şi mi-e sete...

Citim.

Ne-au respins. Ne retragem imobil cu imobil. S-a dus şi Gara de Est. Nu putem păstra mult poziţiile. Aceasta va fi o însemnare lungă. Maiorul Wolfgang mi-a spus povestea lui. Şi mi-a spus să o scriu pe hârtie şi s-o ţin minte şi această hârtie să ajungă la fiul meu şi el mai departe...

Cavalerul Wolfgang von Schwartzberg mi-a spus următoarea poveste:

Există de secole un manuscris. Un manuscris al unui papă. Manuscrisul a fost tipărit şi trimis tuturor curţilor europene. Războaiele le-au distrus unul câte unul. Au rămas din ce în ce mai puţine. Duşmanii au vrut să le aibă. Şi au murit. Şi au ucis pentru manuscris. Cei care au ucis au murit. Cei care au furat au murit. Cei care au citit au murit. Manuscrisul este despre noi, noi românii care trebuie să păstrăm creştinătatea, s-o apărăm cu preţul vieţii. Şi trebuie să păstrăm neamul nostru care va apăra continentul. N-am înţeles prea bine, cine a scris documentul prin secolul XIII. Tu, fiul meu, să înveţi istoria la şcoală şi dacă acest manuscris va putea fi publicat vreodată, să nu uiţi de noi, de cavalerul teuton şi de mine...

Manuscrisul e ascuns în canistra de benzină.

Wolfgang l-a adus de la Odessa. Ştiam că a lipsit două săptămâni din

linia noastră. Ştiam că a fost în sud. Nu mi-a spus pentru ce. Ei şi-au păstrat legăturile în armată. Ei, cavalerii!. A primit misiunea să se întâlnească cu spionajul român, să le explice importanţa manuscrisului, să-l ducă la rege, să salveze ţara. Ţara noastră şi ţara lui. Negocierile cu aliaţii, probabil. Pacea... Pacea, mă-sii! Mi-a spus că regele George al Angliei ştia. Că probabil că şi americanii ştiau. Iartă-mă, Doamne! Şi ajută-ne! Să nu fie prea târziu!

A ajuns la Odessa chiar pe 22 octombrie dimineaţa – era în '41 – şi a încercat să-i convingă că e o cursă. Că NKVD-ul va dinamita totul. Că acolo e manuscrisul şi că e foarte important pentru români şi pentru nemţi. Că aşa ne putem salva. Avea dovezi şi scrisori. Nu l-au crezut. A luat cutia neagră cu manuscrisul – eu nu am văzut-o, nu am deschis canistra şi mi-a zis să nici nu o fac, aş putea să mor! Şi a plecat repede, apoi pe seară a explodat totul şi au murit vreo 60 de oameni în clădirea prăbuşită. Când s-a întors aici, a pus cutia de lemn negru într-o canistră de tanc şi de atunci nu s-a despărţit de manuscris... de aproape 3 ani.

Acum e rândul tău – mi-a spus – trebuie să duci manuscrisul în ţară, la regele Mihai. El şi generalii trebuie să salveze ţara. Cu Antonescu, cu toţii... Ţara, neamul şi cavalerii! Mi-a spus să mă feresc de ruşi. Ei îl vor vrea înapoi! NKVD-ul şi armata şi miliţia! Toţi! Să fug la rege şi să am încredere în românii mei. Unii ştiu. Să le spun doar: Moştenirea lui Walther Schwartz. Şi: Altminteri nu-i chip! Mi-a spus cuvintele în româneşte! Şi trebuie să fug acum în liniile româneşti! Să ajung în ţară! Să salvez manuscrisul! Să ne ierte Dumnezeu! Să ne iertaţi şi voi! Doamne, ajută! Amin!”

Ultimele rânduri pe foaia cu poezii:

„18 ianuarie. În tren spre casă. Am scăpat.

M-au crezut. M-au dus la general. I-am spus cuvintele. I-am arătat

canistra. A desfăcut-o din încuietoare, o clipă s-a uitat înăuntru şi a închis-o la loc. A zis: Să ne ajute Dumnezeu, fiule! Şi să-ţi apere drumul! Noi vom încerca să te ajutăm. Să nu te opreşti până la palat, soldat!

Am acte de soldat român. Rănit. Am uniformă românească. M-au crezut. Mulţumesc, Doamne!"

Acestea sunt toate rândurile de la bunicul tău şi tatăl meu. L-au împuşcat pe strada noastră. Avea acte. Au crezut că fură benzină... Nu i-a auzit. Era obosit. Nu ştiu dacă a ajuns la palat sau nu. Nimeni nu ştie. Nu l-au primit acolo...? A luat secretul în mormânt. Nu am reuşit să aflu alte veşti. Nu ştiu nimic despre cavaleri. Mi-a fost frică. Ruşii şi comuniştii sunt peste tot. Securitatea întreabă. Nu ne-am mai întors în Lugoj. În Bucureşti te pierzi mai uşor. Tu fiul meu, trebuie să duci manuscrisul mai departe. Trebuie să ajungi la rege, unde o fi... Dacă scapi din ţară... când vei scăpa. Ţara trebuie salvată. Şi neamul. Şi Europa. Să înveţi istorie, fiul meu. Să înveţi despre cavaleri şi domnitori. Ca să ştii să aperi manuscrisul. Să ajungă acolo unde trebuie. Unde-i este locul. Şi cartea şi poporul...

Altminteri nu-i chip! Adio, fiul meu!

Asta-i tot. S-a terminat. Apăs pe buton şi scot CD-ul din aparat. Cu atenţie. Cu frică. Cu milă şi groază. Şi evlavie... Oamenii ăştia au dat tot pentru un crez... pentru o poveste... O poveste cu domnitori şi cavaleri?... Îmi revin greu în anul de graţie 2007. Jocul de-a tunelul timpului mănâncă energie. Aud de departe vocea lui Toni:

— N-ar trebui să-l copiem?

— Ba da. Ar trebui... Copiază-l tu!

Mă ridic şi intru din nou în bucătărie. Cafeaua în cafetieră, neatinsă. Şi e o marcă bună, portugheză. Mi-a trimis-o Lucia, din Lisabona. Iau două căni şi torn. Pun pe o tavă şi zahărul brun, mierea de salcâm, două linguriţe şi mă întorc în cameră. În trecere

observ ledul telefonului. Pâlpâie. Roşu, nu verde. Am mesaje.

Las tava pe masă şi BB-ul. Patru mesaje. Trei e-mailuri şi un SMS. Deschid: Sardi care mă roagă să-l sun. Un autor indignat, că a trimis un manuscris acum şase luni şi nimeni de la editură nu i-a răspuns, în consecinţă, deşi nu voia, mi s-a adresat mie. Ioana Marcu, colega noastră cea nouă, care îmi scrie: *Ce mai faceţi?* şi un SMS de pe un număr necunoscut. Îl citesc.

Era să-mi scape aparatul:

M-ai uitat? Sper că nu. Eleni şi acum suferă. Am întâlnit-o la Salonic. Veneam de pe insulă. Acum sunt la Londra. Te aştept aici, lunea viitoare. Nu e de glumă. Queens Hotel, Church Road, Crystal Palace. Singur. Trebuie să vorbim. Mişa P.

N-a trimis un e-mail. Un SMS cam lung. Dar e clar. Şi imperativ.

— Ştii cine mi-a scris?

— Cine?

— Mişa Puşkin.

— Cine?! sare Toni de pe scaun, vărsând picături de cafea „Nicola” pe masă şi pe calculatoare.

— Exact cum ai auzit: Mihail Sergheevici Puşkin.

— Sper că nu e o glumă proastă!

— Sper... Nu cred să fie o glumă. Nimeni nu glumeşte în numele lui Puşkin.

— Bine, dar a apărut aşa deodată?!

— Ciudat, nu-i aşa?! Vorbeam sau, mă rog, citeam despre spionajul sovietic şi brusc KGB-ul ne trimite un semn!

— Mai ştiai ceva de el, de la afacerea cu pietrele?

— Mi-a trimis o vedere din insule. Din Skiatos... Pe-acolo are el... concediile!

Este clar că n-are rost să-i spun mai multe. Ştiam că Mişa locuieşte în Skiatos şi că mai are o reşedinţă la Londra. Doar era

absolvent de *London School of Economics...* Sau aşa pretinde.

— Şi ce vrea?

— Să fiu luni la Londra.

— Rahat! Ca ce chestie?

— Voi fi acolo, Toni. Mişa ştie întotdeauna, exact totul!

— Ştie un rahat! Un kaghebist boşorog!

Nu comentez. Voi fi la Londra. Apuc aparatul şi scriu: Da. Un Da şi în rusă şi în română. Vecinii noştri din coastă...

Apoi îi răspund Ioanei: *Bine. Aş vrea să ne vedem. Miercuri o pizza, pe seară? Sau un film?* Marţi noapte voi fi înapoi la Bucureşti. Cu Mişa nu e niciodată prea mult de vorbă. Fără meandre, fără ocolişuri...

27.

În părţile Severinului, pe un drum în meandre, care parcă începea de-a dreptul din Dunăre, s-au alipit două convoaie negustoreşti, care mergeau spre Răsărit.

— *Messer Lodovico, amico mio, quel piacere!*

— *Caro Michele! Per Bacco! Sei tu!*

Cei doi, primul veneţian, al doilea ragusan se îmbrăţişară îndelung, de parcă voiau să facă un pod peste Adriatica, aici pe malul Dunării.

— Nu te-am văzut de un *seccolo,* şarlatan bătrân! Pe unde-ai umblat? Ţi-a ajuns toată Europa?

— Ia uită-te cine vorbeşte?! S-o fi preschimbat Ragusa în mănăstire, din oraşul hoţilor?!

Cei doi îşi împărtăşiră palme bărbăteşti peste umeri şi se mai îmbrăţişară o dată.

Lodovico Polo, veneţianul, continuă cu o uşoară amăreală în glas:

— Europa, zici? Am străbătut-o-n lung şi-n lat, mai mult de frica ciumii, decât din chiverniseala negoţului! Am alergat ca un turbat şi tot m-a prins!

— Nu cumva?... *Madonna mia!*

— Ba da, acum două veri, în Flandra! Dar cu ajutorul lui Dumnezeu, am scăpat. Aşa că dacă ai vreodată nevoie... Îţi stau la dispoziţie, ca... cioclu!

— Du-te dracului de nebun! zise ragusanul, scuipând în sân şi făcându-şi cruci una după alta.

— Ho! Că o să faci scurtă la mână şi nu vei mai putea ţine paharul.

La un semn al stăpânului, slugile se înfăţişară cu licoarea promisă.

— E vin de la Rin... din cel bun, din toamna trecută. Ce zici?

— Zic să ne dăm din drum, mai la umbră... De la Rin, spuneai? şi Michele plescăi satisfăcut de calitatea rieslingului.

— Ai ajuns să bei vin *tedescco!* Prin Italia de când n-ai mai fost? Că acum vreo două luni, lumea te dădea mort demult!

— Veneţia!... Ce mai face Republica Serenissimă?

— Ferecă şi desferecă! Aşa cum ştii dintotdeauna! Şi prosperă, ce crezi?

— La fel şi domnia ta, că te văd cu o adevărată caravană! Ce cară?

— Marfă veneţiană! Ce te miri, domnia ta... N-oi fi supărat c-am călcat vreun monopol?

Vinul şi instinctul înnăscut al afacerilor, oficializaseră pentru un timp limbajul... Trecător, însă.

— Ragusan hoţoman! Numai la asta nu mi-e gândul acum! Ce-a fost a fost!... Hopa! Dar asta ce-i?

Un nor de praf îmbrăca o cavalcadă acompaniată de zăngănit de arme. Un stol de călăreţi trecu pe lângă locul de întâlnire şi de vremelnică tabără.

— Bine că ne-am dat din cale! Că ăştia ne făceau una cu pământul! Şi voi ce staţi ca proştii, cu gura căscată-n lungul drumului? Aveţi grijă de cai şi ţineţi armele aproape!

— Stai liniştit, Lodovico! Nu erau tâlhari, erau oştenii domnitorului valah!

— Am priceput şi eu că-s oameni cu alte treburi... Şi n-au „grija” noastră! Păreau tare grăbiţi!

— După câte am aflat, au toate motivele! Am ajuns la ţanc,

tocmai când stă să pornească războiul!

— Pe mine m-a lovit ciuma şi tot nu m-am scrântit într-atât, încât ca negustor, să mă bucur când pic cu marfă de... mulţi ducaţi, în mijlocul vâltoarei... Michele, te cunosc de prea mult timp şi ştiu ce grijuliu eşti în afaceri! Doar nu ţi-a luat Dumnezeu... ori poate vinul, minţile!

Zâmbitorul ragusan nu apucă să răspundă.

— Ia stai!... Ce marfă... veneţiană ai în caretele astea?

— Dacă-mi mai torni un pahar îţi spun!

Căldura verii şi saţiul negustorului dalmat întârziară încă o dată răspunsul, vreme de... mai multe pahare. Asta spre disperarea veneţianului, întărită şi de apropierea unui alt grup de călăreţi, care mărunţiră trapul până se opriră lângă ei.

— Ziua bună, domniilor voastre, neguţători de la Ragusa!

— Plecăciune, domniei-tale Giorgio di Negro Capo!

— ...Mda... Maria-sa Radu-Vodă vă aşteaptă la vadul Jiului, peste două asfinţituri! Mergeţi fără grijă, ţinând drumul Dunării! Nu-i nici o primejdie! Sănătate, domniilor-voastre, negustori ragusani!

Na! Că ne-a băgat pe toţi într-o oală! Am ajuns şi ragusan!

— Ce mormăi acolo, Lodovico, prietene?... Hai, nu mai fi morocănos, că e de bine!

— O fi pentru tine! Dar eu nu mai ştiu pe ce lume mă aflu! Gândeam să ajung la Caffa cu... postavurile mele, dar acum măcar de-aş vinde ceva pe la Braşov, ori aiurea.

— Braşovul... tare mi-e teamă că e mai departe acum, decât Caffa! Dar să lăsam astea deocamdată! Sunt cam o mie de paşi până la păduricea de peste vale, propun să înnoptăm acolo! Şi mai stăm de vorbă!

Lodovico înghiţi cu noduri cina şi într-un sfârşit izbucni:

— Nu mi-ai răspuns la întrebare! Ce dracu’ cari cu tine, de n-ai

nici o grijă?

— Miasmă de ciumă-n sipete, Lodovico *caro!*

— *Va fan cullo!*

— Ha, ha, ha! Ai îmbătrânit şi nu mai ştii de glumă!... Însă afacerea asta nu-i de glumă şi dacă eşti cuminte, te iau părtaş... Adevărul e că singur nu pot să-i fac faţă... Închipuie-ţi! Zece mii de armuri!

— De... ce?! se înecă veneţianul, gata să înghită şi pocalul.

— Uşor, uşor!... zise prietenul, bătându-l cu dreapta pe spate, în timp ce cu stânga reînnoia ispita paharului.

— Comandă grasă, n-ai ce spune, nu-i aşa? De jumătate de an şi mai bine bat faurii veneţieni din ciocane, de au făcut bătături la mâini! Ei, cum e, ţi-ai revenit?

— S-a desfundat gâtlejul şi s-a blocat *il cervelo!* Cum? Cine a cerut aşa ceva? Care rege?... Împăratul?... Papa?

— Tata mare săracu', că-i mort de la ultimul război cu sârbii! Ce Dumnezeu, Lodovico, tu uiţi unde ne găsim acum? *Radulo, il principe de Valachia,* mi-a cerut să mijlocesc afacerea! Dumnezeu să-l ţie! Că aşa pleaşcă, de la tatăl mare al domniei tale, nu s-a mai pomenit!

— Ce vorbeşti? Tu ai idee unde-i Kitaiul? Ţie ţi s-a găinăţat cioara în cap! Că eşti la doi paşi şi de Veneţia şi de Valahia!

— Bine, bine... *Scuzi!* Hai să nu ne certăm! Treaba-i abia la început, aşa că uite, deschid braţele şi te iau asociat... Cum stai cu banii? Ai credit la flamanzi ori nemţi? Cu pisanii şi genovezii mă descurc eu, că domnia-ta n-ai trecere.

Seara care cobora molcom la acel început de vară, imagina în echilibrul ei de culori şi de sunete, împăcarea intereselor celor doi neguţători, zgândăriţi de perspectiva unui câştig garantat de mersul evenimentelor.

Drumul fuse într-adevăr, după spusele dregătorului domnesc, fără griji. Doar când şi când, câte un vârtej de praf, un „pui de drac”, se răsucea pe câmp, speriind caii şi adeverind că în aer plutea ceva prevestitor.

În fapt de seară, cum fusese vorba, negustorii au zărit focurile taberei. Anunţaţi de scârţâitul căruţelor grele şi de larma zăvozilor, s-au apropiat de malul râului într-un loc prielnic pentru masul oamenilor şi adăpatul cailor.

Mihail Ragusanul intră imediat în vorbă cu străjile, pe care părea că le cunoaşte de-o viaţă.

— Numaidecât vom fi înfăţişaţi domniei sale *Ioannes Radolus!* Atât doar să ne primenim straiele şi... înfăţişarea! Te încumeţi domnia-ta, la o baie în râu?

— *No, grazie!* Acum vreo trei săptămâni, o lună, m-a prins o ploaie cu găleata pe la Viena! Mi-ajunge pe anul ăsta! De fapt, după cât e de cald, s-ar putea ca mâine, poimâine să plouă... aşa că...

— Ha, ha, ha! Se vede că ai luat obiceiuri franţuzeşti şi flandreze!

— Eu am supravieţuit ciumii şi nu tu! Aşa că lasă-mă-n pace!

Argumentul nu-l convingea nicidecum pe Mihail care porni singur spre râu, gândind că Lodovico este, înainte de toate, un priceput negustor şi că, până la urmă, vorba bătrânilor romani, banii n-au... miros!

Mirosul de pâine coaptă la ţest, domina însă atotstăpânitor spaţiul dintre corturi, stârnind poftele călătorilor, cam sătui de carne uscată şi atât. Tot Mihail le atrase atenţia prevenitor:

— Ascundeţi carnea! Mulţumiţi-vă cu pâinea şi cu vinul, ce ni-le vor da oştenii valahi! Aici postul se ţine cu străşnicie... mai cu seamă înainte de lupte!

— *Mamma mia!*

— Nu te văicări, *signor* Lodovico! Pipăitul aurului ţine de foame

negustorului!

— Aici nu te pot contrazice! Dar cât mai ţine postul ăsta?

— Păi, ar mai fi de două ori o săptămână, până la comemorarea sfinţilor *Pietro e Paolo!*

— Până atunci trec în Transilvania cu marfa!

— Şi crezi că acolo-i altfel? Oricum, eu te-aş îndemna să cercetezi mai degrabă Brăila ori Licostomo şi apoi să te întorci iute spre Belgrado, ca să mă sprijini cu capital, aşa cum ne-am înţeles... Altfel te las cu carnea piperată şi găsesc alt părtaş la afacere!

— Nici gând! Ţin post negru până-n toamnă şi tot ne-ntâlnim cum am hotărât.

Ia uite-te, ce virtuţi negustoreşti are abstinenţa impusă de Sfânta noastră Biserică Apostolică!

Disputa gastronomico-religioasă îi purtă pe cei doi, până la cortul domnitorului.

— Plecăciune, *serenissime principe*! Cer îngăduinţă să-l înfăţişez domniei-voastre pe *signor* Lodovico Polo, prieten şi asociat al meu.

— Bine aţi venit! Domnia-sa, după nume, pare a fi... veneţian.

— Chiar aşa, *serenissime!* Dar fiţi fără grijă, n-a mai călcat în... lagună de ani buni!

— Cum aşa?

— Afacerile şi... ciuma... şi altele! Suntem asociaţi pentru a împlini cât mai curând şi cu folos, comanda voastră. De restul, nu ştie nimic!

Domnitorul zâmbi neameţit de ritmul spuselor negustorului.

— Câte ai adus, Mihail prietene?

— Domnia-ta, cinci sute întregi şi încă pe atât, pieptare şi căşti!

— E bine! Eşti acelaşi om de încredere, Mihail! Lucru rar în vremurile astea! Plata... la fel?

— Vorba-i vorbă, principe! Moneda valahă are trecere peste tot,

că argintu-i bun şi cumpăna cu aurul, slavă Domnului, stă încă în ţâţâni!

Simţurile negustoreşti ale lui Lodovico, ascuţite de trecerea prin viaţă, nu precum gâscă prin apă, îl făcură să bănuiască:

După cum conversează cu principele, Michele ăsta, nu îi e doar furnizor de armuri!

— În rest... cum stăm? Prietenul tău nu pricepe ce vorbim, nu-i aşa?

— Poate... frânturi, după rădăcinile limbilor noastre... N-avea, Maria-ta, grijă! E un dat al negustorilor de rasă, şi el este, să nu primejduiască o afacere, cum e aceasta, pe care o prinzi o dată în viaţă, pentru alte treburi mai puţin negustoreşti!

— Crezi tu că ăsta nu-i negoţ, Mihail? Negoţul vorbelor de care atârnă soarta neamurilor! Bine-ar fi să ai dreptate, dar tare mi-e teamă, că noi, oamenii ne închipuim că putem vinde şi cumpăra totul! *Cambiare,* cum ziceţi voi, parcă! Uite-te şi tu! Însuşi Papa nu-şi mai găseşte locul! Acum unde-i? I-ai vorbit?

— Cu ajutorul Domnului şi îndemnul Ecaterinei de Sienna[80], care-i o sfântă, a ajuns la Roma!

— Slavă Domnului!

— Şi tot El să-l ţină cu harul divin, acolo!

Radu Voievod[81], care nu de pomană îşi va îndreptăţi prin urmaşi supranumele de „cel Înţelept", zâmbi şi schimbă trecător vorba, îndreptându-se spre o masă împodobită de arătoase pocale.

— Domnia-ta, paharnice Dobromir, ia încearcă-ne cu un vin ales de... încercata şi priceputa ta limbă, că am prins a fi limbuţi pe uscat!

---

80 Ecaterina de Sienna – fecioară învăţătoare a Bisericii, patroană a Europei în calendarul romano-catolic 1347-1380.

81 Radu Voievod – domn al Ţării Româneşti c. 1377-c. 1383.

— Şi eu stăteam în mirare, Maria-ta! zise hâtrul dregător, zâmbind până spre urechi, ceea ce-l făcu chiar şi pe Lodovico, veneţianul, să priceapă despre ce e vorba.

În astfel de clipe, fapta se închină fără întârziere vorbei şi pocalele fură umplute cu un rubin topit anume, spre încântarea imediată a ochilor şi în trepte următoare, a nărilor şi a limbilor. Credinţă întărită de plescăitul admirativ:

— *Meraviglioso!*

— *Questo e un vino vero!*

Dar ce credeau domniile voastre?! se fălea în gând paharnicul, care nu pricepea prea mult din exclamaţii, dar citea, ca orice podgorean, feţele oamenilor mai deschise acum, decât la împărtăşanie.

Domnitorul îl luă de o parte pe ragusan, chipurile, pentru a compara culoarea vinului cu asfinţitul, ce se zărea prin despărţitura pânzei de la intrarea în cort.

— Şi ce a zis Sfântul Părinte?

— Nu vrea război între creştini! Vrea cruciadă în contra turcilor! E supărat pentru asta pe riga Ludovic, care-i bătrân şi n-a învăţat *niente*... sau, cum zice papa, *pas de chose*! Şi mi-a mai spus să-ţi zic, principe, că: pecetea de plumb, chiar de se înmoaie, tot grea rămâne şi de tot nu se topeşte şi că neagra cruce, călită de chinul Mântuitorului, poate să piardă bătălii fără număr, dar niciodată războiul! Asta e! Am tot repetat, să nu uit... că de priceput, nu pricep nimic!

— Nici nu-ţi trebuie, domniei-tale! Zii bogdaproste pentru asta şi... lasă-mi mie povara înţelegerii! Îţi mulţumesc! Chiar de ţi-e greu să crezi, vorbele astea atârnă cel puţin cât marfa pe care ai adus-o!

Binedispuşi după retragerea din cortul domnesc, cei doi negustori prieteni cântau popeşte, după un ecumenism de sorginte bahică şi balcanică, când pe latineşte, când pe greceşte, ba chiar pe

slavoneşte.

— Asta spre cinstea lui Ştefan Duşan, carele ne-a dat slobod spre Valahia! Vivat! Slavă!... Adică... să-i fie ţărâna uşoară!

— Michele, *amico mio*! Tu vorbeai... mai devreme cu... *il principe...* despre Papa?

— *No, caro amico*! Glumea Vodă... cu vorbe prunceşti... pe seama noastră. Pe aici, copiii când le e foame, zic maicilor: papa, papa!... Se gândea omul că venim de la drum lung... şi am picat tocmai în vreme de post. De parcă ăsta ar fi necazul vremii!

— Şi care ar fi altul mai mare? Că mie rubiniul mi-a săpat o groapă-n foale!

Chiar şi Mihail Ragusanul se miră de coerenţa spuselor sale:

— E război, Lodovico, nu ţi-am mai zis? Tizul tău, regele Ungariei, atacă Valahia! Am ajuns la vreme, cu ce era de adus... să ne rugăm lui Dumnezeu, să mai avem de lucru pe aici!

— *Il vecchio* se mai bate? Parcă ajunsese şi prin Polonia?!

— Ei bine, ştii că eşti deştept! Ce are sula cu vechitura?! E stăpân peste două regate şi i se scoală... de Vidin!

— Şi eu mă strâng de... gât, pentru... un ţechin!

— Bine că nu eşti rege! Mă rog, şi regii se strâng de gât, poate pentru mai puţin! Hai să ne culcăm!

— Te culci tu! Eu mă duc, să mă scald!

— Ha, ha! Dacă ţi-e teamă că o să te ia râul la vale, îţi dau o armură împrumut! Nu rugineşte! E doar marfă veneţiană!

Marfa veneţiană ajunse a doua zi acolo unde trebuia, dar şi postavul de Luvia a lui *messer* Lodovico, care fusese, de asemenea, cumpărat de domnitor.

Înainte de plecare, Mihail Ragusanul mai avu o întâlnire cu Radu-Vodă, pe un tăpşan înălţat pe coasta râului.

— ... aşa să-i încredinţezi Papei Grigorie legământul nostru!

Mihail tăcea cu ochii căscaţi şi înfipţi în unda Jiului.

— Ştiu că-i de mirare ce-ţi spun, dar aşa gândesc eu că e bine în vremurile astea!

— Cum socoate, Maria-ta! Eu o să-mi fac datoria! Măcar un lăstar rătăcit din trunchiul Corbenilor, să-ţi mai fie de folos!

Vodă zâmbi amar:

— Vezi, Mihai, că mi se adeveresc spusele! Dacă fratele meu, Vlaicu-Vodă, Dumnezeu să-l ierte, ar fi fost mai cumpătat, neamul tău nu s-ar fi băjenit în Ardeal! Vremuri sucite... şi noi, ca năucii, ne tot căznim să le-ndreptăm!

Negustorul ragusan cu sânge valah ştia prea bine asta, pe pielea lui.

— Şi le sucim şi mai rău! continuă voievodul. Uită-te acum, în loc să luăm grija turcului, care se întinde ca o pecingine, ne batem între noi!... Mai ştii ceva de Corbenii tăi?

— Nu prea multe! Acum câţiva ani, după ce au trecut munţii, al'de Voicu şi Ioan se întemeiaseră prin părţile Haţegului. Altceva nu ştiu!

— Atunci, cu bine, prietene! Şi dacă o fi cu izbândă, te aştept cum am vorbit!

— O să fie izbânda Măriei-tale, negreşit! Că te veghează Dumnezeu prin ortacii lui şi de la Roma şi de la Ţarigrad!

— Doamne ajută!

Întorcându-se pe drumul Dunării, Lodovico Polo şi Mihail de Ragusa trăncăneau, nu doar despre afaceri.

— Ce-ai mai vorbit cu principele? Tot despre mâncarea copiilor?

— Cine-i curios, nu trăieşte mult! Chiar dacă-i bun de cioclu! Zău, nu merită să-ţi baţi capul cu asta! Mai bine gândeşte-te cum o să-ţi faci reintrarea în Veneţia.

— Mai ceva ca dogele, ce crezi? Totuşi, te-aş mai întreba ceva:

asta era toată armata principelui? Cam puţini!

— Tu crezi că a comandat atâtea armuri, ca să îmbrace paparudele sau să bată darabana pe ele ţiganii cu ursu'?!... Niciodată valahii nu scot la iveală oastea întreagă... Aşa-i felul lor de a se lupta.

— Dar tu de unde ştii?

— Uite că ştiu! Treaba mea de unde şi cu asta, basta!

— *Basta, basta*! Cum *basta*? Dacă războiul nu merge cum vrem noi... atunci, cui mai vindem marfa?

Ultimele vorbe le spusese în *pianissimo,* îndemnat de privirea cruntă a prietenului.

— Hopa! Te-ai văzut cu sacii în căruţă, ai scăpat de mers până la dracu-n praznic, ai luat preţ bun pe postavul de Flandra şi acum, ce-mi faci? Te dai după corcoduş!

— Ce fac? Cine-i *il duce* de Corco? întrebă nedumirit veneţianul, total năucit de limbuţia, mai ceva ca cea italienească, a amicului său.

— Întreabă dulăul, care-i dă ocol dincolo de şanţ! Te faci că plouă! tună ragusanul „lămurindu-l" definitiv.

— Eşti nebun? Unde vezi tu că plouă?

— *Cretino*! E o vorbă de pe-aici!... Ziceam că nu te mai interesează afacerea.

— *Questo non e vero!* Totuşi... dacă *il principe...* ferească Dumnezeu!... Ştii... în război se poate întâmpla orice...

— Îl apără armurile... noastre! Şi chiar de-ar fi să se întâmple o nenorocire, are doi feciori, Dan şi Mircea, din câte ştiu, războinici de temut! Ei vor ţine în continuare în viaţă înţelegerea noastră.

— *Il contracto!*

— Aici contractul e voievodul... iar la Veneţia sunt eu... şi domnia-ta, dacă mai vrei!

— *Certo, certo!* Cum am vorbit, nu-i aşa?

— *Si,* procentul stabilit e bătut în cuie. Oricum, e bine că rămâi tu la Veneţia, cât fac eu un drum până la Roma.

— La Papa...?

— Ai scăpat de ciumă, dar de curiozitate n-o să te lecuieşti niciodată! Nu, dragul meu, nu mă duc la Papa, mă duc să fac o catagrafie, să număr pisicile şi... curvele din Cetatea Eternă!

Figlio di putana!

28.

Toamna acelui an 1377, se arătă bogată în roade. Altele însă decât cele aşteptate, de pildă, de paharnicul Dobromir.

Războiul se încheie cu izbândă pentru români... ajutaţi fără îndoială şi de armurile veneţiene. Aşa că, voievodul putea însemna cu mândrie pe pereţii sanctuarului de la Argeş: *Io, Radu, mare voievod, domn singur stăpânitor al Ungrovlahiei, al Vidinului şi al oblastiei Vidinului!*

Cum, cel puţin pe atunci, nu doar veştile rele răzbăteau repede, Mihail Corbul Ragusanul găsi un motiv în plus, să se grăbească spre Roma, unde împărtăşi Suveranului Pontif mesajul surprinzător al domnitorului valah. Avea prin aceasta să lumineze ultimele clipe ale Papei Grigore al XI-lea, care se va stinge în martie 1378.

Singurul care a rămas cu pălăria, sau mai degrabă cu coiful turtit, a fost regele Ludovic. Bătrânul suveran aproape că se văicărea braşovenilor, când le promitea o reducere a vămii pe sare, dacă va aduce Valahia sub ascultare, aşa cum nădăjduia. Că, vorba aceea, a rămas doar cu nădejdea, o adevereşte aceeaşi curte făcută saşilor, pentru a ridica două fortăreţe spre Valahia: prima Landskrone pe Olt, la Turnu Roşu şi a doua Torzburg, la Bran pentru a închide Pasul Cumanului – denumire îmbrăcând amintiri vechi, dar încă vii pe ambii versanţi ale Carpaţilor.

Stăpânirea, care prin bătrâneşti hotărnicii controla şi plaiul dinspre Ardeal, avea să închipuie o nebănuită punte a credinţei, care însă, după tipicul acelor vremuri şi nu numai, va împlini, prin

ascunsa ei zămislire, o taină mai veche şi încă şi mai adâncă.

Radu I n-a domnit prea mult, poate zece ani, suficienţi însă, pentru a marca definitiv istoria acestor locuri. A „dublat” cele două mitropolii ortodoxe ale ţării, cu episcopii catolice la Severin şi Argeş. În noua capitală a ţării, Târgovişte, pe lângă biserica domnească a ridicat şi o biserică catolică. Toate acestea, în paralel cu ctitorirea, fără îndoială cu ajutorul Sfântului Nicodin, a unui impozant aşezământ monahal ortodox, destinat unui strălucit viitor: Mănăstirea Tismana.

Memoria afectivă a unui popor este foarte selectivă şi cu atât mai de luat în seamă. Sunt în istoria neamurilor aşa zise confuzii, care în realitate sunt lămuritoare.

Într-o zi de peste an, poate de iarnă, ori poate de vară, să fi fost 9 februarie sau 9 iulie, sau de ce nu 12 mai în plină primăvară, în biserica de la Argeş, cea catolică, amintitoare de Sân Nicoară al Marghitei, doamna lui Negru-Vodă, un alt voievod primea botezul în ritul romano-catolic sub mâna dominicanului Nicolaus Antonii: – *Baptiso te Pancratius în nomice Patri, Filii et Spiritu Sancti. Amen!*[82]

— O făcurăm şi pe asta! se auzi o vorbă ca o răsuflare chinuită.

Poate o rostise însuşi Radu-Vodă... Poate unul din cei patru martori: fiii săi, Dan şi Mircea, Giurgiu Cap Negru Banul sau căpitanul Constantin ot Balaciu.

— De ce a fost de trebuinţă asta, Dane? îl întrebă mezinul.

Dan ridică din umeri. Era mai mult un om al armelor, priceput în războaie şi învăţat cu disciplina.

— Dacă aşa a gândit taica, înseamnă că aşa e bine! Ştiu eu?... Politică...

---

[82] *Te botez, Pancraţiu, în numele Tatălui, al Fiului şi Sfântului Duh. Amin!* (lat.)

— Şi acuma, cum o să-i spunem?

— Ca şi până acum, Mircea! Maria-ta şi tată! interveni vodă.

— Iertare, doamne, dar sunt cam ameţit de ce se întâmplă!

— Nici n-ai cum altfel, fiul meu!

Luându-şi de braţ feciorul, voievodul se îndreptă spre uşă, urmat de ceilalţi.

— Vezi, Mircea? Cât e de aici până la biserica noastră domnească, din vale?

— Un zbor de săgeată, dacă trag eu cu arcul!

— Şi din vale până aici?

Căscând ochii, tânărul se miră:

— Cât să fie? Tot atât!

Vodă zâmbi, clătinând a dojană din cap.

— Mircea, Mircea... De ce n-ai spus: câţiva paşi? Da, dragii mei, câţiva paşi, care măsoară însă o râpă adâncă şi largă, care n-are ce căuta în Biserica lui Hristos! Dacă îl întrebam pe Dan, mi-ar fi răspuns: o aruncătură de băţ, că el e mai vârtos! Şi aşa gândesc, cu parul în mână, şi ungurii şi grecii şi sârbi, nemţii ori talienii... De ce?

— *Ulcus est*![83] murmură episcopul Nicolaus.

— Da, Sfinţia-ta! Şi se tot învârte cuţitul în ea, în loc să încercăm a o tămădui! Asta face creştinătatea când turcul stă la pândă!

— *Sponte asciam cruribus suis illidere*![84]

— Părinte, nu-i vreme de autoflagelare! Şi tare mi-e teamă, că aici e de fapt orbire ori prostie de-a dreptul! *Stultum est vicinum velle punire incendium*![85]

Vodă inspiră adânc aerul proaspăt al pădurii din apropiere.

---

[83] *Este o rană!* (lat.)

[84] *A-şi izbi de bună voie securea în picioare.* (lat.)

[85] *Este o prostie, să vrei să-ţi pedepseşti vecinul printr-un incendiu!* (lat.)

— Ce bombăni în barbă, domnia-ta căpitane Constantin?

— Nu... nimic, Maria-ta! Mă gândeam doar, că dacă ar fi fost aici Stoican logofătul, mai pricepeam şi noi ce se vorbeşte.

— Nu-i trebuinţă astăzi de înscrisuri! Avem... avem altele mai vechi şi mai de seamă... Voi să fiţi martori cu simţirea şi cu mintea că Io, Radu Voievod, am luat astăzi asupra mea şi numele Sfântului Mucenic Pancratie, împlinind un pas voit de Dumnezeu spre paza şi statornicia moşiei noastre. Şi iară, să fie un semn al atotputerniciei acestui neam aici la hotarele Europei! Aşa să ne ajute Dumnezeu!

— *Dominus scit cogitationes hominum! Dominus vobiscum*![86]

Despărţiţi de prelatul dominican, cei cinci bărbaţi se îndreptau spre casele domneşti.

— Lungiţi pasul! Că dacă mai zăbovim mult, Dobromir, după cum îi ştiu gâtlejul de-a pururea în arşiţă, o să ne lase fără vin!

— Tată! Dar Prea Sfinţia-Sa Hariton, mitropolitul, ce-o să spună?

— O să afle şi o să tacă, Mircea! Aşa cum o să faceţi şi voi!

În pacea pragului de noapte, un zvon de clopot izvorât parcă din lucirea de oţel a stelelor, tăie elanul drumeţilor. Un gând rătăcit, care îi unea de fapt pe toţi, fu rostit de Giurgiu Banul:

— Cine să tragă clopotele la Sfântul Niculae, la ceasul acesta?!

— E vântul, oameni buni! Vântul..., hotărî Vodă Radu.

Nimeni nu îndrăzni să-l contrazică, deşi nu se mişca un ram.

Dobromir îi aştepta, după felul lui, zâmbitor, în prag.

— Fii binevenit, Măria-ta! Şi domniile-voastre, asemenea!

— Mai e vin?

— Ce vorbă-i asta?! A dat Dumnezeu mai an şi anţărţ, roadă de poamă aleasă şi multă, din Drăgăşani la Dealu Mare, de plângea codrul de cât lemn am scos dintrânsul, ca să facem butoaie!

---

[86] *Domnul cunoaşte gândurile oamenilor! Domnul cu voi!* (lat.)

— Nu de asta ne... plângem noi! Teama-i alta!

— Adicătelea, ce vrea să spună domnia-ta, căpitane Constantine? Că nu pricep!

— Că fiind singur şi în aşteptare, ai găsit cu dreptate să-ţi ţină de urât un pocal, două... eu ştiu? Poate mai multe!

— Iote-te ce grijă are dumnealui! Am băut... am gustat din fiecare după datoria slujbei domneşti, ca să le înfăţişez cumsecade, domniilor voastre!

— Am zis eu altcum?!

— Oleo, muică! Da' mare limbariţă mai aveţi şi încă pe uscat! interveni Giurgiu Banul. Paharnice, lasă vorba! Nu vezi că Vodă e cu dinaintea goală!?

— Iertare, mărite doamne! Dar mereu Constantin căpitanul, cu vorba înţepată a domniei sale, mă abate de la trebi!... E tămâioasă de Drăgăşani, doamne! Tocmai bună pentru... Dar ce sărbătorim noi acuma?

— Botezul Domnului!

— Bobotează!? Păi, n-a trecut?!

Văzând cinci feţe mustăcind, paharnicul se reculese:

— Aşa o fi, Maria-ta! Ce pricep eu cu mintea mea cea proastă? Şi mai dau şi din gură, ca muierea...

— Şi încă una beţivă!

— Beţiiiiv.... eu?! Maria-ta, să ştii că mă supăr tare pe căpitan...

— Eu vă ştiam prieteni.

— Da, eu... mie mi-e drag pentru că-i sugaci de nădejde şi ştie să bea vinul, cum se cade. Dar să mă facă beţiv, asta-i prea de tot!

— Cere-i iertare, căpitane! râse Vodă.

— Mai bine beau o cană cu armăsarul Măriei-tale, că-i de rasă!

— Aşa!? Ei, lasă, n-o mai veni domnia-ta, să se roage de-o fetească d-aia neagră, de mare folos bărbatului la oarece şi tot atunci,

de bucurie muierii! Să-ţi pui pofta-n cui! Să bei apă din Vedea şi Teleormanul dumitale!

— M-a lovit în moalele capului, nemernicul! recunoscu căpitanul, spre veselirea mesenilor.

Paharnicul n-apucă să pună sare pe rană, întrerupt fiind de o bătaie în uşă. Un slujitor îl chemă degrabă afară.

— S-o fi dus să mai guste ceva! Sunt curios cât zăboveşte!

— Mai lasă-l şi domnia ta, că-l ia sughiţul! zise râzând Vodă şi bătu din palme.

Îndată, feciorii din casă se înfăţişară cu tăvi acoperite de pui rumeniţi, plăcinte, pulpe de berbec împănate cu usturoi, păstrăvi afumaţi, dosiţi în cetină de brad şi alte bunătăţuri asemenea.

— Să ne trăieşti, Maria-ta!

— Şi voi, domniile voastre! Să mulţumim lui Dumnezeu pentru izbânda de ieri şi pentru cea de... astăzi! Şi să turnăm şi la podele, pentru cei ce ne-au slujit cu credinţă şi nu mai sunt!

Tocmai atunci, se întoarse paharnicul.

— Da! Dumnezeu să-i ierte pe cei duşi!... Duşi rău de tot, Maria-ta!

— Ce vorbă-i asta, Dobromire?!

— Doi călugări de la mănăstire... vai de capul lor! A venit Sofronie portarul şi el cam într-o dungă, să-i dau niţel vin, ca să mai prindă curaj!

— Dar ce-au păţit?

— Au văzut pe dracu' gol! Adică nu... cică era în straie de război! Ha, ha, ha...

— Fii mai lămurit, omule!

— Acum vreo două ceasuri, ei, adică Isaia şi Pafnutie, călugării, doamne!

— Da, zii!

— Ei au auzit aşa, ca din senin clopotul mănăstirii... bătând...

Privirile celor cinci meseni se încrucişară, fără voie.

— Tu ai auzit ceva, Dobromire?

— Doamne fereşte, Maria-ta! Ce-s nebun, să aud clopote noaptea?! Oricum, cred că eram în beci şi pregăteam...

— Atunci, n-ai auzit sigur nimic!

Paharnicul trecu peste înţepătura căpitanului şi continuă:

— Aşa, Maria-ta! Isaia şi Pafnutie au ieşit să vază ce-i şi au văzut... Ha, ha, ha...

— Dobromire, mă mânii!

— Nu, doamne, că zic! Au văzut un moş bătrân care trăgea de sfoară... şi care s-a întors spre ei... era falnic, de parcă ar fi coborât de pe zugrăveala bisericii... le-a zâmbit şi apoi a plecat trăgând un picior...

— Şi n-au pus mâna pe şchiop?

— Şchiop, şchiop, dar parcă luneca, nu mergea! Şi pe ei i-a ţintuit locului, că şi acuma tremură de friguri, bolborosesc la rugăciuni şi bat mătănii!

Paharnicul răpuse un pocal, mulţumit că a dus istoria până la capăt.

— Ei! Vedenii, Maria-ta! I-o fi zăpăcit Sfinţia Sa Hariton, cu obiceiurile posteşti de la Sfetagora!

— Aşa o fi, paharnice! Cine ştie ce-o fi fost?!... Cine ştie?!...

Cine ştie, de ce urmaşii l-au asimilat pe Radu Vodă cu Negru Vodă, dând naştere unui întemeietor, care unea în persoana sa două veacuri de istorie: Radu Negru? Cine ştie, de ce sinaxarele ortodoxe îl pomenesc pe Sfântul Pangratie de două ori într-un an, pe 9 februarie şi pe 9 iulie? Cine ştie, de ce mormântul său din biserica domnească de la Argeş este chiar la picioarele scaunelor arhiereşti şi

lângă stâlpul care susţine bolta? Întemeiere şi ispăşire, semnele de viaţă ale unui neam blestemat să rămână şi să străbată prin istorie. Asemenea inscripţiei de pe inelul lui Radu Vodă: *Iesus autem transiens per medium illorum ibat.* (Luca IV, 30)[87]

[87] *Dar Iisus a trecut prin mijlocul lor şi a plecat de acolo.* (lat.)

29.

De ce un blestem? De unde a plecat totul şi de ce neamul nostru? De ce tot noi? Înghit în sec, ca să nu mă gândesc la decolarea avionului. Am uitat să-mi cumpăr gumă de mestecat. Sau Tic-Tac. Un nod în gât. Îmi înghit saliva. Cursa este a companiei *British,* un Airbus nou. Decolare lină. Se înalţă...

Am găsit bilete. Şi cazare o noapte la acel hotel necunoscut din Crystal Palace – ce naiba o fi şi ăsta! Ciudat, pentru mine s-au găsit imediat bilete. Agenţia mi-a răspuns că hotelul are locuri libere destule.

Nu e prima vizită la Londra. Au mai fost vreo două, trei, pe fugă. Ba o întâlnire cu un client, cu un agent, un contract sau un târg de carte. Ca acum. Niciodată pe săturate. N-am vizitat muzee, nu m-am urcat în Roata Mileniului, nu am căscat gura la Big Ben. Doar aeroport, taxiuri scumpe, eventual tren, hotel, multe interioare...

E linişte în avion. Stau la culoar şi aştept să vină timpul mesei, îmi doresc un pahar de vin. Vecinii mei, un el şi o ea, tineri şi îndrăgostiţi vorbesc tare, frunzărind un ghid *DK* al Marii Britanii. Un tur mai lung. Luna de miere. Se ţin de mână şi se sărută. Uff, nu pot să fiu şi eu om! Eleni, Ioana... Fetiţa mea, Lulu pe care abia am apucat să o mai văd o oră, înainte de a pleca şi căruia i-am promis un suvenir – o păpuşică în formă de soldat de la palatul Buckhingam – dacă o fi înțeles ea ce-i aia...

Aterizăm după trei ore *and a quarter.*

Heathrow. Enorm. Un oraş. Stau la coadă la taxiuri. M-a costat

deja aproape şase sute de euro distracţia, dar ştiu că merită şi cineva mă va plăti pentru tot ceea ce fac... Şi dacă nu... Nu am prea mulţi bani cu mine. Ultimele evenimente la care am „participat”, nu mi-au adus o remunerare pe măsură. Ba chiar deloc. Iar „Trident” trece printr-o perioadă de repoziţionare de piaţă, aşa că... pofta-n cui!

Dispecerul îmi deschide uşa şi mă invită în maşină, după ce înainte îmi explicase că zona Crystal Palace e foarte departe, la vreo... stă pe gânduri ca să calculeze în minte transformarea din mile în kilometri... 60 de kilometri şi preţul călătoriei va fi de 80-90 de *pounds.* Îmi vine să fluier a surpriză şi a pagubă. Intru în vehiculul clasic, negru, o versiune uşor rotunjită, modernizată e eternului taxi londonez. Banchetă largă, aer condiţionat... Nu-mi este necesar, pentru că nu este nici pe departe cald, ba din contră, meteorologii britanici au anunţat trei zile foarte reci, sub medie şi au lansat avertizarea *Heavy snow,* fapt ce m-a frisonat din prima clipă. Şoferul are chef de conversaţie. *Where are you from?* îi spun. Se bucură. Are şi el un văr care a studiat acolo. E din Bangladesh, dar locuieşte aici de zece ani. Încerc să-l opresc şi mă gândesc la politeţea britanică. Probabil că nu se aplică şi celor din colonii... Îl întreb de vreme şi tot râzând, aflu că *Heavy snow* înseamnă un *inch* de zăpadă. Şi uită să-mi transforme unitatea de măsură în centimetri. *Excuse me, almost three centimetres!* Aşa că mă liniştesc, trei centimetri de zăpadă nu sunt chiar *heavy,* la noi ar fi însemnat un metru... Are un accent rotund şi vorbeşte repede. Îmi este greu să-l urmăresc. Nu reuşesc să-mi adun gândurile... Crima, manuscrisul, jurnalul lui Neagoe bunicul şi Neagoe tatăl... Iar, fetele... Mişa Puşkin.

Cursa se încheie în faţa unei clădiri victoriene, în mijlocul unui cartier cu multă verdeaţă. Plătesc 84 de lire sterline cu inima grea şi intru în hotel. Mă aşteptau. Primesc o cameră în corpul nou. 259. În hotel se schimbă liftul. E şantier. Unde naiba m-a adus Puşkin?! O

atmosferă de delăsare şi senectute mă înconjoară. În cameră, las geanta pe jos şi dau să mă trântesc în pat. Arunc o privire pe geam şi privesc vilele cochete de vizavi, îngropate în vegetaţie. Copacii au frunzele încă verzi. Din vila de peste drum de hotel, o siluetă la o fereastră largă de la parter îmi face semn cu o mână ridicată...

Mijesc ochii. În spatele geamului, un bărbat gesticulează repetat... ducându-şi mâna la ureche... Ameţit şi enervat, înţeleg. Îmi privesc telefonul sofisticat şi pus în poziţia *silent.* Ledul pulsează roşu. Un mesaj. *Bine ai venit. Coboară. Traversează. Clădirea cu acoperişul roşu prin intrarea principală. MP*

Ahaa...

În mai puţin de cinci minute, ajung în faţa uşii. Se deschide, iar silueta din semiobscuritate mă invită înăuntru. Închide şi trage zăvorul. Mişa. Nu ştiu ce să fac... O îmbrăţişare sau o strângere de mână?

A trecut un pic de vreme de când nu l-am mai văzut pe Mişa. Iar ultima noastră întâlnire a fost vitală pentru mine, ostatic împreună cu Sardi, Eleni şi alţi câţiva, într-o casă din Rouen. Mişa a apărut ca marele salvator, găurindu-l pe cel rău cu tunul lui, un Glock de 10 mm. A stat de-o vorbă cu noi, a luat caimacul şi a dispărut. Nici acum nu se ştie unde au ajuns pietrele acelea şase... Nici nu o să-l întreb!

Zâmbeşte şi îmi întinde mâna.

— Bine ai venit, prietene.

Vorbeşte româneşte cu foarte puţin accent rusesc. Îi strâng mâna şi îi simt forţa. Niciodată nu am ştiut ce vârstă are. Să fi trecut de şaizeci...

— Bine te-am găsit.

În living se simte o aromă de cafea fierbinte şi ţigări Dunhill, preferatele lui.

— Cam misterioasă convocarea asta, Mişa...

— Dragul meu, e bine să fim atenţi... Sunt mulţi cei care încă nu m-au iertat! Şi nici pe tine, Stelian...

— Mihail, nu mă compara cu tine, te rog! Sunt un biet amator! La experienţa ta...

Zâmbeşte doar o idee şi mă invită cu mâna stângă, să iau loc pe o canapea. Încăperea e acoperită de mobile, perne, măsuţe joase, lămpi cu abajururi de mătase...

— Cam încărcată, nu ţi se pare?

— Aşa am cumpărat-o. A aparţinut unui indian bătrân. Încă nu m-am hotărât să redecorez. Vin rar aici...

Nu-l cred. În imaginaţia mea bogat împănată cu poveşti cu spioni, îl văd pe Mişa Puşkin travestit în senior indian, participând la recepţii la Buckingham Palace şi apoi dând cu subsemnatul pentru KGB.

— Ce mai fac agenţiile? încerc să-l provoc.

Îşi aprinde o ţigară. Fumează cu poftă. Şi mă priveşte în ochi.

— Unele bine. Vei vedea.

— Mă găteşti la foc mic, Mihail! De ce?

— Nu ştiu cum să încep!

— Tu?! Nu ştii cum să începi?!

— Am prea puţine date... Mi-ar fi fost mai uşor, dacă aveam *the big picture!* N-o am!

Încă un fum lung. Aleg şi eu ceaşca dinspre mine şi sorb în linişte. Cafea la ibric. De modă veche...

— Bună, nu?...

— Da, ca în copilăria mea.

— La nisip?

— La aragaz. Bunică-mea făcea. Şi apoi ghiceau în zaţ. Furam şi eu o gură... Gustoasă. Întâi fiartă apa cu zahărul...

Puşkin râde de-a binelea.

— Te-au lovit amintirile... Ha, ha...

— Mihail, unde ai dispărut?...

— Pe colo, pe dincolo...

— M-ai adus la Londra pentru o cafea la ibric şi o conversaţie eliptică?

Brusc, faţa îi împietreşte. Stinge ţigara cu un gest rapid. Şi mă fixează.

— Nu, Stelian. Avem probleme grave!

— Avem?

— Mai curând: aveţi! Eşti înarmat?

— Nu. N-am nimic cu mine...

— Vei rămâne până mâine. Vorbim o vreme, apoi mergem să mâncăm. E un fel de fast food combinat cu pub... Fast pub!... mai jos, pe stradă. După amiază avem o întâlnire. Mâine, micul dejun cu mine şi din nou la aeroport. Beretta parcă, nu-i aşa?

Îl urmăresc greu. Trece repede de la un subiect la altul. Am venit la Londra pentru o întâlnire? Cu cine? Nu zic nimic o clipă sau două, apoi răspund ezitant:

— Da, Mihail, Beretta! Am nevoie?

— Ai uitat ce s-a întâmplat la Frankfurt?

— Ştiai? îmi scapă întrebarea, exact cu o clipă înainte de a realiza că e stupidă.

Evită un răspuns ironic şi deschide un dulap vechi, din lemn roşu, mat. Arme. Multe arme. Nu mă ridic. Sorb din cafea, în timp ce Mişa îşi face de lucru printre pistoale.

— Colecţionar? încerc să-l provoc.

Se întoarce brusc.

— Da, aici e aproape toată colecţia. În Grecia am doar câteva.

Îmi întinde un Beretta cu toc şi încărcătoare de rezervă.

— E pregătit, Stelian.

— Mulţumesc. Ţi-l înapoiez mâine, la aeroport.

— Da, desigur.

— Chiar nu vrei să-mi spui nimic.

— Ba da.

Toarnă câte un gât de *Johnnie Walker Black Label* în două pahare, aruncă câte un cub de gheaţă şi, foarte teatral, se aşează în faţa mea.

— Manuscrisul, Stelian!

Nu i-a reuşit reprezentaţia. Sunt probabil prea indispus şi vremea noroasă mi-a înfipt o adâncă durere în cap...

— Aşa, şi?

Râde mânzeşte.

— Faci pe durul. Cu mine?

— Mă doare capul, Mişa. Şi nu aveam chef de excursii prin Europa. Şi am cheltuit bani pentru asta. Şi nici nu am un caz care să producă...

— Ba ai. Doar că nu produce încă. Manuscrisul...

— Rahat!

— Cine-l publică câştigă enorm!

— Ce naiba poate conţine acel manuscris?!

— E copia tipărită a unui act papal, Stelian. Un act vechi. Un act care dovedeşte, că istoria a fost altfel decât se crede. Că lucrurile ar fi trebuit să stea altfel. Acel act poate distruge echilibrul. Asta am vrut să ştii.

— Nu înţeleg prea multe. Ce este atât de compromiţător acolo?

— Depinde de unde priveşti. Poate să fie mândrie naţională. Sau ruşine. Sau război civil sau război mondial...

— Exagerezi. L-ai citit?

— Nimeni nu l-a citit. Şi aşa trebuie să rămână!

— Poveşti, Mihail, ai îmbătrânit. Comploturile mondiale nu mai

pornesc de la tratate şi de la manuscrise. Ci de la bani!

— Politica înseamnă bani, Stelian!

— Vorbim ca să ne facem de lucru, Mihail! Unde vrei să ajungi?

— Simplu. Acel manuscris nu trebuie să ajungă în mâinile cui nu trebuie. Altfel, mor oameni şi pot fi generate crize politice. Încă nu am voie să-ţi spun mai multe. Vom merge să ne întâlnim cu doi domni şi cu cineva cunoscut ţie. *À propos,* am văzut-o pe Eleni...

— Mi-ai scris. Să te ia naiba, Mişa. N-am chef de prostiile tale.

Mă ridic aruncând pistolul cu toc cu tot, pe masă. Pornesc spre uşă.

— Stai!

Ezit o clipă.

— Iartă-mă... Stelian.

Mă întorc spre el. Mă priveşte trist.

— Iartă-mă. Suntem amici, Stelian. Nu trebuia să fiu răutăcios. Doar că mi-eraţi dragi... Îmi pare rău că v-aţi separat atât de brusc...

— Din cauza acestui blestemat de manuscris, ne-am despărţit! Sardi m-a chemat la Frankfurt, exact când eram cu un picior într-un vapor, ce pleca spre insule. Fusese omorât un român, Neagoe, cel care aparent deţinea manuscrisul. Tu eşti de vină pentru că ne-am despărţit. Dacă tu eşti în spatele acestei afaceri, ar trebui să ştii totul! Şi despre jurnalul tatălui şi bunicului... Despre *Waffen-SS!* Şi despre ruşii tăi sovietici care l-au împuşcat la doi paşi de casă, după ce ai noştri l-au lăsat să treacă de la nemţi, în liniile româneşti! Tu care ştii tot! Eşti un ticălos, Mihail Sergheevici Puşkin! Un kaghebist ticălos!

Vorbele mele îl lovesc. Dur. Dar n-am putut să mă abţin. Tensiunea din ultimele zile. Durerea de cap. Toate. Eleni, undeva departe. Lulu, la grădiniţă. Ioana, la pizza sau la film. Eu aici, singur...

— Eşti un mare ticălos, Puşkin!

— Da, am fost. Dar am plătit şi plătesc pentru asta.

Ia pistolul şi mi-l aşează în palmă, cu un gest sigur, dar cald.

— Ia-l. Hai să mâncam nişte *fish and chips...* Sunt încă la reducere, e *happy hours,* zice privindu-şi ceasul. Apoi mergem la întâlniri. La Radisson, lângă aeroport.

Renunţ să-l mai întreb de ce m-a adus până aici, dacă tot mergem lângă aeroport. Doar ca să mă vadă. Să mă verifice. Iar mi se aprinde mânia.

Pornim pe stradă unul lângă altul, cu mâinile adâncite în buzunare. Bate vântul în rafale şi nu avem chef de vorbă niciunul dintre noi. Tot încerc să-mi fac ordine în cap şi nu reuşesc. Încerc să-mi fac ordine în viaţă şi nu reuşesc. Aş bea ceva... Simt cu mâna stângă, prin ţesătura buzunarului, metalul rece al pistolului. Ar trebui să-mi dea calm şi siguranţă. Doar mă înfioară. Sau frigul...

— Aici!

Şi deschide uşa unui local numit *The Postal Order,* în care o jumătate de duzină de bătrânei simpatici sorb câte o bere cu ochii pe ziare. Tot interiorul este acoperit cu lemn închis la culoare, afişe vechi şi, pe pereţi opuşi, două ecrane mari cu plasmă. Mă aşez la o masă. Mişa comandă şi se întoarce cu două pahare cu bere maronie.

— *Directors!* Aşa se numeşte! Aici au multe *ales,* bere la halbă, cum ziceţi voi, dar proaspătă, nepasteurizată, făcută...

— N-am chef de vorbă! Noroc!

Ciocnim paharele, fără să ne privim în ochi. Peste cinci minute vine şi mâncarea. Nu vorbim nimic.

Terminăm repede. Puşkin comandă un taxi de pe telefonul mobil. Nu a fumat nici o ţigară. E interzis în spaţiile publice. Afară, în faţă, îşi aprinde una. A început să ningă cu fulgi mari. E un început de viscol. Vine taxiul mare şi negru. Urcăm.

30.

În jurul aeroportului, toate hotelurile sunt scunde. Probabil din cauza regimului de înălţime impus de normele aeriene. Temperatura este în scădere. Intrăm rapid în holul hotelului. Mişa merge în faţa mea. Cu ochii înainte. Chipul încruntat. Coteşte la stânga. Apoi dreapta, pe lângă un magazin de suveniruri. Iar stânga pe un culoar lung. Mă ameţeşte. Într-un final, se opreşte în faţa unei uşi pe care scrie cu litere aurii *Tetworth.* Ciocăne şi intră fără să aştepte răspuns.

O sală cât o clasă de şcoală generală. O masă mare, rotundă şi vreo zece scaune. Două sunt ocupate. Doi bărbaţi în costume. În spate, în dreapta un alt scaun pe care stă încă un tip. Se ridică în picioare doar cei de la masă. Mişa îi salută din cap şi le întinde mâna. Se cunosc. Apoi se întorc spre mine.

— Simon Riff.

— George Negroponte.

— Stelian Munteanu.

Mâini de oameni hotărâţi. Puternici. Agenţi. Un britanic. Şi un american. Cel puţin după o primă vedere.

— Bine aţi venit. Aveţi acolo cafele, ceaiuri şi sucuri. Dacă doriţi.

Şi arată spre un colţ al încăperii, unde pe un bufet se află cele enumerate.

— Poate mai târziu. Mulţumesc.

— Eu reprezint interesele Marii Britanii, începe Riff, aşa cum mă aşteptam. Iar colegul meu este din State. Îmi cer scuze pentru

această întâlnire atât de departe de casă, dar aici suntem mai protejaţi.

— Vă ascult!

— Prea bine. Domnul Puşkin este o cunoştinţă veche de-a noastră. Deoarece ştiam că se ocupă de probleme est-europene şi, mai mult decât atât, vă cunoaşte bine, ne-am gândit să ne vedem pentru a puncta unele chestiuni.

Riff mă ia pe departe. Mult prea departe...

— Concret?

— Imediat, domnule Munteanu. Scuze pentru acest preambul, dar trebuia să vă explic legăturile prin care am ajuns aici. Ei bine, în mai puţin de o lună, va avea loc la Bucureşti o reuniune a miniştrilor apărării din ţările NATO.

Nu ştiam.

— Întâlnirea nu a fost deosebit de mediatizată, pentru că nu are decât scopul de a pregăti Summit-ul NATO de anul viitor din ţara dumneavoastră. Ba chiar aş zice, că presa a fost rugată să nu dea prea multă atenţie, fiind o reuniune mai mult cu scop tehnic şi organizatoric.

Şi ce legătură are asta cu...

— Desigur vă întrebaţi ce are a face cu problemele dumneavoastră, mi-o ia Riff înaintea gândurilor. Sau mai exact, cu problemele noastre. Ei bine, din informaţiile mele, după reuniunea de după amiază de la palatul Victoria, cu primul ministru şi miniştrii apărării şi internelor, seara, preşedintele României va da o recepţie cu caracter privat, la Cotroceni.

Până aici e bine.

— La această reuniune, preşedintele le va face o surpriză miniştrilor. Le va arăta manuscrisul!

— Pardon! Ce va face?!

Se foieşte scurt şi intervine americanul:

— Iertaţi-mi expresia, domnule Munteanu. Preşedintele României vrea să-şi arate muşchii. Cu manuscrisul. Sper că mă înţelegeţi...

— Nu. Sunteţi român, domnule Negroponte? Sau rudă cu John Negroponte?

Tensiunea pluteşte în aer. Fiecare ştie mai multe decât vrea să spună şi am aceeaşi senzaţie, pe care probabil că au avut-o întotdeauna românii, la negocierile cu marile puteri. Suntem ăia mici şi proşti. Marile putori, cum zice un amic de bere!

— Nu e cazul să ne enervăm, încearcă Puşkin...

Uşa se deschide fără nici un avertisment. Apare Sardi gâfâind.

— Scuze, pentru întârziere. Avioanele...

Se opreşte cu fraza în gât. Mă liniştesc o idee. Sardi e francez, are un motiv personal pentru a nu-i iubi pe ruşi, taică-său i-a părăsit pentru o comunistă sexi, prin anii ’50-’60, iar pe americani şi britanici nu-i agreează din principiu. Am un aliat. Sora cea mare, Franţa! Eternul clişeu... Gânduri aiurea. Linişte.

— Putem continua? propune Riff.

Crisparea s-a spart. Spionii pot discuta mai departe. Jacques se aşează lângă mine.

— Spuneam, domnilor, continuă britanicul, că avem informaţii că la Bucureşti, preşedintele român va dori să facă o surpriză miniştrilor, arătându-le ultima copie a manuscrisului. Subliniez, din datele noastre, ultima copie. *Well,* aici apar însă două chestiuni. *First,* unde se află această copie acum? În România? La Cotroceni? Sau la ceilalţi? Şi ajungem, la a doua problemă, ceilalţi! Manuscrisul nu are forţă în sine, el trebuie folosit ca armă politică, alături de alte acţiuni în forţă, acţiuni de lobby, de propagandă şi manipulare în media internaţională, la nivelul comunităţilor rurale, cele care sunt foarte

speriate de schimbări, indiferent care ar fi acelea – integrare europeană, tehnologii noi – şi chiar de acţiuni teroriste!

Ultimul cuvânt loveşte brutal.

— Teroriste?!

— *Merde, pour quoi?!*

— Domnilor, instituţia pe care o reprezint, consideră că la Cotroceni există riscul unui atentat terorist. Ar fi o lovitură serioasă la adresa NATO şi a profesionalismului şi credibilităţii României. În plus, se va încerca sustragerea manuscrisului. Şi cel mai probabil, publicarea lui. România va fi compromisă, implicit Uniunea Europeană şi NATO. Nu cred că mai are rost să explic cine are de câştigat de aici?

Înghit în sec.

— Şi ce pot face eu?

— Puteţi face multe lucruri, domnule Munteanu. Sunteţi doar un fel de cal troian...

Maşina ne duce spre Crystal Palace, printr-o Londră aglomerată şi gri. Încep să învăţ să tac din ce în ce mai mult. Sunt băgat în conspiraţia asta până peste urechi şi nu cred că aş fi marea şansă a salvării omenirii. Aiurea! Mă simt ca şi când alţii îmi dirijează şi distrug viaţa! Mi-am pierdut patriotismul? L-am avut vreodată? Atunci când m-au făcut pionier? Când ne puneau să cântăm melodiile alea tembele, cu osanale la adresa conducătorului iubit? Sau acum, când ar trebui să-mi salvez preşedintele, istoria şi patria? Un rahat! Totul! Aş bea ceva... Parcă un secol de secetă mi s-a revărsat în gât...

Tamisa, fără valuri, curge imperturbabilă, biciuită de rafalele de vânt. Un fluviu leneş... Nici nu-mi dau seama încotro curge...

31.

Sfârşit de vară secetoasă în Europa. Undeva pe malul stâng al unei Dunări leneşe, care abia mângâia în scurgerea ei, stâncile cataractelor Porţilor de Fier, doi bărbaţi lăsaseră caii să se bucure de smocurile verzi, care se mai găseau printre pietre.

— Iubeşti apa asta, principe!

— Majestatea-voastră, nu?

— Aş fi nedrept dacă aş spune nu! Tot mergând aşa la vale pe unda ei, am găsit... o coroană şi o nevastă!

— Dumnezeu să o odihnească!

— *Sit illi terra levis*![88] Măcar de-ar rămâne coroana!

— Ce gânduri, majestate! S-a cam potolit răzmeriţa şi, oricum, nobilii cei mai de frunte sunt acum lângă voi, *Sigismundus*![89]

— Da, da... Mircea, hai să lăsăm eticheta de-o parte! Acum suntem soldaţi! Spune-mi, ce crezi despre războiul ăsta?

— Mă întrebai mai devreme dacă iubesc Dunărea...? Aici da, o iubesc pentru că îmi e învăţătoare... Vezi cum se scurge apa, nebăgată în seamă de stânci? Noi, românii avem o vorbă: apa trece, pietrele rămân!

— Of, ciudaţi sunteţi voi, oamenii de pe aici! Totdeauna ascunşi, cu vorba în dublu tăiş... *In parabolis!*

---

[88] *Să-i fie ţărâna uşoară!* (lat.)

[89] Sigismund de Luxemburg – rege al Ungariei (1387-1437) şi împărat al Imperiului Romano-German (1410-1437).

— Nu te-ai învăţat, încă!

— Ba da, dar tot mă mir! Nu că nu mi-ar plăcea, dar câteodată...

— Ai luat focul din pusta Pannoniei, Sigismund! Te aprinzi repede, ca ungurii!

— Sunt doar regele lor, ce vrei? Şi lasă, că nici cu voi nu mi-e ruşine! Suciţi vorba până ameţiţi omul şi apoi îl trăsniţi în moalele capului! Suntem păţiţi! Şi eu şi înaintaşii mei!

— Şi alţii! Şi noi înşine, când rătăcim drumul! Oricum pe aici nu e bine, nu se poate să treci şi chiar să trăieşti, fără să dai vamă! Bine-ar fi să pricepem cu toţii asta!

— Să ne întoarcem la Dunărea... filozofiei tale! Pe mine cu ce mă însoţeşti, cu apa ori cu pietrele?

— Am răspuns încă de anul trecut, la Braşov, când am pus pecetea pe înţelegerea ce ne leagă în lupta în contra turcului!

— Da! Mulţumită ţie am înţeles primejdia! Ştii că e singura alianţă de felul acesta din Europa?

— Să dea Dumnezeu să nu fie şi ultima!

Regele Ungariei zâmbi, mângâind uşor gâtul armăsarului.

— Mircea[90], îi putem bate? Adică ce zic eu? Tu ai dovedit-o!

— Atunci era altceva! Baiazid s-a aruncat ca nebunul cu capul înainte! A intrat în păduri şi smârcuri, pe care el nu le ştia, iar eu da! Nu mai greşeşte el la fel a doua oară! Mi-e să nu cădem noi acum în păcatul ăsta!

Un pâlc de călăreţi se opriră din galop, întrerupând dialogul celor doi.

— *Mes omages, votre Majesté royale!*

— Bine ai venit, de Coucy!

— Vă căutam! Noroc cu domniile lor, Manciu şi Baldovin, care

---

[90] Mircea cel Bătrân – domn al Ţării Româneşti 1386-1418.

m-au îndrumat încoace! Iertare că v-am tulburat discuţia!

— Aveam trebuinţă şi de vorba domniei tale!

— Plecăciune, alteţă princiară! Dar despre ce vorbeaţi, de vă pot fi de folos?

— Lasă diplomaţia franţuzească! Ce crezi? Vrem să-i radem barba lui Baiazid!

— Maiestate, cel mai priceput bărbier în acest caz, s-a dovedit a fi principele Mircea!

— Briciul nu mai e la mine acum, domnia ta de Coucy!

Pe valea Dunării, din amonte creştea un zgomot de armată în mişcare, amestecând zăngănitul fierului cu bătaia tobelor şi chiuiturile oştenilor.

Surle şi trâmbiţe au însoţit în următoarele două, trei săptămâni cruciada danubiană de la 1396. Izbânzile de la Vidin şi Rahova erau prea uşoare pentru a nu fi periculoase. Cavalerii iluştri ai Franţei, Angliei şi Germaniei nu pricepeau însă primejdia, care venea dinspre Târnovo, de unde Baiazid se pusese în mişcare.

În septembrie, tabăra creştină se întinse lângă cetatea întemeiată cu vreo treisprezece veacuri înainte, de împăratul Traian, sub semnul victoriei: Nicopolis.

În cortul regelui Sigismund, sfatul era format în mare, din aceiaşi bărbaţi.

— Am să vă dau o veste bună, prieteni! Dar înainte, să ne dezmorţim limbile cu acest Tokay zglobiu! Pentru victorie!

— *Vivat Rex Sigismundus!*

— Doamne ajută!

— Cum spuneam... Din porunca noastră, dumnealui Ioan de Maroth, banul de Macso, a iscodit oastea vrăjmaşă la Târnovo şi ne-a încredinţat că Baiazid n-are mai mult de cincisprezece mii de

oameni.

— Nu-i rău, Majestate! Numai armata voastră e tot pe atât, plus valahii şi să nu mai pomenesc de... floarea cea vestită a întregului Apus!

— De Coucy, nu prea-i ai la inimă pe cei cu care ai venit!

— Eu sunt ostaş într-un regat condus de un rege bolnav la cap! Aşa că nu mă dau deştept ori priceput, dar când Philippe de Mezieres, bătrânul, care de cincizeci de ani propovăduieşte cruciada, zice acum că o să se aleagă praful de tot... Să am iertare!

— A zis magistrul aşa ceva?! întrebă intrigat regele.

— Încă înainte să plec eu din Franţa, se vorbea pe la curte, că de Mezieres scrie la o carte despre cum ar trebui să fie şi nu e o cruciadă... Parcă se chema *Cavalerii rănilor...* nu, *Cavalerii patimilor lui Iisus...* Apoi, încoace, m-a ajuns cu carele venite pe urmă şi gândul venerabilului, care zugrăvea tabăra noastră de la Buda, ca o adunătură de bandiţi puşi pe jaf ori, în cel mai bun caz, de soldaţi nedisciplinaţi, alergători după o glorie deşeartă...

Mircea Vodă pufni în pocalul pe care-l avea la gură.

— Ce-ai păţit, prinţe?

— Eu? Nimic, Majestate! Şi nici vinul, care-i la locul lui... Alţii nu sunt la locul lor!

Sigismund îşi răsucea nervos pecetea regală în jurul inelarului drept.

— Credeţi că eu nu-i văd? Dar ce să le fac? Ne-am chinuit atât să-i aducem, în vremurile astea nebune, cu papalitatea crăcănată-n două altare, cu regi nebuni care botează cărţile de joc, cum e al tău rege Carol, de Coucy... şi cu nobilii mei, care abia aşteaptă să-l trezească pe beţivul de frate-meu, din robia lui Bachus şi să-l pună în locul meu...

Toţi bărbaţii din cort asistau stingheriţi la izbucnirea nervoasă a

suveranului. Doi dregători valahi, Manciu vistiernicul şi Baldovin logofătul, dezlegară sfătoşi şi în şoaptă cauza:

— Nu s-a învăţat încă Maria-sa, cu tăria vinului unguresc!

Voievodul Mircea aduse adunarea cu picioarele pe pământ:

— Spunea, Majestatea voastră, de cele cincisprezece mii de săbii ale turcilor...

— Da! Ai dreptate, prinţe! Să ne mai înseninăm puţin!

— Eu zic să nu luăm lucrurile în uşor! Înainte de toate, din ăştia, dac-or fi atâţia şi nu mai mulţi, cel puţin două mii sunt ieniceri, care-ar trebui, dacă suntem cu scaun la cap, să-i socotim de două, ori de trei ori pe atât, pe seama ostaşilor de rând.

— Sunt chiar aşa de buni, prinţe?

— Seniore de Coucy, la Rovine, dacă nu erau ei, astăzi îl alungam pe vreun prunc al lui Baiazid din Adrianopole şi-l alergam prin Anatolia, până unde i-a fătat Şeitan al lor, pe osmanlâi!

Îngrijorarea bărbaţilor din cortul regesc, fu sporită tot de domnitorul Ţării Româneşti:

— Şi să nu-i uităm pe sârbii lui Ştefan Lazarevici! O cavalerie înzăuată, cum nu-i alta pe aici!

— Da, ai dreptate! Ce-or căuta sârbii în tabăra otomanilor? se miră regele, mai mult pentru urechile franţuzului.

Şi mumă-ta de ce nu-i fată mare, gândi logofătul Baldovin, care nu trebuia să culce urechea la pământ, ca să simtă cum merge politica în această parte a Europei. *Ce ne-ai jugăni şi pe noi dacă ţi-ar sta la-ndemână!* Apoi zise cu voce tare:

— Socotesc şi ei că-şi apără aşa ţara şi nevoile şi neamul... Fiecare cu chiverniseala lui, că...

Un semn făcut din ochi de voievod, îl amuţi.

— Nu deretică noi, ograda altuia!... Atât că la Rovine, că tot aduserăm vorba, Marco Cralievici, sârbul venit de voie, de nevoie,

alăturea cu turcii, s-a aruncat cu pieptul dezgolit în calea săgeţilor noastre... Naşte şi zvârlitura asta de Europă cavaleri, domniile voastre!

Tot voievodul continuă:

— Numai că pe Lazarevici despotul, nu-l văd făcând la fel! Şi trebuie să-l luăm în seamă ca duşman!

Tăcerea apăsătoare fu spartă de seniorul francez:

— Majestate, propun ca alteţa sa Mircea, să mai cerceteze o dată inamicul, înainte de întrunirea consiliului de război. Numai aşa vom putea lua o hotărâre cum se cade... Deşi, sincer să fiu, mie mi-e clară încă de acum.

— Adică?

— Majestate, aici războiul e altfel, o ştiţi prea bine! Prinţul Mircea să abordeze duşmanul cel dintâi, pentru că-i cunoaşte demult felul de a lupta. Apoi vom interveni noi şi, cu ajutorul lui Dumnezeu, vom izbândi!

— Vei îndoi, domnia ta, mândria ducilor, conţilor şi chiar a bastarzilor regali?

Întrebare inspirată sau nu, depinde cum priveai afacerea, militar ori politic, pusă de acelaşi Baldovin logofătul...

În loc de răspuns, un vânt răzleţ prevestitor de furtună, stinse făcliile din cort.

— Faceţi lumină! porunci regele, ridicând pânza de la intrare.

În zare, un păienjeniş de fulgere ţesea un acoperământ de foc, peste cerul dinspre Miazăzi.

— Dintr-acolo vine Baiazid? Cum îi zic ai lui?

Cerul răspunse cu o vâlvătaie grozavă.

— *Ildîrîm,* Majestate!... Adică „Fulgerul”!

— Să dea Dumnezeu să nu fie... „Trăznetul”! zise Baldovin logofătul, neauzit însă de nimeni, pentru că un tunet asurzitor, care

mişcă parcă şi cortul din loc, îi acoperi vorbele prevestitoare.

Acestea aveau să se împlinească printr-o succesiune fatală, care aşeză faptele spre un deznodământ previzibil.

La consiliul de război, în toiul discuţiilor, tocmai când regele Sigismund propunea ca românii să deschidă atacul, Phillippe d'Artois, căzut în autoadmiraţie ca o muiere în faţa oglinzii, a zis netam-nesam:

— *En avant...* cu steagul în numele lui Dumnezeu şi al Sfântului Ioan! Vreau să mă port astăzi ca un adevărat cavaler!

Seniorul de Coucy a trântit un *Merde!* Şi a părăsit cortul urmat de voievodul român.

— ...*un homme qui ne prisoit se petit non et nul bombant en lui n'estoit...*[91] Uite pe cine a trimis Franţa să o reprezinte! *Je n'aime pas... C'est un cloche*[92]! Ce părere ai, prinţe?

— Păcat de drumul pe care l-aţi făcut până aici!

— *Pas de veinen!*[93]*...* Cu cine am ajuns să mă-nhăitez! Doamne apără şi păzeşte!

[91] *Un om care nu făcea prea multe parale, fără simţul vredniciei.* (fra.)

[92] *Nu-mi place... E un tâmpit!* (fra.)

[93] *Ghinion* (fra.)

32.

— Cu Dumnezeu şi pentru Dumnezeu, înainte cavaleri! dădu semnalul cavalcadei burgundul Jean de Nevers.

Se avântă cu nesocotinţa pe care o va proba şi mai târziu, acasă. Şi dacă la sfârşitul acestei bătălii a căzut prizonier, n-a fost decât o prevestire a sfârşitului trist, de peste ani, într-o Franţă pusă pe jar şi din vina lui.

După ce au trecut prea uşor peste două corpuri de oaste turceşti, cavalerii s-au văzut înconjuraţi. Mareşalul Boucicaut i-a regrupat cât a putut, dar situaţia rămânea disperată. Atunci interveni regele Sigismund, care printr-o şarjă năvalnică, dădu peste cap infanteria turcă.

În momentul când se părea că Baiazid e pierdut, flancul drept al ungurilor a fost izbit cumplit.

— Sârbii, doamne! Aşa cum ai zis!

De pe o înălţime care domina platoul din faţa cetăţii şi locul bătăliei, Mircea-Vodă privea, plimbându-şi degetele prin coama armăsarului.

— Mai bine n-aveam dreptate, logofete!

Apoi se întoarse spre cavalerul care, nu întâmplător, se afla în stânga sa:

— Domnia ta, burggraf Hans, du-te şi salvează-l pe rege! S-a purtat ca un viteaz şi ar fi de ruşine să-l batjocorească păgânii!

— *Jawohl*! zise cavalerul din Nürnberg, strângând pumnul drept deasupra inimii şi peste mantia albă cu cruce neagră, care-i acoperea

partea stângă a armurii.

— Să nu uiţi ce ai văzut aici şi acum! Şi să mai fi încredinţat, că pe noi tot aici ne găseşti, ca acum... Şi mai târziu. Avem soarta pecetluită doar, cavalere!

— *Ja, mein prinz!* Să ne revedem sănătoşi, cât mai curând!

— Cine ştie, prietene? Poate! Că noi, tot de oaspeţi avem parte până şi la bătălie! Uite, chiar acum: şi turcii şi cavalerii Apusului, tot venetici se cheamă... Şi, nu că i-am dori neapărat pe ăialalţi, dar tare mi-e teamă, că de rămas la masă, rămân turcii!

Cavalerul teuton nu mai auzi răspunsul voievodului, fiind în galop spre locul de unde avea să-l salveze pe rege.

Mircea-Vodă se întoarse spre ai săi:

— Haideţi, oameni buni! Ce era de văzut, am văzut! Haideţi acasă, avem de priponit poarta şi de slobozit câinii!

33.

Latră câinii?! La ora asta? La etajul nouă?

Am lăsat uşile deschise până în hol şi de pe casa scării aud o ceartă înverşunată între doi patrupezi. Îi ştiu. Un boxer al blondei suprapondarele şi trecută de patruzeci, de la apartamentul din stânga liftului şi ciobănescul german al profesorului pensionar cu şapcă şi ziar subraţ, din dreapta liftului. Pensionarul care citeşte anunţurile mortuare şi ofertele de la hipermarketuri. Blonda care citeşte lista de întreţinere şi romane siropoase. În timp ce patrupezii zburdă prin spaţiul verde din jurul blocului. De obicei! Acum sunt pe casa scării... Şi latră!

De ani de zile visez la dimineţi liniştite. Fără zgomote: telefoane, sirene, câini, maşini de găurit sau claxoane. Nu prea am noroc.

Nici acum la Bucureşti, cum nici ieri la Londra. O zi în care n-am făcut nimic! *O zi în care n-ai făcut nimic, e-o zi pierdută*! Era un cântecel. Tembel! M-am trezit obosit, pentru că fereastra de la camera mea de hotel se închidea neetanş şi toată noaptea, sub presiunea vântului de afară, a fluierat pe patru tonuri şi trei semitonuri. Apoi, în camera de alături am avut parte de sex sălbatic, cu gemete şi scârţâituri de pat, urmate, în liniştea nopţii de urletele unor robinete vechi, apa la wc, duşuri...

M-am trezit cu capul cât televizorul, m-am spălat, apoi îmbrăcându-mă la repezeală şi total neasortat, i-am bătut în uşă lui Puşkin, ca să-i predau pistolul. În ultimele săptămâni am tot primit şi predat pistoale. Ţinându-l în mână, am simţit mâncărimea aceea

pe care o ai, când îţi doreşti un pic de acţiune. Sau măcar o partidă de tir în poligon. Sau măcar... o cină romantică şi o noapte pasională... Pe dracu'! Vremea era tot nasoală, cu vânt şi ninsoare. Am făcut o plimbare scurtă prin centru, de la London Victoria, la *Big Ben,* pe lângă coada enormă formată de turiştii, care îşi doreau cu obstinaţie, să urce în imensa roată a *London Eye,* deşi vizibilitatea nu depăşea douăzeci de metri; cu o cafea italienească pe malul Tamisei, privind spre nava Belfast, ancorată la cheu, ca o balenă eşuată şi cu o vijelie – rafale de ninsoare, demne de Piaţa Roşie! – pe *Tower Bridge...* Apoi metroul, din nou urcare pe Gipsy Hill – nici aici nu scăpăm!? – hotelul, bagajele şi iar tren-metrou-metrou până la Heathrow. Şi hai să zicem, că am mai văzut Londra o dată. Avionul a întârziat şi la Bucureşti era bine trecut de ora 1 dimineaţa a zilei de miercuri, când Marius, înăbuşindu-şi un căscat multiplu, m-a dus până la „reşedinţa" din Baba Novac. Aşa a trecut o zi. Fără nimic. Şi totuşi, de când am ieşit din gara Victoria, am avut senzaţia că am fost urmărit. Poate nu de acelaşi bărbat... Şi în metrou, şi în tren, ba chiar şi în aeroport, era cineva care, pare-mi-se, îmi arunca priviri atente, dar indiferente... Paranoia? Băieţii lor de la MI6? Ruşii? Cavalerii?...

Acum e linişte pe casa scării. Pentru azi nu am un program fix. Aş vrea să fac multe şi nu ştiu cu ce să încep. Să-mi adun gândurile...

Pentru ce am fost chemat la Londra? Puşkin a vrut să mă vadă. A vrut să mă prezinte celor doi: britanicul Riff şi americanul Negroponte. American corcit, ca toţi! Au vrut să mă asigure de sprijinul lor, tacit evident. Şi au vrut să se asigure că eu prezint garanţii? Nu prezint nici o garanţie... Sardi a fost rezervat. Chiar şi cu mine. Schwartz? Ce face? Unde e? Cine sunt toţi aceşti oameni? Şi unde se află manuscrisul? La SRI?

Îl sun pe Toni. Nu-i devreme, trebuie să fie la treabă.

— Ai venit? Răspunde el. Eşti întreg? Nu te-a mâncat spionul rus?

— Nu, m-a mâncat. Nici el, nici...

Vorbesc prea mult. D-aia nu am cazuri noi pe mână. Nu au încredere că-mi ţin gura!

— ...vremea rea! o întorc la repezeală, ca să nu pomenesc de cei doi noi jucători în acest puzzle fără cap şi fără coadă.

— Vrei să vorbim?

— M-ai ghicit!

— OK şi eu. La 12 jumate la „Birlic", e între ProTv şi Piaţa Iancului, pe Pache.

— Iar destinaţii din astea?

— Ascultă-mă, au o iahnie cu cârnaţi de casă... o bunătate!

— Voi fi acolo. Te rog să fii singur, nu ca atunci!

— Am înţeles.

Prima chestiune – rezolvată. Acum fetele. Ridic telefonul. Nici un mesaj. Caut numărul Ioanei. Tastez: *Deseară pe la 8? Te iau de undeva?* Nu aştept răspunsul şi scriu un altul către Natalie: *La 6 o cafea sau o bere? E şi profesorul?*

Pe la editură nu trec. O să-mi povestească Nati ce cărţi au mai apărut. Se apropie târgul nostru de carte: „Gaudeamus"! Dacă nu vindem atunci şi în decembrie, până în primăvară stăm şi privim lung în zare.

Luminiţa roşie.

SMS număr necunoscut: *Întâlnirea OK. Toţi mulţumiţi. Lunea viitoare ne vedem la NY. Aceeaşi echipă. Elemente noi. Mai vorbim. MP*

Puşkin a înnebunit complet. Cred că o să falimentez din cauza alergăturii ăsteia prin lume. Nu mi-am recuperat nici banii cheltuiţi pe Londra.

Alt SMS: *Plătim noi tot. Şi din urmă. Primeşti veşti. Bilete şi indicaţii. MP*

M-a citit. A ştiut că mă voi gândi la asta.

Ioana răspunde: *La 8 la staţia de metrou Titan, ieşirea dinspre parc.*

Natalie răspunde: *Da, 6 şi profu. Trattoria, sus.*

Eficient. Sunt mulţumit. Dacă mă plătesc, pot ajunge şi la New York.

În timp ce fac duş, mă tot gândesc la Puşkin. Pentru cine joacă? Pentru câţi joacă? Morală? Loialitate? Bani?

Niciodată nu mi-a venit să cânt în baie. Până acum! Aşa că încep cu maximă vigoare şi totală lipsă de ureche muzicală:

Treceţi batalioane române Carpaţii!

La arme cu...

Un nou semnal roşu. N-ar trebui să-l iau cu mine în baie, dar... Nu se ştie niciodată. Mă şterg pe mâini şi citesc. Un e-mail.

> *Hi Stu,*
>
> *Nu am mai corespondat în ultima vreme. Nu am nici o veste de la tine. Pe unde eşti? Vestea bună este că voi veni în România puţin înainte de târg. Mai ţii minte autorul pe care ţi l-am prezentat. Vrea să vină în documentare pe la voi. Ştii tu, Dracula şi alte minunăţii! Îl acompaniez. Ne ajuţi cu o cazare, o maşină, un sfat? Vom ajunge cam cu o săptămână înainte de Gaudeamus. Poate petrecem şi ceva timp împreună. Dacă îţi face plăcere. Beijinios! Lucia.*

Îmi aduc aminte de acel tip, de la Frankfurt. N-aş zice că mi-a plăcut prea mult. Un tip ascuns şi periculos. Un tip cu multe nume... Prea multe!

Mă grăbesc să plec.

Ciudat! Până ajung la maşină, am aceeaşi senzaţie – parcă cineva

mă urmăreşte. Un tip în pardesiu negru, o femeie cu sacou bej... Pornesc şi conduc cu atenţie, privind des în oglinzi. Nimic.

Toni Dumitrescu s-a aşezat la o masă în colţ. Savurează o ţigară şi o cafea. Nici nu mă aşteptam la altceva.

— Bucură-te cât mai poţi, că după ce o să interzică UE fumatul în toate spaţiile publice, o să ajungi să fumezi în closet!

Se strâmbă la mine. Face un semn şi un chelner apare de nicăieri cu o cafea. Pentru mine.

— Eşti de-al casei?

— Oarecum. Cum a fost la Londra? intră direct în subiect. Cum e Puşkin?

— Neschimbat. Tu l-ai cunoscut personal atunci?

— L-am văzut o dată. El nu!

— N-aş fi atât de convins!

— Deci?

Face alt semn cu două degete ridicate.

— Am cerut să ne aducă iahnia. Dar peste vreo juma' de oră. Cu murături. Deci?

— Nimic. Puşkin încearcă să-mi pună în vedere că problema e serioasă. De interes european şi NATO.

— NATO?! tresare poliţistul. Păi şi întâlnirea miniştrilor apărării?

— Exact!

Hotărăsc să am încrede în el. Măcar parţial.

— Puşkin consideră că ruşii vor să pună mâna pe manuscris. Posibil ultima copie. Să-l publice, să discrediteze UE...

— O prostie! Cu ce să discrediteze uniunea? Că nu a fost invenţia franco-germană, ci a unui papă!? Cui îi pasă? Mândria franceză?! Orgoliul german?!

— Lasă-mă să vorbesc, Toni. Manuscrisul e în mâinile noastre. SRI, SPP, unii din ăştia. Preşedintele vrea să-l arate la Cotroceni, cu

ocazia recepţiei în onoarea miniştrilor apărării din NATO. Vor pune o bombă şi vor fura manuscrisul!

— Mai ai multe scenarii science-fiction?!

— Şi dacă...?

— Tu chiar crezi ce spui?! E o prostie! Lucrurile trebuie să fie mai profunde, mai exacte! Îţi lipsesc elemente! Nu pare...

Arunc şi ultimul argument. Îl întrerup:

— Toni, luni plec la New York. Ei m-au chemat!

— Ei?! Care ei?

— Puşkin şi nişte alţi domni din servicii... Nu poate fi o glumă! Puşkin nu glumeşte! Nici ceilalţi!

L-am pus pe gânduri. Mâncăm tăcuţi.

— Toni, te rog vorbeşte cu omul tău de la SRI. Cel cu care ne-am întâlnit... Trebuie să ştiu unde se află manuscrisul. La noi sau la ei... unde? Promite-i că voi colabora! Voi fi calul troian al tuturor! E clar?

— Da, şefu', foarte clar!

Îmi răspunde ca pe vremuri, când am lucrat împreună la cazul cu pietrele. Eram în poliţie atunci.

— După ce te întorci, facem o nouă întâlnire. Poate vei cunoaşte toate detaliile.

— OK. Dar până atunci află-mi un răspuns! E urgent!

— Da, am promis.

Până la şase mai sunt câteva ore bune. Nu am chef să merg la sediu. Nici acasă. Mă duc la o bibliotecă. La BCU. Ca în studenţie. Ştiu prea puţine despre vieţile papilor... Caut un volum: *Sfânta Alianţă. Cinci sute de ani de spionaj la Vatican.*

34.

„Trattoria” e extrem de veneţiană prin modul în care a fost decorată. Cam înzorzonat după gustul meu. Dar nu mă întreabă nimeni. Ajung cu întârziere. Natalie şi Doru s-au aşezat la o masă din colţ. Deasupra, pe perete, îi veghează două măşti de carnaval, pictate în ulei cu un talent îndoielnic. Dar lumea zice că au un meniu bogat şi pizza e gustoasă. Nu pentru mine astăzi – iahnia de fasole fusese mai mult decât suficientă, iar misterele papalităţii îmi tăiaseră şi orice urmă de foame. Fumează amândoi.

O sărut pe obraji. Ca întotdeauna – o piele fină şi fardată discret. Îi strâng mâna ferm, el la fel şi nu uit să mă gândesc – ca de fiecare dată – dacă are la spate, în buzunarul de piele fixat de centură, faimoasa lui brişcă...

— Şi cum a fost la Londra? zice ea.

— Bere? întreabă el.

— Da, ca de obicei. Beck’s.

Îi privesc. Şi tot ca de obicei, nu pot să observ nici un gest tandru sau privire furată. Par doi străini. Doi amici. Şi tot ca întotdeauna, nu întreb nimic. Deşi aş vrea...

— Pe fugă!

Apoi brusc:

— Ţi-am spus că plec? Ştiai?

Râde subţire, mai mult zâmbind.

— Mi-ai spus. Şi dacă nu-mi spuneai, nu aflam?

Nu pot să mă lămuresc – şi poate nici nu trebuie – dacă mai este

în contact cu cei de la servicii. Sau Doru, cu drumurile lui dese la Chişinău. Cursuri şi seminarii ţinute pe acolo.

Aşteaptă să zic ceva şi eu tac.

— A fost pe fugă. Şi am prins o vreme oribilă.

— Am auzit. Cum merge ancheta? Aţi găsit manuscrisul?

— Nu. E pe undeva prin ţară...

— Şi ucigaşul? intervine Doru, aruncând o dâră lungă de fum spre masa de alături, ca să nu mă deranjeze pe mine.

— Nici nu s-a mai pomenit de victimă. Toată lumea umblă după manuscris. Confuzi şi agitaţi.

— E aşa de important?

— Se pare că da.

— Nu vrei să zici mai mult?! Ne ţii pe întuneric!

— Ce să zic? Toată lumea caută un manuscris, pe care nu l-a văzut nimeni. Şi care pare să ameninţe Uniunea Europeană.

Hotărăsc să evit chestiunea cu atentatul de la Cotroceni. Dacă au „contacte”, vor afla şi singuri.

— Cum asta?

— Nu ştiu, Dorule! Tu să-mi spui: ce ne poate face nouă acum Rusia? Ne taie gazele? Pentru un manuscris... Ce poate fi acolo? Ce secret adânc poate ajuta Rusia să dinamiteze Uniunea Europeană?

— Asta-i o prostie! Mai bine comandăm. Mănânci? mă chestionează profesorul. Eu vreau o pizza *quatroformaggi...* Chiar crezi toate astea? Cine le-a inventat?

Nati tace şi se uită pe rând la noi, apoi cere:

— Pentru mine o salată de pui. Dacă un om a fost omorât pentru un manuscris, nu e nimic ciudat. Obiectul poate valora mulţi bani, dar să amesteci aici Rusia şi Uniunea Europeană mi se pare o copilărie... Doar dacă...

— Dacă ce?

— Dacă are legătură cu NATO!

Recunosc că nu mă aşteptam. Îl observ şi pe Dumitrescu crispându-se.

— NATO?!

— Da, reuniunea miniştrilor apărării ai NATO, de la Bucureşti. Atunci se poate întâmpla ceva.

— Ei da, o să apară manuscrisul vrăjit! sare Doru şi pleacă spre dependinţe.

— Ce-are profesorul? o întreb. E nervos! Vă deranjez? V-aţi certat?

— Aşa e el. Nu ştiu. De când cu drumurile astea la Chişinău, e foarte irascibil. Bine, nici înainte nu era prea comunicativ...

— Îmi pare rău. Dacă pot să fac ceva? Ştii, niciodată nu am încercat să mă amestec...

— Stai liniştit. Mă descurc.

— Cum merge la editură?

— Ca de obicei. Mai merge, mai scârţâie. Acum ies nişte titluri noi. O „poliţistă” cum îţi place ţie şi nişte literatură.

— *Sunetele morţii* în colecţia *Crime scene*?

— Da. Exact.

Mă priveşte în ochi şi încerc să văd dincolo de aparenţe. Şi ea mă cercetează.

— E nasol, nu-i aşa?

— Da, Natalie, pare nasol. Şi ne cam învârtim în cerc.

— O să se întâmple ceva?

— Cred că da.

— Pot să verific şi eu?

— Pe surse? râd folosind limbajul de specialitate. Te rog. Luni voi pleca la New York. Chiar nu-i o glumă. E o poveste veche, pe care unii vor să o scoată la lumină. Şi nu va fi plăcut!

— Ruşii?

— Cred că da.

— Pot să te ajut?

— Mă vei ajuta...

— Îmi pare rău, am primit un telefon şi trebuie să plec urgent! se năpusteşte Doru Dumitrescu cu un glas rece şi sec, apărut brusc lângă masă. Îmi cer scuze. Nu vă supăraţi, nu? Vorbim.

În timp ce îşi scoate portofelul şi lasă pe masă o bancnotă de 50, continuă pe acelaşi ton glacial:

— Trebuie să fac urgent un articol. Intră mâine. La Chişinău. La revedere.

Şi dispare.

— Aşa face întotdeauna? Parcă nu era aşa.

— Am obosit să mă lupt cu el şi cu toţi, Stelian. Fiecare pentru el.

— Bine, dar eu credeam...

— Şi eu credeam la fel. Dar se pare că nu e chiar aşa. De când cu Chişinăul ăsta, parcă a înnebunit de tot. Parcă e războiul lui personal.

— Şi ce vrea? Să rezolve unirea? Să salveze Basarabia?

— Nu ştiu. Pe mine nu mă salvează.

— Îmi pare rău, Nati. Ce pot să fac?...

— Stai liniştit.

Cu zâmbetul ei acela trist şi uşor cinic, cu ochii căprui şi mari, întinde mâna cu degete lungi şi unghii pictate într-un roşu pastelat şi o aşează protector peste mâna mea. E rece. Mă sfredeleşte cu privirea fierbinte şi adâncă.

— Să ai grijă de tine! Nu te juca cu focul, Stelian! Nu merită!

Îmi retrag mâna. După ce un fior senzual şi inconfortabil m-a străbătut din cap până-n picioare.

— O să am. Promit, colega!

— Mă voi interesa şi eu. Pe surse, cum zici tu. Mai am cunoscuţi. Când ştii mai multe, spune-mi şi mie... Găsim soluţii împreună.

— Promit. Deşi am senzaţia că sunt un simplu pion. Aruncat pe tablă. Mai mult. Mi s-a spus că voi fi un cal troian.

— Interesantă formulare. Mă întreb cine sunt grecii şi cine troienii? Cine pe cine asediază? Hai să mâncăm şi să bem. Va veni şi timpul acţiunii!

La 19.45 ne despărţim în faţa restaurantului. Fiecare se duce la maşina lui. Înainte de a pleca, se ridică să mă sărute. Premeditat sau nu, ratează obrazul şi cu jumătate de gură îmi atinge buzele. Din nou fiorul acela. Buzele reci şi gustul unui ruj de calitate. Cu siguranţă, premeditat. Ştie să joace tare. Îi place. Un ultim zâmbet şi urcă în maşină. Simt nevoia să îmi şterg buzele. Mă uit în jur. Nimeni. Deşi senzaţia că sunt urmărit persistă. În Nissan, pornesc motorul şi uşile se blochează. Pistolul la şoldul stâng, îmi dă puţină siguranţă. Îl mai ating o dată şi îl verific. Încărcat şi cu siguranţa pusă.

35.

Nu m-am mai plimbat de multă vreme prin parc. E deja întuneric. Soarele a apus. Slabe lumini aprinse. Perechi ţinându-se de mână. Brrrr, e frig!

— Bună seara!

Se aşează brusc în faţa mea. Şi tot brusc, mă ia în braţe şi mă sărută pe obraz.

Gestul mă surprinde şi răspund şi eu tot cu o îmbrăţişare. Ne privim pentru câteva clipe în semiîntunericul spart doar de becurile chioare ale iluminatului public. Ne desprindem greu.

— Mă bucur să te văd, Ioana.

— Şi eu mă bucur să vă văd.

— Crezi că ai putea renunţa la persoana a doua plural?

— Nu ştiu. Nu e prea normal, nu? Doar sunt angajată la „Trident”... parcă nu e normal. Sunteţi şeful meu.

— Nu acum. Cred că acum suntem doar doi oameni, care vor să vadă un film.

— Bine. O să încerc. Nu ştiu. Mergem?

O simt deodată nervoasă. Neliniştită. Nu prea am idee cum să mă port. Voi juca natural. De fapt nu voi juca. Nu mai vreau să joc...

— Mergem.

Şi îi deschid portiera. Se aşează pe scaunul din dreapta, subţire şi timidă, aşa cum nu am mai văzut-o. De fapt, nu am văzut-o decât de două ori. Şi de fiecare dată, m-a fermecat şi m-a fascinat cu chipul luminos şi ochii calzi şi gesturile neaşteptate şi nonconformiste,

parcă obraznice, chiar, dacă nu aş crede că sunt prea bătrân pentru această nouă generaţie.

— Ce film vedem?

— Nu ştiu. Ce vreţi să vedeţi?

— Ce vrei...

— Da. Bine.

Maşina rulează încet în noapte şi aş vrea să o iau în braţe şi mi-aş dori să ajungem mai repede la cinematograful din Mall. Şi mă simt ca un adolescent prostuţ şi pofticios. Se uită înainte prin parbriz, ca şi când ar conduce şi ea. Şi tace.

La Mall e multă lume şi zumzet incoerent şi fiţe de oameni, ce se doresc băgaţi în seamă de semenii lor. Ne refugiem sus la sălile de proiecţie. Şi la casele de bilete, unde e coadă.

Mă surprinde din nou:

— Am rezervat la *Ratatouille.* Vă plac desenele animate?

— Da, binenţeles.

Şi chiar îmi plac. Imaginea micuţei mele Lulu se aprinde în mintea mea. Nu am sunat-o de câteva zile. Nu m-a sunat nici ea. Şi uite aşa trec zilele pe lângă noi.

— Îmi plac. Ştii... eu am o fetiţă de şase ani.

— Ştiu. Iulia. Am observat pozele din birou.

— Ei îi plac desenele. Cred că am văzut *Schrek* sau *Albă ca Zăpada* de zeci de ori.

— Când o vizitaţi?

— Asta-i marele meu regret. Nu reuşesc să o văd prea des. În weekend... Muncesc prea mult. Alerg...

— Şi merită?

— Nu-mi dau seama. Cred că da. Rezolv nişte situaţii, cazuri...

— Manuscrisul?

— Ai auzi despre asta?

— Da, vorbesc colegii la firmă. Am povestit cu Marius. Mă înţeleg bine cu el. Mi-a spus de crima de la Frankfurt. Mi-ar plăcea să văd Frankfurtul.

— O să-l vezi!

— Credeţi?

— Sunt sigur.

— Şi aţi rezolvat cazul? Sau mai durează?

— Mai durează. Suntem într-un impas. O să plec la New York săptămâna viitoare...

— Frumos!

— Da, frumos. Nu prea văd de ce alerg aşa. Un fel de cai verzi pe pereţi.

— Nu înţeleg.

— Nici eu. Nu am lucrurile prea clare. Toată lumea aleargă după un manuscris, care a tot apărut şi a dispărut de-a lungul timpului.

— Cât de demult?

— Undeva în Evul Mediu, nu am determinat exact perioada. Oricum acum pare că se află în România. Cineva l-a adus de la Frankfurt. Dacă a fost vreodată acolo... hai să vedem filmul... n-are rost să-ţi impui capul cu ale mele...

— Nu mă deranjează! Îmi place.

Un lung metraj de desene animate cu subiect culinar şi personaj principal un şoarece... Aproape două ore uit de ale mele şi mă concentrez la drama bucătarilor parizieni. Parisul, ce dor mi-este de el. Un oraş fotogenic şi romantic. Trăind filmul alături de Ioana, nu uit nici o clipă prezenţa ei. Mă simt din ce în ce mai licean. Şi în clipa când îmi aşez cât pot eu de uşor mâna pe mâna ei, am curajul să simt fiorul acela simplu şi adolescentin, pe care nu l-am mai avut de zeci de ani. Şi ea nu-şi retrage mâna. După o vreme, îşi strânge uşor degetele sub ale mele. Şi când o privesc îmi zâmbeşte vesel.

Râdem la un film pentru copii mari şi copii mici...

Când se aprinde lumina, ne ridicăm în picioare, separaţi ca doi străini. Şi nu ne băgăm în seamă.

Pe hol îmi zice:

— Ştii, mama lucrează la Muzeul de Artă. E contabil şef. Cred că am mai spus. Ţi-am mai spus...

— Da, când am discutat prima oară.

— Exact. Ea mi-a povestit că la Revoluţie, s-au petrecut tot felul de lucruri.

— Ce lucruri?

— Teroriştii! Au fost terorişti în Palatul Regal. Au incendiat nişte săli. Au ars...

— Da, sălile muzeului. Picturi.

— Nu numai. Erau şi alte lucruri acolo.

— Poţi să-mi explici?

— Nu. Eu nu ştiu. Şi a trecut mult de atunci. De ce nu o întrebi pe ea?

— M-ar lăsa? N-aş vrea să afle toată lumea.

— O să o întreb. Vreau să te ajut.

A schimbat pluralul cu singularul. Nu-i atrag atenţia. Nu vreau să o sperii. Mă umple de bine prezenţa ei entuziastă.

— Pot să o vizitez la serviciu?

— O întreb. Dar, cred că da.

— Mergem acasă?

— Da, e târziu şi nu ştiu ce faci tu, dar eu am serviciu!

O glumiţă un pic obraznică? O generaţie cu mult aplomb? Tupeu? Vor fi mai fericiţi ca noi? O duc acasă. Din nou în maşină, la lumina portocalie a bordului. Îmi atinge mâna ca din întâmplare. Doamne, cât de tânăr şi fraier mă simt. Îmi spune iar adresa. O străduţă pe care nu o cunosc după nume, undeva într-un mijloc de

Titan, nu departe de Baba Novac – nu pot să mă abţin să gândesc – şi mă ghidează cu aer de şofer. Poate începător, dar nu o întreb. Ajungem. Opresc. Se întinde peste mine şi mă sărută scurt. Foarte scurt. Pe buze. Aproape ca un vis. Coboară şi trânteşte portiera. De lângă maşină îmi face semn cu mâna fluturând şi râde.

— Somn uşor. Să mă suni mâine. Vorbesc cu mama. Fă-i o vizită la muzeu.

— Noapte bună, Ioana.

— Noapte bună, Stelian. Noapte bună.

Şi fuge în scara blocului, printre câini vagabonzi adormiţi.

Au trecut peste patruzeci de ani de când m-am născut şi sub treizeci de când m-am îndrăgostit pentru prima oară... Copil la şcoala generală... De atunci mă tot mir, odată cu anii buni şi anii răi care trec prin şi pe lângă mine, de acest sentiment care-mi fulgeră viaţa în cele mai nepotrivite, dar minunate momente... Dar cine e aleasa?

36.

Au trecut treizeci de ani după bătălia de la Nicopole. Ani cu bune şi cu rele: cu naştere şi moarte, cu râset şi bocet, cu ctitorire temeinică, dar şi cu porţi scoase din ţâţâni, cu câini turbând de lătrătură şi cu clopote trase mai mult de grindina cotropitorilor, decât de grindina de la Dumnezeu.

Băteau clopotele şi acum, însă de sărbătoare, la biserica din SânPetru. Era Crăciunul anului 1426. În casa parohială a preotului Ferdinand, acesta avea oaspeţi prieteni vechi.

— Dumnezeu cumpăneşte până la urmă răul cu binele, Maria-ta! Cu tot necazul vostru, eu mă bucur că sunteţi aici onorând umila mea casă.

— Părinte, prietene, nu te poţi plânge că te-am neglijat în ultimii ani.

— Aşa e, Maria-ta, dar a fost şi de nevoie...

— Şi tu şi voi toţi de aici din Ardeal, cred că aţi fi mai liniştiţi, dacă aş sta şi eu liniştit la Târgovişte. Ce zic eu liniştit?!

— Vremuri tulburi, Maria-ta!

— Şi să vezi ce-o să vină! S-a înţepenit turcul în Europa, părinte şi nu-l mai putem scoate afară! Noroc că a pus Dumnezeu în calea lui Dunărea şi Carpaţii, că altfel demult slujeai mahomedaneşte, Sfinţia-ta!

— Doamne apără şi păzeşte! Ce vorbă, Maria-ta!?

— Zic şi eu cu năduf, ce vrei?! După cum sunt vremurile, necăjite, nu-i aşa?

— Să le mai îndulcim, prinţe, după atâtea zile de post, cu ceva bucate şi vin... Vă rog să primiţi a vă aşeza la modesta mea masă de preot de ţară.

— Dragă Frantz, şi eu şi însoţitorii mei suntem fericiţi să adăstăm lângă un vechi prieten... Dar ziceai de dimineaţă că ai a-mi arăta ceva!

— Da, prinţe, n-am îndrăznit de atâta timp...

Preotul aşternu pe masă un fel de registru cu scoarţe groase desfăcut în aripi de pagini gălbui, înţesat de înscrisuri negre, ordonate nemţeşte.

Citind, pe faţa voievodului crescu treptat un zâmbet:

— *1423, 26 februarie: În această zi, Dan s-a bătut străşnic cu turcii. El a tăiat aproape 36 de mii, culcându-i în chip bărbăteşte la pământ.* Da, asta a fost o frumoasă izbândă... Dar se vede că nu a fost de ajuns... Îţi mulţumesc, părinte!

— Maria-ta, să închinăm pentru marele praznic al Naşterii Domnului şi... pentru izbânzile viitoare!

— Vornicul Badea mi-a luat vorba din gură! zise preotul catolic, umplând paharele.

Cei patru bărbaţi le-au golit şi s-au închinat. Trei pe dos de cum o făcuse preotul. Erau veniţi de peste munţi în vremelnică, dar repetată bejenie: domnitorul Dan al II-lea[94], fiul lui Dan I şi nepotul lui Mircea-Vodă, logofătul Sarandino şi vornicul Badea.

Când preotul Ferdinand ieşi să mai îndemne mersul treburilor pe la bucătărie, logofătul deschise în sfârşit gura:

— E de treabă papistaşul!

— Să te cred că eşti sincer? *Timeo Danaos et dona ferentes*...[95]

---

[94] Dan al II-lea – domn al Ţării Româneşti 1420-1431.

[95] *Mă tem de greci şi când fac daruri.* (lat.)

— Ei, Maria-ta, am zis şi eu... De ce te superi?

— Nu mă supăr, Doamne fereşte! Dar mă gândesc şi mă întreb: dascălii tăi de la Athos ce-ar zice şi câte afurisenii ţi-ar da, dac-ar ştii câte hrisoave îmi întocmeşti mie pe latineşte?

— Ce-are una cu alta?!

— Nu ştiu, că nu-s nici popă, nici logofăt!

— Am fost prevenit când am pornit spre Valahia, că acolo vorba şi spada sunt surori bune!

— Şi tot te-ai încumetat!

— Caut, doamne, să împac soarta cu slujba!

— Şi o împlineşti bine, grecule, fii liniştit! Nu ştiu ce m-aş fi făcut fără domnia-ta în atâtea încercări! Martor e şi vornicul!

— Adevărat, doamne! Şi mai e ceva... continuă vechiul camarad de arme, înţelepţii de-o viaţă trăită mai mult în şa şi cu sabia în mână: aici unde turcul a ajuns să stea ca tâlharul la drumul mare, eu care nu ştiu nici latineşte, nici slavoneşte, nici elineşte, ştiu însă că ar fi rău să vorovim pe ismailiteşte, oriunde s-ar întâmpla asta, în biserică ori la crâşmă!

— Aici s-a moştenit ceva din pragmatismul strămoşilor voştri romani, dar trebuie să recunoaşteţi că şi ceva din... rafinamentul diplomatic al Bizanţului!

— Logofete, şi ei îşi spun tot romei, parcă, nu-i aşa?

Grecul încuviinţă printr-un zâmbet foarte bizantin.

Voievodul privea prelung prin pahar, înspre fereastra care încadra un asfinţit luminos, în culori iuţi ca gerul.

— Au vin bun şi ardelenii!... Am să vă spun o istorie, domniile voastre...

Dan Vodă îşi desferecă spada de la brâu şi o aşeză în lungul mesei, închipuind din mâner şi gardă o cruce, ale cărei braţe îi împungea în piepturi pe cei trei meseni. Vornicul şi logofătul

simţiră pe şira spinării un tremur, care nu venea de la vin.

— Acum vreo cincisprezece ani, prieteni, marele Mircea Vodă, Dumnezeu să-l odihnească în dreapta lui, unchiu-meu, m-a trimis cu oaste de ajutor la oblojitul său Musa Celebi[96], de-l mai ţineţi minte?

— Rău a sfârşit-o!

— Prost nu era, de l-a ales Mircea Bătrânul să-l proţăpească sultan... dar ce-i drept, era cam zălud! Dar alta-i vorba! Înainte să plec, Maria-sa m-a luat cu sine la... la un lăcaş de închinare...

— La Cozia! scăpă vorba vornicul.

Voievodul se încruntă nu foarte tare, dar suficient să-şi facă dregătorul să răsucească stingherit paharul gol.

— Ai milă de gâtlejurile noastre, logofete şi ia pentru o vreme şi slujba de paharnic asupra domniei-tale! îndemnă împăciuitor domnitorul.

De afară se auzea zvon de colinde româneşti şi se înţelegea astfel întârzierea părintelui Ferdinand, ocupat să-i omenească pe urători.

— Auzi ce spun, logofete? Iisus nu s-a născut nici la Roma, nici la Constantinopol, ci la Bethleem!

De răspuns, răspunse însă, vornicul:

— Nu prea pricep eu împărţeala asta! Dar ştiu că românul când merge pe uliţă, se închină în dreptul bisericii, fie că e de-a noastră, că-i papistaşă ori chiar jidovească! Aşa se cade!

Steaua sus răsare
Ca o taină mare...

— Tainele... tainele astea ne desluşesc viaţa... cu o pricepere de pe

[96] Musa Celebi – sultan 1411-1413.

urmă!

Comesenii n-avură timp să... priceapă, dacă vinul vătămase judecata lui Vodă.

— Cum vă spuneam... Mircea Vodă mă făcu părtaş la un legământ de taină, care uneşte Apusul cu Răsăritul... un înscris vechi... pecetluit cu plumbul trecerii noastre prin timp, dragii mei...

Nimeni nu îndrăzni să ceară lămuriri. Doar voievodul, când văzu plecându-se în jos clanţa uşii mai zise:

— Atât vă mai spun: noi suntem aici o pavăză a Europei, a întregii Europe!

Abia intrat, preotul Ferdinand continuă cu o bucurie neascunsă:

— Europa! Europa e cu domnia ta, Dan voievod!

— Ce-i părinte, de eşti aşa vesel? Ţi-a îndoit regele zeciuiala?

— Vorbă de clacă, cum ziceţi voi valahii!

Răspuns care-l făcu pe logofătul prea curios, să râdă până la lacrimi şi să cugete:

Aici chiar că-i Babilonul seminţiilor şi simţirilor... Ne amestecăm ca să ne regăsim... vorba lui Vodă, alese sunt căile de taină ale puterii dumnezeieşti!

Preotul se apropie de masă cu un clondir de vin, pe care-l ţinea între palme ca pe un prunc.

— Da, Maria-ta! Majestatea-sa a ajuns la Braşov, dar ce zic eu, Majestăţile lor au ajuns acolo!

— Dar câţi sunt, Doamne iartă-mă! se miră vornicul Badea. Câţi regi are Ungaria?

— De patruzeci de ani, aproape, numai pe Sigismund! Dar acum e vorba şi de regele Portugaliei, care a venit cu patru sute de cavaleri, *devotionis causa ac pro militie christiane religionis augmento*![97]:

---

[97] *cu scopul creşterii oastei legii creştine.* (lat.)

— Aşa da! spuse „lămurit” deplin vornicul.

— Ce rege al Portugaliei?! întrebă înţepat logofătul.

Voievodul Dan simţi că aici trebuie să-şi lase dregătorul să se desfăşoare şi nu interveni.

— Dom Pedro, cine altul?! răspunse părintele, înţepat la rândul său.

— Asta-i feciorul regelui şi nici măcar primul, ci al doilea din cei patru fii ai suveranului Ioan de Aviz...[98] Cine v-a spus că ar fi regele lusitan?

— Cancelarul regelui nostru!

— Toţi proştii fac cancelarie regală pe lumea asta!

— Breasla ta, logofete Sarandino! izbucni în râs voievodul Dan, îndemnându-şi tovarăşii să lase politica şi să se ocupe de cele de pe masă.

[98] Ioan de Aviz – rege al Portugaliei 1385-1433.

37.

La Braşov, peste câteva zile, întâlnirea celor trei: regele Ungariei, voievodul Ţării Româneşti şi prinţul portughez, toţi înainte de toate cavaleri, se îndreptă degrabă spre un consiliu de război.

— Domniile voastre, scopul, chiar obsesia noastră, putem zice, este asigurarea liniei Dunării! Ori asta este condiţionată, din punctul meu de vedere, de prezenţa în Valahia, a credinciosului nostru, ilustrul voievod Dan! Acum suntem pregătiţi pentru a trece încă o dată munţii, mai cu seamă că, în mila Sa nemăsurată, Dumnezeu ne-a trimis un nesperat şi nepreţuit ajutor: pe ilustrul prinţ şi generosul domn Petru, al regatelor Portugaliei şi Algarvelor al doilea născut, duce de Coimbra!

— *Vivat! Vivat! Vivat!*

— Majestate, este o onoare şi împlinirea unui vis! Spada mea şi ale cavalerilor sunt la dispoziţia voastră!

Nefiind încă vremea spadelor, toţi bărbaţii de faţă apucară pocalele, închinând pentru izbândă.

— Să-l ascultăm acum, pe acela care cunoaşte cel mai bine viitorul teatru de război!

— Majestate, prinţe, domniile voastre! Eu zic să ne punem în mişcare cât mai repede, până nu dă dezgheţul... Turcul nu se bate în voia lui iarna... Acum îl putem arunca peste Dunăre cu Radu cu tot!

Lui dom Pedro, care ceru lămuriri, tot voievodul îi explică:

— Radu Vodă e neprocopsitul de văru-meu, omul turcilor... Cu cine dracu’ s-o fi împreunat şi unchiu-meu, Mircea, de a ieşit aşa o

boală?!

Regele Sigismund izbucni în râs:

— Eheei, dragul meu! Mircea voievod, fie-i cinstită amintirea, a umplut ţara de bastarzi, fiind priceput la asta, ca şi la război... Dar, spre norocul nostru, tot mai mulţi au fost turcii răpuşi de mâna sa vitează! Să ne întoarcem însă, la ce vom face noi cu turcii. Drumul de la Bran spre Câmpulung e în siguranţă, sub controlul nostru... Şi de acolo spre Târgovişte şi Giurgiu, cu spada! Şi dacă ne ajută Dumnezeu trecem mai departe *si aqua Danubii congelata fuerit!*[99]

După ce logofătul Sarandino şopti ceva la ureche voievodului, acesta întrebă:

— Domnia sa, dom Pedro, cum priveşte această campanie în plină iarnă?

Prinţul portughez, un bărbat frumos şi pe dinafară şi pe dinăuntru, moştenise sângele iute lusitan, dublat de inteligenţă, dinspre tată, dar şi echilibrul şi capacitatea de adaptare englezească, dinspre mamă, aşa că mărturisi fără reţinere:

— De la Ceuta[100], n-am mai pomenit aşa furtună de nisip... Numai că nisipul ăsta se preschimbă în apă mai rece decât Tajo la izvoare!

Spre veselirea adunării, prinţul continuă:

— Chiar dacă noi am văzut aici pentru prima oară *nives*... cum ziceţi voi... nea, nu? Ei bine, o să fac un fel de studiu, ca să-l duc tatălui meu, care scrie o carte despre vânătoarea cu câini; să scrie şi despre vânătoarea pe nea!

— Câini, noi nu avem la război, dar cai cred că ar trebui să vă

---

[99] *dacă apa Dunării va fi îngheţată.* (lat.)

[100] 24 aug. 1415 – portughezii cuceresc Ceuta, oraş în partea Africană a Strâmtorii Gibraltar.

împrumutăm! Ai noştri sunt mai învăţaţi cu gerul şi cu... *nives!*

Dom Pedro strânse cu putere dreapta domnitorului valah, semn de început al unei camaraderii de arme, care va ajunge în legendă.

38.

Iarnă grea pe valea Dâmboviţei cu viscol şi zăpadă mare.

— Asta-i vreme să nu dai un câine afară din casă... mormăi vornicul Badea pe sub mustaţa acoperită de promoroacă.

— Avem de dat nişte câini afară din ţară, vornice! îi răspunse Dan Vodă. Apoi întorcându-se către prinţul portughez:

— Cum te simţi, prietene, merge?

— *Está tudo bem*![101] Dacă n-ar bătea vântul ar fi mai bine!

— Ăsta-i crivăţul! Îţi intră până-n oase, ce-i drept! Bate de la Răsărit! De unde din altă parte?! De acolo n-a venit niciodată ceva bun pentru noi!

— Asta ar trebui să i-o spui fratelui meu Henric[102], care a făcut o obsesie în a găsi un drum spre Răsărit, cu corăbiile şi căpitanii lui!

— Fiecare cu „boala” care i-o dă Dumnezeu!

— Maria-ta, s-au întors iscoadele! Zic că Radu a tăbărât lângă Dealul Corbului!

Dan voievod îşi scutură neaua de pe pelerina care-i acoperea armura, palmele răsunând peste metal, din ce în ce mai tare, odată cu poruncile:

— Dumnealui banul Ioan de Maroth, cu ungurii şi ardelenii, să ţină drumul până la poalele dealului, împlinind aşa aripa dreaptă.

---

[101] *Merge!* (port.)

[102] Henric „Navigatorul” – prinţ portughez, al treilea fiu al regelui Ioan I. A pus bazele puterii maritime a Portugaliei.

Domnia ta, vornice Badea cu oştenii din Jaleş, Gilort şi Muscel acoperi pe stânga, iar eu cu curtenii rămânem împreună cu dom Pedro ca să izbim pe centru! Mai sunt ceasuri bune până se întunecă şi putem să-i luăm pe nepregătite! E şi viscolul ăsta bun la ceva!

Înaintând cu vântul şi zăpada în piept, s-au apropiat aşa cum prevăzuse voievodul, nesimţiţi de oastea duşmană.

— Pe ei, vitejii mei! Să jucăm cu ţestele lor poarca!

Chiar dacă nu înţelegea vorbele, prinţul portughez simţi imediat fiorul mult aşteptat al luptei:

— *Em frente, cavaleiros, pela glória de São Bento e da Casa de Avis*![103]

Lovitura năprasnică a cavaleriei conduse de cei doi prinţi, dădu peste cap primele rânduri ale armatei lui Radu Vodă. Zăpada frământată de copitele cailor îşi pierduse de mult albeaţa, amestecându-se cu sângele celor căzuţi. Până şi viscolul se opri din senin, cedând locul şarjei cavalerilor.

— Pentru prâslea Fernando![104] Una şi încă una, păgâni spurcaţi! astfel îşi acompania dom Pedro loviturile nemiloase de spadă, cu care descăpăţână, de-a stânga şi de-a dreapta doi turci.

— Aşa, prinţe! Fă-i să le vină mintea la cap! exclamă, încântat de camaradul său, Dan Vodă, care la rându-i făcea pârtie printre spahiii din faţa sa.

Bătălia a decurs după cum s-a plănuit, cu o singură neîmplinire:

— A scăpat Radu Vodă, Maria-ta! A răzbit de-n jos spre Dunăre, *praznaglavaua*![105]

— Capete seci sunteţi voi, încă şi cu gurile căscate ca babele în

---

[103] *Înainte, cavaleri, pentru gloria Sfântului Benedict şi a casei de Aviz!* (port.)

[104] Fernando – al patrulea fiu al lui Ioan I, căzut prizonier la arabi. A fost sanctificat de Biserica romano-catolică.

[105] *cap gol* (slav.); are 2 sensuri: cap chel şi cap sec.

lungul drumului! Paştele şi anafura lui de ghinion! nu-şi putu domoli furia Dan Vodă.

— Nu-l mai putem ajunge? întrebă prinţul portughez.

— Doar să-i punem sare pe coadă!

După ce primi lămuririle necesare de la logofătul Sarandino, dom Pedro s-a recules:

— Să nu uit să-i spun şi asta lui taică-meu, pentru manualul lui de vânătoare!

39.

Coborât la Târgovişte, alături de prinţii Dan şi Pedro, regele Ungariei şi împăratul romano-german Sigismund de Luxemburg, lua act de noua situaţie politico-militară din Valahia, dictând cancelarului său:

— ...fiind şi Radu şi turcii alungaţi, am pus din nou ca un biruitor, pe Dan Voievodul în vechea stăpânire a voievodatului!... Şi acum, domnii mei, spre Giurgiu!

Pe drum se făcu popas de o noapte într-un târg, care prindea din ce în ce mai temeinic contur mai jos de vărsarea Colentinei în Dâmboviţa. Aici, regele avu un sfat de taină cu domnitorul Dan.

— Dragul meu, cu ajutorul celui de sus, vom lua în stăpânire iar cetăţile de la Dunăre, cum am mai izbutit pe când trăia şi Filippo de Scolari, fie iertat! Numai să nu fie şi acum tot vremelnic! Ştii că eu nu pot chema şi ţine nobili sub arme când, cum şi cât aş vrea, dom Pedro o să plece acasă, tu singur vei putea ţine cetăţile?

Tăcerea lui Dan Vodă era ea însăşi, un răspuns.

— Până la urmă, continuă suveranul, suntem doar noi doi aici, Dane! Şi mile întregi de fluviu!

— Alţii care? Pe bulgari i-au potopit turcii, sârbii, vai de capul lor! Gheorghe Brancovici ar fi în stare s-o dea şi pe fiică-sa în haremul lui Murad, numai să-şi păstreze stăpânirea! Stăpânirea peste un petec de pământ, că dacă-şi întinde un câine ciolanele la soare, îi taie vecinul coada! Cine, Majestate? Leşii-s cam departe şi mai bine nu duc vorba mai încolo...

Regele reuşi performanţa de a se încrunta şi de a zâmbi în acelaşi timp.

— Ce-ţi spuneam! Avem trebuinţă grabnică de ajutor! Ce zici?

— Orice-aş zice eu, tot Majestatea ta hotărăşte! Dar de gândit, pot zice că m-am gândit!

— La cine?

— Pot să pun rămăşag, că tot la cine v-aţi gândit şi voi!

Regele izbucni în râs:

— De atâta amar de vreme mi-am legat soarta de hotarul ăsta de Europă şi îmi făceam iluzia că m-am învăţat cu oamenii şi cu locurile... Şi când colo, tot timpul am parte de surprize!

— Lucrurile prea sigure sunt pentru cei care trec prin viaţă, fără s-o simtă... Ori noi, pe aici, nu ne putem plânge de asta!

Riga Sigismund se aşeză oftând într-un jilţ, apăsând cu palmele peste piept.

— Bătrâneţea, Dane! Mă săgetează când şi când... câte un vârf în trei colţuri pentru fiecare an... Hei, ce zici? Câţi nu şi-ar dori să mă vadă aşa, cu mâinile pe piept... şi cât mai repede?

— Nici de asta nu te poţi plânge, doamne! Pe poloni şi veneţieni îi ştiu şi eu, ca să nu mai vorbesc de turci! Or mai fi şi alţii!

— Poţi fii sigur!

— Majestate, încearcă vinul ăsta! Drege pieptul, înmoaie oasele şi întăreşte altceva!

Regele bău din paharul, în care părea că se scursese prin ferestre noaptea. Îşi şterse mustaţa şi mângâie barba:

— Ai dreptate, dragul meu! E un balsam, iar eu cred că luminează şi minţile, pe lângă dezlegarea limbilor... Aşa că, la cine ziceai că te-ai gândit, că m-am gândit şi eu?

— Ştii, Maria-ta! Mă uitam la cavalerii veniţi de departe cu dom Pedro, la ordinea, disciplina şi ştiinţa războiului... cu ei ne-am putea

înţelege!

— Au luptat cu maurii, Dane! Ştiu ei ce ştiu, nu-s ca alţii... Doar nu vrei să-i ţinem aici?

— N-ar fi rău! Dar se vede că au şi alte treburi. Mi-au amintit însă de unii... mai de aproape. Care cunosc locurile, că au mai fost prin părţile astea.

Regele se ridică însoţit de un trosnet, care nu ştiai dacă vine de la lemnul jilţului sau de la oasele bătrâne.

— Ştii ce-i curios, Dane? Când l-am trimis pe părintele Dominic în Prusia, să tatoneze pe lângă Marele Maestru Paul von Rusdorf, mă aşteptam la ezitări, negocieri... Ce să-ţi mai spun, pierdere de vreme! Ce crezi? Într-o lună, călugărul s-a întors năuc de mirare...

— Teutonul a primit dintr-un început!

— Da, aşa e! Tu nu te întrebi de ce?

Voievodul tăcea cu ochii înfipţi în întunericul nopţii fără lună.

— Ştii ce mă miră pe mine, Dane? Voi, valahii nu sunteţi prea bucuroşi de astfel de oaspeţi... Ori acum te văd liniştit!

— Şi Dunărea curge în linişte, la vale, Majestate, dar în adânc are vârtejuri, care te pierd! Este singurul chip al liniştii pe care ni l-a îngăduit nouă Dumnezeu!

— Înţeleg!... Da, da... Poate că ai dreptate, *non est quaerendum quod non est inveniendum*![106]

[106] *Nu trebuie căutat, ceea ce nu trebuie găsit!* (lat.)

40.

Străbătând un coridor strâmt şi întunecat voievodul gândea cu voce tare:

— S-a cam hodorogit casa asta, de când se schimbă domniile mai des decât îşi ascut dulgherii teslele.

Deschizând o uşă, mai mult cu umărul decât cu mâna, pătrunse în încăperea unde-l aşteptau de ceva vreme, trei bărbaţi aflaţi în jurul unei mese încărcate.

— *Fidei et merito*![107] îl întâmpină prinţul portughez cu paharul ridicat.

— Aşa e! Să... mărităm şi cana asta! zise vornicul Badea, turnând voievodului.

— Sănătate şi izbândă, vitejilor!

Dom Pedro cuprinse umerii domnitorului:

— Este o mare onoare pentru mine şi cavalerii mei, să luptăm alături de aşa războinici de elită! Prinţe, îngăduie ca în virtutea calităţii pe care o am, să te învestesc, invocând numele Sfintei Maria de Evora şi al Sfântului Benedict de Nursia, membru de onoare al Ordinului cavaleresc de Aviz!

Strângerile de mâini şi îmbrăţişările bărbăteşti au întărit încă o dată camaraderia de arme, ca şi pe cea bahică, la fel de vitejească. După câteva ceasuri şi la retragerea „strategică” a prinţului în

---

[107] *Pentru credinţă şi pentru merit!* (lat.)

lumea lui *João Pestana*[108], în vorbele vornicului Badea se putea desluşi oarecare admiraţie, împărţită însă cu propria balanţă:

— Ţine la băutură, domnia sa, Petrică! Da', nu-i ca noi!

— Poate crezi că numai pe aici se bea vin, slavă Domnului că a blagoslovit multe neamuri cu licoarea Sa!

— Ştiu, ştiu... că şi matale, logofete, pomeneşti mereu de vinul din insulele greceşti! Însă cine-l bea pe ăsta de aici, nu-l uită, ascultă-mă pe mine!

— ...şi se întoarce să-l guste ca pe sfânta cuminecătură... o fi şi ăsta un dat al locului. Cine ştie?

Vorba gravă şi rară a voievodului, aproape că-i trezi pe cei doi dregători.

— Eu când m-am împărtăşit de Ispas, i s-a zbârlit popii barba de câte a auzit... şi Maica Precista se uita cam cruciş din icoană, la mine!...

Încercarea vornicului de a dezgheţa atmosfera, nu fu luată în seamă decât în parte.

— Da... Maica Precista... Prinţul pomenea mai devreme de Sfânta Maria de la ei, aici, în locul pe care oamenii îl numesc Grădina Maicii Domnului... O fi şi ăsta un semn!

— Ce semn, Maria-ta? îndrăzni logofătul Sarandino.

Prin fereastra deschisă veni nechezatul cailor speriaţi de ceva guzgani.

— ...parcă-ar zămisli încă o dată Maica Domnului în neliniştea cailor... însemnând neliniştea locurilor şi a oamenilor...

Vorbele anevoie de înţeles apăsau piepturile şi umerii bărbaţilor, învăţaţi mai degrabă cu greutatea fierului.

Cu pumnii sprijiniţi în masă, Vodă îşi ridică trupul odată cu

---

[108] *Moş Ene* al portughezilor.

glasul:

— Cavalerii Sfintei Fecioare vor veni să privegheze la Dunăre, domniile-voastre!

Ajuns la fereastră cuprinse întunericul într-o îmbrăţişare care n-ascundea deznădejdea:

— Şi fă Doamne lumină credinciosului tău popor, care-şi trage numele de la Roma şi însemnele credinţei de la Constantinopol... Ai milă de noi şi luminează-ne!

— Teutonii, Maria-ta?!

— Crâcneşti, logofete?

— N-am zis...

— N-ai zis, n-ai zis, dar ai gândit! Ce vrei? Să-mi pun turban în cap ca ai tăi? Pe taică-meu l-au omorât turcii? Nu! Creştinii noştri... provoslavnici, bulgarii! Pe văru-meu Mihail, când l-au căsăpit turcii cu tot cu feciorii lui, ştii ce-au zis grecii tăi? Taci! Nu ştii, ai? C-au stârpit pe unii, care trăiau în destrăbălare scârnavă! Pe cine, mă!? zise Vodă apucând de piept pe nefericitul logofăt. Şi de cine, mă!? Feciorul lui Mircea Vodă să fie judecat de bălăngănitorii de tămâie!? Şi pentru ce? Pentru că era însurat cu o catolică, d-aia?!

Zvârlit într-un colţ al încăperii dregătorul îngâmă:

— Eu... doamne,... n-am zis...

— Nici să nu îndrăzneşti! Nimeni să nu cuteze a judeca! V-am făcut acum câteva luni părtaşi la o vorbă de taină! Atât! Vă e de ajuns să vă ţineţi gura! Auzitu-ma-ţi?

— Eu aud încă de pe acum, câinii în Giurgiu! mărturisi pentru sine vornicul Badea.

41.

Giurgiu căzu în mâinile creştinilor după câteva zile de asediu. Bucuria victoriei era uşor umbrită de despărţirea de dom Pedro, care pornea spre casă, luând drumul Veneţiei.

— Prinţe, prietene, voi spune Europei că ideea de cruciadă n-a murit! Îl voi încredinţa şi pe Sfântul Părinte, Papa Martin al V-lea[109], că aici la Dunăre are un *fidei catholice pugil, athleta fortissimus*![110]

— Ai grijă, să n-audă prea mulţi! râse Dan Voievod, care strânse mâna lui dom Pedro. Hai să închinăm, aici pe ziduri, un pahar de vin, să nu zică lumea că ne-am despărţit certaţi!

— Aşa e, Maria-ta! Sânge a curs destul, să mai curgă şi vin! întări bucuros de „mersul evenimentelor” vornicul Badea.

— Când am plecat din Portugalia, chiar eu, ca să nu mai vorbesc de alţii, mă bănuiam de spirit aventurier. Aici, însă n-a fost o simplă *giostra*[111], din cele care ne-or aştepta prin Italia...

— Nu cred că turcii s-ar potrivi la aşa ceva, deşi mânuie al dracului de bine suliţa!

— Am văzut, am văzut... Ce-or să mă invidieze cei de acasă, când le-oi povesti! Ştii, fratele meu mai mare, dom Duarte[112] scrie o carte...

---

[109] Martin al V-lea – papă 1417-1431.

[110] *Cel mai puternic atlet, luptător credincios al catolicismului.* (lat.)

[111] *turnir* (it.)

[112] Dom Duarte – fiul cel mare al lui Ioan I; rege al Portugaliei 1433-1438.

— Măi, dar la voi acolo toată lumea scrie?!

— Doar unii, când au timp... Fratele scrie un îndreptar al cavalerului perfect şi cred că o să-i fiu de mare ajutor povestindu-i despre tine.

— Îţi mulţumesc, prietene! Măcar alţii să scrie, că noi pe aici nu prea avem vreme de aşa ceva... la revedere, dom Pedro!

— *Até a vista, principe Dan*![113]

Cei doi se îmbrăţişară, conştienţi că vorbele de despărţire n-aveau să se împlinească.

După ce urmări cavalerii până ce aceştia se pierdură în praful drumului şi în pâcla ce se ridica din Dunăre, Dan Vodă se întoarse spre ai săi:

— Ce-i, logofete, faţa asta? Nu ţi-o părea rău după prinţ?

— Chiar că acum ne-ar fi fost de şi mai mare folos portughezul... Uite Maria-ta, ce-mi scrie un prieten de la curtea ducelui de Creta... Sunt şi grecii buni la ceva!

Neluând în seamă înţepătura dregătorului, domnitorul îi făcu semn să citească.

— E vorba de mişcările sultanului Murad, aşa... da... de aici*:...cât despre oastea de uscat, toţi spun într-un glas, că ea se pregăteşte a merge spre Dunăre, ca să se împotrivească puterilor Ungariei şi românilor, care, porniţi acum pe această cale, vor să treacă în Grecia...*

— Ho, ho, ho! Nici mai mult, nici mai puţin! Bag seamă că simte sula-n coaste Murad sultan! Nu-i rău, dar nici bine! E... cum ne e dat nouă să ne fie, de când Dumnezeu, se vede că n-a avut de lucru şi ne-a lăsat pe faţa pământului!... Ce credeaţi, că o să avem linişte?!... Acum, lăsaţi-mă singur...

...Am de vorbit cu zidurile... şi cu umbrele, continuă doar pentru sine,

---

[113] *La revedere, prinţe Dan!* (port.)

voievodul.

Urcând scara de piatră lipită de zidul dinspre fluviu al reduit[114]-ului. Dan mângâia şi parcă număra blocurile de calcar.

Una câte una însemnează parcă, o piatră de mormânt necunoscut, mormânt cu oase amestecate... Pentru fiecare unchiu-meu Mircea a plătit la Rusciuk câte un bolovan de sare... Să înţepenească-n sărătură muşcătura duşmanului! Să le fie tăria pavăza noastră şi a creştinătăţii!...

Ajuns la creneluri, fu izbit în faţă de strălucirea roşie a apusului de vară.

Maria-Sa Soarele se închină înainte de culcare! Până şi el are vreme de hodină! Noi, ba!

Sprijinindu-se de zid, zâmbi de o aducere aminte:

Dom Pedro şi scriitorii lui... Despre noi, despre mine ce înscris s-o pomeni?...

Peste nici cinci ani, într-o cronică sârbească s-a aşternut cu slove mărunte:

1 iunie 1432, a murit Dan Voievod luptând vitejeşte cu ismaeliţii...

[114] fortificaţie de dimensiuni limitate, cu caracter autonom în cadrul altei fortificaţii, înzestrată cu mijloace de foc şi subzistenţă pentru a rezista timp îndelungat.

42.

Deschid agenda şi scriu cu litere mici, ca şi când nu am loc pentru tot: 5 *noiembrie 2007, vizită la Muzeul de Artă. La sediu la Trident. E-mail-uri de răspuns. De verificat autorul portughez. Ioana? Natalie? E-mail la Eleni. Puşkin bilete NY.*

Am destule pe ziua de azi. Nu prea am chef. De nimic.

Cana de cafea în mâna dreaptă şi cu stânga pornesc laptopul. Afară sunt nori cenuşii. Atmosferă mohorâtă. Cafeaua este fierbinte şi, deşi o prefer rece, azi voi face o excepţie. Bineînţeles, mă frig la limbă şi mârâind las cana pe birou. Google va fi salvarea mea. Tastez:

luis manuel silva dos santos

Fereastra nouă se deschide imediat.

Un site literar portughez e primul. Nu citesc portugheză.

Al doilea este site-ul unei edituri portugheze.

Un blog.

Alt blog.

O librărie virtuală portugheză.

O librărie virtuală internaţională. Deschid. Selectez limba engleză. Apoi clic pe autor. Biografia este în engleză. *Luis Manuel Silva dos Santos, născut la 22 august 1975 la Coimbra, în Portugalia. Studii: Universitatea din Coimbra – istorie şi limbi străine. Jurnalist la Porto până în 2004, când renunţă la postul său pentru a se dedica exclusiv scrisului. Colaborează cu reviste literare şi de istorie. Volumele sale (12 până în 2006) sunt structurate în două mari serii: romane de dragoste (două dintre*

ele au fost transformate în mini-serii tv) şi romane supranaturale. Este considerat unul dintre cei mai buni tineri autori portughezi şi cel mai interesant pentru piaţa britanică şi europeană. Personajele sale evoluează în spaţii exotice – Madeira, Azore, Goa şi autorul amestecă firul epic cu elemente fantastice şi decoruri fascinante.

Mirobolantă prezentare. Dar titlurile sunt tot în portugheză. Şi nu prea înţeleg.

Mă întorc în listă şi găsesc un site american. Clic. Apare şi aici. Cu două titluri: *River of Desilusion* şi aparent al doilea roman al seriei, în curs de apariţie, *Dark Love.* Titluri cam siropoase şi chiar greţoase pentru gustul meu. Şi mă întreb, ce naiba vrea nenea ăsta la noi? Ce vrea cu Dracula şi castelul de la Bran? O iubire imposibilă? Vampiri?! Că tot sunt la modă. Sunt cam dezamăgit şi cred că cititorii „Trident” n-ar fi chiar aşa de încântaţi să citească Sandra Brown, în variantă portugheză, după ce îi obişnuisem cu chestiuni mai *hard*, ca Gaiman sau A.L. Kenedy. Aşa că voi spune: pas! Cumva, cu eleganţă...

Mă plimb prin cameră, după ce am închis netul. Ar trebui să ies...

Ledul roşu. Exact la timp.

Biletele şi voucher-ul pentru cazare te vor aştepta la sediul editurii. Le va aduce un curier la ora 16. În acelaşi plic vei avea un card, instrucţiuni şi 400 de dolari în bancnote mici.

Nesemnat. Dar uşor de recunoscut. Mişa are câteodată umor. Umor cinic şi copilăresc, simultan. A trimis un e-mail de pe adresa *ivan.doe@yahoo.com.* Asta ca să-i parodieze pe americani cu John Doe-ul lor! Are momente când îi place să se copilărească. Vârsta...

Veşti bune. Măcar ştiu că voi avea bani.

Sună telefonul. Ioana.

— Bună dimineaţa.

— Neaţa, Ioana.

— Am vorbit cu mama. Vă aşteaptă la muzeu. Nu mai târziu de ora 14, că pleacă la bancă. Întrebaţi la poartă sau sunaţi la 1205. Succes.

— Mulţumesc.

— La revedere.

Închide înainte de a-i răspunde. Rămân cu al meu *la revedere* în gât. Mi-a vorbit cu dumneavoastră. Erau colegi înjur?... Simt pe buze atingerea sărutului din seara trecută. Buze un pic aspre, dar o atingere fină, sfioasă. Din nou fiorul acela mă străbate ca în bancurile acelea proaste, de pe vremea răposatului regim. Acela cu *ghici ce i-a trecut lui Bulă prin minte? Un glonţ!* Sau cel cu pneumonia. El alerga şi era încălzit. Glonţul rece... Stupid, acum. Trist şi cinic, atunci. Iar fiorul e chiar real. În această clipă! Nu-mi dau seama dacă mă iau în serios. Cât e de serios... Om bătrân aleargă după june?! Corupere de minore! Brrr...

Duş, haine, o ultimă gură de cafea, cheile şi portofelul. Liftul hodorogit şi vechi, până la parter. (Îmi zice o vecină: *Ne-au luat cinci sute de mii şi n-au reparat nimic. L-au vopsit şi au pus două becuri. Aţi auzit la ştiri că într-un alt bloc vechi a căzut un lift cu oameni în el?* N-auzisem.) Maşina Q mă aşteaptă prăfuită.

La Palatul Regal e dificil de parcat. Cum nu am pile pentru a staţiona în curte, caut un loc în parcarea Hilton-ului, care bineînţeles, este pentru oameni cu dare de mână. Îmi propun să nu stau prea mult. O oră costă cât o masă la un fast-food.

Portarul mă priveşte strâmb, dar spun repede pe cine caut şi se înveseleşte.

— Poftiţi. Vă conduc eu.

Culoare largi şi culoare înguste, încăperi înalte. Sunt poftit într-un birou şi o doamnă se ridică amabil şi îmi întinde mâna. Încerc cu greu să i-o sărut peste birou. Un birou extrem de ordonat.

Un computer şi foarte puţine dosare.

— Stelian Munteanu.

— Petra Marcu. Mi-a vorbit Ioana de dumneavoastră. Vă rog să luaţi loc. O cafea?

— Nu, mulţumesc. Am băut, refuz cu teamă.

— Apă, ceai?

— Nimic. Mulţumesc.

Ne aşezăm pe două scaune cu spătar înalt şi cotiere, lângă o măsuţă ovală de cafea. Mobilă veche. Elegantă. Nu-i ştiu stilul şi epoca.

— Cu ce vă pot ajuta?

— Sincer, nu-mi dau seama. Ioana mi-a spus că eraţi aici în zile revoluţiei.

— Eram proaspăt repartizată. Am stat aici toată perioada aceea nebună. Ioana era mică, atunci. Era la bunici, lângă Bucureşti. Acolo era linişte.

— Ioana a auzit de la dumneavoastră, că în zilele acelea s-au întâmplat lucruri ciudate. Nu mai ţinea minte exact ce i-aţi povestit.

Femeia surâde. O privesc mai atent. O doamnă cu părul blond tapat, cu un *deux pieces* bej închis şi bluză neagră. Un colier de argint. Cercei asortaţi. O doamnă elegantă, cu forme plăcute, rotunde, nici slabă, nici grasă, cu puţini ani peste patruzeci. Manichiură fină, ojă translucidă tot bej, unchii nu foarte lungi. Doar un inel şi verigheta. Exact cum îmi imaginez, contabila ideală. Cea mai frumoasă contabilă pe care am văzut-o vreodată...

— Cred că i-am povestit multe. Totuşi, nu atunci au apărut neclarităţile, ci mai târziu. Atunci când am început să evaluam pagubele. După ancheta făcută în sălile arse, la analiza chimică s-a constatat că a fost folosit napalm. În comunicările avute cu reprezentanţii armatei, am cerut explicaţii. Ni s-a răspuns că nu

există proiectile cu napalm în dotarea nici unei unităţi din România. Şi acest fapt a generat suspiciuni. În sălile arse erau expuse tablouri foarte valoroase. Examinând cenuşa au fost descoperite urme de lemn de la rame cât şi urme din pânza tablourilor. Şi totuşi, de ce napalm? S-au făcut procese-verbale de casare pentru respectivele picturi. Extrem de valoroase. Nu eram eu cea în măsură să iau decizii, atunci, totuşi am pus problema...

Se opreşte o clipă, ca pentru a mări tensiunea şi bea o gură de apă din paharul de pe măsuţă. Două, trei înghiţituri mici. Delicate. Pare că se simte bine în decorul somptuos al palatului.

— Am văzut destule filme, în care tot felul de colecţionari maniaci trimit echipe să fure tablouri, pe care apoi nu le pot vedea decât ei, ascunse în seifuri secrete. Iar furturile rămân neelucidate...

— Credeţi că au fost trimise echipe de comando, pentru a fura tablourile din muzeu şi apoi, au incendiat sălile pentru a şterge orice urmă?

— Da, cred asta. Cred că au fost foarte bine pregătiţi. Au decupat pânzele de pe rame şi astfel au rămas şi urme de ţesătură, apoi au incendiat cu napalm. Şi aici a fost o greşeală. În plus, există câteva mărturii, ce-i drept contradictorii, ale unor martori care au văzut două grupuri de doi sau trei oameni, îmbrăcaţi în negru şi cu tuburi lungi în spate. Tuburi ca de proiecte de arhitectură...

— Sau arme? Lansatoare de grenade?

— Posibil... Ioana mi-a spus că sunteţi în căutarea unui manuscris. Un manuscris misterios. În evidenţele noastre nu figurează un manuscris. Şi totuşi, nu înţeleg de ce au tras în muzeu şi în BCU. Ce voiau să acopere? Sau să distrugă?

— Cred, doamnă, că o altă întrebare ar fi: cine a tras, de fapt? Şi eu cred în teoria conspiraţiei.

— Nu este doar o teorie. În zilele acelea au existat echipe, care au

avut misiuni precise. Sunt sigură de asta. Indiferent ce au vrut să fure, să distrugă sau să acopere. Vă spuneam de manuscris: într-una din săli, care fusese închisă chiar înainte de congres, ultimul congres al partidului, cel din noiembrie, fusese adusă o ladă mare din lemn, sigilată. Se vorbea că are în interior un exponat deosebit de rar. Nu am avut la vremea aceea, pe procesul-verbal, nici o specificaţie asupra originii şi formei. Îmi aduc aminte doar că singurele cuvinte erau: *Artefact papal, secolele XVI-XVIII* cu semn de întrebare... Neclar, nu-i aşa? Poate că acest obiect vă interesează.

Rămân pe gânduri: XVI-XVIII? Cum adică? Nu înţeleg. Ladă? Artefact? Papalitate? Ar putea fi?...

— Stranie exprimarea!

— Şi mi-e mi s-a părut. De aceea cred că n-am uitat... Au fost clipe groaznice! Foc şi gloanţe, disperarea oamenilor şi...

— Înţeleg. Vă mai amintiţi cât de mare era lada?

— Da. Puţin mai mare decât o ladă de zestre. Făcută din scânduri nefinisate. Cam primitiv...

— Şi ce intenţie aveau? Aţi auzit ce voiau să facă? Să expună acel... artefact?

— Da. Lucrul acesta e interesant: am aflat – vorbea lumea – că se intenţiona să fie expus cu ocazia aniversării proclamării republicii... Între Crăciun şi 30 decembrie. Ceauşescu dorea să-l scoată la lumină în preajma Crăciunului, ca să le arate oamenilor ceva... să le demonstreze... trucurile lui istorice prin care încerca să deturneze atenţia poporului. Nu i-a reuşit! Unii mai spun că tocmai din cauza acelui obiect a fost împuşcat de Crăciun.

— Interesant! Ce putea fi acel obiect?

— Manuscrisul pe care îl căutaţi?

— Şi ce ascunde manuscrisul, acel secret ucigaş...? Blestemul...? vorbesc ca pentru mine. Mă scuzaţi, mă gândeam.

— Sper că v-am fost de ajutor.

— Extrem de mult. Pot să vă mai deranjez?

— Desigur.

Şi îmi întinde o carte de vizită.

— Aveţi şi e-mail-ul şi mobilul.

— Vă mulţumesc mult, doamnă.

— Cu plăcere. La revedere.

Îi sărut din nou mâna şi ies ameţit. Manuscrisul în ladă... Ceauşescu voia să-l arate poporului... Acum preşedintele vrea să-l arate miniştrilor apărării din NATO... Blestemul!...

Trec pe roşu şi o maşină neagră mă claxonează lung. Apoi sună telefonul. Toni!

— Lasă orice şi vino la mine la birou. Te rog! Acum!

— Vin!

Astăzi e o zi grea.

43.

Acelaşi birou. Mai mult fum. Un Anton Demetriade mai obosit şi mai nervos.

Îmi arată cu capul, un scaun şi nu-mi întinde mâna. Este plonjat cu totul, în ecranul calculatorului din faţa ochilor. Mă aşez cuminte. Apoi sare în sus:

— Nu-ţi dau cafea! Am primit un pachet de la Frankfurt!

— Bună ziua şi ţie! încerc să-l enervez.

— Rahat! Protocoale?!... Te anunţ că începe să se împută! Am primit un CD de la Schwartz. Audio. O înregistrare a lui Valentin Neagoe, victima! Un fel de mărturisire-jurnal!

— Altul?!

— Ce vrei, dragule, românaşii noştri au patima scrisului! Fiecare a lăsat o poveste. Bunicul, tatăl şi fiul... Ţară de grafomani!

— Pot totuşi să te întreb, de ce eşti atât de nervos?

— Da. O să-ţi spun. Manuscrisul era în ţară! Aveai dreptate! O să asculţi CD-ul! E ca într-un roman poliţist prost!

— Calmează-te, Toni. Ascult...

— Păi... introducerea. Au căutat, ca şi noi, peste tot şi n-au găsit nimic. Au scotocit în fişierele din computer şi tot nimic. Apoi au intrat pe căsuţele poştale. Ştiute sau bănuite. Din alea cu Valentin Neagoe cu punct sau legat şi cu vali şi cu val şi pe yahoo-uri, că sunt şi alea o groază: com, uk, de, gr... Şi pe gmail... Şi apoi, dăi cu parole. Simple! Au găsit vreo două cu data naşterii plus numele şi una la fel, dar cu datele lui tăică-său, Mihai. Nimic interesant. Puţine mesaje.

De la câţiva prieteni şi foşti colegi din ţară. Vreo câteva în germană...

— Toate astea ţi le-a povestit Schwartz?

— Nuuu, stimabile! Că ăştia sunt nemţi! Am un e-mail oficial cu un *attach* de vreo opt pagini, în care apar toate! Eu ţi-am făcut un fel de sinteză!

— Aha! Şi?...

— Şi nimic! Până au descoperit un e-mail către o adresă aşa: bubuiu@yahoo.de ...

— *Bubuiu!?* Ce-i asta?

— Aşa au zis şi ei. Mesajul era scurt: *Să completez CD-ul urgent şi să-l trimit acasă!*

— „Să completez"?! I se adresa tot lui?

— Evident! Deci adresa era tot a lui. Problema a fost de găsit parola. Şi se pare că domnul comisar Schwartz are şi ceva români prin departament. Ştii ce înseamnă *bubuiu*?

— Habar n-am!

— Mi-e mi s-a părut aproape evident, pentru că am folosit şi eu un apelativ asemănător! Buiu ziceam eu. Buiu, bubuiu, bunu, bunule, bunicule! Ei?

— Bunică-său?

— Da. Evident că au încercat eternele parole cu data naşterii şi numele de vladislav, vlad, vladi, vladut şi tot aşa... Au deschis şi au găsit un e-mail mai vechi. Şters din rubrica de *sent* de la e-mailul personal şi păstrat doar aici...

— M-ai pierdut!

— Exact! A vrut să-şi piardă urma. Nu s-a priceput prea bine... Şi am găsit *attach*-ul din acel e-mail! Un *folder* audio! Schwartz zice că nu l-a putut asculta, pentru că este în română, eu mă îndoiesc. Cred că are transcrierea! Ascultă şi tu! E foarte instructiv!

Şi apasă pe buton.

— ...15 ianuarie 2005. Acum şaizeci de ani, bunicul a dezertat din armata germană şi a fugit în liniile româneşti, având la el, ascuns într-o canistră de benzină, ultima copie tipărită a manuscrisului. I-a fost predat de un maior de Waffen SS, şeful lui, fost cavaler teuton. A reuşit să-i convingă pe români, să-l lase să treacă. Aparent, generalul Şora ştia parola. A fost ucis pe strada Avrig, în Bucureşti. Canistra a fost păstrată acolo de tata. Apoi casa din Avrig a fost demolată. La mutare au ajutat mai mulţi vecini. Ne-au dat un apartament în Lizeanu. Apoi a venit '77. Blocul s-a prăbuşit. Am scăpat cu toţii. Canistra s-a pierdut. Tata a fost distrus. Dar scopul nostru, al lui, şi mai târziu al meu, a fost să caut fără încetare manuscrisul. Am aflat că un pompier a găsit canistra şi a predat-o ofiţerului său. Acela a înţeles că este de fapt o cutie. A deschis-o, a văzut cutia din lemn negru din interior şi s-a speriat. A predat-o la securitate. Tata n-a mai trăit să afle destinul manuscrisului. Mi-am folosit toate relaţiile, prietenii şi colegii, ca să aflu unde se ascundea documentul. Plimbat prin tot felul de sedii ale securităţii, a ajuns la muzeul partidului prin anii '80. Nu ştiu dacă a fost deschis şi citit. Cred că da. De mai multe ori i-am pierdut urma. Aparent nimeni nu voia să-l păstreze. Apoi, în 1989 a ajuns la Muzeul Naţional de Artă. Aveam o prietenă acolo, la restaurări. Mi-a povestit despre o ladă misterioasă. Ceauşescu dăduse ordin să o expună. Sosise de la comitetul central şi bănuiesc că a fost deschisă şi citită... Era o ladă mare de lemn, care conţinea un obiect metalic nu foarte greu. Am bănuit că era încă în canistră...

Înregistrarea se opreşte.

— Atât?

— Nu ăsta-i primul fişier. Mai paşnic. Al doilea este mai dur.

— ... 16 ianuarie 2005. Peste câteva zile voi pleca din nou în Germania. Nu vreau să mai am grija manuscrisului. Nu am putut ajunge la rege, la Versoix. Nu ştiu cine mai are nevoie de manuscris. Cred că totul este inutil. Atunci în '89, am vrut să-l am din nou! Să-l răzbun pe bunicul, pe Bubuiu... Am ieşit în stradă imediat şi când s-au organizat gărzile de apărare, am rămas la Palat. Ştiam că bătrâna canistră e acolo. Ştiam exact unde. Îmi spuseseră sala. Mă pregăteam să mă duc acolo şi s-o iau. Atunci i-am văzut. Îmi amintesc perfect. Era pe 24. Seara. Era frig şi ei erau trei. Aveau un fel de combinezoane kaki, la fel ca tanchiştii noştri. Aveau căşti, dar nu aveau grade. În mâini PM-uri ca cele româneşti. Dar sigur nu erau români. Îşi puseseră pe mâneci brasarde tricolore. Ca mulţi dintre noi. Nu ştiu de unde aflaseră şi cum au intrat. Dar i-am văzut deodată în curte, retrăgându-se spre clădirea bibliotecii şi restaurantul Cina. Unul ţinea canistra. Ceilalţi doi îi asigurau faţa şi spatele. Ca-n filme. Am sărit din adăpost şi am urlat la ei. Nu s-au oprit. Au mărit pasul. Am urlat: Staţi! Teroriştii! Cel din spate a început să tragă! Asta le-a fost fatal! Am deschis focul cu toţii. Nu ştiu cine i-a nimerit. Şi eu şi alţii! Am omorât oameni. Au fost ucişi. De mâinile mele! Am fugit în stradă. Doi camarazi au venit cu mine. Am luat canistra. Voicu, cel de lângă mine, le-a luat armele şi i-a verificat prin buzunare. Hainele se umpleau de sânge. A fost oribil. Mi s-a făcut rău. Nu am găsit acte. Doar o schiţă a palatului. Nimic altceva. Nici o literă. Nici un act, ţigări sau bani. Toţi au crezut că erau într-adevăr terorişti. Eu ştiam că fuseseră trimişi să fure manuscrisul. Tata zicea: KGB-ul nu uită niciodată! N-avea rost să încerc să le explic celorlalţi. Am ucis, dar manuscrisul era la mine. Am reuşit atunci să-l duc acasă...

Pauză. Pocnete şi fâsâituri. Ca şi când citise de pe o foaie.

— ...tot 16 ianuarie 2005. M-am întrebat ce să fac. Ce rost mai are? Atâţia ani de secrete şi atâtea vieţi distruse. Am hotărât să plec fără el. Să-l

las aici în Bucureşti. Să-l las singurului om în care mai am încredere. Cel care m-a ajutat şi când s-au prăpădit tata şi apoi mama... Va rămâne la Victor. Victor Minulescu e vecinul meu de palier. Din Bucureşti, cartierul Titan. E mai tânăr şi lucrează unde trebuie. În el trebuie să cred. Era un copil la revoluţie şi nici ai lui nu au fost în sistem. Nu ştiu ce se va întâmpla. Aceste înregistrări vor fi copiate pe trei CD-uri, care vor fi ascunse la Frankfurt, la Bucureşti şi unul va ajunge la Victor. Nu mai am pe nimeni. Doamne ajută!

Linişte. Toni închide *folder*-ul. Apoi mă priveşte fix:

— Şi ştii cine este Victor Minulescu, nu-i aşa?

Mă scrutează, ca şi când ar fi vedetă de televiziune sau lider politic.

— Nu-ţi aminteşti? Ţi l-am prezentat... N-au trecut două săptămâni de atunci...

Rotesc cu greu manivela minţii mele. Când realizez, simt nevoia să-mi trag o palmă zdravănă peste frunte.

— SRI-stul?!

— Exact, stimabile!

— Bine, dar ziceai că e amicul tău. Că vă cunoaşteţi... Lugu-lugu, să ţinem legătura, să colaborăm... Şi el ştia tot!

— Nu chiar tot! Dar avea documentul!

— Nu e nici o confuzie? Eşti sigur? Pot fi mai mulţi cu acest nume?

— Am verificat! D-aia am nervi! Manuscrisul tău e la SRI de vreo doi ani!

— Super! Şi acum vor să-l scoată la lumină! Ca să-şi arate şefu' muşchii! Nasol!

— Şi Neagoe a fost ucis de pomană la Frankfurt. Băieţii răi au crezut că documentul e în canistră. L-au ucis şi au luat... mielu'!

— Te-ai întâlnit cu Minulescu?

— Nu. L-am sunat.

— Şi a recunoscut?

— Da, dar e foarte calm. Crede că a făcut un lucru bun. Şi doreşte să colaborăm în continuare. Ca să-i prindem pe băieţii răi... oricare ar fi aceia! Vrei să te întâlneşti cu el? Mergem împreună?

— Nu, Toni. Acum, aici, lucrurile sunt clare. Mă rog, măcar cunoaştem o parte dintre jucători... Dar nu ştiu ce conţine acel manuscris şi de ce încearcă toţi să pună mâna pe el. Şi de ce a fost ucis Neagoe? Dintr-o eroare?

— Vrei să-i cerem lui Minulescu să ni-l arate?

— Ăsta a fost primul gând. Dar cred că e că mai bine să nu-l vadă nimeni! Nu vreau să deschidem cutia Pandorei! Neagoe n-a reuşit să imprime CD-urile, aşa cum a zis. A făcut doar fişierul... A plătit, într-un fel... Toţi au plătit... Să avem grijă Toni, ne jucăm cu forţe puternice...

— Şi Minulescu? Preşedintele?

— Voi vedea ce se întâmplă la New York... Acolo voi afla mai multe! Sfătuieşte-l pe Minulescu să ţină capacul de lemn bine pus! Acolo e un blestem mare! Şi vine de undeva de departe...

Mă urc în maşină. Îngrijorat. Începe să plouă şi să bată vântul. La radio tot prognoze pesimiste:*...primăvara lui 2008 va fi foarte ploioasă şi sunt posibile inundaţii grave în unele judeţe din nordul şi estul...*

44.

Primăvara anului 1508 s-a arătat a fi tulburată, ca apele care cădeau din munte, măturând totul în cale. Puhoaiele negre cărau cu ele, la vale, copaci, dobitoace, frânturi de acareturi spulberate... Clopotele din bisericile ferite din calea apelor, pe înălţimi, băteau neîncetat aproape, însoţind bocetele oamenilor.

— Iar trage la clopotul cel mare, de peste vale! Ce-o mai fi, Doamne?

— O fi, de piatră, că s-a încălzit de ceva vreme...

— Ast-ar mai lipsi, ca să fie toate cu dobândă! Piatră în luna lui Prier?! ‘Om vedea-o şi p-asta! Doamne, apără-ne şi păzeşte-ne!

— O fi de slujbă, că n-au trecut încă Sfintele Paşti!

— Se poate! Că nici n-am băgat de seamă, cum se cade, sărbătorile, de atâtea belele!

— Ai avut pagubă mare?

— Ca toată lumea! Aproape mi s-au înjumătăţit turmele... Când s-o potoli puhoiul, urc la deal mai mulţi câini şi măgari, decât oi!

— Vai de capul nostru!

— Hristos a înviat, oameni buni!

— Adevărat a înviat! De unde vii, jupâne Vasile?

— De la vale, megieşilor, merg de alaltăieri...

— Cum e pe acolo?

— Cum să fie? Prăpăd... Mai rău ca pe aici... Ho, Murgane! Ce ai, nu te-ai învăţat cu apa?

Îşi domoli calul speriat de un stârv tot de cal, care lovi malul ros

al Ialomiţei.

— Cu mare necaz au venit Paştii, anul ăsta! Am tras un post cât pentru zece!... Tot trag la sfoară, călugării de la Dealu! Ce-o mai fi? Alt potop?

— Măi, voi n-auziţi că bate-n dungă? O fi murit careva! Da' cine?

— Păi, dacă bate la mănăstirea din deal şi de ceasuri bune... o fi... Doamne Dumnezeule... o fi Vodă!

— Se poate, că era beteag rău, săracu' de ani de zile.

— Dumnezeu să-l ierte! C-a fost om bun şi a domnit cu pace...

— Să-l ierte pe el şi pe noi să ne ferească de râu!... Cine ştie cine o veni? Schimbarea domnilor, bucuria nebunilor!

— Ai dreptate, frate Vasile, că şi răzmeriţa asta a firii, nu prevesteşte nimic bun!

45.

Vorbele celor trei ţărani din mărginimea Târgoviştei, se dovediră a fi cu dreptate... A doua zi după Paşti, Radu Vodă[115], domn al Ţării Româneşti se prăpădi răpus de podagra care-l ţintuia pe divan sau în rădvan, ca pe un butuc, de mai bine de şapte ani.

Ultimul drum fu la fel de chinuitor pentru voievod. Calea spre gropniţa, anume pregătită la ctitoria sa de la Mănăstirea Dealu, trecea peste acum tulburata Ialomiţă, iar brodul[116] folosit, ameninţa să se ducă după podul rupt de viitură, de săptămâni bune.

— E blestemul vlădicăi Nifon! şoptea lumea între închinăciuni.

Osteneala oamenilor şi norocul făcură până la urmă, ca afurisenia mitropolitului alungat din scaunul arhieresc de răposat, să nu se împlinească întocmai. Cortegiul ajunse, cu chiu cu vai, la preafrumoasa biserică târnosită cu câţiva ani înainte.

Mitropolitul Macarie era în fruntea soborului de preoţi care oficia slujba de îngropăciune.

— Moartea este o mutare dintr-această lume către a doua lume. Moartea este o poartă fără de care nu se poate intra, nici trece dintr-această lume trecătoare, către viaţa cea netrecătoare... Odihneşte, Doamne, şerbul tău pe carele acum l-ai luat din această lume, în locul cu pace şi fără grijă, întru ceata drepţilor... Că a fost om drept şi smerit şi cu grijă pentru Biserica Ta, de i se cuvine a se

[115] Radu cel Mare – domn al Ţării Româneşti 1495-1508.

[116] pod plutitor.

chema, asemenea Sfântului Constantin cel Mare, *isapostolis*[117]!

Trosnind din cauza trupului umflat al mortului, sicriul fu înţepenit între pereţii mormântului din marmură cioplită, aflat în tinda bisericii.

— Sfinţia-ta, s-a-nţepenit şurubul ăl mare, de la teasc! şopti la urechea mitropolitului un ins apărut de nicăieri, cu hainele, mâinile şi faţa stropite parcă de vărsat negru.

Blagoslovind încă o dată adunarea de *pogribanie*[118], mitropolitul trecu prin porţile împărăteşti în altar, unde lepădă straiele arhiereşti şi prin uşa care dădea în curte, alergă spre chiliile din faţă.

— *Boje moi, boje moi*! Cine n-a fost cu băgare de seamă?

— S-o fi umflat de la atâta umezeală!

— Pe dracu'! Doamne iartă-mă! Crezi că la Veneţia, de unde l-am adus, e seceta Arabiei?

Cei doi intrară val-vârtej, într-o sală întocmită din câteva chilii cu pereţii străpunşi anume pentru a adăposti prima tiparniţă din acest colţ de Europă.

— *Messer* Pietro, ce s-a întâmplat?

— Nimic deosebit, se mai opreşte de la nodurile lemnului şi de la... grabă, domnia-ta!

— Graba, graba... ca întotdeauna deşeartă! *Liturghierul* va vedea lumina... când comanditarul va fi trecut de mult la altă lumină! Faceţi degrabă rost de seu de oaie, să dregem vătămătura lemnului!

— *Presto, presto!...* Graba!... Parcă vorba noastră era *festina lente,* mormăi meşterul stropit de cerneluri.

„Dresul" dură ceva vreme, prilej pentru meşterii Pietro şi Andrea să-şi împărtăşească temerile:

---

117 *Asemenea apostolilor.* (gr.)

118 *Îngropăciune.* (slav.)

— Dacă se mai poticneşte o dată, îl mai facem noi să meargă, cum l-a făcut *phisicus* Franciscus pe răposatul Vodă!

— *Silentio*! Vrei să dăm de dracu'?

— Nu de dracu' mi-e frică mie, că l-am văzut în viaţa mea de mai multe ori şi în diverse... ţinute! Dar banii, ni i-o mai da cineva?

— Ştii că Macario e om de cuvânt!

— Dacă nu era el, nici nu veneam în fundul ăsta de lume şi în gura turcilor!

— Acum, că e şi mitropolit, s-o descurca... *Basta*! Uite-l că vine!

— Daţi-i bătaie, că de mâine reluăm lucrul... Eu mă aşez să întocmesc un început de colofon... Aşa! S-a început această sfântă carte după porunca domnului Io Radu voievod, să-i fie lui veşnică pomenire şi s-a săvârşit această carte prin porunca...

Vom vedea ce ne-o da Dumnezeu!...

— ...ostenindu-se şi smeritul monah şi preot Macarie. În anul...

De ostenit, ne ostenim, măcar de-am isprăvi-o la văleat 7016! Zbuciumat an! Când apele îşi schimbă cursul şi ţara domnia!

— Ei, ce ziceţi? Ne apucăm mâine de treabă? Ţine teascul?

— Trunchiul se va mlădia în canturi, ca delfinul pe amfora din stema bătrânului Aldus!

— Ţi-e dor de Veneţia, Pietro!

— N-aş zice! Că dacă mă uit peste gard e tot atâta apă cât acolo! Dar de ceva... ţechini e drept că nu m-aş lipsi!

— *Mamma mia*! Ce gură bogată ai! îl înghionti Andrea.

— Fiţi liniştiţi, prieteni! În ţara asta, scaunul domnesc nu stă gol nici cât să se aştearnă praful, iar o astfel de comandă are tâlcul şi folosul ei pentru domnie, fie că-i un Vodă ori altul... Şi cine ştie? Poate mai scoatem şi alte cărţi...

— Să te audă San Marco, domnia-ta!

46.

Nu e sigur dacă Sfântul Marcu a favorizat înlănţuirea faptelor ce-au urmat, dar personajul care a stat în mijlocul lor avea ceva din furia unui leu dezlănţuit.

În trapeza mănăstirii de la Dealu, mitropolitul tipograf se întreţinea cu medicul Francisc, cel venit de la Sibiu, prea târziu pentru a lungi zilele lui Radu Vodă.

— *...quindam filius eondam Dracule voevode Mihne vocatus*... Ştii cine e, eminenţă?

— Eu nu sunt de prea multă vreme pe aici, aşa că sunt sigur că domnia ta ştie mai multe... Am auzit doar că i se spune Mihnea, feciorul Dracii, armaşul din Măneşti.

— Ăsta doar l-a crescut... Maică-sa rămăsese grea de fată, când a luat-o Dracea... Aşa, cam ca Sfântul Iosif!

— Doctore, ce comparaţie! zise prelatul, închinându-se.

— Ai putea sfinţia ta, să te mai închini o dată, când vei auzi cine-i tăică-său, cel adevărat! Trebuie să fi auzit de Drăculea, de Ţepeş Vodă, chiar şi acolo în îndepărtata Veneţie!

— Eram copil... da, da... sunt mai bine de treizeci de ani de atunci... Da, îmi amintesc, un cumplit viteaz care i-a snopit pe turci la Sabac, înconjurând cetatea cu o pădure de ţepi clătinând ismailiteni... Aşa spuneau cei bătrâni, la noi, la Cetnje...

— Sfinţia ta e muntenegrean?! Vă credeam veneţian!

— La Veneţia am învăţat doar arta tiparului, după ce... ţara mea a căzut sub turci...

Medicul simţi că trebuie să schimbe vorba.

— Acum îmi dau eu seama cu adevărat de ce vinul de aici, din Valahia, e la Sibiu de două ori mai scump decât cel din Ardeal...

— Atunci să mai încercăm un pahar!... Credeţi că fiul a moştenit calităţile tatălui?

— Depinde ce înţelegeţi prin „calităţi”, eminenţă? Ţepeş ce-i drept, a hăcuit mii şi mii de turci, dar a înjumătăţit şi boierimea ţării. Nu ştiu dacă a adunat şase, şapte ani de domnie, dar a îngrozit o lume întreagă! Cât credeţi că i-ar trebui fiului?

— Toate sunt în mâinile Domnului! Mai ştiu că boierii îl voiau domn pe Danciu, care acum s-a refugiat la voi în Ardeal, fiul lui Ţepeluş Vodă, fost om al turcilor, iar Mihnea, fiul lui Ţepeş spaima Stanbulului, ia domnia cu ajutor de la turci... Ce zici?

— Zic doar că pe boieri, dacă o ţin tot aşa, ce-şi doreau ei un Ţepeluş, dar vor avea parte de o ţeapă mare şi a naibii de stânjenitoare!

— Domnia ta eşti medic, te pricepi mai bine...

47.

Niciun an de zile nu-i trebui lui Mihnea Vodă[119], pentru a adeveri temerile doctorului Francisc, adică să dea iama în boieri şi să rămână în amintirea neamului său ca „cel Rău”. Dacă în ceea ce priveşte caznele şi cruzimea nu-şi putu depăşi tatăl, el făcu totuşi ceva... nemaifăcut de nici unul dintre domnitori, nici înainte nici după el. În vara anului 1509, porunci să se pună tunurile pe mănăstirea Bistriţa, ctitoria boierilor Craioveşti, duşmanii săi de moarte.

— Sfărâmaţi zidurile până-n temelii, spulberaţi chiliile şi altarele, să nu mai rămână piatră pe piatră din bârlogul hiclenilor!... Smulgeţi şi pomii din rădăcini! urla voievodul, amarnic de supărat că cei patru fraţi Craioveşti scăpaseră, refugiindu-se peste Dunăre.

Voievodul îşi regăsi liniştea abia între zidurile cetăţii Poienari, unde-l află fiul său Mircea.

— Ce-ai făcut, tată?!

— Prima la mână, învaţă cum să-i vorbeşti domnului ţării şi domnului tău, a doua, învaţă să dai bineţe tatălui!

— Iertare, Maria-ta! Sărut-mâna, tată!

— Aşa da! Şi acum despre ce-i vorba?

— De Bistriţa, Maria-ta... e o mănăstire...

— A fost!

— Tocmai! Vor zice oamenii că d-aia am dărâmat-o, că suntem

---

[119] Mihnea cel Rău – domn al Ţării Româneşti 1508-1510.

catolici...

— Una la mână, eu n-am tras cu tunurile într-o mănăstire, ci într-o cloacă de trădători, care uneltesc împotriva conducătorului ţării. Şi a doua la mână, de când îţi pasă ţie de ce zice gloata de pe uliţi?

Ştiind temperamentul imprevizibil al părintelui său, Mircea preferă să tacă. Voievodul se ridică din jilţ apropiindu-se de fereastră.

— Vino Mircea! Vezi zidurile astea, le simţi?

Îşi întări întrebarea luând mâna fiului şi apăsând-o, sub palma sa, pe perete.

— Ştii cum a făcut tata cetatea asta, aşa cum e ea acum?... Cu lacrimi şi cu sânge, băiete! Sate întregi a scos cu gârbaciul la cărat piatră... Oameni, bătrâni, muieri... că ţineau mamele la o ţâţă pruncul şi la cealaltă bolovanul! Aşa se întocmeşte un zid şi o ţară ca un zid! Cu nesmintită trudă! Nu cu mângâieli! decretă domnitorul, eliberând mâna sângerândă a fiului.

— De credinţă vorbeai? Credinţa e una: în Dumnezeu şi în ţară, şi în unsul lui Dumnezeu pentru ţară, care este domnitorul! Catolici sau ortodocşi au rânduit pe lume ţara asta, cu sânge de creştin! Străbunul meu Radu, părintele marelui Mircea, nu era catolic? Iancu Huniand, prima spadă a creştinătăţii, nu era la fel catolic din neamul nostru valah, al Corbenilor? Tata, Ţepeş Vodă, de care, numai când auzeau, turcilor le tremurau şalvarii, n-a fost catolic?

— Bunul?!

— Da, bunică-tău! Ce crezi? Când Matia craiul i-a dat-o de nevastă pe soră-sa, cine să se boteze? Mireasa ori mai degrabă ginerele?

Domnitorul îşi continuă tirada înveselindu-se brusc:

— Şi Craioveştii ăştia! Ha, ha, ha! Ori sunt proşti de-a dreptul, ori,

cum cred eu, curve cu două feţe! Ziceai de Bistriţa, draga lor ctitorie, pe care se laudă că au împodobit-o cu moaştele Sfântului Grigorie Decapolitul, aduse tocmai de la Ţarigrad?

Ce-i drept tânărul deschise gura, dar nu reuşi să scoată vreun sunet.

— Parc-ai fi mumă-ta când vede galbeni! Închide gura şi ascultă!... Ăla e Ioan de Capistrano, călugărul franciscan, camaradul de arme al lui Iancu Corvinul când l-au bătut pe Mehmed sultanul la Bălgrad... S-a prăpădit şi el după voievod, la câteva luni în acel an şi ştiu de la taica de îngroparea lui la Dealu, în vechiul lăcaş, cel de la Mircea Bătrânul, nu în ăsta ridicat de Radu Vodă! De acolo hodoronc-tronc s-a prefăcut în moaşte pentru Craioveşti! Şi uite cum e tămâiat de popii locului ca sfânt, măcar, că nici în sinaxarele de la Roma, nu cred să fie trecut. Şi tu îmi faci grijă din ce şi cum spune lumea?!

Voievodul opri vorba doar cât se aşeza în jilţ.

— Să lăsăm nimicurile de o parte! Una la mână...

Deşi ameţit bine de cele auzite, Mircea, prevenit de apucătura rostirii tatălui, înţelese că trebuie să fie numai ochi şi urechi.

— ...avem de răspuns unei solii îndoite... care te va face să pricepi mai multe din cele ce ţi-am spus astă seară. A doua la mână, am trimis după mitropolit, la Târgovişte, cu poruncă să se înfăţişeze... Că veni vorba! Uite şi Macarie! Născut în Muntenegru, e ierarh la noi, a învăţat tiparitul la papistaşi şi acum întocmeşte cărţi sfinte în slavoneşte... Va veni însă, în scurt timp, vremea să scrie cu slove latineşti... Dară asta-i a treia la mână, când tu va trebui să faci un drum până la Argeş!

48.

Într-o noapte fără Lună, din toamna anului 1509, bătrâna cetate a Poenarilor avea să fie, pentru câteva ceasuri, locul de răscruce al politicilor europene. Un fel de „asediu”, la care nu se gândi nici unul dintre ridicătorii ei, dar după care zidurile trebuiau să rămână la fel de trainice şi mai cu seamă... mute.

— Stoicane, îngrijeşte-te de toate cele de trebuinţă unui sfat lung şi de taină... După ce înfăţişezi solii, ieşi şi nu te mişti de lângă uşă... Mâna pe ivăr şi urechea în curte, Stoicane! Ai priceput?

Doar o plecare a capului arătă că vechiul om de încredere ştia cum se păstrează o slujbă, adică să ai ştiinţa când trebuie să nu vezi, să n-auzi şi mai ales, să taci.

După ce slugile împodobiră masa ca pentru un ospăţ, domnitorul se adresă mitropolitului Macarie:

— Binecuvântează, sfinţia ta, sau o fi vreun post?

— Nu-i, doamne! Nici la... noi, nici la... alţii; în toată creştinătatea e zi de frupt!

— Şi noaptea, părinte?

— La Ghetsimani, Mântuitorul a făcut din noapte miez de ziuă şi izvor de lumină pentru omenire... Noi, păcătoşii, putem să zicem că acum e un fel de prag de ajunare...

— Nici nu bănuieşte sfinţia ta câtă dreptate are!... Mircea, învredniceşte-ne să cercetăm acea licoare de împărtăşanie!

Roşul aprins din pahare, alăturat cerului negru şi straielor asemenea ale bărbaţilor, împlinea o cromatică aspră, de cumpănă a

vieţii.

— E bine, sfinţia ta, că nu-i o zi împărţită între Apus şi Răsărit. Vom bagă de seamă mai bine pragul... Podişca asta amărâtă pe care ne-a aşezat Dumnezeu şi la care toţi râvnesc, până iau aminte şi de noi! Vorba lui taica: „Ce-i aici, mă, sat fără câini? Vrei să treci, dai vamă!”

Hotărârea din vorbă alunecă până spre fundul paharului.

— Mircea, înnoieşte, căci avem de vorbă!... Vorbă, vorbă... amarul lumii şi pierderea ei!... Pe de altă parte, nădejdea şi izbăvirea!... La început era cuvântul, nu-i aşa părinte?

— Da, dar atunci era la Domnul! Noi am păstrat doar vorovirea şi babilonia, Maria-ta!

— Am mai păstrat... noi şi... altceva! Ceva de care acum, taman acum, are mare trebuinţă Europa!

Vorbele... amestecate în înţelesuri nu puteau fi puse pe seama vinului, abia început. Altele erau... tâlcurile încă nedezlegate între acei bărbaţi, ca şi între alţii, de care atârna soarta atâtor neamuri şi atunci, ca întotdeauna.

— Tată, cine-s solii de care vorbeai? Mai devreme am văzut doi străini vorbind în curte... De fapt unul mi se pare cunoscut, dar nu ştiu de unde să-l iau...

— Stăteau la vorbă? Eram sigur! Mircea, pe lumea asta cine nu suge la două oi, e un prost ori domn în Valahia! Asta, după cum ar vrea toţi neprocopsiţii, pentru care dacă te uşurezi în faţa vântului, se cheamă că eşti viteaz! Ah, ce-aş vrea să-i văd pe toţi: boieri, mitropoliţi, egumeni, căpitani, pentru o zi domni la Târgovişte! Să-i întreb cum a fost şi să-i descăpăţânez!

Mitropolitul Macarie îşi găsi de lucru lângă fereastră, unde lungi o închinăciune cât întunericul de afară.

— Sfinţia ta, eşti ferit de aşa cercetare, că nu eşti din păcătos,

neamul nostru! Stoicane, să intre solii!

Mesagerii „trebuinţelor Europei” erau Ştefan Olahul, judele regal de Orăştie, în multe rânduri misionar al Habsburgilor, acum trimisul împăratului Maximilian şi Hieronimus Matievici, medic din Ragusa şi sol al papei Iuliu al II-a, dar mai cu seamă agent dublu, fiind şi în slujba împăratului, după cum bine şade unui om învăţat cu suferinţa... altora.

Cuvintele de introducere, de bun găsit şi bun venit, se schimbară în grabă, pentru că vorbitorii se cunoşteau de mult, iar toţi ardeau de nerăbdare să isprăvească o slujbă, mai ales anevoie de pornit.

— Înţeleg că Sfântul Părinte şi majestatea sa Împăratul sunt în mare nevoie după tiparniţa noastră de la Dealu! Ce zici, sfinţia-ta Macarie, abia i-ai făcut safteaua şi s-a dus buhul în toată Evropa!?

— E de mirare, Măria-ta! Iar mie, oricum, nu mi-e îngăduit să mă fălesc, cu nevrednica mea lucrare în slujba cuvântului dumnezeiesc.

— Bine, bine... Numai că acum tare mi-e teamă, că va fi pusă la o încercare nebănuită, chiar smerenia sfinţiei-tale!

Degetele dreptei medicului ragusan băteau nervos în masă, pe după clondirul aflat între el şi domnitor. Paravanul se dovedi iluzoriu.

— E gol paharul, domnia-ta, sau suferi de vreo vătămătura a mâinii?

— Iertare, *serenissime principe*! Un obicei prostesc...

— Dăunează şi la jocul de cărţi... Ori acuma... cartea cea mare e la mine, aşa că aştept!

Ştefan Olahus, care era şi rudă cu Mihnea-Vodă, gândi că e vremea să intervină:

— Maria-ta, mă bucur că te aflu încă o dată stăpân pe tainele... jocului politic...

— Vere, în ziua de azi, chiar de n-o fi arătos să ai urechi lungi, e

mai cu folos, decât să fi mai scurt cu un cap!

— Pilduitor şi cu vorba, ca şi cu fapta, ca întotdeauna! Ei bine, cei care ne-au trimis cred că Europa, creştinătatea, au trebuinţă de o astfel de pildă, tăinuită de veacuri aici!

— N-am păstrat-o noi cum se cuvine?

— Ba dimpotrivă! Altfel n-am fi aici... Numai că e vremea să fie scoasă la lumină!

— E vremea? Chiar credeţi voi asta, sau mă rog, cei care v-au trimis? Ştiţi ce cred eu? Că papa Iuliu, care-i mai mult războinic decât popă, visează să fie şi împărat, iar Maximilian, că tot are muierea bolnavă, s-ar popi şi s-ar mirui şi papă!

Cei doi soli, bărbaţi unşi cu toate alifiile, plăcut sau neplăcut mirositoare ale diplomaţiei, rămaseră cu gurile căscate.

— Ziceai, sfinţia-ta, de pierzania vavilonească şi de fereala de păcatul de moarte al trufiei? Uite ce ne învaţă mersul nevoilor creştinătăţii! Papa s-a apucat să ridice cea mai mare biserică de pe faţa pământului, împăratul, cu toate că era de cincisprezece ani pe tron, s-a mai uns o dată împărat ales, mai an, ca să-i facă în necaz papei. Papa, după ce s-a pupat cu franţujii şi i-a spurcat pe veneţieni, acum s-a sucit, bate palma negustoreşte cu Veneţia şi afuriseşte Francia. Şi iar împăratul, îngrijeat de soarta sladniţelor nemţeşti, dă poruncă berarilor să-şi facă o lege, pe care abia aşteaptă s-o pecetluiască! Toate astea, se vede, domniile voastre, că-s încă un îndemn la cruciadă!

În timp ce ceilalţi bărbaţi căutau închipuite musculiţe beţive căzute prin pahare, mitropolitul Macarie medita cu glas tare, mângâind crucea de la piept:

— Ne învăţă Sfântul Apostol Pavel că „înţelepciunea lumii acesteia este nebunie înaintea lui Dumnezeu”, dar tot el ne îndeamnă „...pentru numele lui Hristos,... toţi să vorbiţi la fel şi să

nu fie dezbinări între voi, ci să fiţi cu totul uniţi în acelaşi cuget şi în aceeaşi înţelegere”.

— Aşa a fost şi când ţi-ai văzut ţara cotropită de turci şi pe prinţul Gheorghe Crnojevic, pribegind la Veneţia?

— Maria-ta, Dumnezeu ne pedepseşte după multe şi amare păcate ale noastre, dar nădejdea tot la El rămâne. Nu lasă Domnul ca de zidirea Lui să se apropie puterea dracilor şi a oamenilor şi să-şi împlinească în ea voia lor!

Vorbele prelatului parcă sporiră flacăra lumânărilor de pe masă, în timp ce de undeva de aproape venea un zvon de zăngănit de fier şi parcă un târşâit de picior, târât cu greu.

— Stoicane!

— Aici sunt, Maria-ta!

— Cu cine faci de pază?

— Sunt singur, stăpâne, după cum ai poruncit!

— Mda..., bine... Mă! Fii cu ochi-n patru!

Recules voievodul schimbă vorba:

— Cel mai tânăr să umple paharele, căci se vede că setea e soră bună cu nălucile... Să ierte cinstitele voastre feţe, că nu le-am primit în loc împodobit cu strălucire şi înfrumuseţat... dar rufele prea murdare se nălbesc la râu, noaptea... Iară domniile-voastre oricum aţi schimbat între voi cămeşile!

Deşi simţea un nod în gât, cu ajutorul vinului, Hieronimus Matievici încercă o vorbă:

— *Serenissime,* Sfântul Părinte pe de o parte, iar pe de alta Majestatea-sa imperială, pretind...

— Cee faaace?! urlă Vodă, de stinse lumânările, dând lui Mircea o nouă slujbă, după cea de paharnic.

— Fă lumină, băiete! Fă rug să ajungă până la ceruri! Să vadă toată omenirea cum e batjocorit fiul lui Ţepeş-Vodă şi strănepotul

lui Mircea cel Mare!

Spumegând, domnitorul călca apăsat în jurul mesei, spre sporirea ameţelii celor doi soli, năuci gata.

— Pretind! Auzi! Pretind!... Cine şi cui?! Când la curţile de unde veniţi, singura grijă era să se scornească noi dansuri, iar spiţerii să înnoiască sulimanurile ţiitoarelor, noi, aici la Dunăre, cercam ţeapa pe curul turcului! Şi a dracului pielea pe el, se vede că i-a plăcut, de tot aici a rămas!

— Maria-ta! Vere!

— Ce-i, Ştefane, vrei s-o dregi?

— Rogu-te să şezi, să vorbim omeneşte...

— ... punând în noi, cuvântul împăcării!

— Aşa, părinte! A fost o neînţelegere, e vorba de o... rugăminte, pentru care noi ne-am înfăţişat aici. Cu toate cele de trebuinţă: bani, teasc, slove latineşti, cerneluri şi hârtie cu filigranuri alese, de-o pildă „pălăria de cardinal", „cumpăna în cerc" şi „ancora" la fel...

Mitropolitul Macarie zâmbi ca de o frumoasă aducere aminte.

— Şi cu *Octoihul* acum în lucru, ce facem, Maria-ta?

— De cântat ne mai arde nouă acuma, sfinţia-ta? Nu vezi ce pojar ne mână de la spate! Ştefane! Ştii care-i norocul vostru şi al celor care v-au trimis? Că eu ştiu de la taica, şi el de la moşu, ăl de a aruncat din şa toţi cavalerii la Nüremberg, de unde aduceţi voi acum scule, şi tot aşa din bărbat în bărbat, am fost învăţaţi că înscrisul acesta ni s-a încredinţat spre păstrare, dar nu-i doar al nostru! Noi l-am priveghieat cu grijă! Să dea Dumnezeu să faceţi şi voi la fel!

— E o datorie de onoare pe care valahii o împărtăşesc acum Europei, prinţe! căută o întregire a dregerii busuiocului Hieronimus Matievici.

— Frumoase vorbe, doctore! Dar... vorbe!... Şi vorba lungă-i

sărăcia omului! Una la mână: Stoicane!

— Aici sunt, Maria-ta!

— Şi tot acum să fi în vamă la Genune, să dai trecere slobodă carelor domniilor lor, aici de faţă şi să le însoţeşti cu pază, până la Târgovişte, la mănăstirea din Deal, unde le vei încredinţa sfinţiei-sale! Te-ai dus?... A doua la mână: doctore şi tu, vere, veţi face bine şi veţi trece în Ardeal, la Sibiu unde am să vă înmânez eu însumi tipăriturile! Nu-i bine să fiţi văzuţi pe aici de prea multă lume... Şi aşa se uită toţi chiorâş la mine, că sunt...

Uşoara tuse diplomatică a mitropolitului îl scoase din încurcătură pe domnitor.

— ... Înţeleg, Maria-ta, după cum a plecat Stoican, că trebuie să mă grăbesc spre Târgovişte, să n-ajungă înaintea mea şi să mă facă de ruşine.

— Mulţumim, sfinţiei-tale şi sărutăm dreapta!

— Să fie această încercare, care ne-o dă Dumnezeu, încununată cu o lucrare ca o pârgă aleasă spre mântuirea creştinilor! Dumnezeul nădejdii să vă umple de toată bucuria şi pacea, fiilor!

După ce se închină, Mihnea Vodă se apropie de fiul său:

— Vorbele acestui înţelept părinte, îţi vor fi ţie de cel mai mare ajutor, Mircea, căci pe tine te aşteaptă slujba cea mai grea... Asta-i a treia la mână şi e o vorbă doar între noi doi!... Ce Dumnezeu, iar mi se năzare!? Voi n-auziţi ceva, aşa, ca un mers greoi, de om târând un picior? Doar nu s-o fi betegit sfinţia-sa Macarie?!

De răspuns părea că-i răspunde doar noaptea care murea încet, încet picurând din mucurile lumânărilor.

49.

Prevestirile nedezlegate ale acelei nopţi, ni le putem închipui ca pe un adaos, „al patrulea la mână”, neprevăzut de Mihnea Vodă.

Nu mult după întâlnirea de la cetatea Poienari, el cedă tronul fiului său, Mircea şi trecu munţii în Transilvania cu primele exemplare, exact douăzeci şi patru, al douăzeci şi cincilea fiind încă sub teasc, din Charta, copiată cu meşteşug de mitropolitul-tipograf Macarie.

Domnitorul încredinţă douăzeci şi trei dintre acestea rudei sale, Ştefan Olahul, însoţit de această dată de fiul său Nicolae, viitorul strălucit umanist şi arhiepiscop primat al Ungariei, care atunci abia împlinise şaptesprezece ani. De voie, de nevoie, vegheată sau nu de pronia divină, a fost cea mai fericită cale aleasă, în drumul Chartei către Europa.

La întrebarea nepotului său, mirat de numărul tipăriturilor, voievodul îl lămuri:

— Aşa a vrut poate Dumnezeu să se întâmple. Douăzeci şi trei de voievozi au domnit de la descălecat până la mine, douăzeci şi trei de înscrisuri vă dau şi eu, după vorba părintelui Macarie, *in folio.* Până la urmă poate-i mai bine aşa, că se împarte povara pe mai mulţi umeri... Oricum la noi rămâne matca!

În privinţa ultimului exemplar rămas în stăpânirea sa, Mihnea Vodă avea ceva îndreptăţire să creadă asta. Cât despre manuscrisul înnegrit de vremuri şi pecetluit cu plumb, mutat din tainiţele de la Argeş în tiparniţa de la Dealu, soarta a arătat că-şi împlinise

menirea.

Într-o noapte de la începutul iernii anului 1510, se întâmplă în Valahia o nouă facere de domnie, cu „fiarele”. Mircea, fiul lui Mihnea, aflat la Cotmeana a fost atacat de trupele conduse de Neagoe, vătaful de vânători. În cronica ţării s-a consemnat:*...şi lovindu-l fără veste, noaptea, au scăpat numai el cu o slugă a lui, Stoican, pre o fereastră, iar ostile s-au risipit.*

Ce n-au pomenit cronicarii, de frica ruşinii sau de cea a păcatului, sunt mărturiile oştenilor, care au văzut la pârjolirea caselor, un bătrân îngenunchiat între flăcările care nu-l atingeau, ţinând în mâini scoarţe arse de carte din care picura plumb topit... „Trebuie să fi fost vreun vrăjitor din aceia care cată a preschimba plumbul în aur”, ziceau oamenii... Şi mai ziceau că lacrimile bătrânului, înveşmântat în straie negre de războinic au stins vâlvătaia...

Un alt bărbat în straie negre, de paşnică îndeletnicire de astă dată, se îngrijea tot de vătămările pe care le poate aduce focul... Al istoriei, însă. Sub picăturile apei sfinţite pe care le lăcrima busuiocul, mitropolitul Macarie punea la adăpost într-o tainiţă de lângă mormântul ctitorului, ultima mărturie a Chartei pe care o scoase tiparniţa de la mănăstirea Dealu.

— Aşează, Doamne, pecetea pe faptele lor, să nu se piardă, căci pentru credinţa în Tine s-au luptat cu dreptate şi s-au jertfit şi au stat departe de nedreptate!...

50.

Ploaia răpăită adună ceva muşterii, în cârciuma la a cărei intrare, trona bâţâită de vânt o stea zâmbitoare, cu coadă, însoţită de o explicaţie ademenitoare, împlinind imaginea: *La cometa cu noroc.* Colţul uliţei, din dosul bisericii fraţilor Predicatori, care dădea spre Piaţa cea Mică, era un loc predestinat a ţine odată cu drumurile şi vorba în răscruce. Bărbaţii care se întâlneau de obicei aici, sibieni sau de aiurea, ignorând firma, numeau locul *La Daniel Jidovul,* după cârciumarul procopsit din negoţul cu vin adus de peste munţi. Şi atunci, cum a fost şi va fi cât lumea, mesenii când nu vorbeau despre muieri anume, se încumetau a face curte uneia, care chiar dacă nu e prea arătoasă, e nurlie rău – politica.

— Şi zici, jupâne, că a fost halima, nu alta!

— Da', ce credeţi, domniile voastre? Am mai văzut şi eu bătăi... Că vorba aia, dacă eşti cârciumar şi nu chemi de două, trei ori pe an tâmplarul, se cheamă că ai dat faliment, dar ăsta a fost război în toată puterea...

— La noi la Braşov, n-am auzit nimica...

— Măi, Hans, voi sunteţi şi mai înceţi la minte, ca şi la negoţ... O să aflaţi şi voi peste vreun an, că tu până acasă uiţi!

— Hai sictir!

— Ia, uite-te! De când face negustorie pe drumul Stambului, Hans al meu a învăţat limbi străine!

— Lasă-mă, Johann, că şi aşa sunt destul de amărât!

— De ce, dragul meu, ţi-a dăruit cineva de ziua ta vreo oglindă?

— Mă, cu tine nu se poate vorbi! Du-te dracului!

— Ei, aşa mai vii de acasă! Pricep şi eu ce spui!

— Domniile voastre, eu zic să-mprospătăm vinul şi să schimbăm vorba!

— Cine n-ascultă de cârciumar, rău ajunge!... Tot din Valahia e vinul, jupâne?

— Da' cum altfel?! Ca-ntotdeauna de la Drăgăşani: Crâmpoşie, Braghină şi Gordan... Când ştii să le amesteci cum se cade, pricepi şi vorba valahilor: *Crâmpoşia dă tăria, Braghina aduce spuma, iar Gordanul umple butia!*

— N-am ce zice, bun tare! Luminează scăfârlia şi taie genunchii! Hai, măi Hans, bea şi tu, doar nu te-ai supărat pe vechiul tău prieten cu care faci afaceri de... hăt... de pe vremea lui Matia Craiu1[120]!

— Beau, beau, că poate aşa mai uit de necazuri...

— Dar, până la urmă ce-ai păţit?

— Aveam arvunit un convoi de care cu marfă, de dincolo de Dunăre... Cu schimbările astea nebune, de stăpânire, au rămas la poprează... Ultima oară, ştiu eu, pe la Nicopole... până s-or limpezi lucrurile... Stau ca pe ghimpi, nu alta!

— Eu zic să te linişteşti. O lună, două de pace şi-ţi ajung carele sub Tâmpa! Doar nu o învia cel care vă „iubea" aşa mult pe voi braşovenii, Ţepeş Vodă, să ia încă o dată domnia în Valahia!

— Ptiu! Piei Satană!

— Ha, ha, ha! De un Draculea zicea şi jupânul Daniel, până am

---

[120] Matia Corvin (în maghiară Hunyadi Mátyás, în latină Matthias Corvinus, în germană Matthias Corvinus, în croată Matija Korvin; n. 23 februarie 1443, Cluj – d. 6 aprilie 1490, Viena), născut *Matia de Hunedoara*, cunoscut şi ca Mateiaş în cronicile Moldovei sau Matei Corvin a fost unul dintre cei mai mari regi ai Ungariei. A condus Regatul Ungariei între anii 1458-1490. A fost botezat după *Sfântul Matia*, apostol, nu după Matei Evanghelistul.

rătăcit noi vorba!

— Da, domniile voastre, de Mihnea Vodă, de la Valahia, aici în faţa bisericii, l-au căsăpit ai lui, ziua în amiaza mare...

— Cum adică, ai lui?

— Ce ştiu eu? Boieri valahi, da' unul cică era sârb!

— Şi?

— Şi ce?

— Mă, tu vrei să-ţi zic ceva de la Moise la Ilie, dus-întors? Cum a fost? Nu ne mai fierbe fără apă!

— Harş, treosc, pleosc! Cum să fie?

— Mă, eu te-ntreb şi tu mă-ntrebi?

— Uite-l pe Willi, coropcaru[121]! Willi, vino-ncoace!

— Hans, tot prost ai rămas! N-ajungea Daniel? Tu îi mai aduci un tovarăş?!

— Lasă-l mă, săracul, l-a murat ploaia. Hai Willi, intră! Ce mai faci?

— Ce fac domniile voastre, într-aşa o cârciumă jidovească?

— Willi, nu te-ai spălat îndeajuns?

— Daniel, te lasă pe tine inima să dai un jidov de-al tău, afară din casă pe o vreme ca asta?

— Cine a zis că te-am primit în casă? Ia şi bea un pahar...

— Pun rămăşag, că ai scurs aici tot ce a rămas prin stacane de azi dimineaţă...

— Doamne Dumnezeule, Tu eşti unul mare şi puternic, iar noi ovreii suntem întotdeauna cu unul în plus... şi uite cum încep să-i înţeleg pe ăia cu pogromurile!

— Dacă o ţineţi tot aşa mă duc eu în ploaie, că mi se-ncinge capul!

---

[121] negustor ambulant.

Bombănind ceva într-un amestec de limbi, care prevedea peste veacuri idiş-ul, Daniel puse pe masă clondire cu vin proaspăt şi frânturi de pastramă afumată de berbec, care se topeau în gură, nu alta.

— Tu ne bagi în păcat, jidane! Ispită diavolească ce eşti, acu' în postul Paştilor?!

— Eu nu văd nimic, Willi nu pricepe, iar biserica voastră e peste drum... adică prea aproape ca să bage careva de seamă... Ştii, domnia ta Johann, noi avem o vorbă, dacă vrei să faci o prostie şi să nu ştie nimeni, fă-o în faţa sinagogii... Acolo chiar dacă te vede cineva, după aia nu crede ce-a văzut!

— Măi, omul lui Dumnezeu, da' tu ce-ai văzut la Lăsatul de Sec, că tot nu ne-ai lămurit? Şi să nu-mi spui acuma că nu crezi, că-ţi mai calc în cârciumă când s-o boteza rabinul!

— Asta nu-i o garanţie că Daniel o să dea faliment!

— Willi, mai tacă-ţi gura! Tu vrei să dăm de dracu'? Adică ţie ce-ţi pasă, îţi duci prăvălia-n cârcă... Eu trebuie să-mi port... na, că era să zic, crucea!

— Willi nu pricepe... Willi nu pricepe!... repeta negustorul ambulant culegând tacticos felioarele de pastramă.

— De băut, n-a băut nici un pahar şi afară nu dă cu piatră! Ce-ai bătrâne, te-a luat cu friguri?

— Willi nu pricepe...! Numai Daniel e deştept şi le ştie pe toate...

— Uite la ce gelozie jidovească ne-ai făcut tu martori, Hans! Nu meriţi să fii belit în Piaţa Mare?

— Ho, gură bogată! Ho, la pas! Aici e trebuinţă de oarece diplomaţie... braşoveană.

— De braşoave sunt sătul ca de mutra soacră-mii!

— Mă, tu chiar nu poţi tăcea?!

— Da' ce ea tace?

— Cine?

— Soacră-mea, cine altcineva, Doamne apără-mă şi ia-o!

— Daniele, mai adă un clondir, că multă lume necăjită e pe-aici, pe la voi, prin Hermannstadt!

— Bine că ai venit tu... „încoronatu'", că n-avea cine să ne poarte de grijă!

Hans nu mai răspunse, mulţumindu-se să aplece peste pahare stacana, care mai păstra sudoarea beciului.

— Willi, mai bea un pahar ca să prinzi curaj!

— Eeeei! Ăsta-i alt vin!

Daniel îşi ridică şorţul în cap şi se prăbuşi răpus pe un scaun.

— Hai, Willi, lasă astea, spune-ne şi nouă ce ai văzut aici în piaţă, luna trecută?

— Ce-am văzut şi ce-am auzit! Că eram aproape, ghemuit în dosul scării... Dumnezeu m-a ferit, altfel mă călcau în picioare...

— Cine, Willi?

— Erau mulţi, mai bine ca de trei ori câte zece... După vorbă păreau valahi, da' nu de aici de la noi... Suduiau altfel...

— Să vezi cum sudui eu, dac-o mai lungeşti mult! izbucni Johann.

Impasibil, Willi mai pescui o felie de pastramă.

— Domnitorul valah tocmai coborâse scările, când s-au repezit şi l-au hăcuit cu săbiile... Unul striga mai tare şi a lovit primul... zicea cum că a ruşinat-o pe soru-sa...

— De la muieri pleacă toate necazurile lumii! decretă amărât Johann.

— *Vulva trahit corda plus quam fortissima corda*![122]

— Măi, Daniele, ne uimeşti şi ne umileşti totodată! De când ştii tu latineşte?!

---

[122] *Pizda trage de inimi, mai mult decât cea mai tare frânghie.* (lat.)

— Ştie pe dracu'! Vorba asta o tot repetă, de când îl cunosc!

Daniel nu se supără:

— Willi are dreptate... Da, îmi place şi mie o zicere şi o tot îngân! Ce-i cu supărare? Mai ales că aici se şi potriveşte! Măcar într-o privinţă...

— Cum adică?

— Ăsta, care zice Willi că l-a junghiat pe Vodă Mihnea, s-a suit apoi în turnul ăl mare al bisericii şi striga, cât îl ţinea gura, c-a pedepsit un criminal ş-un păcătos de papistaş... Asta pân-a venit Mircea, fiul celui ucis, cu oştenii... Şi unul l-a dibuit cu o puşcă ghintuită, la nimerit în cap şi dracu' l-a luat! Ăsta, zice lumea, că era Dumitru Iacşici din Nădlac, boier oropsit de Mihnea şi sârb de neam. Apoi mai era unu', pe care voievodul ăl tânăr l-a tăiat cu mâna lui, unu' Danciu şi el fecior de domn...

— Zicese că vreo şapte voievozi ar fi pierit în acestă *seditio*[123]...

— *Fama volat*![124] Cine ştie? Că au fost mulţi morţi...

— Când veneam noi încoace, înainte să înceapă ploaia, era un meşter căţărat pe o schelă, lângă intrarea în biserică...

— Aaa! E Stoss ăl Tânăr, zugrăveşte chipul Mihnii Vodă în zid, în dreptul locului unde a murit... Aşa a poruncit *Burgermeister*-ul!

Istorisirea celor întâmplate în ziua de Sfântul Grigore Papa, în faţa bisericii Sfânta Cruce din Sibiu, tăie pentru o vreme elanul mesenilor la vorbă, ca şi la băutură.

— Să mai aduc un rând?

— Mai adastă... Ascultă, Daniele, de unde ţi-a venit ţie să-ţi botezi cârciuma aşa ciudat?

— De la steaua ce s-a arătat pe cer acum vreo patru ani... la voi la

---

[123] *ceartă, încăierare.* (lat.)

[124] *Zvonul zboară.* (lat.)

creştini era Sfânta Maria Mare... da... da... mi-au mers afacerile bine în acel an... aşa că...

— Steaua ta n-a fost de bine pentru toţi, după cele ce s-au întâmplat pe aici!

— Au şi jidovii norocul lor şi asta n-ar trebui să fie spre necazul creştinilor!

— Care creştini?! Tu nu vezi că se omoară între ei ca nebunii?

— Grele vremuri trăim, domniile voastre!

— Păstrează văicăreala pentru mai târziu! zise din colţul său, uitatul Willi... Ce va să vină, mai bine ne-am ruga să n-avem zile să apucăm...

— Muşcă-ţi limba, coropcare! Ce-ţi veni? De unde eşti tu aşa sigur?!

— Sunt prea bătrân că să mă mai minunez de multe, dar sunt semne, mai ceva ca steaua pletoasă a lui Daniel... Că a plouat, în Purim, cu găleata, nu-i de mirare, dar de atunci nu-i zi să nu toarne... Şi câtă apă a curs, tot n-a putut să spele sângele din piaţă!

— E vopseaua zugravului, nebunule!

— Aşa credeţi voi, dar miroase a sânge! A curs mult sânge şi tot nu-i de ajuns!

Daniel făcu un semn rotund cu arătătorul, la tâmplă:

— Li s-o fi făcut şi fântânilor sete... o ştiam şi p-asta pe latineşte, dar am uitat... Fac cinste! O stacană pântecoasă de la... cometa norocoasă!

— Plăcută molimă răspândeşte cometa dumitale!

— Deşertăciunea, deşertăciunilor... *Shalom...* Sânge, foc şi sânge...

— *Shalom...* Du-te cu Dumnezeu şi să mai vii când te-o chema regele, de la el de acolo de la Buda! S-a scrântit de tot săracu'! Se crede Ieremia profetul!

— Are şi el viaţa amară... Să-ţi porţi negustoria în spate, ca melcul

casa... Ferească Dumnezeu!

— Hopa, a fulgerat!

Tunetul veni curând să întărească spusele cârciumarului.

— Aşa devreme!? Nici n-am ajuns în Săptămâna Mare! Ce zici Johann?

Altfel, vorbăreţul negustor sibian stătea de o vreme posac în colţul mesei, ciocănind cu unghia paharului neatins. Nici acum nu luă în seamă întrebarea prietenului, închipuindu-şi vorbirea cu sine...

— Părinţii noştri, care au păcătuit, nu mai sunt, iar noi le purtăm păcatele... Doamne... să ne fi lepădat Tu de tot oare şi să Te fi mâniat Tu pe noi peste măsură de mult?

— S-a molipsit de la Willi... acum se crede şi el Ieremia! Jupâne Hans, hai noroc!

— Mai las-o pustiei de băutură!... Nu vezi că ne-am împrăştiat?

Seara îi despărţi pe cei trei bărbaţi, care a doua zi probabil că au uitat multe dintre cele vorbite în ajun. Nu ştim dacă au apucat să trăiască o seamă dintre „proorocirile” care, din nefericire, aveau să se împlinească. La fel, nu ştim dacă afacerea lui Daniel Jidovul, cârciuma *La Cometa cu Noroc,* a prins şi arătarea pe cer a unei noi stele cu coadă, în toamna anului 1595. Ştim însă, că aşa, între două comete, veacul al XVI-lea a lăsat amintirea unor nemaiauzite şi nemaivăzute fapte.

Dacă Reforma şi căderea Ungariei sub turci, au zgâlţâit din ţâţâni mentalul şi edificiul politic european, trebuie spus că ţările române nu s-au arătat a fi mai prejos. Faptul că majoritatea domnilor au avut parte de o moarte violentă, nu era ceva neobişnuit, dar asasinarea lui Radu de la Afumaţi[125] în biserică şi otrăvirea lui

---

[125] Radu de la Afumaţi – domn al Ţării Româneşti 1522-1529.

Pătraşcu Vodă [126] şi apoi a lui Mircea Ciobanul [127] la marea sărbătoare a Crăciunului, arătau că încrengătura de fapte, care se cheamă istorie, o lua razna. Idee întărită şi de convertirea la islamism a unor voievozi.

În Moldova, unde un vlăstar al Chartei – să-i zicem al douăzecişipatrulea – a ajuns prin căsătoria Ruxandrei, fiica lui Mihnea cel Rău, cu Bogdan cel Chior[128], fiul lui Ştefan cel Mare[129], pe la mijlocul veacului, un nepot al marelui Ştefan, Iliaş Rareş[130] s-a turcit, devenind Mehmed şi bei de Silistra.

Peste exact patruzeci de ani, un domn al Ţării Româneşti, de data aceasta, Mihnea al II-lea[131], trece la mahomedanism luând, curioasă coincidenţă, tot numele de Mehmed şi primind de la sultan tot un sangeac danubian, la Nicopole.

Willi Coropcarul nu se cocoşase de pomană pe drumurile acestui colţ de Europă. Între mărfurile sale, marchitanul purta, desigur, printre mătănii de sticlă, piepteni de fildeş sau dinţi de lavrac pentru păzit de otravă şi vreo pereche de ochelari anume făcuţi pentru a citi în viitor, îndreptăţind o vorbă de iertare, venită de dincolo de timp, de la prietenul şi coreligionarul său, Daniel:

— Tu ai văzut, bătrâne, Templul în flăcări, iar eu am râs ca un netrebnic... *Aşamti* [132] ! La revedere, prietene! *Leşana Haba*

[126] Pătraşcu cel Bun – domn al Ţării Româneşti 1554-1557.

[127] Mircea Ciobanul – domn al Ţării Româneşti 1545-1552; 1558-1559.

[128] Bogdan al III-lea cel Chior – domn al Moldovei 1504-1517.

[129] Ştefan cel Mare şi Sfânt – domn al Moldovei 1457-1504.

[130] Iliaş Rareş – domn al Moldovei 1546-1551.

[131] Mihnea al II-lea „Turcitul” – domn al Ţării Româneşti 1577-1583; 1585-1591.

[132] *Eu am păcătuit!* (ebr.)

Biruşalaim!...[133]

[133] *La revedere la Ierusalim!* (ebr.)

51.

Oraşul sfânt al Noii Lumi.

Şi templul său suprem în Wall Street, acolo unde se stabilesc regulile jocului. *In god we trust* scrie pe bancnote. Am şi eu vreo câteva în portofel...

În taxi, undeva pe o stradă, în drum spre hotel. Ameţit după un zbor liniştit, dar lung. O şosea din suburbiile New York-ului. Privesc spre o femeie tânără, îmbrăcată în negru, cu fustă scurtă, de catifea şi ciorapi groşi, geacă de piele şi telefon la ureche. Sună la uşa de la parter a unei case vechi şi neîntreţinute. E nervoasă. Probabil aşteaptă de prea multă vreme să i se deschidă acea uşă de aluminiu, gri deschis. Apoi, maşina pleacă de la stop la culoarea verde a semaforului...

Şoferul e tăcut. Aparent asiatic, indian sau pakistanez. Destul de mândru de Fordul său mare şi galben. N-am avut niciodată ocazia până acum, să mă lenevesc pe bancheta din spate a unui taxi new-yorkez... Nu mă simt nici fericit, nici mândru, nu sunt nici vesel...

Mesajele de la Mişa Puşkin au fost două.

Ai primit pachetul?

Am răspuns: *Da.* Pachetul conţinea codul rezervărilor, o carte de credit American Express, o hartă a New York-ului, voucher-ul pentru cazarea la hotelul Wellington de pe *7th Avenue* şi 400 de dolari în bancnote de 20. Ca la carte! Ca-n filme!

Apoi a mai venit un mesaj. După două ore.

Am devansat plecarea cu o zi. Rezolvate şi biletele şi cazarea. Drum bun. Bucură-te de Central Park...

Şi astfel, mă aflu acum într-o răcoroasă şi senină duminică de noiembrie, într-un taxi care mă va lăsa pe 7th Avenue...

Aruncasem doar câteva lucruri strict necesare într-o geantă de mână, laptopul şi costumul pe mine. *Izmene pe călător* – e o vorbă pe care o auzeam, când eram mic. O spunea mama, bunicii mele de câte ori tata era chemat prin ţară, la tot felul de combinate de ciment sau fabrici de prefabricate. În delegaţie... în vremurile acelea...

Maşina s-a oprit. Şoferul mă priveşte. Îi întind trei bancnote de 20. Îmi dă restul. Îmi urează o zi bună cu cel mai profesional şi indiferent zâmbet de pe pământ.

Cobor în faţa intrării somptuoase a hotelului Wellington, îndesând bancnotele în buzunarul de la pantaloni. Mi-am luat un costum gri, sobru, pe care l-am pus pe mine şi în care mă simt acum destul de inconfortabil sub pardesiul lung, din al cărui buzunar îmi flutura o sticlă de apă minerală cumpărată în graba tranzitului pe Heathrow.

O apă minerală plată destul de insipidă. Pe eticheta de pe sticlă scrie cu multă mândrie imperială *The Original British Spa Water...* Scumpă apă britanică! Îmi amintesc de cei doi agenţi de la Londra. Vor fi şi ei aici, cu siguranţă...

Portarul mă priveşte nedumerit. Probabil că stau ca prostu' în faţa intrării, gândindu-mă cu jale la viaţa mea trecută şi viitoare. Se oferă să-mi ia un bagaj. Unicul bagaj, o geantă. Îl refuz şi intru.

Hotelul are aerul de lux desuet şi prăfuit, rămas din anii interbelici: covoare pufoase, mese de marmură, oglinzi şi aurituri, un kitsch luxos, dar confortabil. Holul este plin de turişti, care vin sau pleacă, însoţiţi de munţi de geamantane şi vorbărie multă şi gălăgioasă.

Stau la o coadă scurtă, doar trei persoane, întind rezervarea, primesc un salut politicos şi acelaşi zâmbet profesional şi profesionist. Apoi, o cheie mare pe care scrie un număr: 2307.

Abia în lift realizez că e vorba de etajul 23...

De sus, lucrurile par mai liniştite, oamenii şi maşinile sunt foarte mici. Mă pregătesc de duşul revigorant şi citeşte mesajele anunţate de ledul roşu.

Bine ai venit. MP

Apoi un altul mai plăcut.

Sper că ai ajuns cu bine. Mi-e dor... Un pic. Ai grijă de tine. Io...

Io de la eu şi de la Ioana. Gândul la ea îmi redă încrederea şi bunădispoziţia pierdute prin avion. Buzele, ochii, fruntea înaltă, zâmbetul uman şi cald...

Apoi, răsar şi himerele! Manuscrisul, Mişa Puşkin, Nati, proful, Schwartz şi Sardi... Toţi!

Claxoanele se aud încet. Un miros amestecat de mâncare grea, gunoi şi gaze de eşapament se ridică dintre bulevardele rectilinii...

Sună telefonul. Privesc ecranul. Lulu. Acolo e noapte deja...

— Aloo, tati?

— Da, iubito!

— Eu mă duc să mă culc. Să nu uiţi să-mi aduci ceva din America, da?

— Nu uit. Promit.

— Bine. Pa.

— Te pup, Lulu. Noapte bună.

— Pa! Pup! Pa!

Închide. Privesc viaţa cu mai mult optimism. Fetele mele... Lulu, Ioana... Eleni? Mai apare undeva şi ea?... Să nu uit să-i răspund Ioanei...

Ca de obicei, nu reuşesc să potrivesc apa din prima şi mă frisonez,

pentru că e prea rece!

52.

E soare acum şi lume multă în Central Park. E cald şi mulţi citesc sprijiniţi de trunchiurile copacilor. Sau aleargă. Sau se plimbă vorbind în surdină.

În blugi şi tricou, admir lacul şi clădirile din vest oglindite în apa liniştită. *Jacqueline Kennedy Onassis Reservoir...* Aşa scrie pe hartă că se numeşte acest lac imens.

Încerc să-mi amintesc imaginea Hotelului Plaza, care apare în toate filmele americane ca fiind poziţionat la marginea acestui uriaş parc. Nu reuşesc.

— Ce cauţi?

Tresar fără să vreau, deşi în adâncul minţii ştiam că aşa se va petrece. Va apărea de nicăieri, chiar lângă mine, pufăind din ţigara britanică... Mă întorc spre el. Nu fumează. O pălărie de pai îl apără de soare, cămaşă cu mânecă scurtă, bej şi pantaloni de o nuanţă mai închisă. Îmi întinde mâna. Răspund şi eu la fel.

— Te-am speriat?

— Nu, Mişa! Am tresărit doar. Priveam în zare...

— Ce căutai?

Mă stăpânesc să-i răspund în bătaie de joc: nemurirea! Zâmbesc şi îi arăt harta.

— În filme apare întotdeauna Hotelul Plaza...

Râde şi el.

— Nu-i aici. E la sud. Pe *5th Avenue...* probabil că l-ai fi putut vedea, venind de la hotel. Wellington e pe *7th.*

— Aha...

— Nu te amărî. Eşti doar la prima vizită aici.

— Da, Mişa. La prima. De fapt, ce caut aici? De ce mi se pare că alerg după potcoave de cai morţi!

— Frumoasă expresie. Nu o cunoşteam, deşi vorbesc de multă vreme româna. Sau poate am uitat...

— Lasă poveştile, Mişa. De ce m-ai adus aici? Şi de ce în parc?

— Nici un gând ascuns, prietene. Azi doar ne plimbăm. Mâine avem întâlnirea.

— Mihail, ce rost au toate astea? Nu cumva e prea multă agitaţie pentru nimic?... A fost o crimă. Nemţii vor găsi asasinul. Apoi manuscrisul...

Mă priveşte lung şi simt că va începe să-mi ţină o lecţie. Se întoarce spre lac. Nu fumează. Aici nu are voie. Nu cred că se bucură prea tare... Tac.

— Ştii, Stelian... am trăit toată perioada Războiului Rece, cu gândul că va veni o vreme în care voi putea să stau degeaba, să beau lichide fine şi scumpe, să fumez şi să admir peisaje şi femei frumoase. Dar lumea nu stă cuminte, Stelian! Fiecare vrea mai mult! Repede! Şi mai ales de la celălalt...

— Scuză-mă, dar asta-i filozofie de doi bani! Ce-i nou aici?

— Nimic! Nimic nu e nou în istorie! Oamenii sunt la fel, situaţiile şi sentimentele au aceleaşi reprezentări, aceleaşi reacţii... Mijloacele se modifică!

Tace şi el. Ca şi când ar fuma o ţigară imaginară, răsufla adânc.

— Am obosit, Stelian. Vreau linişte şi stabilitate! Ştii, când cu puciul... la Moscova... eram încă activ... Atunci am înţeles că lucrurile pot scăpa de sub control. Că oricât s-ar înţelege cei mari, o scânteie poate declanşa o reacţie de neoprit! Îmi place stabilitatea, Stelian. Şi traiul bun... Sunt egoist, de fapt! Nu ştiu dacă îmi pasă de

lumea întreagă sau doar de liniştea mea şi a celor din jurul meu! Sunt egoist rău! Şi la voi în '89 lucrurile puteau să o ia razna! Europa n-are nevoie de războaie civile! Nici Rusia, nici America! Ei sunt păţiţi! Le-a ajuns unul... Cu toată tensiunea din Irak şi Iran, nimeni nu doreşte agitaţie la porţile Europei...

Mă uit cruciş la el. Surâde amar.

— Eşti prea criptic pentru mine, Mihail! Nu înţeleg ce vrei să spui...

— Bine. Hai să-ţi spun un banc. Ascultă: Ce face românul când n-are ce face?

Se opreşte întrebător. Ridic din umeri.

— Îi face români pe toţi ceilalţi!...

Îl privesc fix.

— Şi?

— Ăsta-i bancul!

— Stupid! N-am înţeles nimic. E cel mai tembel banc pe care l-am auzit în viaţa mea!

— De acord! Ştii de unde vine?

— Habar n-am. Dintr-un ziar răsuflat...

— Da, dintr-un ziar. Dar un ziar de la Chişinău! Un ziar scris în limba moldovenească!

— Pe dracu! Ce-i aia moldovenească? Prostiile comuniştilor de la Chişinău?! Pe cine sperie ei?

— Nu-i de glumă, Stelian. Ai auzit de Moldova Mare, de Moldova Unită?...

— Tâmpenii!

— Nu! Campanie de manipulare, dragul meu! Campanie lungă şi deşteaptă. O să-ţi dau să citeşti câte ceva. Dar nu asta contează acum... să ne bucurăm de privelişte. Mâine vom merge să discutăm toate astea.

Îl simt că-şi doreşte o ţigară. E dependent. E crispat. Se ţine cu mâinile de balustradă şi priveşte lung spre apă.

— Sunt egoist, Stelică. Vreau să-mi trăiesc bătrâneţile. Să beau cafea şi să fumez. Să stau la Londra în Crystal Palace sau în Skiatos. Să bem bere la Bucureşti şi vin roşu la Chişinău... Ai fost la Chişinău?

— Nu.

— Păcat. Frumos oraş. Poate o să-l vizităm o dată împreună...

— Poate.

Încerc să-l salvez. Şi pe el şi pe mine. Mă ameninţă o durere de cap. Diferenţa de fus orar...

— Hai la o cafea. Mai vorbim acolo...

— Hai!

Păşim alene printre copii alergând, tineri care se plimbă de mână şi sportivi în marş. Nu mă pot abţine:

— Pentru cine lucrezi, Mişa? Pentru ai noştri? Pentru ai tăi? Pentru americani?

— Cine sunt ai noştri, Stelică? Dar ai mei?...

— Ştiam că o să-mi răspunzi tot cu o întrebare. KGB, CIA, SRI?...

— Doar nişte iniţiale, prietene... În spatele lor sunt oameni. Unii sunt lacomi, alţii patrioţi, alţii nebuni... Filozofie de doi bani, nu aşa ziceai?...

Am ieşit din parc şi ne strecurăm printre cohortele de turişti, de pe trotuarul din faţa *Metropolitan Museum of Art.*

— Ce eşti tu, Mişa?

— Ce sunt?

— Iar întrebare?! Da, ce eşti? Rus, român, englez, neamţ?...

— După nume?!

Începe să râdă.

— Dacă ar fi să ne luăm după numele meu celebru, ar trebui să

am şi sânge african. Cine ştie? Din toate câte un pic... Vrei să-ţi răspund cu fraze sforăitoare: sunt european şi democrat?...

— Mă las păgubaş...

— Nu contează ce sunt. Acum mulţi ani m-am îndrăgostit de o româncă, o moldoveancă de lângă Bacău. Se născuse într-un sat cu nume ciudat: Pârjol. Un cătun. Am fost şi la părinţii ei acasă. Am mâncat şi am băut acolo... Poate am rămas cu amintirile şi nostalgia. Era frumoasă, brunetă, înaltă şi cu buze senzuale. Şi părinţii ei găteau minunat. Era învăţătoare... Ne rămân doar amintirile, Stelian...

Nu-i răspund. Şi mie mi-au rămas multe amintiri. Dar nu m-a păcălit. Nu aşa de uşor.

Mihail Sergheevici Puşkin e un profesionist. Chiar şi la pensie...

52.

Suntem în tren. Un tren rapid. Un *Amtrak* din Penn Station. *7th Avenue* cu *32nd Street.* Mişa e mai în faţă. Vorbeşte cu conductorul. Cu naşul... deşi avem bilete! Eu citesc ultimul număr din *Le point,* adus de Sardi. Inspectorul francez moţăie lângă mine, cu capul în bărbie. A ajuns abia de dimineaţă de la Paris. M-am bucurat să-l văd ca pe un vechi şi drag prieten. N-a trecut prea mult timp, de când am fost băgat chiar de el în aventura aceasta tenebroasă.

Aud o limbă ciudată şi ridic nasul din foi. Mişa şi conductorul vorbesc în ruseşte! Asta-i prea de tot! Din puţine cuvinte pe care nu le-am uitat din anii şcolii generale, înţeleg că au ca subiect unirea Germaniei şi revoluţiile din est. Ori sunt eu nebun şi văd conspiraţii la fiecare pas, ori chiar aşa e! O societate postmodern-globalistă, plină de agenţi şi complotişti!

Mergem spre *Ledig House,* în localitatea Omi. Reşedinţa unei organizaţii non-profit pentru sprijinirea activităţilor cultural-artistice. Omi este un orăşel pe valea râului Hudson, la două ore şi jumătate de călătorie cu trenul. Conacul este amplasat în mijlocul unui parc de trei sute de acri, cu o splendidă panoramă asupra văii râului – aşa scrie în prezentare.

Am căzut cu toţii de acord că e mai bine să alegem trenul, pentru că nici unul dintre noi nu a mai condus o maşină în State, iar indicaţiile primite gata printate la hotel, sunau cam aşa:

Rulaţi pe Henry Hudson Parkway până se transformă în Saw Mill River Parkway şi continuaţi pe Saw Mill spre Tacomic State Parkway

North. Rulaţi pe Tacomic state Parkway North 1-1/2 ore spre Hudson / Ancram Rt. 82 Exit. Această ieşire este chiar la nord de indicatorul pentru „Lake Taghkanic State Park”. Fiţi foarte atenţi, deoarece Route 82 intersectează Taconic Parkway de asemenea şi la sud, dar această primă ieşire nu trebuie aleasă. La capătul rampei, luaţi-o la dreapta către Route 82 North. Rulaţi pe 82 North către Route 9H. Rulaţi spre nord pe Route 9H cam 10 mile către County Route 22, care este a doua la dreapta după „Love Apple Farm”. (De altfel, prima la dreapta pe 9H după Love Apple este acum inclusă, deci Route 22 este acum prima la dreapta.) Rt. 22 se află la 3,5 mile nord de la intersecţia lui 9H cu Rt. 66. Mergeţi 2 mile pe Route 22 până la un hambar pe colţul cu Letter S. Road. Viraţi stânga pe Letter S. Road. Suntem pe a doua alee de acces auto din stânga.

Fără aliniate. Fără comentarii.

Această „minunată” poveste ne-a siderat pe toţi trei. N-am ştiut dacă să râd sau să fluier de admiraţie, la adresa preciziei germane combinată cu pasiunea automobilistică americană.

Aşadar, suntem în tren. Gazdele noastre ne-au confirmat că vom fi aşteptaţi la gară de un *van,* scăpând astfel de toate problemele de orientare.

M-am plictisit. Vagonul deschis şi cu toate scaunele orientate spre direcţia de mers este foarte silenţios. Jacques moţăie în continuare. Arunc revista pe locul din faţă şi privesc pe fereastră absent. Se aud doar cei doi bărbaţi şi roţile trenului. Vagonul e aproape gol, iar ceilalţi patru, cinci pasageri tac.

Puşkin se opreşte şi duce mâna la buzunar. Ridică telefonul, priveşte ecranul şi răspunde.

— *Ja?*

Ascultă.

— *Jawohl. Auf wiedersehen!*

Închide telefonul şi vine spre noi. Îl atinge pe Sardi pe umăr şi

francezul se trezeşte mârâind.

— *Quoi?*

— Schwartz! N-a ajuns pentru că a fost atacat din nou. I-au trimis o scrisoare cu surprize. E bine, doar câteva zgârieturi şi comoţii. Îl ţin în spital vreo două zile.

— Atacat din nou?! Cineva are ceva cu el!

— *Non, Jacques, c'est pas ça!...*

Modul în care Puşkin îşi păstrează calmul şi schimbă limba în care se exprimă, mă face să mă simt ca un elev de clasa întâi în faţa unui savant de la academie. De multe ori, mi se pare că o face doar demonstrativ. Un bătrânel care încă se joacă de-a spionii...

— Ce s-a întâmplat exact, Mişa?

— Cea mai stupidă metodă. O scrisoare de la un expeditor necunoscut. Comisarul a bănuit ceva, dar a fost un pic prea târziu. În mod evident, au vrut doar să-l sperie.

— Sau să-l oprească să vină aici! intervine Sardi.

— De ce ar fi făcut-o? întreb şi eu.

— Pentru că el are cele mai multe informaţii. De aceea! E posibil, Jacques! Să ne vedem de drum! ne pune la punct rusul.

Ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic, se duce spre conductor, un bărbat cu părul alb, cam de aceeaşi vârstă ca şi el, în uniformă bleumarin. Continuă discuţia. Jacques lasă capul în jos şi aţipeşte. Parcă nu s-a întâmplat nimic.

Poate că aşa şi este. Poate că e doar un truc, pentru a-l ţine pe Schwartz departe de americani şi englezi. Sau departe de noi... Cine pe cine înşeală? Cine e Schwartz? Un simplu comisar german? Sau cine e Sardi? Inspector la furturi mondene? Atunci ce caută aici? Doar pentru un manuscris furat?...

Tac şi privesc în gol peisajul verde, amestecat ca într-un mixer de viteza trenului.

Ajungem.

Gara este cât o haltă de pe la noi.

Un Cadillac Escalade alb, dar cu geamuri fumurii, ne aşteaptă. Un individ în blugi şi tricou fără mâneci se sprijină de el. Are pălărie de cowboy şi bicepşi. Stupid stereotip de film american. Îmi trăiesc viaţa ca într-o producţie de categorie B...

Urcăm.

Tipul înşeală aparenţele. Este drăguţ şi amabil. E doar administratorul de la conac. Musafirii au sosit deja şi ne aşteaptă. Nu-l întreb pe Mişa dacă sunt tot cei de la Londra, alţii sau mai mulţi.

Peisajul este superb şi ziua foarte însorită. Caldă. Drumurile sunt pustii.

Clădirea răsare printre copacii încă înfrunziţi. Ca o vilă germană, din lemn, cu verandă. O masă rotundă şi scaune din răchită. Cei doi sunt aici. Doar cei doi. Brian, administratorul dispare înăuntru şi revine cu o tavă cu răcoritoare. Nimic alcoolic.

Ne strângem mâinile fără entuziasm.

— Începem? întreabă Negroponte, agitând un dosar cu coperte de plastic albastru.

— Începem, George! hotărăşte Puşkin.

— OK. Fără introduceri. Ne cunoaştem. O singură precizare. Eu vin din partea Bibliotecii Congresului. Asta ca să fie clar pentru domnul Munteanu, cum e cu spionii!

— Poţi să-mi spui Stu! rânjesc enervat. Şi pe cine vrei să păcăleşti?

— Nu păcălesc pe nimeni. Departamentul nostru de la Bibliotecă a încercat să adune toate...

Bibliotecă pe naiba! Departamentul!...

— ... care au putut fi găsite în arhivele noastre. În primul rând, a

trebuit să fim siguri că acest document a existat vreodată. Ei bine, avem certitudinea că a existat. Ba chiar putem afirma, că există mai multe copii!

Mişa tresare. Sardi se încruntă. Eu ascult. Riff priveşte fix un copac cu frunze arămii, aflat la cincizeci de metri de noi.

— Ai motive să crezi că există mai multe copii? Câte? întreabă Puşkin.

— Cel puţin două. Una este cea din România. Este probabil cea care s-a plimbat cel mai mult în ultima sută de ani. A scăpat de două războaie şi o revoluţie. Acum e la Bucureşti, la Cotroceni.

— Şi a doua?

— Nu ştim exact. Probabil în Europa...

Minte. Cu toţii simţim că minte. A vrut să răspundă elegant. Dar adevărul e altul. A doua o au ei. La Biblioteca Congresului sau la CIA sau în altă parte. Nu pot justifica de unde o au... Războaiele.

— Aici se află mai multe pagini cu însemnări despre existenţa acestui document secret. Când spun copii, mă refer la copii tipărite. Manuscrisul original a fost distrus şi au fost tipărite mai multe exemplare. Estimăm că între douăzeci şi treizeci. Au fost trimise curţilor europene la începutul secolului al XVI-lea. O copie, cea franceză, a fost distrusă în perioada revoluţiei. Napoleon ştia de existenţa documentului şi a încercat în toate campaniile sale, să găsească un altul. A vrut să-şi justifice campaniile prin lupta sub semnul Chartei!

— Chartei? exclam fără să vreau.

— Aşa se exprimă diverşi conducători în scrisorile lor, referindu-se la document. Charta papală!

— Continuă, Negroponte!

— Desigur. Un exemplar, cel german, a fost distrus de Hitler, cel care a desfiinţat şi Ordinul Cavalerilor Teutoni. Un altul s-a pierdut

în asediul Vienei. Despre exemplarul britanic nu ştim nimic. Cel spaniol a fost ars în 1936 în luptele din Madrid. Nici despre cea portugheză nu avem date. Altele, nu ştim dacă au ajuns la regi şi împăraţi... S-au rătăcit în timp. Au fost distruse, ascunse şi pierdute.

— Dar nu înţeleg! Nimeni nu a putut face o copie după un exemplar? Nu există fragmente copiate? În ce limbă a fost scris?

— Latină! Evident! sare Sardi.

— Domnule Munteanu, aceste documente sunt blestemate! Tradiţia spune, că cine citeşte manuscrisul moare!

— Şi credeţi în tradiţii?

— *Sir,* nu e vorba de tradiţii, e vorba de istorie!

Până acum Simon Riff a tăcut. Aceasta e prima lui intervenţie.

— Adică?

— Istoria atestă prin documente, că toţi cei care au citit, au pierit violent, iar exemplarele au fost distruse!

— Să credem în blesteme?

— Să credem în statistică, domnule Munteanu! se enervează americanul. Şi în interese politice şi în ameninţări teroriste! Să credem în democraţie, stimate domn!

— Cred că nu este nici momentul, nici locul pentru prelegeri! intervine Puşkin. Să ne păstrăm calmul. Colegul meu, Stelian Munteanu, nu cunoaşte riscurile posibilului act al preşedintelui său. Să fim calmi.

— Am să explic eu, se aude vocea britanicului.

Soarbe o gură de limonadă, dând timp tuturor să se detensioneze.

— Aşa cum am spus şi la Londra, preşedintele României vrea să prezinte acest document miniştrilor apărării ai NATO, invitaţi la Cotroceni la o recepţie. Înţeleg motivele domniei sale. Este un act care aparent dovedeşte că românii, statele româneşti au jucat un rol important în istoria Europei şi a lumii. Este un motiv solid. Dar

riscurile sunt imense.

— Din cauza unui blestem?

— Nu, domnule, din cauza celor care vor acest document şi vor face orice ca să-l obţină. Inclusiv un potenţial atentat terorist!

— Atentat terorist?!

— Avem informaţii că au fost pregătite două echipe, care vor acţiona independent la Bucureşti. Fiecare echipă are trei oameni, doi pentru sprijin şi unul de atac. Vor fi europeni. Posibil români. Vor fi bombe! O bombă! Victime! Cu această ocazie se va fura şi acel exemplar. Summit-ul NATO din primăvara viitoare va fi compromis. Impactul psihologic va fi imens. Reţineţi, e vorba de miniştrii apărării NATO şi de toată conducerea României. Vă asumaţi acest risc?

Şi se uită la mine fix.

— Eu?! Eu să-mi asum acest risc?! Am senzaţia că mă aflu în mijlocul unui basm. Alice în Ţara Minunilor! Nu pot să cred că aşa ceva poate fi posibil.

— După 11 septembrie orice este posibil, domnul meu!

Se înserează şi se răcoreşte. Mi-e frig.

— Şi ce vreţi de la mine? Cum rămâne cu acel cal troian?

— Stu, vom încerca prin toate mijloacele, să trimitem un mesaj preşedintelui României, ca să-l convingem să renunţe la ideea de a arăta documentul.

— E un tip tare căpos! Va fi greu de convins! Şi mai e doar un an jumătate până la alegeri!

— Ştim. Dar ştim că ai contacte. În poliţie şi în serviciile secrete. Ştim că Natalie Rădulescu a lucrat pentru SRI şi poate mai colaborează. Apoi, profesorul Dumitrescu e toată ziua la Chişinău... Ai fost jurnalist, mai ai contacte.

Mă întorc spre Mişa.

— Şi el, domnule Negroponte, amicul meu Mihail Sergheevici Puşkin, cu cine joacă? Cu voi?

Mişa zâmbeşte.

— Ai o obsesie, prietene...

— Michael e o cunoştinţă veche şi un om de încredere. El ştie ce este bine pentru toţi.

— Înţeleg... Suntem la a doua întâlnire, la mii de kilometri de România şi am senzaţia că vorbim de pomană... Ce vreţi să fac?

— Domnule Munteanu, contează pe noi. În mod oficial, nu putem cere contramandarea întâlnirii de la Bucureşti. Putem doar să încercăm să prevenim un atentat posibil! Avem mijloace. Avem şi informaţii. Trebuie să ai încredere. În noi. Şi în Mike Puşkin.

— Şi în cine să nu am? În Natalie Rădulescu, în poliţie, în SRI?

— Anton Demetriade este un om de bază. Ceilalţi...

— Credeţi că serviciile noastre trădează ţara?

— Nu fac astfel de acuzaţii. Vă rog, doar, să fiţi rezervat. V-am comunicat în mare informaţiile noastre. Prin Mike veţi primi orice noutate. Contăm pe profesionalismul tău!

Soarele apune printre copaci şi dealuri. Tăcere.

— Bine. Cam asta-i tot?

— Da. Rămâneţi peste noapte?

Mă uit întrebător la Mişa. Îmi răspunde cu o întrebare:

— Cum vrei?

— Sincer aş prefera să ne întoarcem la New York. Ce zici, Jacques? Prindem mâine de dimineaţă un avion spre Europa?

— Da, aş prefera.

— OK, vă ducem la gară.

Târziu, în tren, în timp ce Sardi moţăie din nou economisindu-şi energia, mă apropii de urechea lui Puşkin şi îi şoptesc apăsat:

— Nu-i aşa că de fapt, la întâlnirea asta aţi vrut să mă verificaţi

pe mine? Să vă lămuriţi dacă sunt sau nu băiat bun?

Nu zice nimic. Nici nu întoarce capul.

— Şi, am trecut examenul?

Nimic.

— Răspunde-mi, îi şuier în ureche. Merit un răspuns!

— Eşti aici. Lângă mine. Tu ce crezi?

Uf, iar o întrebare...

53.

Mi-e doooor de tine!

Mă uit buimac la ecranul luminos al aparatului. Bagajele sunt făcute. E devreme. Mai am aproape o oră până vine o limuzină, să ne ducă la aeroport. Sardi e în camera lui. Ne întâlnim la micul dejun jos, în restaurant...

Îi răspund Ioanei:

Cred că mă îndrăgostesc de tine!

Şi aştept. Mă îmbrac privind lumea de la etajul 23. Aceiaşi anonimi micuţi şi maşini ca de jucărie. Taxiuri galbene, limuzine negre, câteva autobuze şi motociclete. Maşini de patrulare ale poliţiei...

Aşa repede?

Răspund:

Da, aşa repede!

Sună telefonul. Nati. Suspecta... La Bucureşti e noapte, trecut cu mult de 12...

— Eşti bine?

— De ce mă întrebi? S-a întâmplat ceva?

— Nu,... am avut o stare de nelinişte... ştiam că eşti acolo...

— E totul OK.

— Te-au lămurit?

De fapt, m-a sunat să mă chestioneze, asta-i neliniştea ei... Pe cine să mai cred? În cine pot avea încredere? Cine are de pierdut şi cine are de câştigat? Mă hotărăsc să joc cartea sincerităţii agresive:

— Da, mi-au spus că te bănuie de legături cu serviciile şi posibile contacte cu tabăra adversă. Cu teroriştii...

— Asta-i o glumă tâmpită de-a ta?

— Nu! E o afirmaţie pe care mi-au aruncat-o în faţă!

Dar ei chiar susţin aceste afirmaţii? Sau totul a fost o înscenare, pentru ca eu la rândul meu, să transmit mai departe?... Uff,... teoria conspiraţiei!

— Tu auzi ce spui?!

— Da, Nati, aud. Şi nu ştiu ce să cred. Am cunoscut la Bucureşti un ofiţer Minulescu. Victor Minulescu. Subţirel, tinerel, sub treizeci...

— Îl ştiu. Mi-a fost student acum vreo cinci, şase ani. Ce-i cu el?

— El a predat manuscrisul... mă rog, documentul către servicii şi aşa a ajuns la preşedinte.

— Undeva m-ai pierdut! Ce căuta faimosul manuscris la Minulescu? De când? De la cine?

— Multe întrebări punem cu toţii... Tot timpul am senzaţia că sunt urmărit! Şi nu ştiu de cine! Şi ar putea fi doar spionită cronică!

— Eşti nervos!

— Mai am puţin până la avion... Prea multe necunoscute! Încearcă să afli detalii... Nu ştiu cum şi de la cine. Poţi? Ştiu că ai *link*-uri...

— O să încerc... Vorbim când te întorci. La o cafea bună. Ai grijă de tine.

— Merci mult. Te pup. Noapte bună.

— Pupi. Drum bun.

Închide. Şi...?

Ledul clipeşte roşu: *Nu cred!*

Ce nu crede! Abia apoi înţeleg, că e răspunsul de la mesajul cu îndrăgostirea rapidă. E Ioana, care nu doarme şi se joacă. Nu cred...

Nici eu nu prea mai cred nimic. Era odată un film, în care Michael Douglas păţea tot felul de lucruri... Şi totul era un joc. Un dar de ziua lui. Şi păreau atât de reale... Ca viaţa!

Crede-mă! Vin acasă. Noapte bună şi vise parfumate!

Afară începe să urle o alarmă stridentă. Pe holul hotelului. O bătaie rapidă în uşă. Duc mâna spre centură. Nu am nici o armă acolo. *Signor* Beretta e la Bucureşti.

— *Mister Munteanu, are you inside? It's an emergency! Please open the door!*

O voce îngrijorată. Pe hol, voci agitate şi paşi repeziţi. Deschid. Un bărbat în uniformă, din serviciul de pază al hotelului.

— Ce s-a întâmplat?

— Ne cerem scuze, dar trebuie să evacuăm hotelul. Am primit un telefon anonim, care ameninţa că în hotel există o bombă. Am anunţat poliţia, dar până la sosirea echipei de intervenţii pirotehnice, trebuie să evacuăm hotelul... Vă rog! Repede!

— Am avion peste o oră. Pot să-mi strâng bagajele?

— Nu! Vă rog să ieşiţi imediat din hotel! Lăsaţi totul aici! Se vor face verificări!

Clatin din cap a pagubă. Bombă?! Ieri vorbisem de o bombă... Nu aici! Totul îmi pare ca decupat de un şcolar cu foarfeca, din filme de duzină. Nu simt nici o frică. Doar nervi. Apuc geanta foto şi ies. Măcar voi face câteva imagini.

Tot personalul hotelului este pe holuri, ajutând la evacuare. Îl observ pe Sardi. Răvăşit, în cămaşă şi fără cravată, nepieptănat şi cu o privire crâncenă. Nu cred că l-am văzut niciodată atât de negru.

— Ce zici de asta, Stu? Bănuieşti că are vreo legătură cu noi?

— Credeam că numai eu susţin teoria conspiraţiei!

— Sincer, îmi pare un mod elegant de a ne scoate din camere!

— Pentru ce?

— Ai uitat, Stu? Percheziţia de la Frankfurt?

Are dreptate, totuşi...

— Nu crezi că e cam multă agitaţie doar pentru a ne căuta prin genţi?

— Ba da, dar nu au avut prea mult timp la dispoziţie. Peste o oră plecam.

— Oricum nu au ce să găsească!

— Probabil că ei nu ştiu asta!

— Care ei? Iar ajungem la ei?

— Te legi de vorbe! Nu ştiu care ei!? *Merde!* Hai afară!

Şi mă împinge în stradă. În faţă, pe bulevard s-au instalat câteva echipaje de la NYDP, sosesc şi maşinile pompierilor. E un vacarm de nedescris. Sirene şi girofaruri. Se întind grilaje. Soseşte echipa de pirotehnişti. Apare şi un microbuz al unei televiziuni. Apoi încă unul. Vânzătorii de hamburgeri de pe la colţuri au mare căutare. Un grup de japonezi fotografiază în toate direcţiile, cu micile lor aparate digitale, cu blitz încorporat. O dimineaţă fericită...

— *Merde! Merde!* Oricum o să pierdem avionul! Hai măcar să mâncăm un mic dejun normal!

Are dreptate.

Un nou mesaj:

Eu mă culc acum. Să ai un zbor plăcut. Pe curând!

Nu-i mai răspund. Nu ştiu ce să-i scriu...

54.

Salturile neîncetate în avioane, camerele de hotel diferite şi totuşi la fel de anoste, încep să-mi construiască un nou mod de viaţă. Nu trebuie să mă uit pe buletin, ca să văd ce vârstă am. Ajunge doar să mă privesc în oglindă, atunci când mă spăl pe dinţi şi să-mi simt braţele, atunci când o arunc în sus pe Lulu. Fac asta de când s-a născut. Acum e grea şi e înaltă. Şase ani şi jumătate. În curând, îmi va fi imposibil să o mai ridic şi să o învârtesc ca pe un avion în furtună. Ea râde în hohote şi zice: „Şi acum ca elicopterul! Acum! Acum! Te rog, tati!" O aşez pe burtă pe braţele mele şi o rotesc cu viteză mormăind din buze ca un motor de elicopter... Şi ea râde în hohote...

Ne-au ţinut trei ore şi ceva în stradă. De pomană. Nu au găsit nici o bombă. Noi am mâncat o omletă la un restaurant italienesc scump, dar bun. Jacques a ales mic-dejunul franţuzesc cu dulceaţă, unt şi croissant. Am băut suc natural de portocale şi un espresso impecabil. Cred că Lavazza! M-am liniştit. Amândoi... Am discutat despre Paris, despre viaţa la ţară şi castelele de pe Valea Loarei, pe care tot îmi doresc să le vizitez şi nu reuşesc. Apoi, ne-am întors în camere. Aparent nu era nimic schimbat. Nu arăta a percheziţie brutală. Am privit mai atent. Bagajele şi unele obiecte de mobilier fuseseră mutate, apoi aşezate aproximativ în aceleaşi poziţii. Poliţiştii sau teroriştii?... Le-am deschis cu un aer absent. Nu părea să lipsească nimic. Dar... Pe mijlocul patului tronează o cutie paralelipipedică roz, prin al cărei capac transparent se văd trei păpuşi Bărbie. Una în

ţinută de seară, una de plajă, una de munte. Pe colţul capacului, un *post-it* tot roz. Cuvinte scrise de mână cu o carioca neagră. *For your daughter. A present from US. Take care of her.* Am împietrit. Un cadou sau o ameninţare. Bileţelul este nesemnat. Se joacă de-a şoarecii şi pisica. Dar cine? Cei buni sau cei răi? Iar mi se amestecă gândurile...

Pe Sardi l-am lăsat la Paris. Ne-am îmbrăţişat la despărţire. Şi nu ne-am spus nimic. Nu aveam nimic de spus. Am mai aşteptat vreo cincizeci de minute până la zborul de Bucureşti. Un zbor scurt de două ore.

Avionul este un Airbus mic. Nu le ştiu după numere. Pasageri puţini. Căpitanul anunţă că vom începe să aterizăm. În franceză şi apoi în română. Suntem într-un Air France. Am băut un vin bun. Roşu. Sec. Un merlot franţuzesc. Îmi doresc să ajung acasă, să-mi aşez pistolul la brâu şi să fug la fiica mea. Să o iau cu bunică cu tot în maşina mea Q şi să o ascund undeva în munţi, la Buşteni sau aiurea, să mă întorc în capitală şi să mă răfuiesc cu băieţii răi. Odată pentru totdeauna!

Aterizăm.

Contactul cu pista e cam dur. La Bucureşti e frig şi bate vântul. Prognoza spune că este posibil să ningă. Deschid BlackBerry-ul. Multe mesaje. Ultimul e de la Dumitrescu. *Te aştept eu.* Pe celelalte nu le citesc. N-am bagaje şi ies direct în sala de la sosiri internaţionale. Îl observ imediat pe Toni. Este întunecat. Ne strângem mâinile şi nu-l întreb nimic. Chiar la intrare, aşteaptă un Passat de poliţie cu girofarul pornit. Urcăm în spate. Maşina demarează.

— Te ascult, Toni? Ce s-a întâmplat?

— Sardi a fost atacat. Pe autostradă, în drum spre aeroport. În taxi. O rachetă antitanc.

Tace doar o fracţiune de secundă.

— E bine. E norocos. Are şapte vieţi! El a scăpat cu multe contuzii la cap şi umeri. A fost protejat de scaunele din faţă. Dar şoferul e mort. Proiectilul a lovit motorul. Sardi probabil că se aplecase şi avea centura. Mare noroc! Deja e la spital şi e totul OK. Probabil că despre Schwartz ştii...

— Da, ştiam...

— Lucrurile încep să devină din ce în ce mai serioase. Şi nu avem prea multe informaţii.

— Nu, n-avem, îi răspund absent. Trebuie să dorm, Toni. Sunt complet năuc. Şi nu înţeleg nimic.

— Nimeni nu înţelege. Sunt prea mulţi implicaţi...

— Crede-mă, nici nu-ţi imaginezi cât de mulţi!

Nu zice nimic. Tăcere. Ridic din nou aparatul. Mai citesc câteva mesaje. Anunţuri de la editură, reclame şi un SMS de la Ioana.

Vreau să te văd. Tu vrei?

Da, vreau!

Vreau. Desearăă. Ce-ţi mai face căţelul?

Aştept să răspundă. Un e-mail de la... Eleni?!

Subject: Rendez-vous

Astăzi e o zi a surprizelor. Poate că e momentul să fie şi unele plăcute.

> *Vreau să te văd. Ştiu că ai fost la NY. Nu vreau ca lucrurile să rămână aşa... trebuie să le rezolvăm cumva. Să le închidem... Sau nu... Te rog, vino până aici. Vino să ne vedem măcar o zi. Nu te-am înţeles atunci. Cred că nu te-am înţeles niciodată. Aş vrea să încercăm... Sau nu.*
>
> *Oricum, dă-mi un răspuns. Te rog.*
>
> *Te sărut de departe.*
>
> *Sunt în Skiatos. Te aştept.*
>
> *Eleni*

— Veşti bune, Stelică?

— Se vede?

— Zâmbeai. M-am gândit că după atâtea nenorociri...

— Da, veşti bune. Mesaje de la două femei dragi.

Îmi dă un pumn amical în umăr.

— Norocosule! Mai ai timp şi de femei!?

— Sincer? Nu prea...

Maşina se apropie de centru. În plin ambuteiaj. Reclame uriaşe. Reviste, maşini, parfumuri. Şoferul porneşte sirena, ca să-şi facă loc. Sunetul îmi găureşte creierul, ca un burghiu pe turaţie maximă, îmi duc mâna la cap şi înghit în sec. Pe culoarul format, vehiculul accelerează. Mă afund în banchetă şi închid ochii...

Reclame mari şi colorate. Una îmi rămâne în minte. *Wall Street Journal.* Banii! Zidul banilor!

Wall Street – parcă ar fi zidul plângerii de la Ierusalim...

55.

Recucerirea Ierusalimului pământesc nu mai era de mult o ţintă militară a creştinătăţii. Ideea de cruciadă rămânea însă, fiind ţinută într-o stare de supravieţuire de trei îndemnuri, fiecare cu însemnătatea sa, dată de la Dumnezeu: mai întâi declaraţiile suveranilor europeni, îmboldiţi îndeobşte de papalitate, apoi ostenelile unor visători generoşi şi încet, încet pe cale de dispariţie şi, în sfârşit, nevoia de fiinţare a ţărilor române, care s-ar putea chema şi misiune şi credinţă şi... blestemul de a rămâne cu orice preţ în istorie.

Răscrucea de vremi de pe la anii 1600, nestrăbătută până la capăt, poate nici până astăzi, arată că pe lume există încă trei feluri de popoare: unele care fac istoria, altele care o trăiesc şi doar unele, care o refuză. Românii fac parte din cea de-a treia întocmire de neamuri şi tocmai de aceea, la noi este atât de des invocată istoria, pentru că nu o luăm în seamă. Participăm la ea, cu înţelepciunea vecină cu deznădejdea sau cu înţelegerea ruinării trecătoarelor ambiţii... Păstrăm doar legătura cu credinţa şi probabil cu un... legământ vecin cu aceasta.

Orologiul din turnul primăriei pragheze, număra una din acele ore, pe care oamenii, în inocenţa ori mândria lor, le socotesc a fi fixe. Fiind noapte, se întâmpla ca un singur martor să ţină socoteala bătăilor... sau mai degrabă, al avertismentului închipuit de scheletul care clopoţea un repetat *memento mori.*

— Pragă, Pragă... m-am întors să te blestem! Să te calce în picioare minciuna şi făţărnicia, aşa cum tu ai culcat la pământ dreptatea şi vrednicia!

Bărbatul, al cărui păr căzut pe spate era în întunecata piaţă închipuirea pământească a Lunii Pline, se îndreptă agale spre răspântia din dreptul bisericii Sfintei Fecioare. Se vedea că locurile îi erau cunoscute, iar şovăiala, care apărea când şi când în mers, trebuia pusă pe seama rănilor căpătate în războaiele, mai multe decât anii adunaţi în viaţă. Ajuns în faţa unei case cu două caturi neluminate, îngenunche şi se închină, spre mirarea păguboasă a câtorva cheflii întârziaţi.

— Să vă ajutăm,' domnule? V-aţi pierdut cumva punga?

Bărbatul se ridică de la pământ odată cu vorbăreţul, care simţea acum o gheară de oţel în gât şi sub picioare nimic. Ba mai mult, o şoaptă la fel de metalică îi cocli auzul:

— *U kocoura*?[134]

— *Tam*![135] apucă să arate dintr-o mână nefericitul după care simţi „binefacerile” legii gravitaţiei, ce-i drept, demonstrate ştiinţific abia peste vreo şapte decenii şi foarte departe de Praga.

Ortacii neinspiratului limbut, având reflexul lipirii de pereţii strâmţi ai uliţei, puteau urmări, treziţi brusc din beţie, contopirea netulburată a bătrânului singuratic, cu umbrele nopţii.

— *U vsech vsudy*![136] Parc-ar fi Jan Ziska! Merge prin noapte ca ziua! Dacă nu ne feream ne făcea una cu pământul!...

Destinaţia căutată de călătorul chinuit de amintiri, se arătă după câteva coturi ale drumului. Încă populată de o veselă faună,

---

[134] *La Motanul.* (ceh.)

[135] *Acolo!* (ceh.)

[136] *Pentru numele lui Dumnezeu!* (ceh.)

cârciuma „La Motanu”, lumina un colţ de stradă la poalele culmii *Hrad*-ului. Uşa grea de fier ghintuit descoperi încă o încruntare a frunţii vizitatorului, revenit după amar de ani.

Din poartă-n poartă, să baţi ca să-i trezeşti, pe cei cu capetele adormite în poalele muierilor sau rătăcite-n năzăriri de stele... Când stătea să-i fete iapa, împăratul Rudolf căuta în constelaţii uşurarea nevoii grajdului, pe când Semiluna-i ardea casa! Uşi nenorocite cu ivărele netrase când bate molima şi zăvorâte doar de teama nesomnului! Oraşul ăsta parcă-i făcut numai din uşi!

— *Michael, mein Freund*! se auzi o voce zguduind pereţii.

— Martine, urs bătrân, m-ai recunoscut!

— După ce uşa s-a izbit de perete, m-am gândit că în viaţa mea, am cunoscut doar vreo doi-trei în stare de aşa ceva!... Dintre ei au mai murit... Şi când colo, pe cine văd? Pe vechiul meu camarad... Drept să fiu, nici la tine nu mă mai gândeam că trăieşti!

— Chiar că-i de mirare că mai suntem în viaţă, prietene!

— Aşa-i!... Ei, la câte păcate avem, l-o fi frică şi lui Dumnezeu să ne mai ia! Hai, acum să ne aşezăm şi să bem o bere zdravănă... Ah! Nu te încrunta, că se goleşte cârciuma! Am uitat! Iartă-mă! Am un vin, parcă anume stă în beci de câţiva ani şi te aşteaptă! O să-ţi placă! E cel din care beam amândoi pe vremuri, lacrimă de unguroaică focoasă, de la Tokaj!

Înainte să plece, Martin îşi mai îmbrăţişă o dată prietenul, făcând pe muşterii de la mesele învecinate, să elibereze grabnic locurile, pentru a face loc braţelor deschise ale celor doi uriaşi. Mihail îşi scoase spada sprijinind-o de masă, după care se aşeză zâmbind în urma prietenului. O fată mai bălaie ca berea din căni şi cu sânii cât clopotele de la „Sfântul Witt”, înnoi lumânările şi aşeză paharele, după care se duse bosumflată că aplecarea ei peste masă, nu născuse nici cea mai mică reacţie pe faţa străinului.

În schimb, flacăra vioaie a lumânării aduse durerea amintirilor, care cu iuţeală tăiau lacrimi în ochii bărbatului: bătălii, drumuri, biruinţă şi înfrângere, suferinţă şi bucurie... Dar peste toate, imaginea unui trup descăpăţânat, zăcând în câmp peste leşul unui cal alb...

Găsindu-şi prietenul cu faţa în palme, Martin aşeză pe masă cana, cu vinul ca frunza ruginită şi se aşeză la rându-i.

— Aceeaşi vedenie te chinuie, Michael? După atâţia ani?!

— Tu ai uitat?

— Ei, pe dracu'! Cum să uiţi aşa grozăvie?!... Dar, hai mai bine să bem! *Prosit*!... Nu-i aşa că-i bun?... Nu mi-ai spus ce-i cu tine în Oraşul de Aur?

— Şi care-ar fi oraşul ăsta?

— Praga, prietene! Aşa i se spune, nu ştii?

— La cât aur a înghiţit, o fi dat şi pe dinafară!

— Nu-l iubeşti, demult şi deloc!... De aceea mă mir că te văd aici!

— Am făcut un ocol... ca să mă închin la o casă anume... şi să dau de tine, cum ne-a fost vorba...

— N-ai uitat: *Când o fi să fie, ne revedem La Motanu înnecat în băutură!*

— De venit, am venit, locul nu s-a schimbat, numai tu te-ai făcut cârciumar!

— Ce vrei? Mi-a ajuns! Acum am schimbat spada cu halba şi armura cu şorţul! Bătrâneţe, Michael... mai te trece un junghi... mai pui o cataplasmă! râse Martin, arătând cu ochiul spre fata nurlie, care se învârtea printre mese.

— Tot zurbagiu ai rămas!

— Altfel cum?! Mă mai găseai tu acum, să bem împreună?... Aminteşte-ţi numai câte găuri în carne mi-ai oblojit tu cu iarba aia... cum îi zice?

— Pătlagină.

— Aşa!... şi cu seu de oaie, de puţeam mai ceva ca un *kasap* din Istanbul!

— Rănile astea se mai vindecă, Martine, altele niciodată...

Trebuind să umple paharele, cârciumarul se folosi de răstimp, pentru a-şi căuta vorbele:

— Înţeleg că ai... fost... acolo...

— Da!

— E... tot acolo... casa?...

— Toate-s la locul lor... toţi şi toate, doar el nu mai este.

— Dumnezeu să-l odihnească! zise Martin, turnând din pahar pe piatra de sub picioare.

— N-ai uitat obiceiurile valahilor! Şi tu l-ai iubit, Martin!

— Ascultă, prietene, am luptat treizeci de ani sub comanda a zeci de generali, dar pot să spun, că dacă a fost vreunul care să merite gloria şi preţuirea creştinătăţii, a fost doar Michael, principele Valahiei, domnul tău şi căpitanul meu!

— Creştinătatea?!... Ai văzut cum l-a răsplătit!

— Aşa facem noi creştinii, când ne e dor de ăl cu coarne!... Ziceai că toţi şi toate sunt la locul lor... Nu chiar toţi...

— Ştiu, împăratul Rudolf, Basta, Bathoreştii... i-a luat dracu' pe toţi! După cum meritau!

— Şi Beauri?

— Beauri? Ce ştii despre el? Unde e? Ce face?

— Acum, drept să fiu, nu ştiu ce face, dar ştiu unde e!

— L-ai văzut?

— Ce-s nebun, să mă bag după el!... E pe fundul Dunării, prietene... Acum câţiva ani, mai jos de Viena, prin Ungaria, l-am întâlnit şi l-am ajutat să se spele de păcate, după ce i-am înmuiat în vreo două-trei locuri şira spinării, ca să nu dea din mâini şi să

stropească... Înainte să-l botez pe veci, i-am şoptit la ureche: *Turda, Michael voievod!* A căscat ochii şi gura ca boul, după care bâldâbâc! Cred că a înghiţit jumătate din Dunăre!

Pumnul drept al valahului izbi crunt în palma stângă.

— Bine c-ai împlinit tu dreapta răzbunare... că eu... eu, Martin, am stat atunci trei zile ascuns ca un netrebnic, între ciulinii pârloagelor de lângă Turda... Şi am văzut trupul stăpânului meu măcelărit şi batjocorit, aruncat gol în câmp, peste leşul calului ăl alb, pe care a intrat învingător în Alba Iulia... I-au omorât şi calul, Martin, aşa de mult îl urau!...

— Frica, Michael, frica i-a sălbăticit de tot... Iar tu, n-ai de ce să te condamni, dacă te arătai, te dovedeau nenorociţii... şi nu mai puteai ţine legământul... care l-ai împlinit, nu-i aşa?

Mihail ridică fruntea din palme, întâmpinând privirea mirată a prietenului, care pentru prima oară vedea lacrimi în ochii camaradului său de arme.

— După ce ne-am întâlnit la Făgăraş... am trecut munţii pe ascuns şi am dus... capul lui Mihai Vodă... şi l-am îngropat la mănăstire, la Dealu, în biserică...

— La Dealu?! N-ai putut să ajungi până la Bucureşti, la biserica lui?

— Nu de asta... Aşa a fost dorinţa lui, că dacă-i rămân oasele prin străinătăţi, să le aduc şi să le îngrop la Dealu... Acolo e şi mormântul tatălui său, Pătraşcu Vodă...

— A, da! Acum înţeleg!

— Şi mai e... ceva...

Martin arcui sprâncenele, întinzând gâtul peste masă.

— O taină, continuă Mihail. Pe care n-am slobod a o împărtăşi decât fiului său, Nicolae Pătraşcu... De asta am venit încoace!

— Şi prinţul unde e?

— Ultima oară am primit de ştire că ar fi la Olmutz. O să-l caut...

Împăcat cu ideea că nu poate afla mai multe, fostul mercenar şi actualul cârciumar întoarse vorba:

— Ei, Michael, bine că ai putut duce jurământul până la capăt! Dar, să mă ierţi că îndrăznesc după atâţia ani să te întreb: cum de erai tu atât de apropiat cu principele?

— Am fost fraţi de lapte, Martin!

— Tu, cu...? Ia-o încet, să nu cad de pe scaun!

Mulţumit că poate îndrepta aiurea curiozitatea prietenului, Mihail se cufundă în amintiri:

— Taică-meu Turturea, negustor de seamă în Târgul de Floci, avea casa lipită de cârciuma Teodorei, mama lui Mihai Vodă, pe care l-a făcut iubindu-se cu domnitorul de atunci, Pătraşcu Vodă...

— Era frumoasă?

— Tare frumoasă! Mihai semăna cu ea... Numai că atunci când l-a născut, de jalea morţii iubitului sau de ruşinea păcatului, ştiu eu, vorbe muiereşti!... Fapt e, că i-a secat izvorul laptelui şi l-a dat spre alăptare maică-mii, Marula, care mă avea pe mine... Aşa am supt amândoi la aceeaşi ţâţă şi apoi la amarul vieţii... Am crescut împreună, Martin, după care viaţa ne-a despărţit, ne-a adunat la un loc şi iar ne-a despărţit...

Fapte şi întâmplări de demult, luminau acum faţa bătrânului oştean valah.

— Ştii, când eram mici, crăpăm de necaz, că mă punea jos, atunci când ne băteam... Uitam mereu că e stângaci şi o luam pe cocoaşă...

— Ah, ce stângă, Iisuse Hristoase! Mai ţii minte, la Călugăreni, când dintr-o singură lovitură de secure l-a tăiat în două pe Caraiman Paşa? *Michael der Starke!*

— Ai noştri îi zic „Viteazul”...

Luaţi cu vorba, cei doi abia au băgat de seamă că sala se golise de

muşterii.

— Am rămas singuri, Michael...

— Tu nu, îi răspunse prietenul arătând spre frumoasa, care moţăia pe masă, cu capul ascuns într-un aşternut auriu, coborât parcă din ferestrele prin care începea să se arate soarele dimineţii.

— Dar tu? Tot ca pasărea al cărei nume îl porţi? *Turteltaube!*

— Ei, Martin, asta-i altă vorbă... Acum trebuie să plec. Mă bucur că te-am aflat sănătos şi... aşezat!

— Ce-am fost şi ce-am ajuns!

— Stai liniştit, prietene, că şi eu în Valahia sunt tot un fel de cârciumar, doar aşa, mai cu nodul în gât...

56.

Paharnicul Turturea, purtătorul zălogului de îndoliate taine, menit să le poarte pe ascunse căi ale pământului ca şi ale vieţii, era în rătăcirea sa pe drumurile amintirii, o întrupare a căutării de sine, a unei lumi sortite mai degrabă întrebărilor, decât răspunsurilor.

Străbătând Boemia şi Moravia, exact în vremea când aici se aprindea pulberea, care pentru treizeci de ani va arunca în aer Europa, bătrânul războinic şi dregător valah ajunse la Olmutz, unde încredinţă moştenirea Chartei lui Nicolae Pătrăşcu, fiul lui Mihai Vodă Viteazul.

— Ştiam eu ceva de la tata... frânturi spuse între bătălii sau tocmeli politiceşti... Da, da... acum pricep de ce mi-a spus, când a semnat în 1598 tratatul cu solii împăratului Rudolf, că nu întâmplător a făcut aceasta la mănăstirea Dealu... Cum e mormântul, paharnice?

— Cum să fie, Maria-ta? E mic!... Dar e... privegheat şi ocrotit şi am mai făcut danie călugărilor, cu înscris să se îngrijească de toate slujbele şi pomenile de peste an, cum se cade!

— Dumnezeu să te răsplătească înmiit! E mic, zici?...

— E, doamne, dar locul de odihnă şi de aducere aminte în veci, al lui Mihai Vodă, e tot pământul românesc... după cum i-a fost lui sortit şi în viaţă şi în moarte!... Acum, dacă te-ai împăcat cu Radu Vodă Şerban şi îi eşti şi ginere, vii acasă, Maria-ta?

— Paharnice, eu şi socrul meu suntem până la urmă doi pribegi pe la curţi străine... E ceva plănuit... De-o fi să fie, te înştiinţez, stai

fără grijă! Şi dacă nu pe tron, măcar în pământul ţării şi tot vin, neică Turtureo!

57.

Pribeag pe la curţi străine, pelerin sau menestrel, mercenar în slujba unor interese oculte... Orice m-ar fi scutit de alergătura asta pe avioane şi mai ales de cele mai frumoase momente: decolarea şi aterizarea...

Avionul coboară, văd pământul cum se apropie rapid, pista de aterizare, parcă nefiresc de scurtă, a insulei Skiatos. Aproape în picaj, aeronava se aşează, zguduindu-se pe betonul căii de rulare. Am ajuns cu bine! Ultima oară am aterizat aici cu un elicopter al Pazei de Coastă greceşti. Şi atunci, şi acum, pe fugă, străduindu-mă să rezolv mistere întortocheate...

Mă aşteaptă Eleni.

Abia venit de la New York, n-a durat decât două zile, până am plecat din nou. Două zile de întâlniri cu Toni şi cu Minulescu, cu Nati şi cu Ioana. Două seri cu Ioana. Săruturi furate timid. Plimbarea cu Spoof, mini căţelul familiei Marcu, un bishon maltez alb strălucitor. O *pizza quattro formaggi* la Trattoria şi un film la Mall. Sucuri de portocale şi beri. Au trecut ca un fulger. Un pic mai mult de o lună până la Crăciun...

Trăiesc mai repede decât gândesc.

Şi o oră petrecută cu Lulu, tot pe fugă, cu smiorcăială la plecare: „Niciodată nu vrei să stai peste noapte! Nu stai cu mine măcar până adorm... să-mi spui poveşti!” Cu remuşcările în suflet că nu sunt atât de mult, atât cât aş vrea, alături de fiinţele dragi...

Oftez din rărunchi. Şi iar îmi spun că ar trebui să renunţ la toate

astea şi că era mai bine când lucram la stat. La poliţie. Deşi, ca purtător de cuvânt, tot nu plecam acasă la 5!

Ioana şi Lulu, fiinţe dragi... Şi eu mă duc acum s-o întâlnesc pe Eleni!

Lulu care s-a lipit de mine, cu braţele aruncate după gâtul meu. Ioana care m-a sărutat scurt şi a rămas ţinându-mă de mână şi privindu-mă de aproape, cu ochii mari şi trişti. Mi-aş dori să se cunoască între ele...

Speriat de cadoul din camera hotelului new-yorkez, l-am pus pe Toni să-mi promită că găseşte o cale, prin care să-mi protejeze copilul. M-a asigurat de întreaga sa grijă. Dar nu sunt prea liniştit. Un tată nu poate fi niciodată prea liniştit! Acel cadou era de la cei buni sau de la cei răi?... Poate că ar trebui să renunţ, totuşi.

Aeroportul este micuţ. Eleni mă aşteaptă în port. Nu am multe bagaje. Un ATV închiriat mă va duce până acolo. Mă aşteaptă la *Psaro-taverna Psemata.* În traducere ar însemna *Taverna pescărească Minciuni.* Un fel de minciuni pescăreşti?! Să fie o aluzie la relaţia noastră?

— *To the harbour?*

Un cetăţean obosit şi prăfuit, probabil un pescar întârziat, îmi arată cu mâna. Cred că nici nu a înţeles ce vreau. Turişti sunt puţini. Sezonul s-a încheiat. Doar câţiva nordici rătăciţi, vânători de uzo şi coniac...

Pe faleză nu sunt decât trei localuri deschise. *Psemata* are o firmă mare şi luminoasă. Doar patru sau cinci clienţi. La o masă stă Eleni. Nu e singură... Puşkin?! Aici?! Ce naiba caută Puşkin aici?! Dar... aici are... Într-o fracţiune de secundă realizez că am fost neatent şi repezit. Skiatos este insula unde îşi are reşedinţa. Una dintre reşedinţe. Nu putea fi chiar o coincidenţă. Ar fi trebui să mă aştept...

Opresc vehiculul, îmi urc laptopul pe umăr şi apuc cealaltă

geantă. Nu mai mult de şase paşi până la masa pătrată, de unde cei doi mă privesc calm. Arunc bagajele pe un scaun liber, în timp ce îi salut:

— *Bonsoir, mes amis!*

Ei îi sărut mâna, destul de oficial. Sunt stingher. Dau mâna şi cu rusul.

— Mă bucur să vă văd... pe amândoi!

— Oare? surâde Puşkin. Nu m-ai văzut cam des?

— Am vrut să fiu politicos! i-o trântesc. Am venit aici pentru Eleni!

— Mişa a considerat că mai aveai nevoie de clarificări. De aceea a venit şi el...

— Sincer, Eleni... l-am văzut mult prea des pe acest domn! E peste tot şi e băgat în toate! Îmi doream să discutăm în linişte, între patru ochi... fără...

— Stelian, nu am vrut decât să vorbim şi noi într-un cadru mai relaxat. Apoi voi dispărea, voi pleca în nord, pe mare. Am o barcă aici. Vă voi aştepta la Salonic.

— Îhî... aşa să fie... am tot auzit din astea!

Eleni îmi zâmbeşte şi îmi ia mâna în palma ei.

— Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat... Am stat să mă gândesc şi cred că...

Se opreşte.

— Dar vom vorbi despre asta mai târziu. Acum e rândul lui Mişa...

Tace. Îi privesc pe rând în ochi. Dacă n-aş crede că sunt foarte surmenat, aş bănui că seamănă un pic. Nu un pic! Seamănă foarte bine. Iar modul în care stau unul lângă altul... familiaritatea... lipsa oricărei urme de aer protocolar. Parcă se cunosc de când lumea, parcă ar fi...

Eleni surâde larg, acel surâs care m-a ameţit în prima seară, în care am cunoscut-o acum mai bine de un an, la Salonic, în vârtejul anchetei din Paralia... Şi ochii îi râd. Şi mă înfior. Sunt o fiinţă atât de slabă? Uit ce am lăsat la Bucureşti, uit ce s-a întâmplat pe aeroportul din Atena, acum o lună şi ceva, uit totul în faţa unui zâmbet senzual?... Un zâmbet vrăjit...

Zâmbeşte şi Puşkin.

— Ţi-ai dat seama, nu-i aşa?

— Mi-am dat?...

Îmi trag o palmă peste cap:

— Sunteţi rude!

Puşkin râde şi cred că nu l-am văzut niciodată atât de relaxat. Râde aproape în hohote. Eleni mă priveşte cu duioşie şi lumină în ochi.

— Rude?! De ce crezi că am casă în Grecia? E fiica mea!

Chiar la asta nu mă aşteptam şi probabil că am căscat o gură mare, ca de tăntălău, pentru că îmi spune mai departe:

— Da, e fata mea. N-a aflat chiar toată lumea, dar unii dintre noi au ştiut. Şefii mei... foştii şefi... nu au fost informaţi de aventura mea din anii tinereţii... Eleni e leit mama ei!

— Mai curând, leit tatăl ei!

— A luat de la amândoi...

— Bine, dar anul trecut când ne-ai salvat la Rouen, nu ai făcut nici un gest! Nimic! Nici nu am bănuit! Abia acum, văzându-vă aici unul lângă celălalt...

— Anul trecut nu ştiam destule despre tine, Stelian. Apoi mi-a povestit Eleni...

— Şi acum?... Nebunia asta cu manuscrisul?...

— Am vrut să te ajut... pentru tine, pentru ea... şi pentru liniştea şi bătrâneţile mele. Aşa cum ţi-am spus!

Oftez lung. Un chelner a aşezat pe masă o bere rece la halbă. Un *Mythos* la halbă mare de un litru.

— Mi-am permis să comand pentru tine. Ştiam că îţi place!

— Mulţumesc.

Ciudat, eu nu l-am văzut să fi făcut vreun gest către vreun chelner...

— Nu te mai stresa, Stelian. Sunt obişnuitul locului, aici. Suntem în siguranţă. Cunosc toată insula. Aici nu ne poate atinge nimeni!

Ca de obicei, îmi citeşte gândurile. E seară şi răcoare. Mihail aprinde cu o brichetă cele două lumânări de pe masă şi apoi una din eternele sale Dunhill.

— Şi acum despre toate astea, Stelian...

Sorb din halbă, o mângâi uşor pe braţ pe grecoaică şi mă întorc spre el.

— Sunt numai ochi şi urechi...

— Ei bine, lucrurile sunt extrem de simple, deşi par aproape nebuneşti. Voronin vrea independenţa Moldovei...

— Şi nu o are?...

— Mă refer la independenţa părţii de România, ce poartă numele Moldova. Ţi-am povestit la New York. E vorba de Moldova Mare, Moldova lui Ştefan!...

— Bine, dar Ştefan era român!

— Era moldovean!

— Rahat! Era român!

— Nu, Stelian, pentru el şi gruparea lui, moldovenii sunt un alt popor. Şi s-au folosit de toate mijloacele pentru a dovedi asta. Au răstălmăcit toate cronicile. Au ajuns să declare chiar, că limba moldovenească e mama limbii române!

— Absurd!

— De acord! Şi totuşi fac tot ce pot pentru a submina România!

România imperialistă! România membru UE! Susţin revendicările secuilor. Susţin independenţa regiunii Kosovo! N-are nici o importanţă care dintre ele sunt juste sau nu... Demenţa a ajuns departe. Există un dicţionar moldovenesc-românesc!

— Am auzit! Am crezut că e o glumă tembelă!

— Nu e nici o glumă. Cum nu e glumă, nici noua istorie a Republicii Moldova! Ultima frază a acelei cărţi vorbeşte despre importanţa tratatului de prietenie şi colaborare dintre Moldova şi Rusia... Ţi-am spus că îţi voi da să citeşti!

— OK, Mişa, dar de aici până la atentate?...

— Aici intervin şi alte forţe, care încearcă să destabilizeze Europa Unită...

— KGB-ul?

— Ai o idee absolut fixă! Voi, românii, nu vedeţi decât ruşi inamici, nu şi ruşi prieteni!

— Scuză-mă, dar în istorie nu prea le-am cunoscut prietenia! Iar Basarabia nu a zburat ca o floare în Imperiul Ţarist, apoi în cel Sovietic!

— Nu te aprinde, Stelian! N-are rost! La fel face şi preşedintele vostru! De aceea are atâţia duşmani în Rusia!

— Bine, dar NATO nu e România! Nici UE nu e România!

— NATO şi UE înseamnă putere economică şi mulţi bani! Aici sunt problemele! Uniunea este acum, cea mai mare putere economică a lumii. Cum poate fi destabilizată printr-o singură lovitură? Greu! Iar acum Bucureştiul a creat această ocazie. Miniştrii NATO şi manuscrisul! O mare lovitură de imagine! Americanii au pierdut la 11 septembrie, dar Uniunea Europeană e puternică, are noi şi noi membri! Expansiunea trebuie oprită, unitatea trebuie dinamitată! Cum? Atacând un membru nou şi vulnerabil: România! De ce crezi că aduseseră manuscrisul la Odessa? O întâmplare?

— Dar atunci era KGB-ul! NKVD-ul...

— Da, atunci era război! Documentul avusese o copie în Moldova, dar un nebun a ars-o în secolul XIX! Întotdeauna şi-au dorit să aibă frontiera imperiului pe Carpaţi! Ai auzit de planul Valev?

— Vag... în copilărie.

— Au vrut să rupă România în bucăţi. S-o împartă! Să rămână o bucăţică în jurul Bucureştiului. Muntenia! Nimeni nu şi-a dorit unirea din 1918, Stelian. Nici ruşii, nici turcii, nici occidentalii...

— Dar astea sunt poveşti vechi, Mişa! Suntem în 2007!

— Poveştile se repetă, Stelică! Iar şi iar! La infinit! Istoria se repetă! Oamenii sunt mereu aceiaşi...

Scoate dintr-o pungă uzată, de plastic verde, două cărţi şi le aşează pe masă, cu faţa spre mine, ca să le pot citi titlurile.

— Astea sunt!

Istoria Republicii Moldova din cele mai vechi timpuri şi până în zilele noastre şi *Dicţionar moldovenesc-românesc* de Vasile Stati. Mă surprind cercetând copertele. Urâte... Pe dicţionar, o hartă a României Mari, pe un fundal cărămiziu peste care scrie arcuit, cu litere galbene: *Limba moldovenească.* „L”-ul pleacă din mijlocul Transilvaniei, de lângă Cluj. E de râs sau de plâns?

— Ştii cine e Stati?

— Nu.

— Un tip care şi-a găsit „vocaţia”! Promotorul pan-moldovenismului! Ideologul de serviciu al preşedintelui Voronin. Nici nu contează... Aici nu-i mână de filolog!

— Ce vrei de la mine, Mişa?

— Nimic, prietene. Vreau doar să te fac să înţelegi, că în colţul ăsta de lume, lucrurile nu se vor linişti niciodată...

— Ai iubit multe femei, Mişa?

Nu-mi răspunde. Ne privim... Eleni are ochii pierduţi undeva în

zare, în largul mării. Beau o înghiţitură mare de bere. Mi-e frig. Noiembrie nu e un anotimp fericit pentru berea rece.

— Îţi aduc un coniac?

— Nu, Mişa, răspunde-mi!

— Are vreo importanţă?

— Mihail, opreşte-te din jocul ăsta tembel! O să te coste scump odată şi-odată! Nu ne poţi manipula pe toţi!

— Nici nu vreau, prietene! Acum sunt prea bătrân. Îmi place în Uniunea Europeană. Războiul rece s-a terminat! Dar au rămas mulţi pe drumuri! Agenţii! Ronini – samurai fără stăpân! Sunt mercenari, Stelian! Pot fi angajaţi de firme, de trusturi! Aici nu e vorba de servicii şi de spionaj! E vorba de pieţe! De bani! De gaz şi de petrol, de grâu şi de vin...

A devenit patetic. Vârsta... Totuşi, încerc să-l înţeleg.

— Stelian, Uniunea nu e perfectă. Timp de opt sute de ani, Europa a încercat să se unească! Mulţi au ştiut de document. Cei care s-au apropiat prea mult, au sfârşit violent. Unii au vrut să publice documentul! Napoleon n-a găsit nici o copie, deşi îi ştia conţinutul. Stalin a alergat zeci de ani după un exemplar. La voi... Carol I a preferat să se ducă la Domnul, decât să vadă Europa sfâşiată încă o dată. Titulescu a încercat totul. Apoi comuniştii... Pătrăşcanu a vorbit prea mult. Dej a vrut să-l ofere ruşilor, în schimbul retragerii trupelor Nu le-a dat nimic... I-a păcălit. Ceauşescu voia să-l folosească. Îl adusese în ’89 la Palatul Regal, la muzeu. Se pregătea să-l publice. Căuta încă un motiv de care să se agaţe. Legitimarea supremă. Dovada că sunteţi un popor ales! Poporul care trebuie să unească Europa. Numai că acel document nu trebuie să devină public! Poate face mai mult rău! Şi a sfârşit ucis! A început revoluţia!

Povestea cu muzeul... îmi amintesc discuţia cu mama Ioanei.

— Dar şi atunci aţi trimis agenţi! Aţi vrut să puneţi mâna pe document! Atunci cine era? Nu KGB-ul?

— Ce importanţă mai are? Blestemul...

— O întorci!

— Stelian, am vrut să-ţi dau câteva repere. Mă opresc! Plec. O să ne revedem curând. Povestea asta trebuie să se încheie...

— Şi... totuşi... documentul? Unde?...

— Cine ştie de el, ar trebui să tacă! Cine îl are, ar trebui să-l păstreze ascuns şi bine păzit! America ştie asta! Şi Europa! România... e vorba aia a voastră: te grăbeşti, ca fata mare la măritat!

— Du-te dracului, Mişa! Acum îmi vorbeşti în proverbe?!

— Stelian, ascultă-mă! Nu tulbura apele... Niciodată să nu arunci cu piatra în lac... Dar acum e prea târziu. Nu putem să mai oprim lucrurile în plină desfăşurare! Trebuie doar să ne asigurăm că suntem în echipa câştigătoare!

— Şi suntem?

— Eu câştig întotdeauna!

— Chiar dacă schimbi echipa?

— Eu nu mă schimb niciodată, Stelian! Ţine minte asta! Orice s-ar întâmpla!

Se ridică, apucă bagajele mele şi pleacă. Face câţiva paşi, apoi se întoarce brusc, spre mine:

— Să alegi bine oamenii în care să ai încredere!

Şi nu mai aşteaptă răspunsul meu. Chelnerul îmi pune în faţă un păhărel cu Metaxa. Ia halba pe jumătate plină. Degetele reci ale grecoaicei îmi ating braţul.

— Îmi pare rău... Tata...

Tresar. Tata? Tată... îmi aduc aminte de Lulu... apoi de Ioana... Duc paharul la gură şi sorb o înghiţitură din lichidul arămiu. Îmi place coniacul. Şi mai ales Metaxa. Mai iau o înghiţitură şi simt cum

încep să mă încălzesc.

— Ţi-e mai bine?

Ridic din umeri.

— Nu vrei să mergem sus, acasă?

O privesc şi nu ştiu ce să citesc în expresia de pe faţa ei. Tristeţe, deznădejde, iubire, taine şi necazuri... Apuc cu grijă degetele fine şi depun un sărut pe răceala lor.

— Sărutul tău are urme de coniac, Stelios...

Se apleacă spre mine şi buzele noastre se întâlnesc. Simt fierbinţeala. Băutura tare sau femeia frumoasă...

— Să mergem, Stelios... e prea frig aici.

58.

Străzile sunt înguste, pavate cu piatră şi nu foarte luminate. Ne ţinem de mână. Urcăm, clătinându-ne uşor. Vântul şuieră printre zidurile caselor. Ne ţinem aproape. E frig. Oboseala, berea şi coniacul mi-au dat o stare de subtilă ameţeală. Strada s-a îngustat. Doar un om poate păşi, dar ne încăpăţânăm să mergem alături, din ce în ce mai lipiţi unul de celălalt. Îi simt unghiile cum îmi zgârie, cu mişcări lungi şi rare, podul palmei drepte. Îi simt şi îi aud răsuflarea, chiar dacă vântul este din ce în ce mai puternic. Strada e în pantă. Urcăm. Eleni gâfâie, privind înainte. Din adânc se ridică o dorinţă nestăpânită. Un tremur al simţurilor şi muşchii ce se încordează. Unghiile ei încearcă să pătrundă mai adânc în pielea palmei mele...

O opresc brutal şi, atingând-o cu mâna stângă pe cap, o răsucesc spre mine. O lipesc de zidul alb, scorojit, al unei case vechi. O privesc în ochi de la câţiva centimetri. Buzele, roşii de frig şi de ruj, îi freamătă uşor. Nu zice nimic. „Vorbeşte" doar din ochii larg deschişi. Un zâmbet abia încolţeşte, un zâmbet pofticios şi pervers. Îi ţin capul cu amândouă mâinile. Mă arunc cu insistenţă în ochii şi în mintea şi în sufletul ei... Îi strivesc gura cu buzele mele. Gura ei este rece şi dulce. Mă las cu totul pe ea. O cuprind cu braţele. Feţele noastre s-au contopit şi nu-i mai văd ochii. Apoi mâna mea stângă coboară pe gât încet, încet, ocoleşte geaca şi se opreşte pe un sân mare. Încerc să-l cuprind. O aud cum geme uşor şi râde şi mă muşcă. Sânul şi gustul ei mă îmbată. O sărut fără încetare...

Mormăie cuvinte, încercând să scape. Nu vreau s-o las. Mă

împinge brusc şi brutal. Mă lovesc de zidul casei de vizavi. Străduţa nu are nici măcar un metru lăţime. Scoate geaca şi o aruncă în mine.

— Nu aici!

Se ruşinează? O privesc acum, aşa mai de departe, zburlită toată, cu părul răvăşit de sărutul lung, cu fire de păr pline de varul desprins de pe pereţii coşcoviţi, cu sânii mari ridicaţi şi sfârcurile care erup prin materialul fin al rochiei...

— De ce?

— Nu fi tâmpit! îmi zice şi râde. Nu aici, pe stradă! Vreau să te am cu totul!

Şi fuge.

Îmi revin în trei secunde. Ea e deja departe, în susul străzii. Încep să alerg. Umflătura dureroasă din pantaloni îmi încetineşte paşii. Mi-e frică să nu o pierd, să nu mă rătăcesc în întuneric, să nu se ascundă, să nu dispară...

Lumină în spatele unei uşi scunde, de lemn vopsit în albastru. Amorţeala unui bec chior şi o scară abruptă, din plăci de piatră. Trepte către primul etaj. Din nou, un obstacol... Apăs cu repezeală clanţa şi intru. O încăpere lungă, cu puţină mobilă. Doar o canapea şi două fotolii, o lampă cu picior, o măsuţă de cafea şi un şemineu aprins în capăt. Ciudat să vezi un şemineu în Grecia... Mă aşteaptă lângă flăcări, cu două pahare rotunde în palme. Curată regie! Se pregătise pentru asta...

— Coniac?

Pardoseala este de scândură lată de brad, lăcuită mat. Pe jos nu e nici un covor, nici carpete, nici vreo blană de animal vânat. Genţile mele lăsate pe jos. Îmi arunc haina pe un fotoliu, apoi geaca ei şi o privesc de departe.

— Mă laşi să aştept?

Şi îmi întinde un pahar. Mă uit în jur, bănuitor.

— Puşkin?

— A plecat.

— Aha...

Ne despart doar câţiva metri, nici zece paşi. Mâna ei întinsă, aproape orizontal, cu paharul plin de lichid aromat. Îi contemplu silueta nemişcată. Silueta de statuie, mândră, frumoasă, emanând o sexualitate agresivă şi ameţitoare. Linia corpului în rochia strâmtă şi fină. Sânii mari, cu sfârcurile atât de înţepătoare... şoldurile, fesele... Păşesc încet, fără să o scap din ochi. Apuc paharul cu dreapta, în timp ce cu stânga îi cuprind mâna şi îi sărut lung încheietura cu venele care pulsează. O sărut şi apoi o muşc, fără să strâng dinţii prea tare. Ciocnim paharele şi se lipeşte de mine. O înghiţitură de coniac şi gustul băuturii tari îmi inundă buzele. Buzele mele şi imediat buzele ei. Lichidele se amestecă. Aroma coniacului şi pielea ei... Se lipeşte cu totul de mine. Îi simt sfârcurile prin cămaşa mea şi rochia ei. Mâna îi coboară şi găseşte fermoarul. Centura. Mă rup din sărut şi beau până la fund. Râde şi face la fel. Aruncă paharul într-un colţ alt camerei şi miile de cioburi se împrăştie pe pardoseală, cu un zgomot lung, şerpuitor. Îmi smulge paharul, care ajunge în acelaşi loc în bucăţi. Apucă centura cu amândouă mâinile şi o deschide imediat, trage de pantaloni şi se apleacă, spre eliberare şi dezmierdare. Lent şi apoi mai repede, în timp ce beţia simţurilor dezlănţuite îmi cuprinde mintea. Apoi se opreşte. Se ridică şi mă priveşte în ochi în timp, ce acolo jos mişcarea continuă. Ne privim lacom. Îi strivesc buzele din nou şi încerc să-i cuprind sânii în mâini. Se smuceşte şi apuc doar sfârcurile. Geme lung. Râde cu toată faţa, iar rochia eliberată de capse – Doamne, am mai văzut asta într-un film! – îi cade la picioare. Mă cuprinde strâns şi-mi şopteşte la ureche:

— Când am făcut noi dragoste ultima oară?

Nu aşteaptă răspunsul şi mă muşcă cu dinţii ei mici şi drepţi şi albi şi ascuţiţi. Îmi toarce la ureche şi nu pot să nu-i admir coordonarea, când o mână se luptă cu nasturii cămăşii mele şi cealaltă îmi dă plăcerea, ce creşte încet sub mişcarea ei, iar buzele se zbat acum pe obraz şi iar pe gură...

O împing uşor în jos, mă înţelege şi se lasă pe pardoseală. Mă cobor pe ea şi o acopăr toată, în timp ce pătrund cât mai adânc şi cât mai lent. Nu închide ochii nici o clipă şi sunetele noastre se amestecă, se armonizează. Nu mă lasă să merg mai departe, până la capăt, şi mă răstoarnă pe spate. Lemnul mat nu este rece. Mă acoperă cu sărutări de sus până jos, fără să se oprească o clipă. Corpul ei alb şi lumina flăcărilor portocalii-roşcate, combină culorile şi timpul într-un mixer de imagini şi senzaţii. Ne amestecăm pe lemnul duşumelei. Fiinţă fierbinte ca apropierea focului şi fluidă ca o vieţuitoare a mării...

Apoi, nu simt nimic, ca şi când a dispărut şi o panică de-o clipă mă duce cu gândul la un vis de singurătate. Dar ea este aici şi cu un geamăt lung, triumfător mă încalecă şi se înfige adânc în mine, cu capul pe spate şi părul lucind pe umeri şi ochii larg deschişi spre tavan. Îi cuprind sânii şi degetele apucă sfârcurile subţiri şi obraznice, în timp ce viteza creşte. Sunetele noastre urcă spre strigăte şi mâinile au coborât pe coapse, în timp se sânii joacă un dans dement; urlăm şi râdem împreună, cuprinşi într-un ritm ce nu ne mai aparţine conştient. Valurile de senzaţii ne-au prins într-o tornadă, lucrurile îşi pierd contururile, încăperea dispare, centrul lumii se află în noi, între noi, pe noi şi sub noi. Urcăm culmi în culorile curcubeului, în timp ce toate celulele din corpurile noastre vibrează zgomotos, la un ison.

Deodată, suprema eliberare, când timpul rămâne suspendat. Eleni, cu ochii închişi, cutremurându-se într-un spasm lung, îmi

zgârie faţa şi pieptul. Apoi, rostogolindu-se alături de mine pe scânduri, gâfâind şi tresărind haotic, zâmbeşte inundată de fericire.

Mai târziu am luat-o de la început.

59.

Mă trezesc singur... într-o casă pe care nu o recunosc. De afară, lumina soarelui pătrunde prin ferestrele mari. Perdele subţiri, albe, bătute de vânt. Un geam este deschis. E răcoare. Mă uit la ceas: 10.40. Târziu. Privesc mai atent în jur. Sunt pe o canapea. Un şemineu stins, cioburi pe jos, genţi, haine aruncate... Îmi aduc aminte. Îmi acopăr goliciunea cu cearceaful.

De undeva de jos se aud zgomote casnice. Cobor treptele.

— Neaţa, somnorosule! îmi zâmbeşte Eleni din spatele unui storcător de fructe. Cafea, ceai, suc de portocale?

— Cafea şi suc. Mulţumesc.

Încerc să mă apropii de ea şi să o sărut. Se eschivează, aşezând vesela pe masă.

— Omletă? Brânză? Roşii?

— Nimic. Nu acum...

O privesc... Frumoasă şi proaspătă, amintirile nopţii trecute mă copleşesc, remuşcările şi regretele acoperă clipele de contopire. Acasă e Ioana... Capul îmi vuieşte. Mă întreb unde e telefonul. Dacă am primit vreun mesaj din ţară...

Eleni pune o cană de cafea şi un pahar de suc, în faţa mea.

— Zahăr?

— Nu.

Se aşează. Ne privim în tăcere. Cobor ochii în cafea.

— A fost o nebunie, nu?

Nu ştiu ce să-i răspund.

— Simţi şi tu, nu-i aşa?

Nu zic nimic. Nu-mi găsesc cuvintele.

— Recunoaşte! Nu merge!

— Ce vrei să spui?

— Noi... Nu merge. N-avem nici o şansă. Suntem prea departe.

— Departe?...

— Stelios, nu putem continua. Ştii şi tu, chiar dacă nu vrei să recunoşti!

— Aş vrea să pot... să zic ceva... Nu ştiu să trăiesc, Eleni...

— Fiica ta are nevoie de tine acolo. Eu sunt aici. Mai e şi altcineva...

— Mai e?...

Surâde.

— Cred că tu ar trebui să-ţi răspunzi. Suntem prea departe.

— Opt sute de kilometri?!

— Nu e vorba de distanţă...

— Ştiu, Eleni. Ştiu...

— N-are rost să ne amăgim. Azi-noapte a fost sfârşitul. Aşa e OK... Amintirile sunt frumoase. Să le păstrăm...

Are dreptate. Nu zic nimic. Acasă am o altă viaţă. A fost un vis frumos... Doar un vis?... Simt că trebuie să o sun pe Lulu. Copilul meu. Pe Ioana... Ea e acum în viaţa mea.

— Mănânci o omletă?

— Cred că da. Dacă mâncăm împreună. Nu-mi place să fiu singur...

Zâmbeşte şi mă sărută pe tâmplă. Se simte mai uşurată, poate mai liberă. Şi eu. Ţineam în viaţă o relaţie muribundă... A fost frumos... cred că a fost...

Mănâncă şi gustă din sucul proaspăt. Îi este foame şi ei.

— Auzi, Stelios, îmi aduc aminte că am cunoscut un român la

Salonic, acum vreo trei ani. Un profesor de ştiinţe politice, un pic cam extremist în exprimare, îi plăcea să facă pe revoluţionarul. Nu ştiu ce-i cu el... Dumitrescu se numea... Nu mi-a plăcut tipul!

Tresar. A schimbat tonul. Acum e un simplu prieten... Dar de unde Dumitrescu? Ce caută acum în conversaţie?

— Dumitrescu? Doru Dumitrescu?!

— Cred că da. Nu mai ţin minte... O să verific. Are vreo importanţă?

— Te joci cu mine, Eleni? Tu îmi vorbeşti de el şi tot tu mă întrebi dacă are vreo importanţă?! Ce vrei să-mi transmiţi?

— Nimic... Era o amintire.

Mă enervez. Încă o dată sunt manipulat, căzut în mijlocul unor conspiraţii... Totul a fost aranjat? Cine este Eleni Papastergiu, fiica nelegitimă a unui fost agent KGB? Când a fost sinceră? Ce caută în lupta asta?

Mă priveşte zâmbind, dar undeva în adâncul ochilor ei mai văd ceva... Forţe ascunse, secrete, interese?... E doar o iluzie... Oare?

— Piesa aceasta are prea multe personaje, Eleni... Şi fiecare personaj joacă mai multe roluri. M-am pierdut pe undeva, pe drum.

— Nu, Stelian. Lucrurile sunt simple, dar nu avem încă toate cheile! Toate codurile!

Ca de obicei Mihail Sergheevici Puşkin îşi face o intrare teatrală. Şi continuă să vorbească, în timp ce îşi toarnă o cafea şi se aşează lângă noi:

— Ai picat în acest joc pentru că iniţial nimeni, nici o parte, nici un serviciu – dacă chiar vrei să folosim acest termen conspiraţionist – nu a crezut în nebunia asta cu manuscrisul. Nimeni nu a ştiut unde se va ajunge. Acum ancheta e oficială, Stelian, şi la Paris şi la Bucureşti şi la Washington şi la Londra... Doar pentru că un om a fost ucis la Frankfurt. Dar ultima bătălie va fi la Bucureşti... O ştii şi

tu!

— Şi ce caut eu în lupta asta, Mişa?

— Nu ştiu. Sardi te-a aruncat. E şi lupta voastră, a românilor... Aşa-i istoria! Iar acum trebuie să joci!

— Iar începi cu discursurile, Puşkin! Unde ai fost? Unde ai dispărut ieri?

Râde mânzeşte. Aprinde o ţigară.

— M-am plimbat până la Atena. Vrei noutăţi?

— Noutăţi? Da.

— Sardi, că tot pomenisem de el, e bine. Va fi externat în două, trei zile. Va veni la Bucureşti. Şi noi vom merge tot acolo.

— Toţi? Şi Eleni?

— Nu, eu rămân la Salonic. Acolo e treabă de bărbaţi. Cu împuşcături...

— Şi ce-a fost aluzia la Doru Dumitrescu?

— Ţi-a zis Eleni?

— I-am spus că l-am cunoscut. Şi nu era prea clar...

— Ce nu era clar? Ce vreţi să sugeraţi? Dumitrescu e cu băieţii răi?

Puşkin se scarpină în cap.

— Ar fi trebuit să-ţi spună ai tăi mai multe. Toni ori nu ştie, ori nu are voie. Cât despre SRI, ei sunt întotdeauna secretoşi. Există două echipe care vor lovi la Cotroceni. Victor Minulescu are toată schema. O ştii şi tu de la New York... Eu bănuiesc că amicii tăi, Natalie Rădulescu sau Doru Dumitrescu, sunt implicaţi.

— Cât de implicaţi?

— Foarte. Unul dintre ei sau amândoi vor apăsa pe trăgaci!

Sar în sus.

— Şi de ce nu-i arestează?!

— Simplu: n-au dovezi...

— Pe dracu'!

— ...sau aşteaptă să apară toţi actorii...

Omleta rămasă în farfurie s-a răcit. Cafeaua s-a terminat.

— Plecăm? Mă duc să-mi strâng lucrurile.

— Plecăm, dar nu te grăbi, avem timp destul. O oră. *À propos,* ţine-ţi jucăria la îndemână, băieţii răi pot lovi oricând.

— Mişa, prea mult mister cultivi în jurul tău. În cine să am încredere?

— Toni e băiat bun. Ceilalţi?

— Şi tu?

— Eu, ce? Voi fi acolo. Pe faţă. Mă cunoşti... Fă-ţi bagajele. Mai vorbim...

Urc în cameră. Telefonul pâlpâie roşu. Multe mesaje.

Nati: *Când te întorci?*

Ioana: *Ce s-a întâmplat? Unde ai dispărut? Mi-e dooor...*

Doru: *Sunt în Bucureşti. Bem o bere?*

Toni: *Te aştept. Sună-mă!*

Lucia Lourenço: *We are in Bucharest. Luis, my author and me. See you soon.*

Şi trei apeluri ratate de la Lulu.

O sun prima.

— Unde eşti? Ce-mi aduci?

— Sunt în Grecia... Nu ştiu ce-ţi aduc. O surpriză?...

— Ce surpriză!

— Nu am cumpărat încă!

— Bine. Pa!

Şi închide.

Îi răspund Ioanei: *Vin acum. Puup!*

Ceilalţi mai pot aştepta. Renunţ la un duş lung. Îmi strâng lucrurile. Scot pistolul din geantă şi îl aşez la brâu, în toc.

Treisprezece cartuşe. Poate cu noroc...

60.

Un taximetru – o limuzină Mazda, nu chiar ultimul model, trece de faleză, lasă în urmă Turnul Alb şi taie o intersecţie aglomerată.

Tăcuţi. Mişa în faţă, lângă şofer, Eleni şi cu mine în spate. Între noi, destul spaţiu liber. Ca doi buni prieteni...

O lăsăm pe Eleni acasă şi pornim spre aeroport. Salonic-Bucureşti, un zbor de o oră. Mai sunt puţine zile până la întâlnirea de la Cotroceni. Recepţia preşedintelui...

Mă doare capul. Abia aştept să ajung acasă. Am nevoie de scălâmbăielile Luluţei şi de îmbrăţişările Ioanei. Pistolul mă jenează la şold şi îmi aduce aminte, că jocurile încă nu s-au terminat. Încă nu ştim cine mai plusează... Pe neve!

BlackBerry-ul îmi tot bâzâie la centură. Mesaje peste mesaje. N-am chef să le răspund acum...

Un scuter ne taie calea.

Şoferul frânează brusc.

Impactul este inevitabil. Maşina derapează.

Lovitura! Scrâşnet de fiare contorsionate...

— Săriţi din maşină! E un atac! urlă rusul.

Mişa loveşte portiera şi sare. Duc mâna la armă şi încerc să o împing afară pe Eleni. Atac?!

Şi explozie!...

61.

Crucile, de pe turlele catedralei celei vechi din Olmutz, îşi întindeau umbrele peste o casă învecinată, care adăpostea sfatul ultimilor cruciaţi ai Europei. Prin geamurile împărţite în romburi albe şi vişinii, lumina soarelui se desfăcea în raze răzleţe, care-şi regăseau cumpăna cromatică în cupele de cristal, care găzduiau, nu doar pentru bucuria ochiului, un... sfătos vin de Bordeaux. Licoarea fusese adusă, nu de mult, chiar de la locul naşterii, de Charles de Gonzague, duce de Nevers, aflat acum într-un capăt al mesei, faţă în faţă cu fostul domn al Ţării Româneşti, Radu Şerban[137]. Celelalte două laturi ale mesei erau împărţite între contele de Altheim şi Nicolae Pătraşcu.

— *A la votre!* Să ne dea Domnul, prin mijlocirea Sfintei Fecioare şi a Sfântului Arhanghel Mihail, harul şi puterea de-a duce cu bine la capăt ceea ce am început!

— Sănătate, domniilor voastre! Ar fi bine, dacă ar ţine voinţa asta numai de puterea lui Dumnezeu şi de noi! răspunse ducelui, Radu Vodă Şerban.

— Mereu neîncrezător, prinţe!

— Mai degrabă cu băgare de seamă, duce! Pe la noi e o vorbă: când te-ai fript cu ciorbă, sufli şi-n iaurt!

Contele de Altheim, mai apropiat de realităţile acestor locuri, nu doar cele gastronomice, dar şi de felul de a vorbi al oamenilor,

[137] Radu Şerban – domn al Ţării Româneşti 1602 – 1611.

explică spre hazul francezului, ce şi cum.

— Înţeleaptă vorbă! De folos la masă, dar mai cu seamă în politică!

— Ăsta-i chiar amarul ei lăuntric, că de la turci am luat-o, deşi ne-am fi lipsit bucuroşi de aşa învăţătură de minte!

— Ar fi vremea să înveţe şi turcii câte ceva de pe urma noastră!

— Conte, domnia ta ştii prea bine, că noi ne-am silit pe cât ne-au ţinut puterile... Şi turcii au învăţat! Uite! Tatăl lui, al ginerelui meu aici de faţă, Mihai Vodă, Dumnezeu odihnească-l, numai în opt ani de domnie i-a tot învăţat cu bătaia, de le-au sărit fesurile din cap! Dovadă că, eu am plătit bir turcilor de zece ori mai puţin decât el însuşi, când a luat tronul. Dacă-i dai peste bot, turcul mai scapă hăţurile din mâini! Cât despre neîncredere, domniile voastre, să vă întreb cine l-a omorât pe Mihai Vodă?

— *Horrible assassinat!*

— S-au încheiat tratate, poate nu îndeajuns de limpezi... Poate şi ambiţia prea mare a lui... Cine ştie?

— Domniile voastre, nu de ambiţie şi sumeţire e vorba, atunci când îţi pui zălog casa şi liniştea! Cât despre înscrisuri, ele stau la temelia întemeierii noastre pe această lume. Când s-a descălecat ţara noastră, Valahia...

— Măria-ta, ce faci?!

— Nicolae, e vremea să dăm cărţile pe faţă, dacă vrem să zidim ceva trainic! Prieteni, când Negru Vodă a întemeiat Ţara Valahiei, a făcut-o cu dezlegare şi cu poruncă de la Papa din acea vreme... Să ridice un zid în calea păgânilor şi să fie sămânţa din care să răsară o pildă, pentru unirea tuturor creştinilor... Pecetluită cu plumb, o Chartă, ca o călăuză şi ca un tălmaci al trecerii noastre pe faţa pământului...

— *Je sais!* rosti apăsat ducele de Nevers, vorba neaşteptată de

nimeni.

Continuarea nu micşoră cu nimic mirarea celorlalţi:

— După cum ştiţi, nu demult, m-am întâlnit la Paris cu Petrignani Sforza, care m-a asigurat de sprijinul Papei pentru gândul nostru. Tot el mi-a spus, că în cercurile familiilor Savelli şi della Rovere se vorbeşte despre un astfel de document, aflat în copii tipărite, în posesia lor... Un exemplar s-ar găsi şi la Vatican, poate şi o variantă a originalului, dar cum, prinţe, Papa Paul al V-lea, nu-i Papa Honoriu al III-lea sau Iuliu al II-lea, nu cred că-i convine să arate că ştie de aşa ceva!

— Dar de ce? De ce se ascunde ceva atât de nobil şi de largă inimă?!

La nedumerirea lui Nicolae Pătraşcu răspunse tot ducele francez:

— Tinere prinţ, bătrâna noastră Europă nu-i chiar atât de coaptă, precum credem noi! Îi mai trebuie timp să se priceapă pe sine însăşi! E ca bufonul, care de atâtea tumbe, când se uită în oglindă nu vede nimic!

— Ar putea măcar să se uite peste gard şi când vine potopul, să-şi ferească avutul!

— *À propos!* Ceva de genul ăsta, a încercat... e mult spus, a gândit răposatul nostru rege, Henri de Bourbon[138]...

— Cum a făcut Francisc[139] mai înainte, când s-a chivernisit prin înţelegeri încheiate cu Soliman sultanul?

— Nu, nu, prinţe Radu, nu... Să nu te mire dacă-ţi spun, că era un *grand dessein,* inspirat, cum am aflat de curând, după Charta voastră, prinţe!

Din stradă, veni un zvon de trupă în mişcare, cadenţa paşilor

---

[138] Henric al IV-lea – rege al Franţei 1589-1610.

[139] Francisc I – rege al Franţei 1515-1546.

fiind sumbru acompaniată de dangătul clopotelor catedralei.

— *Landsknechten*[140], cam la o companie. Se duc să ocupe poziţii în sus, pe Morava. Sunt tulburări în Boemia... lămuri contele de Altheim de la fereastră.

— Am auzit că la Hrad, i-au zvârlit peste parmaclâc pe consilierii imperiali Martinitz şi Slawata...

— Conte, auzi ce spune Nicolae! Nu mai sta aşa aproape de margine!

— Ei, prinţe Radu, nu-i primejdie! Nu suntem la Praga! Acolo, cam la două sute de ani, are loc cel puţin o defenestrare şi apoi începe prăpădul!

— Asta-i blestemul tatii, murmură pentru sine Nicolae Pătraşcu.

Îndemnând comesenii să cinstească vinul care făcea gloria Franţei, ducele de Nevers adăugă:

— Astfel de nenorociri, care amestecă religia cu politica, voia să evite regele Henri...

— Chiar aşa, duce, vorbeai de un „mare proiect” după Charta valahă... De unde şi până unde?

— O copie este şi la Curtea Franţei, se pare, de pe vremea Caterinei de Medici[141]... Mi-a spus chiar Maximilien de Bethune, ducele de Sully, marele consilier al regelui... De acolo au luat ideea unei uniuni europene din cincisprezece state, condusă de şapte consilii, între care unul general, întemeiat într-un oraş, pe aici, pe undeva prin centrul Europei. Acest consiliu avea să aibă la dispoziţie şi singura armată, formată din ostaşi trimişi de toate statele... O armată a păcii, prieteni!

---

[140] *lăncieri germani.* (germ.)

[141] Caterina de Medici – regină a Franţei, soţia lui Henric al II-lea, rege al Franţei 1547-1559.

— Da, aveai dreptate când spuneai, că-i prea departe pentru lumea în care trăim! Şi nu pot să nu mă gândesc, că la câţiva ani distanţă, Mihai Vodă şi regele Henric au avut un sfârşit asemenea!

— Destinul i-a contopit pe ei în moarte, dar noi suntem în viaţă şi putem împlini măcar o frântură din visul lor! Prinţe Radu, ne cunoaştem de atâţia ani, cu toţii suntem bărbaţi de stat şi de arme, în stare să ducem la capăt această datorie. Ordinul cavaleresc *Militia Christiana,* ale cărui statute le hotărâm astăzi, va renaşte cruciada, unind încă o dată Apusul cu Răsăritul!

— Noi altă soartă n-avem... Aşa că, să te audă Dumnezeu!

— Până la Dumnezeu te mănâncă sfinţii! vorbi încă o dată în şoaptă, Nicolae Pătraşcu.

— Mi-ai luat vorba din gură, ginere!

62.

Lăcaşul consacrat primului martir al creştinătăţii, era martorul naşterii ultimului vis cavaleresc al Europei. Un vis vecin iluziei şi o naştere, care semăna prea mult cu o jertfă.

Arhiepiscopul Vienei sfinţi crucile şi colanurile, pe care împăratul Mathias le aşeză pe piepturile învăţate mai degrabă cu rănile, decât cu recompensele.

Nicolae Pătraşcu mângâie lanţul de aur, de care atârna simbolul rangului său în ordin: *Seconda Croce.*

— Îţi place, Nicolae?

— Mda... dar mă gândesc, când o să ne li ceară înapoi?...

Radu Şerban zâmbi amar şi tăcu, respectând durerea ginerelui său, care cu ani în urmă, după asasinarea lui Mihai Vodă, s-a văzut obligat să înapoieze colanul de aur primit de tatăl său de la împăratul Rudolf. Nu de alta, dar fusese evaluat de visteria imperială la douăsprezece mii de florini...

— Hai, Nicolae, leapădă pelinul amintirilor... Ascultă orga!... Povesteau boierii ăi bătrâni, că pe vremea lui Radu Vodă Paisie[142], a venit un sas din Ardeal şi a cântat trei zile la rând din aşa ceva, la curte la Târgovişte... N-au uitat, nici cântul, nici pe lăutarul cel străin...

Acordurile orgii încununau ceremonia întemeierii „Armatei Creştine”, pusă sub comanda ducelui de Nevers şi a principelui

[142] Radu Paisie – domn al Ţării Româneşti 1535-1545.

Radu Şerban, cavaleri cu cel mai înalt rang în ordin, *Gran Croce.*

Polifonia din catedrala Sfântul Ştefan din Viena nu reuşi să aducă pentru multă vreme pacea peste încercarea de a uni, dincolo de confesiuni, neamuri şi limbi, nevoile Europei.

Câteva luni mai încolo, în casa Schlakhner, reşedinţa vieneză a lui Radu Şerban, contele de Altheim aduse vestea, care căzu ca o bombă:

— Papa Paul al V-lea a cerut ca toţi membri ordinului să fie catolici!

— *Merde*! izbucni ducele de Nevers. Cu neprocopsitul ăsta de papă Borghese în frunte, mai plecăm noi în cruciadă *à Paques ou à la Trinité*![143]

— Am jurat să păstrăm pacea dreaptă între creştini şi să luptăm pentru eliberarea celor asupriţi de păgâni şi acum, poftim! Aşa a făcut şi cu veneţienii, ba-i albă, ba-i neagră, uite anatema, nu e anatema! De a înghiţit o găluşcă mare, cât boaşele de bronz ale calului lui Colleone! Şi uite! Aşa mi se face un dor de Luther... Şi să se ducă dracului tot!

— Ai grijă, conte, să nu te audă careva, mai ales acum!

— Nu mai pot eu de curteni şi de popi tembeli! La cât îi duce capul pe ăştia, ar socoti cuminte să ne ducem să-i facem întrebare şi sultanului, dacă e de acord să-l atacăm!

— N-ar fi de mirare! Bine măcar, că noul împărat e din altă plămadă...

— Ferdinand de Stiria[144] e-n totalitate de partea noastră, i-a frecat ridichea nunţiului şi ne-a dat libertatea să protestăm la Roma... Am

---

[143] *La Paştele cailor!* (expr. fra.)

[144] Ferdinand al II-lea – împărat al Imperiului Romano-German 1619-1637.

întocmit, domniile voastre, o scrisoare prin care arătăm, că lipsa celor doi principi români din ordin, ar compromite definitiv speranţa eliberării popoarelor din Răsărit, asuprite de turci. Va fi semnată de cei mai străluciţi membri ai ordinului. Ce ziceţi?

Cei doi domnitori urmăreau tăcuţi agitaţia din jur, întrupând în atitudine felul neamului lor de a străbate timpul şi de a simţi lucrarea lui asupră-i. Într-un târziu, Radu Şerban se ridică:

— E bine aşa cum s-a hotărât... Din partea noastră, cunoaşteţi ca şi noi, că n-avem de ales... Ăsta-i blestemul nostru... să fim răspântia drumului pe care se vântură noroadele... Că mai încurcăm pe unii şi pe alţii, asta-i altă poveste... Se vede că Dumnezeu ori n-a avut de lucru, ori s-a copilărit a joacă... Ştiţi, prieteni, dacă vrei să te pomenească toată lumea, fă o groapă-n mijlocul drumului!

63.

Drumul ultimei tentative de cruciadă se înfundă atunci, la Viena. Nobleţea unită cu entuziasmul şi chiar cu experienţa unor bravi bărbaţi albiţi în războaie, nu se dovediră a fi suficiente pentru a ridica din leagăn un prunc beteag, care se prăpădi nevârstnic. Războiul de treizeci de ani a sfârtecat Europa, aruncându-i mădularele aiurea... Firurgi şi bărbieri ai politicii, s-au dovedit neştiutori în a le mai aşeza la locul lor... Alt trup, alt mers, răni noi... aceleaşi boli.

Radu Şerban, „ultimul cruciat”, îşi sfârşi zilele – întâmplare? – la Viena, cu puţin timp înainte ca vâlvătaia războiului să-i împartă, încă o dată, pe creştini în două tabere. Parcă răsunau, de-a lungul şi de-a latul Europei, neluate în seamă de nimeni, vorbele puse de voievodul-cavaler din josul diatei sale: *Iar cine o va strica această tocmeală, să fie blestemat de 318 părinţi şi să lăcuiască cu Iuda şi cu Arie.* Evenimentele care au urmat, vor arăta că alegerea fusese făcută...

Marele om de arme care a fost Radu Şerban, câştigă o ultimă izbândă după moarte: din porunca împăratului Ferdinand, a fost îngropat în catedrala Sfântul Ştefan, privilegiu rezervat, până atunci, membrilor familiei imperiale. Un ortodox astrucat într-o catedrală catolică! De ce a făcut împăratul acest gest unic? Cine ştie?

N-a ştiut nici Anca, fiica voievodului, care după douăzeci de ani va aduce rămăşiţele tatălui la mănăstirea Comana, punându-le într-un singur mormânt cu acelea ale soţului ei, Nicolae Pătraşcu şi acestea purtate tocmai de la Raab... Se vede că pentru români,

pământul lui Dumnezeu nu este acelaşi peste tot!

Aici odihnescu-se oasele robilor lui Dumnezeu Io Radu Şerban Băsărab Voevod şi ginere-său Petraşco Niculae-Vodă: amândoi tare şi vârtos pentru lege şi pentru moşie cu păgânii turci, tătari şi cu ereticii unguri s-au bătut...

Lespedea de la Comana acoperea şi o epocă apusă: vremea cavalerilor trecuse! Urma aceea a negoţului politicesc, în care războinicul îşi va pierde şi câtă nobleţe mai avea, devenind sluga diplomatului. O epocă în care imperii se vor ridica, altele se vor prăbuşi, vânturând pe faţa pământului neamuri şi destine. O epocă în care românii împăcaţi cu soarta, vor fi multă vreme în genunchi, pentru fereală şi pentru... rugăciune.

64.

Soartă... Rugăciune...

Sunt întins pe spate şi privesc în tavan. Un tavan alb cu o lampă lunguiaţă cu două tuburi de neon. Stinse. O imagine stupidă. Ce caut aici?

Memoria îmi revine în valuri. Taximetrul, scuterul, explozia... Unde sunt ceilalţi? Încerc să mă ridic. Ameţesc imediat. Mă sprijin de marginea noptierei. Afară e soare. Un soare care apune.

Uşa rezervei se deschide. Bărbatul în halat alb mă priveşte critic şi încearcă să mă aşeze din nou la orizontală.

— Ceilalţi? *The others!?*

— *Just a moment!*

Aruncă o privire pe fişă, pe două monitoare şi iese.

Pe noptieră sunt telefonul şi portofelul meu. Hainele şi ce-a mai rămas din cele două genţi aşezate într-un colţ...

— Bună ziua. Îmi pare bine că v-aţi revenit. Sunt doctorul Popescu. Au vrut să trimită un român la dumneavoastră. Eu eram disponibil, fac o specializare aici. Aveţi toate lucrurile?

— Da... Cred.

— Domnule Munteanu, dacă vă uitaţi după armă... Am fost nevoiţi să o depunem la poliţie. O veţi primi de la ei.

— Nu contează... acum. Ceilalţi?

— Domnul Puşkin vine imediat. Sunteţi bine?

— Bine! Eleni?

Doctorul tace.

— Eleni?

Îşi caută cuvintele şi realizez instantaneu că s-a întâmplat ceva grav.

— Nu avem încă un diagnostic clar. Starea dânsei este deocamdată stabilă.

— Mai clar! Nu înţeleg!

Iar îşi caută vorbele...

— A suferit multiple contuzii şi fracturi. Hemoragia a fost oprită...

Mai rău mă sperie.

— Aiureli, doctore! Spune-mi cum e!

— E în comă, răspunde pe nerăsuflate.

— Şi ce veţi face?

— Nu pot să vă spun nimic. E prea devreme. Îmi pare rău, domnule Munteanu.

Iese şi uşa se închide încet în urma lui. Mă ridic şovăielnic pe marginea patului şi duc mâna spre BlackBerry. Ledul roşu pâlpâie obsedant. Să-i ia naiba pe toţi! Nu răspund. Ecranul stins are mai multe zgârieturi lungi şi adânci. O fi zburat pe jos, în explozie...

Puşkin mă priveşte din uşă. Dau din cap şi mă ridic în picioare, păşind cu grijă.

— Îmi pare rău... Ce s-a întâmplat?

Se lasă pe un scaun. Priveşte afară. Soarele e sângeriu.

— A fost o bombă! Nu au încă rezultatele. O încărcătură artizanală, probabil cu declanşare la impact. Vom vedea...

— Şi Eleni?

— Ghinion! Explozia a fost pe partea ei. Schije rupte din vehicul...

— Îmi pare rău, Mişa... Nu prea ştiu ce să zic.

— N-ai ce să zici. Asta-i meseria... Riscul... S-a întâmplat. Pentru noi era, nu pentru ea! Sunt disperaţi că îi vom opri! Încearcă totul!

Prietenii tăi! şuieră printre dinţi.

— Ai mei?!

Pentru câteva clipe şi-a pierdut calmul. Dar îşi revine.

— Scuză-mă... Mai stăm până mâine în spital, apoi putem pleca spre Bucureşti. Să ne cumpărăm şi nişte haine... astea s-au cam...

E îngândurat. Are câteva zgârieturi pe faţă şi un bandaj la mână. Pe frunte un plasture în diagonală. Mă uit în oglinda de pe perete. Nici eu nu arăt mai gingaş: obrazul stâng e zdrelit şi acum, văzându-l, parcă începe să mă usture. Mă jenează şi umărul stâng, iar pe piept am trei plasturi de mărime potrivită. Arătăm ca la carnaval!

Îi pun o mână pe umăr. Şi el pare obosit.

— Chiar îmi pare rău, Mişa... Şi eu sunt tată... cred că înţeleg...

Aprobă din cap.

— N-ar fi mai bine să mai rămâi măcar două zile?... O putem vedea?

— Nu... Nu mi-au dat voie... Da... Poate că mai rămân o zi, două... Oricum nu te las singur! E şi bătălia mea! Sunt prea bătrân ca să mai fiu rece şi imparţial!... Te las să te odihneşti...

Din uşă se mai întoarce o dată:

— Stelian, îţi mai spun pentru ultima oară: pe mine poţi conta necondiţionat!

Şi iese.

65.

— Sper că aţi rezolvat cu standul pentru Gaudeamus!

— Da, e totul OK. Oricum, se ocupă Nati. Şi cu producţia e OK.

— S-ar putea să am nevoie de tine, Marius. Pentru Lulu... Dacă trebuie să o duc pe undeva. N-o să am timp.

— Staţi liniştit. Se rezolvă.

— Mulţumesc. Pa.

Pun telefonul în toc. Toni s-a lăsat pe spate în scaunul înalt. Mă uit la el întrebător.

— Ţi-am promis că voi avea grijă de ea, Stelică. Am o echipă, care asta face! Ar trebui să te păzesc şi pe tine, acum! N-aţi scăpat niciunul! Şi Schwartz şi Sardi şi tu...

— Da. La început era doar de sperietură. La Salonic chiar au vrut să ne termine... Cred că Puşkin era, cum zic americanii, *the main target*!

— Nu vreau să te amăgesc. Am încercat să aflăm mai multe despre Eleni... Ştiu că e în stare gravă acum, dar, înţelegi... nici ea nu e străină de...

— Aşchia nu sare departe de trunchi!

— Te-ai molipsit din cărţile tale: vorbeşti numai în cimilituri! Încă puţin şi scăpăm... Mai avem o săptămână până la recepţie. Au început pregătirile... Balamuc mare!

— Preşedintele, nu renunţă?

— Nu. Serviciile nu sunt prea îngrijorate... I-au transmis că totul va fi bine. Cred că cineva vrea să se împăuneze cu o mare victorie, la

sfârşitul acestei poveşti!

— Tot ce se poate! Au şi ei rivalităţile lor. Şi mai ales cu voi, poliţia!

— Tâmpenii! Dar, probabil că aşa e peste tot.

— Toni, rusul nu e prea încântat de unii dintre noi.

— Ei, plimbă samovaru'! Ştie el?... De cine?

— De Natalie Rădulescu şi Doru Dumitrescu. Nici de amicul tău din SRI, Victor Minulescu...

— Probabil că face alergie la „escu"?! Ce pot să fac?! Nati şi Doru nu sunt ofiţeri activi.

— Dar au fost?

— Dumitrescu nu! Nati... ştie toată lumea că a predat la Academia de Informaţii... ce vrei să-ţi spun eu?...

— Dumitrescu e toată ziua la Chişinău... Nu crezi că lucrează pentru inamic?

— Ce vrei, dom'ne, de la mine?!

— Să-l supraveghezi!

— Şi pe Nati?

— Da, vor fi amândoi invitaţi la Cotroceni. Sunt prietenii mei, dar... Puşkin a avut întotdeauna dreptate. Poate, ai pe cineva...

— N-ai pe cineva, hopa pe-un concurs?! Te crezi Caragiu?! Pe cine să am? Ştii că avem oameni puţini! Tu o să stai cu ochii pe ei. Asta e! Ura şi la gară! M-am săturat!

Încep să râd. Parcă mă aşteptam... Ce, eu nu m-am săturat?!

— Hai să mâncăm o ciorbă, bătrâne Munteanu!

— Nu pot, Toni! Mă duc să mă văd cu o editoare portugheză şi autorul ei de thrillere roz!

— Thrillere roz?! Ce sunt alea?

— Nu contează! Plec. Să mă chemi când pregătiţi recepţia... La şedinţa de comandament!

— Te chem! Te chem!

Plec zorit să mă văd cu Luis Manuel Silva dos Santos şi cu editoarea şi prietena mea, Lucia Lourenço. N-am nici un chef de socializare, dar n-am de ales... Deseară mă întâlnesc cu Ioana. Voi simţi un pic de poftă de viaţă.

La naiba, Sardi, în ce căcat m-ai băgat! Unde-oi fi acum?...

66.

Casc cu fălcile, trosnind. Fotoliul verde e confortabil şi mi-este somn. Deşi e doar ora 10.20 dimineaţa. E linişte la sediu. O parte dintre colegi sunt plecaţi în ţară. Alţii la Romexpo, să pregătească standul. Doar secretara cea nouă şi tăcută, Ioana, Marius şi tanti Gica. Cafeaua a ieşit mai bună de această dată. De fapt am făcut schimb cu Marius. Lui i se părea că e prea tare. Am schimbat ceştile între noi. Probabil că e vorba numai de autosugestie. Ca Bulă, care a murit îngheţat în deşertul Sahara! Nu e momentul să mă gândesc la bancuri...

Uşa de la balcon e deschisă şi, privind drept în faţă, văd pe casa de vizavi doi guguştiuci zgribuliţi. Aerul rece ar trebui să mă trezească. Am pe masă, noi rapoarte de vânzări „Trident" de pe ultimul trimestru. Nu sunt prea roz... Un adevărat thriller roz! Nati a făcut pe margini, tot felul de comentarii cu pix roşu. Citesc şi comentez: cine mai cumpără cărţi în zilele noastre?...

Încă un căscat şi o gură de cafea. Pe birou, în stânga, mai gâdil laptopul la fiecare e-mail primit. Nu sunt toate importante, dar dacă nu le răspund imediat, uit să o mai fac!

Sună mobilul. Un număr necunoscut. Iar începe nebunia?

— Da?

— *Mister Munteanu*?

O voce cu un accent straniu, o voce voit distorsionată. Nu o recunosc.

— Da, îi răspund tot în engleză. Vă ascult.

— Aş vrea să vă rog ceva.

— Cine sunteţi?

— Un moment! Ascultaţi-mă!

— Vă ascult!

— Să nu vă mişcaţi de la birou. Nu vă ridicaţi! Nu sunaţi pe nimeni! Rămâneţi pe loc! Am o armă, care vă ţinteşte capul exact în acest moment!

— Poftim?! Ce spuneţi?

Ameţesc. Ce se întâmplă? Ce vor? O glumă proastă?

— Priviţi-vă cămaşa!

Pe materialul galben, exact în dreptul inimii, se află un punct roşu al unui fascicul laser. Micul cerculeţ colorat vibrează uşor, nu mai mult de câţiva milimetri în sus şi în jos...

— Acum, mă credeţi?

Respir adânc. Trebuie să caut o soluţie! Repede! Sunt speriat! O soluţie... Mâna stânga e pe tastatura computerului. *Messenger*-ul e deschis. Dau un *buzz* către Marius. Mâna dreapta ţine telefonul. Sper să nu intre nimeni peste mine. Şi sper, să nu mă ghicească...

— Mă credeţi? urlă din nou vocea în telefon.

— Da... Ce vreţi?

— OK. Ascultaţi-mă bine!...

— Da, vă ascult.

Din fericire, computerul are sonorul oprit.

Dacă nu e la baie sau în depozit, va scrie ceva... Dar Marius răspunde: *Sunt aici.* E la parter, în biroul lui.

— Vreau să plecaţi din oraş! Imediat!

Cu stânga îi scriu lui Marius:

sunt ameninţat cu o arma
cu ochire laser nebun

vb cu el la mobil
în dreptul balconului
nu pot face nimic
ma vede

— De ce? Cine sunteţi?
— Fără comentarii! Nu aveţi de ales! Acum!
— Acum? Chiar acum?
— Da, acum! Vă urcaţi din maşină şi dispăreţi! Sau voi fi nevoit să...

Nu e nevoie să continue. Ştiu ce vrea să zică. Ameninţări ca în filme. Băieţii răi au ieşit la joc. Tembelă situaţie! Să fii ochit de la distanţă!

Marius: *ce sa fac?*
Eu: *suna-l p toni*
iesi prin spate
tb să fie în casele din fata
200 300 m
rpd
Răspunde: *k*
— Mă lăsaţi să mă ridic şi să plec? Am maşina jos.
— O să vă urmăresc! Să nu vă jucaţi cu mine!

Stupidă conversaţie. Mi-l imaginez pe Marius sărind garduri şi fugind prin curţile vecinilor.

— Nu. Promit să plec.
— Acum!
— Pot să-mi iau ce mai am pe birou? Calculatorul, ochelarii, acte...?

Trag de timp. Situaţia e un pic tragi-comică. Parcă n-ar fi reală... Chiar m-ar împuşca?... De ce vrea să mă cruţe, de ce să plec cu...

— Calculatorul?! E deschis?

Am vorbit în plus!

— Nu.

— Arătaţi-mi mâna stângă!

Ridic mâna încet.

Îmi încordez picioarele.

Nu-mi garantează nimeni că nu va trage. Mă pregătesc să mă arunc sub birou.

Clipele trec greu.

Marius e deja în acţiune.

Individul s-a prins prea târziu.

— Aveţi două minute!

— Nu-mi ajung!

— Nu mă interesează! Doar două minute! Dar nu vă mişcaţi brusc!

Mă ridic pe jumătate. Încerc să mă prefac că iau pixurile şi hârtiile şi le aşez în ordine.

— Mai repede!

— Acum... acum...

În telefon aud zgomote îndepărtate... Nu disting...

Acolo se întâmplă ceva.

Din reflex mă arunc la pământ. Dar păstrez telefonul la ureche. Glonţul de mare viteză loveşte spătarul scaunului şi împroaşcă tencuiala de pe perete, acolo unde se înfige. Mă rostogolesc. Următorul izbeşte, mult mai jos, în lemnul biroului.

Alte zgomote în telefon. Focuri de armă. Rafale. Somaţii. Urlete. Apoi linişte. O linişte dureroasă.

Minutele trec... Nu se întâmplă nimic. Fâşâituri în telefon. Îl las jos...

Uşa e trântită de perete. E Toni!

— Stelică, eşti bine?

— Fac plajă la... laser!

— Vezi să nu te arzi!

— A fost pe-aproape... L-aţi prins?

— A fugit! Dar îl urmărim. Şi-a lăsat aici arma. Ai avut noroc, bătrâne! E un HK PSG 1! Frumoasă şi scumpă jucărie! Bănuiesc că e aceeaşi, care v-a avut în vizor la Frankfurt.

Rămân pe jos, cu spatele sprijinit de canapea... Individul ăla mi-a distrus bunătate de scaun verde de piele! Va trebui să-mi caut altul...

67.

Căutările de sine ale Europei s-au adunat într-un veac, care cuteză să aşeze în politică împlinirile şi rătăcirile dinainte. Bineînţeles pentru a putea fi sanctificate sau teoretizate şi până la urmă, pierdute ori ratate. Morişca istoriei are un „motor" îndărătnic şi greu de reglat, omul. Care, când aleargă nebun ca veveriţa-n roată, când doarme, sau altfel spus, filozofează ca cioara-n par. Odată, se zice că face revoluţie, altă dată, reacţiune şi peste toate are pretenţia că trăieşte!

Pentru toate acestea veacul al XIX-lea este exemplar... măcar pentru că ţine de două sute de ani şi mai bine!

Secol început sub semnul unei vârtelniţe, numite Napoleon Bonaparte, care înşurubă şi deşurubă Europa, fără a avea grijă să o ungă. Conform legii forţei centrifuge, rotirea sau poate ameţeala molipsitoare a Apusului, sfârtecă părţi ale Răsăritului.

În 1812, genialul corsican, iubitor şi cunoscător de istorie, a avut proasta inspiraţie să atace Rusia la ea acasă. Gerul, care a împlinit distrugerea armatei napoleoniene, anunţa iarna în care va intra Europa de Răsărit, pentru aproape două veacuri.

Un semn, prea puţin luat în seamă la acea vreme, a fost şi un tratat de pace parafat la Bucureşti – întâmplare să fie? – într-un han, simbol al nestatorniciei şi efemerului. Acesta fusese ridicat doar cu câţiva ani înainte de Emanuel Mârzaian, armean din Rusciuk, cunoscut sub numele de Manuc-bei, ca demnitar al Imperiului otoman ce era. Asta pe de o parte, pentru că, altminteri negustor

priceput, ştia să se preţuiască foarte bine, fiind în acelaşi timp şi în serviciul ruşilor.

Într-un salon al hanului, luminat de mai multe policandre cu lumânări curate din spermanţet, în una din serile de după Crăciunul anului 1812, se putea vedea un pitoresc amestec între Orient şi Occident, ilustrat prin straiele jumătate turceşti, jumătate nemţeşti, ca şi prin saluturile schimbate între bărbaţi: salamalecuri, temenele, plecăciuni, dar şi îmbăţoşate gesturi solemne evropeneşti.

Mesele încărcate nu arătau că ţara abia ieşise din război: feligelele cu cafea parfumată de Arabia erau „păzite" de clondire din cristal cu capace argintate, anume făcute pentru a nu risipi aromele din anasonul de Chios, ori mastica de Corinth. Alături stăteau, cu „mândrie naţională", pântecoase stacane cu pelin roşu de la mănăstirea Bistriţa, care trimitea neapărat pe cel ce gusta, spre mesele alăturate. „Mersul" vinului era uşurat de sardele frumos rânduite în ulei de Mitilene, marinată de stacoji, măsline zemoase din Tesalia, icre tari de chefal sau din cele moi de morun.

Prin fumul parfumat, ridicat din ciubucele de iasomie, se zăreau bărbaţi aşezaţi în jilţuri, alţii în picioare, discutând despre ce altceva decât cursul politicii.

Într-un colţ, la o masă de joc, rămăseseră doar doi adversari: E. Wilkinson, consulul general al Marii Britanii la Bucureşti şi gazda, Manuc-bei.

— Dacă se află cum joc aici, nu mă mai primesc în nici un club din Londra! Ce zic eu? Nici în colonii!

— Dar ce faci, excelenţă, ca să fi pedepsit atât de aspru?!

— Stric *whist*-ul! Un sport naţional englezesc... Asta-i curată crimă!

— Să am iertare, cum adică îl strici?

— Regula spune să plusezi cartea de pe masă, ori aici, cartea mare e păstrată pentru mai târziu, iar eu, ca să zic aşa, m-am adaptat diplomaticeşte la obiceiul locului.

— Cilibii oameni şi englejii ăşti-ai dumitale, consule! zise vesel Manuc-bei. Cum adică? Să dai cartea din mână, după cum ţi-o cere potrivnicul?! Haida-de! Trebuie să fi cu mintea smintită de la locul ei, să nu păstrezi cartea şi s-o aşezi cu potriveală... Ca să iei masa!... Cum fac eu acum, cu riga de treflă!

— Eşti bun prieten cu Alexandru... cel Mare! E a nu ştiu câta oară... când te salvează!

Aluzia străvezie la ţarul Alexandru, nu scăpă şiretului negustor:

— Numai când face domnia ta cărţile!

Un semn din degetele acoperite cu inele, valorând fiecare cât o moşie, făcu să apară pe masă paharele pregătite pentru urări:

— Excelenţă, Dumnezeu să-ţi înmulţească destoinicia şi toate treburile să-ţi fie în fericire!

Din celelalte părţi ale sofrageriei veneau juruielile adresate gazdei:

— Să trăieşti, blagorodnice, la mulţi ani în huzur şi noroc!

După ce răspunse, Manuc se întoarse spre englez:

— Cum vi se pare vinul?

— *Bitter and strong!*

— După cum sunt şi vremurile, excelenţă! Aşa ne bem şi noi paharul!

— *To the bitter... end?*

— Pentru unii, da! Ai văzut ce-a păţit dragomanul Dumitraki Moruzi!

— *His death was a blow!* mărturisi consulul. A fost un adevărat ritual la Şumla... Mai întâi l-au îmbrăcat cu un caftan îmblănit, pentru slujba făcută, apoi i-au tăiat capul... Ciudate obiceiuri!

— Nu ştiu ce l-a apucat pe sultan! Că apoi l-a tăiat şi pe frate-său, pe marele dragoman Panaiotaki Moruzi, iar pe al treilea, Alexandru, fostul domn, l-a trimis la galere. Şi toate astea, pentru o amărâtă de parte de Moldovă!

— Se pare că nici lui Dumnezeu nu l-a prea plăcut... afacerea!

— Ai vorbit domnia ta cu el?!

— E cel mai vechi şi statornic aliat al Angliei! Şi cel mai ieftin!... Manuc-bei, să lăsăm gluma! Nu vezi câte se întâmplă?! Două... din astea, cum le zice?... *Earthquakes,* la rând; apoi mistuirea în flăcări, într-o noapte, a palatului domnesc şi acum ciuma!... Prea s-au adunat!

— Colac peste pupăză, a mai venit şi Vodă Caragea!

— Asta... „pupăza”, înseamnă *puppet*? Am văzut zilele trecute, bucureştenii cu făclii şi... păpuşi, prin pieţe. Cred că se bucurau de venirea noului domnitor.

— Pe dracu'! Se bucurau c-au plecat muscalii! Paiaţele erau îmbrăcate ruseşte, le-au tăvălit prin noroi şi le-au dat foc! Nişte nebuni!

— Ehe, Manuc-bei, or fi învăţat şi ei din păţania Moruzilor şi a moldovenilor!

— Ce-ar însemna asta?

— Că ruşii sunt aşa de prietenoşi, că atunci când te strâng la piept, te-au şi rupt în două!

— Englitera dumitale nu face la fel?

— Ba da! Mai ales când primeşte informaţii precise, la care moment să încordeze muşchii şi la care să deschidă punga!

— Şi domnia ta crezi, că dacă Moruzi nu tăinuia sultanului scrisoarea lui Napoleon, cum că atacă Rusia, s-ar fi schimbat ceva? Nu vezi că pe franţuz l-au mâncat lupii pe la Moscova?

Vulpoi bătrân, cum ştii să le întorci! Acum jumătate de an tremura

Europa numai când mărşăluia Marea Armată... Acum îţi vine la îndemână să te socoţi profet!

— Taci, consule! Ţi-o părea rău de Napoleon?

— Doamne fereşte! Dar ştiu că guvernul meu n-ar dori, ca scăpând de el, să dea de un altul...

— Până una-alta, a ieşit bine pentru toată lumea! schimbă vorba Manuc-bei.

Te cred şi eu! Din armean de la Rusciuk ai devenit supus rusesc, armean născut chipurile, la Erevan, iar ţarul te-a mai făcut şi cavaler al Ordinului „Sfântului Vladimir”... Pot să pun pariu că darurile pregătite pentru Moruzi, vor încăpea tot pe mâna ta!

Bătând pachetul de cărţi, englezul continuă... pe auzite:

— Simt că nu eşti prea încântat de noua domnie...

— Şi nici n-am de gând să devin! Îţi spun numai domniei tale: asta e o petrecere de adio!

— Plecaţi?!

— Vodă Caragea nu mă vede cu ochi buni şi n-aş vrea să mă ajungă şi pe mine iataganul sultanului!

— O personalitate, cunoscută în Europa, cum e a dumneavoastră, să nu fie apreciată?! Nu de mult s-a scris elogios despre domnia ta în *Frankfurter Zeitung!*

— Mi-a făcut mai mult rău decât bine!

— Regret profund că pierd un partener de discuţii politice şi de... *whist!*

Sinceritatea consulului Wilkinson se înscria într-o veche tradiţie, care a adus ţării sale porecla de „Perfidul Albion”.

— Tăiaţi, Manuc-bei!

— Hopa! Iar riga de treflă!

Era şi acesta un semn al „exilului” negustorului politicesc Manuc-bei, care se stabili „întâmplător” tocmai în acea „parte

amărâtă de Moldovă”, anexată de Imperiul ţarist la 1812: în Basarabia, pe moşia Hânceşti, un adevărat latifundiu evaluat la 300.000 de lei aur!

Dar, cum se spune că „Dumnezeu nu bate cu parul!”, sfârşitul i-a fost ca şi viaţa: a murit în împrejurări suspecte în 1817. A fost înmormântat în biserica armeană din Chişinău. Acest sfânt lăcaş, neavând cărţi bisericeşti scrise în limba română, a fost ferit de zelul rusificatorilor aduşi aici şi de păcatele enoriaşului îngropat în pridvor.

În deceniile care au urmat, un înalt ierarh rus, mai aproape de Diavol decât de Dumnezeu, arhiepiscopul Pavel şi-a încălzit şapte ani la rând palatul, arzând cărţile sfinte confiscate de la bisericile româneşti. Acum a dispărut şi copia Chartei, pe care Ruxandra, fiica lui Mihnea cel Rău, o adăugase zestrei la nunta din 1513, cu Bogdan al III-lea, fiul lui Ştefan cel Mare.

Tipăritura ajunsese la mănăstirea Căpriana, pe la mijlocul secolului al XVI-lea; în vremea egumenului cronicar Eftimie. Pe lângă blestemele credincioşilor, rătăcitul Pavel s-a „bucurat” şi de „atenţia” postumă a NKVD-ului, care a deplâns amarnic zelul său de piroman. O pildă a istoriei, atunci când e transformată într-o piesă de teatru tristă, jucată de saltimbanci.

68.

Ca într-o piesă de teatru, lumina scade treptat. Soarele asfinţeşte devreme. Doar e noiembrie. Becurile portocalii ale iluminatului public s-au aprins. Ultimul etaj de la *Opera Center.* Nu ştiu ale cui au fost aceste birouri.

Acum, este adunată aici o întreagă armată. Ca în filmele americane când arată sediul CIA de la Fort Langley. Baterii de monitoare, computere, zeci de linii telefonice, birouri separate prin pereţi vitraţi, multă lume vorbind felurite limbi, ecusoane pe costume negre sau pe uniforme de campanie. Armata, poliţia, jandarmeria, SRI şi SPP, serviciile străine... Şi noi!

Afară panorama e impresionantă, micuţa noastră Dâmboviţă sclipeşte cu valuri mici, bate un vânt rece, clădirile luminate, reclamele din Piaţa Unirii şi silueta Inter-ului, bănci şi sedii de birouri, Parlamentul, fosta Casă a Poporului – Doamne, cât de sinistru sună! – câteva reflectoare mobile mătură cerul, promovând vreun cazino sau un restaurant. Frunze moarte alergate de vânt...

— Vrem acces pe Echelon! Cum nu vor?! Doar e şi omul lor aici! Să caute canale libere dacă-i interesează!

Bărbatul cu cămaşă albă şi cravată în dunguliţe fine, verde-bleu-marin, trânteşte telefonul. Nu-l cunosc. Nu cunosc cel puţin trei sferturi din cei de aici.

Victor şi Toni verifică încă o dată grupurile de camere video instalate în palat, în grădină şi pe clădirile înconjurătoare. Nati rulează pe computer un material. Nu ştiu ce se aşteaptă să

găsească... Un colonel de jandarmi trimite ordine scurte către echipele de intervenţie. Un ofiţer de la antitero, fără însemne de grad, repetă un şir de cifre şi litere. Coduri?

Într-un colţ, la o masă cu sucuri trezite şi cafele reci, Ioana îl mângâie pe Spoof pe cap. Câinele doarme. E bine că am reuşit să o ţin lângă mine! Marius, pe scaunul de alături, priveşte în gol. Bandajul de la mâna stângă s-a murdărit, e deja cenuşiu... Un glonţ l-a zgâriat, când au atacat vila unde se ascundea lunetistul. Şi-a câştigat dreptul de a fi aici. Mă mir că au lăsat-o şi pe Ioana. Cum a ajuns aici Nati, habar n-am. O lume de spioni!...

Sorb un ness pe care mi l-am făcut singur. O linguriţă de ness şi una de miere, apoi apă călduţă. Nu mă bagă nimeni în seamă şi tot ce e în jur mi se pare că nu are nici o logică. Parcă ar fi o piesă de teatru. Nu-i decât o repetiţie... Suntem marionete? Mă cuprind crizele existenţiale. Probabil, pentru că am un rol episodic. Omul cu tava şi şuturile în cur!

Mă aşez lângă Marius şi Ioana. Colegul meu are geaca descheiată. La brâu, în dreapta îi văd pistolul. A primit un Glock. S-a împrietenit cu Toni... Al meu, acelaşi bătrân Beretta stă în stânga, în holsterul de la centură. Mă calmează şi îmi dă siguranţă. Probabil că nu ne vor lasă să participăm în prima linie...

Nati se aşează în faţa mea:

— Vine şi DD-ul. Am primit mesaj. Aterizează şi vine direct aici. E pe lista de invitaţi. O să fie şi el înăuntru! O să fim toţi acolo...

— Vrei să spui că vom fi lăsaţi şi noi ăştia, neprofesioniştii?

— Neprofesioniştii?!

Râde. Are o eşarfă portocalie. Singura pată de culoare din sală. Ce şi pentru cine joacă directoarea mea de editură? Unde eşti Sardi?...

— Nu te prosti! Ai relaţii mai tari ca mine! continuă Natalie.

Şi îmi arată, cu coada ochiului, silueta elegantă a lui Mişa Puşkin, aşezat confortabil într-un fotoliu adânc. Este înconjurat de un general al armatei române, un ofiţer american şi trei civili. Ceilalţi stau pe scaune normale, de plastic, din cele cu roţi. Rusul morfoleşte o ţigară. Aici n-are nici chiar el voie să şi-o aprindă. Îmi surprinde privirea. Se scuză faţă de partenerii de conversaţie şi vine spre mine. Mă ridic şi eu. Nepoliticos, o las pe Nati. Ne întâlnim la jumătatea distanţei.

— Totul OK, Stelică?

— N-ar trebui să întreb eu asta?

Zâmbet larg. Aruncă ţigara scuturată într-un coş.

— Ai învăţat şi tu să răspunzi cu întrebări! Bravo!

— Învăţăm de la maeştri...

— Da, da... Totul OK... Sper că în 24 de ore să se termine! Sincer îţi spun, vreau acasă!

— Pe insulă sau la Londra?

— Întâi la Salonic! O să rămân lângă ea... câteva zile... vom vedea...

— E mai bine?

— Staţionar.

— Asta înseamnă bine, nu-i aşa?

— În principiu, da. Lasă acum... o să fie bine... să ne concentrăm la ce avem aici...

Aprob din cap. E obosit şi îngrijorat. Pentru Eleni? Pentru recepţia de mâine?... Se apropie de urechea mea şi îmi şuieră:

— Neam încăpăţânat ce sunteţi! Preşedintele putea să anuleze tot! Nu era nici o problemă! Găseam o soluţie diplomatică! Dar el, nu! Coada sus, măi române! Ufff...

Încep să râd şi îl privesc în ochi. Mă strânge de cot cu un gest patern şi se întoarce la fotoliul confortabil şi la partenerii de

discuţie.

Ioana moţăie. Spoof doarme. Nati la calculator. Marius mă urmăreşte cu privirea. E odihnit şi pregătit. Mai beau o gură din ness-ul dulceag, acum răcit complet...

Încerc să-mi derulez tot filmul în cap. Nu reuşesc. Încerc din nou. A existat un manuscris care oferea românilor, încă neformaţi ca stat, şansa de a apăra şi instituţionaliza Europa Unită. O sarcină prea grea pentru un popor atât de mic... Viteaz, inventiv, incoerent, inconsecvent, needucat... Să mă amăgesc că suntem poporul ales? Am fost aleşi să ducem o luptă inegală... Ăsta-i blestemul! Blestemul acestui colţ de Europă, strivit între mari puteri de atunci şi de acum...

— *Bonjour!*

Jacques Sardi, cu o tăietură impresionantă pe frunte şi mâna dreaptă prinsă cu o eşarfă, îmi zâmbeşte. Îl îmbrăţişez cu multă căldură. Recunosc că aveam nevoie de zâmbetul lui, de om de lume.

— Ce bine îmi pare că te văd!

— Crede-mă, şi eu!

— Schwartz?

— E undeva pe drum. Au mai fost chestiuni de rezolvat în Frankfurt.

— Eşti bine, Jacques!

— Da, sunt bine. Am tras o sperietură... Au lovit la fel ca anul trecut în Franţa, tot cu un aruncător de grenade... Şcoala KGB-ului, cu siguranţă!

— Nu-i iubeşti deloc, *mon ami*!

— Nu!

— Bine ai venit, inspectore! intervine Anton Demetriade. Putem să ne retragem într-un colţ, cu toţii?

Îl privesc fără să îmi dau seama ce vrea să spună prin „cu toţii”, îl

urmăm într-o încăpere cu pereţii de sticlă groasă. Protejată fonic, probabil. Apare şi Puşkin, colonelul american, un SPP-ist cu grad mare şi Victor Minulescu.

— Doar două vorbe tuturor, începe Toni în engleză. Perimetrul Palatului este asigurat de SPP şi SRI, cu lunetişti şi echipe de intervenţie. Tot ei asigură şi serviciul medical. Un punct de sprijin aerian pe Spitalul Municipal, atât militar cât şi sanitar. Avem acolo elicopterele. În afara zidurilor de incintă, poliţia şi jandarmeria au desfăşurat un cordon larg. Mă refer la agenţii la vedere, dar şi echipe disimulate în posturi cheie. Un punct de comandă în Grădina Botanică, altul la Facultatea de Medicină. Avem încă două elicoptere, care survolează zona. La Clinceni o escadrilă militară este în alarmă. Şi acum despre noi. În sala Unirii vom fi toţi cei de aici, plus invitaţii speciali. Va coordona Minulescu. Voi fi lângă el. Nu ştim cine sunt băieţii răi, avem bănuieli şi portrete robot incomplete... Să fiţi cu ochii în patru!

Rusul se foieşte.

— Vreţi să spuneţi ceva, domnule Puşkin?

— Sper să nu ne împuşcăm, unii pe alţii! Băieţii răi, cum zice Demetriade, sunt printre noi!

Contrar aparenţelor, nu ne privim unii pe alţii în ochi. Nimeni nu comentează. Mai vreau o cafea... Jocurile sunt făcute, scena e pregătită, doar scenariştii din culise sunt necunoscuţi!

69.

Scena istoriei a avut dintotdeauna şi scenarişti în culisele anume făcute, mai rar pentru oameni de valoare şi dezinteresaţi, dar mai ales pentru amatori de băgare în seamă sau pentru fripturişti şi lichele de-a dreptul.

Pe scândura scârţâitoare a trecerii omului prin timp, au apărut în roluri principale personaje tragice, tragi-comice, stupide sau de plâns. După cum e şi firea omenească. Întotdeauna însă, boală vecină maniei, scena trebuia să fie umplută cu o masă de oameni, mută, dar în permanentă şi asurzitoare mişcare. Această figuraţie, cu trist destin, e însă zgândărită la orgoliu pentru că apare sub luminile rampei.

Secolul al XX-lea avea să adauge scenariului, ideea după care, fără această figuraţie, comedia nu se poate juca, ba mai mult ea ar fi chiar protagonistul, „eroul” pentru care are loc toată mascarada.

Cel dintâi „rol principal” pe care acest veac i l-a oferit, a fost acela de carne de tun în războiul mondial din 1914-1918. Sugestive „indicaţii de scenă” se puteau citi într-o publicaţie germană la începutul „piesei” în care aveau să piară milioane de „figuranţi”:

Trageţi săbiile! Neruşinatul duşman insultă cu piciorul pământul nostru. Să-l ucidem! Istoria n-o să ne întrebe dacă am avut dreptate.

De parcă aceasta n-ar avea altceva de făcut, decât să poarte conversaţii cu toţi neprocopsiţii. E aici ceva din nesimţirea marilor şi trecătoarelor puteri, care-şi aranjează satisfăcute bigudiurile într-o oglindă a timpului, pe care şi-o închipuie anume făcută în acest

scop.

Surpriza este însă în dosul oglinzii, unde istoria se ascunde şi lucrează încet, temeinic, dar mai ales neştiut, după cum în vâltoarea râului ce cade din munte, greu a-i putea bănui scâncetul firului de apă săpând în stâncă.

La Carpaţi şi la Dunăre este un astfel de loc, în care am văzut că istoria se „joacă de-a întemeierea” de opt sute de ani, urmând un scenariu, nu învăţat pe dinafară, ci bănuit, simţit pe dinăuntru... Onoarea cuvântului dat şi simţul datoriei, raţiunea de stat şi idealul naţional, curajul şi frica, sacrificiul şi trădarea vor împlini încă o pagină din „blestemul” destinului nostru, pe care îl alintăm, când suntem apăsaţi, cu vorba „Ferească Dumnezeu de mai rău!” sau, cei drept mai rar, la veselie, „Când o fi mai rău, aşa să ne fie!”

La Sinaia e o zi de toamnă în total dezacord cu ritmarea inscripţiei din vestibulul Castelului Peleş:

Eu Carol cu al meu popor,
Clădit-am într-un gând şi dor,
În timp de lupte al său regat,
În timp de pace al meu palat.

În sala de muzică a castelului se găseau doi bărbaţi. Cel mai tânăr, principele Ferdinand, moştenitorul tronului României, urmărea tăcut mişcările ritmice şi precise ale unchiului său, regele Carol I, care întorcea arcul pendulei din colţ.

— O să se deregleze de tot mecanismul din cauza atâtor opriri în timpul concertelor, mormăi bătrânul suveran. Doar că acum nu mai e vremea de cântat... Da! Ceasul istoriei nu mai poate fi oprit, chiar dacă bate prea tare... Aşează-te, Ferdinand.

După ce închise geamul orologiului, regele nu uită să alunge şi un închipuit fir de praf de pe rama de abanos.

— Aşa... Poate că ai fost surprins, dragul meu, că ţi-am cerut să ne întâlnim aici şi nu în cabinet, dar astăzi era rândul ei să-i dau de mâncare...

Trecătorul zâmbet dispăru imediat, reprimat parcă de rege.

— Şi apoi, am vrut să ne întâlnim tot aici, unde am convocat Consiliul de Coroană acum două luni... Ciudat „concert”, Ferdinand, nu-i aşa? Dirijorul şi orchestra aveau partituri diferite... şi până la urmă, eu a trebuit să dau din mâini cum au cântat ei. Vezi tu, de patruzeci şi opt de ani lucrez cu românii pentru a da un viitor strălucit acestei ţări, dar acum nu ne-am mai înţeles... Mă întreb ce s-o fi întâmplat?

— Majestate, intrarea în război alături de Germania, înseamnă alianţă şi cu Austro-Ungaria, ori situaţia românilor din dubla monarhie, o ştim care este...

— Ah! Orbii de Habsburgi cu a lor *iustitia fundamentum regnorum*! Şi-au călcat deviza în picioare făcând dualismul cu ungurii şi vor duce Împărăţia de râpă. I-a avertizat şi arhiducele Albrecht, le-am spus-o şi eu de atâtea ori, fără nici un rezultat...

După ce a scos nişte hârtii din sertarul unui *secretaire,* regele continuă:

— Nu, Ferdinand, răspunsul nu-i doar acesta. Nici alianţa cu Rusia nu e pe placul românilor, dar poate că ar înghiţi-o mai uşor de dragul Franţei... Cine ştie? Uite, eu cred că răspunsul e aici...

Luând hârtiile, prinţul recunoscu surprins, cuvântul ţinut de rege la deschiderea Consiliului de Coroană:

— Majestate, dar acesta este...

— *Ja, mein Herr,* cred că eu am greşit! S-ar putea să nu fi înţeles cum trebuie, până la capăt, misiunea mea în această margine de

Europa... Misiunea germană la gurile Dunării... Vezi tu, Ferdinand, la Sigmaringen, Dunărea are o culoare, aici alta! Cei vechi au priceput mai bine asta... Există un document, nepoate, care atestă că începuturile acestei ţări au legătură şi cu germanii... Ştiu de la Brătianu *der Alt* despre o Chartă de întemeiere... Nici alegerea mea, un Hohenzollern, ca domnitor în 1866, n-a fost, se pare, întâmplătoare, de vreme ce toţi ceilalţi principi români au renunţat... Cine ştie? Oricum, eu am înţeles împlinirea datoriei de-a dreptul, prin alianţa cu Germania, dar se vede că aici, căile cele mai scurte sunt cele ocolitoare. Eu sunt prea bătrân ca să mai învăţ, acum e rândul tău.

— Dar documentul, acea Chartă, unde se află şi în grija cui? E la noi?

— Dacă era la noi, poate că o încredinţam la *Disconto Gesellschaft,* zâmbi suveranul. Românii au pus-o sub paza lui Dumnezeu şi a eroilor lor. E într-o biserică, Ferdinand, acolo unde se află şi craniul lui Mihai Voievod, unificatorul lor de demult... Poate ţi-e dat ţie, nepoate, să uneşti destinele celor două relicve. Ai grijă, asta-i moştenirea ce-ţi las!

— Majestatea ta, unchiule, încă mai poate împlini acest vis!

— Nu, dragul meu. Un bărbat trebuie să-şi cunoască măsura puterilor. *Iucundi acti labores*[145], este singura bucurie care mi-a mai rămas. După asta?... Cine ştie?

Pentru ultima încercare a vieţii sale, bătrânul suveran a ales ca îndrumătoare tot o vorbă din vechime: *Mortis in articulo presbiter omnis homo*[146]. S-a jertfit, ca într-un ritual cavaleresc, pentru a nu sta

---

[145] *Plăcute sunt eforturile îndeplinite.* (lat.)

[146] *În clipa morţii, orice om este un preot.* (lat.)

în calea destinului poporului său şi pentru a nu fi acuzat de felonie faţă de Casa imperială germană, de care ţinea.

În noaptea de 10 octombrie 1914, primul rege al României, germanul Carol I de Hohenzollern-Sigmaringen a rostit ultimele sale cuvinte, adresate reginei Elisabeta, în româneşte, după care a închis ochii, fiind şi prin moarte călăuza unui neam.

70.

— ... Şi acest document, călăuză a acestui neam prin timp şi prin istorie...

Fraze preţioase şi cam greţoase pentru gustul meu. Ce să-i faci? Politica! Nu m-a atras niciodată, prea mult.

Preşedintele vorbeşte în microfon, flancat de ostaşii de gardă în uniformă de dorobanţi. În faţa lui, pe un soclu acoperit cu postav albastru, o cutie mare şi neagră. Aparent din lemn. Manuscrisul!

Sala Unirii este plină de invitaţi. Poate o sută cincizeci, poate două sute. Miniştrii Apărării din ţările NATO, miniştrii români, ataşaţi militari, invitaţi speciali şi noi...

Sunt departe de cei mari şi importanţi, ascuns într-un colţ al sălii, în stânga, la doi metri, Marius şi Ioana, după ei Demetriade şi Minulescu umăr la umăr. Natalie şi Dumitrescu sunt mai în faţă. Cel puţin două duzini de agenţi dispuşi în încăpere...

— ... astăzi, acum, în faţa domniilor voastre acest manuscris pierdut şi regăsit, aşa cum în 1989 ţara noastră a regăsit drumul...

În căştile microscopice ascunse în urechi, bâzâie conversaţia echipelor de intervenţie:

— Alfa 1 şi 2 liber!

— Piro 1, ai găsit ceva?

— Negativ, baza!

— Continuaţi căutarea, Piro 1 şi 2!

— Am înţeles.

— Alfa 3 şi 4?

— Confirmăm liber!

— Medical 1?

Plictisitoare conversaţii, din care nu înţeleg nimic. Câteva sute de oameni în jurul Palatului Cotroceni, ţesuţi într-o pânză nevăzută...

— Pe poziţii, Medical 1!

— Beta?

— Liber, Beta 1!

— ... şi dacă astăzi trăim bine, avem datoria să ne gândim, în primul rândul la cei care şi-au jertfit viaţa pentru...

Oare cum să-mi ascund un căscat? Ioana moţăie şi ea, pe Nati nu o văd în faţă. Încerc să recunosc figurile celor prezenţi. Greu cu figurile, dacă toţi stau cu spatele la mine! Poate cefele!

— Baza, baza Alfa! Beta 1, a fost doborât! Repet: Beta 1 a fost doborât!

— Aici baza Alfa. Acoperiţi unităţile Beta! Medical 1 să intervină! Delta 1 şi 2 să intervină! Raportaţi!

Nu înţeleg... Mă uit în jur. Preşedintele continuă discursul. În sală e linişte. Toni? Îl caut cu privirea. Îmi face semn cu degetele la ochi. Aprob din cap. Stau cu ochii pe el. Se întâmplă ceva.

— Aici Baza Beta! Avem probleme! Beta 2 doborât! Repet: Beta 2 doborât! Schimburi de focuri! Sniper undeva la ora 6.

— Către Alfa, Beta, Gama! Interveniţi conform planului. Sniper la ora 6. Aero 1 vreau date! Avem doi lunetişti doborâţi!

Doi lunetişti doborâţi?! Observ agenţii care se retrag pe neobservate din sală. Încă în linişte...

— Stelică, ochii mari! şopteşte Demetriade în cască.

— OK.

Marius se apropie de mine din stânga. Mâna dreaptă caută tocul. Mă pregătesc şi eu.

— .. clipa istorică îndelung aşteptată. Acum vă voi prezenta...

— Aici Piro 1, evacuaţi imediat! Repet Piro 1, ordonaţi evacuarea!

— Raportează, Piro 1! Negativ evacuarea!

— Baza Beta, schimburi de focuri. Beta 3 doborât! Repet: Beta 3 doborât! Avem trei răniţi! Repet: trei răniţi Beta!

— Repetă, Piro 1!

— Biblioteca! Pachetul de cărţi donat de la Chişinău! Acum am verificat! Cer evacuarea, Baza!

— Confirmă, Piro 1. Piro 2 mutare în bibliotecă. Gama 1 şi 2 asiguraţi biblioteca!

— Aici Piro 1! Cer evacuarea! Cod zero!

— Cât timp avem, Piro 1?

— Cel mult zece minute, Baza!

— Aici Baza Alfa! Cer evacuarea imediată! Acoperiţi sala! Evacuaţi sala! Acum! Vreau rapoarte la fiecare minut!

Începe furtuna. Un bărbat în civil se apropie brusc de preşedinte şi îi şopteşte ceva la ureche.

— ... Avem o problemă... O urgenţă ne cere să evacuăm din motive de securitate...

Uşile se deschid simultan. Agenţi şi soldaţi de la antitero pătrund cu armele în mâini. Începe evacuarea. Greu de scos din sală două sute de oameni...

— Am localizat sniper-ul! Manevre evazive spre Grădina Botanică! Contact confirmat! Baza Alfa, confirmaţi!

— Baza Alfa, confirm! Evacuarea pe locurile prevăzute. Verificaţi identităţile invitaţilor! Piro 1 şi 2 vreau situaţia!

— Aici Piro 1, executăm dezamorsarea!

— Timpul?

— Aici Piro 1, patru minute patruzeci şi cinci!

— Baza, raportaţi evacuarea!

— Gama 1, trei minute.

— Aero 1, cum stăm?

Sala se goleşte. Toni e lângă mine. Victor îşi coordonează agenţii.

— Ce facem?

— Stăm pe loc! Aşteptăm.

Invitaţii şi-au păstrat calmul. Îi observ pe Nati şi pe Doru strecurându-se spre una dintre ieşiri. Toni mi-i arată cu capul. Îşi scoate casca şi îmi sâsâie la ureche:

— Eu zic că el e!

— Chişinăul?

— S-au strâns cam multe. Ei au fost şi la Frankfurt, nu-i aşa?

— Da, au fost acolo cu o seară înaintea mea.

Puşkin şi Sardi răsar lângă noi.

— N-o mai lungiţi atâta! *Vite*! Arestaţi-i! Ce mai aşteptaţi?!

Îi caut prin sală. Au ieşit.

— Haideţi!

Cu pistoalele în mâini, ne strecurăm pe o uşă, îmbrâncind doamne elegante şi domni în uniforme de gală. Ciudată procesiune de bărbaţi în civil, un rus şi un francez plus trei români: Toni, Marius şi cu mine.

În curtea palatului, invitaţii se urcă în autocare. Un elicopter Puma a decolat deja de pe gazon. În cască se aud conversaţii în continuare:

— Piro 1 şi 2, cum stăm?

— Cincizeci şi cinci, Baza!

— Grăbiţi-vă! Raportaţi evacuarea!

— Suntem în grafic!

Alergăm pe alei. Toni e în frunte. Bătrânul meu Beretta are încă piedica pusă. Nu a tras nici un foc de multe zile...

— Grădina Botanică! Sniper confirmat! Sniper confirmat!

— Trimiteţi grupele Beta!

Ne urcăm într-un Jeep al poliţiei. Toni porneşte girofarurile.

— Unde mergem?

— La Botanică!

— După sniper?

— Vor fi toţi acolo! Dacă a picat faza cu încărcătura explozivă, vor încerca altceva!

— Trebuie să existe un lansator, pe undeva printre tufişuri! ţipă Sardi.

— Imposibil! Au verificat totul!

Accelerează şi rulează spre poarta principală.

— Atenţie rachetă! Rachetă! Rachetă! Evitaţi, Aero 1!

O explozie pe cer. Mi-aş dori o gură de coniac. Scot casca din ureche. Se lasă tăcerea, doar motorul supraturat al maşinii se mai aude.

— Ţineţi-vă bine!

71.

Frânează pe aleea centrală. În faţa noastră un baraj al jandarmilor. Coborâm din maşină. Toni îl salută pe un ofiţer.

— Unde sunt, Dane?

— În sere.

— Câţi?

— Nu ştiu. Au ostatici. Doi sau trei terorişti, tot atâţia ostatici!

— Armament?

— Un aruncător de calibru mare. Arme automate de mână şi...

Un glonţ se înfige în zidul casei, de la poarta parcului. Al doilea loveşte un jandarm, care se prăbuşeşte, al treilea perforează radiatorul Jeep-ului.

— Culcat!

Locotenentul de jandarmi se târăşte lângă noi.

— Aduceţi echipa medicală! Demetriade, n-o să-i opriţi cu pistoalele. Au un aruncător, iar asta a fost o puşcă cu lunetă. Să vă dau ceva mai serios.

Ne adăpostim după clădirea de zidărie. Locotenentul ne întinde câte un pistol-mitralieră. Un pleosnet sec şi o explozie care distruge Jeep-ul de poliţie. Flăcările izbucnesc imediat. Încă unul şi explozia muşcă din zid. Puşkin refuză arma automată.

— Au un aruncător nou. Un GMG de la Heckler & Koch! Nu ştiam să existe asemenea „dispozitiv” în partea asta de Europă!

— Cum pizda mă-sii l-au băgat în ţară?! urlă Toni. E cât un tun!

— Nu chiar, explică rusul. GMG înseamnă mitralieră-aruncător

de grenade. Foarte eficient! Are treizeci şi două de proiective în încărcător!

— Dă-o-n mă-sa, Puşkin! Nu e momentul să ne ţii o prelegere! Ce facem?

— Nimic! Aşteptăm să le tragă pe toate! Cred că ştiu cine e acolo!

— Tu le ştii pe toate, Mişa!

— Oare?

— Oameni buni, ce facem?

— Cum e la palat, Toni? Nu mai am casca la ureche...

— Evacuarea e încheiată. Au dezamorsat încărcătura. Totul e OK.

— Avem o hartă a parcului? întreabă rusul.

— Evident. Una turistică!

— Căcat, turistică!

— E bună!

Exploziile se succed la patru, cinci secunde. Fiecare rupe o bucată din zid sau din bariera ridicată de jandarmi.

— Prin spate nu putem?

— Nu. Cred că ne trebuie un blindat. Avem două sute de metri descoperiţi.

— Cine e înăuntru, Mişa? îi şoptesc la ureche.

Îşi balansează Glock-ul în mâna dreaptă şi răspunde la fel:

— Prietenii tăi, Stelică!

— E profesorul, nu-i aşa? Şi Nati? Ştiai, aşa-i?

— Nu ştiam chiar de la început... Am bănuit.

— Puşkin, cine e lunetistul?

— Tot un prieten de-al lui Stelică!

— Acuma, m-aţi găsit de prieten al teroriştilor! Găsiţi o soluţie!

— Mi-e greu să gândesc întins pe burtă! Cer sprijin aerian?

— Probabil singura soluţie! intervine şi Sardi. Dar o să ucidă şi ostaticii!...

— Liniştiţi-vă! Dă-mi telefonul, Stelian. Negociez eu! Doar ai telefonul lui în agendă!

Apucă BlackBerry-ul şi se târăşte în spatele clădirii.

— *Merde,* Stu! Ce vrea să facă Puşkin?

— N-am nici cea mai vagă idee!

Printre exploziile care devastează parcul, se aud sirene şi ciripit de păsărele. Trăiesc într-un film prost. Stau pe burtă pe iarba rece şi simt că mi-e foame. Cu siguranţă nu e cel mai fericit moment pentru această senzaţie atât de omenească! Iar vezica mă avertizează că a depăşit preaplinul. Parcă aşa a început totul...

Mihail Sergheevici Puşkin se întoarce. Merge în picioare. Exploziile au încetat. Flăcările se joacă cu rămăşiţele Jeep-ului. E linişte. Doar ciripitul păsărelelor...

— *Haraşo*! Se predau!

— Cum?!

— Fără comentarii! Veniţi cu mine! Demetriade, Sardi, Munteanu şi cu tine, băiete! Să fim toţi cinci!

Ne ridicăm în picioare şi îl urmăm. Niciunul dintre noi nu mai zice nimic. Acum e acum! Păşim încet, în linie. Un fel de pastişă după western-urile anilor ’70. Armele echilibrate în mâini, paşi rari, apăsaţi.

Ne oprim la vreo treizeci de metri de sere. Suntem aşezaţi în V: Puşkin e vârful, în stânga, eu şi Marius, în dreapta, Sardi şi Toni. Armele sunt coborâte.

O uşă se deschide. Trei siluete ies din clădirea de sticlă. Natalie Rădulescu. Apoi profesorul. Are în fiecare mână câte un Uzi. Femeia este neînarmată, păşeşte şovăielnic. Şchiopătează şi pe faţă îi curge un firişor de sânge. Ce-a fost acolo? De partea cui e Nati? A treia siluetă. Nu disting. Are o puşcă lungă. Lunetistul.

Se aşează în linie, cu femeia între ei.

Al treilea e portughezul! Scriitorul de thrillere roz, Luis Manuel... bla bla bla... Ce mă-sa mare caută aici?!

Rusul păşeşte spre ei. Schimb o privire cu Toni. Ridică pistolul mitralieră. Şi eu la fel, pistolul ţinut cu două mâini. Marius ne imită. Sardi nu schiţează nici un gest. Puşkin e prea aproape de ei. O conversaţie şoptită. În parc e atâta linişte şi verde. Doar ciripitul păsărilor, obsedant acum...

Deodată portughezul ridică arma.

Mişa trage primul din şold. Glock-ul bubuie de două ori. Lunetistul cade.

Dumitrescu îndreaptă un Uzi spre Natalie.

Un alt pistol, din stânga mea, pocneşte sec. E Marius. Şi Toni lansează o salvă.

Cei doi bărbaţi sunt la pământ. Femeia tremură vizibil. Frică? Frig? Emoţie?

Bătrânul meu Beretta nu a tras nici un glonţ.

— Ce-a fost asta, Puşkin? Ziceai că se predau?!

Surâde sec şi cinic spre mine:

— Ştiau prea multe! Nu ne-am înţeles...

— Eşti dement, Puşkin!

— Probabil, dragul meu! Probabil... E mai bine aşa!...

— Eşti un criminal nenorocit!

Priveşte spre cer şi caută o ţigară prin buzunare.

— O să înţelegi cândva...

Un BMW negru se opreşte lângă noi. Se deschide portiera din dreapta faţă şi Schwartz coboară. Se opreşte lângă noi şi nu zice nimic. Bag pistolul în toc şi plec după o toaletă. Tragic spectacol...

72.

Tragicul spectacol al primului război mondial va da naştere şi unei curioase împletiri a formelor de manifestare a prezenţei germane pe pământul românesc.

Intrată în conflict de partea Antantei, în vara lui 1916, România se va vedea obligată, sub loviturile Puterilor Centrale, să cedeze, spre sfârşitul anului, cea mai mare parte a teritoriului; autorităţile, în frunte cu Ferdinand I, urmaşul lui Carol I, retrăgându-se în Moldova.

Existau aşadar, o Românie suverană cu capitala la Iaşi şi una ocupată, cu Bucureştiul sub administraţie germană.

La Iaşi era şi regele Ferdinand, un german şters din cataloagele Casei de Hohenzollern de istericul Kaiser Wilhelm al II-lea.

Dincolo, era un alt german, care-şi anunţase pe ziduri izbânda: *Bucureştiul, capitala României, a fost cucerit de armata mea. El intră de astăzi sub legile războiului...* Intra şi sub legile schimonosirii sufleteşti: într-un oraş, în care o dinastie germană a introdus la Curte costumul popular românesc, se vor găsi acum destui indivizi „cozi de topor”, care să prindă gustul de a se saluta cu *Auf wiedersehen*! Limba ascuţită a bucureşteanului, rămas întreg la cap, a găsit imediat replica rimată: *Pupă-l în cur pe Mackensen*!

Personajul care se bucura de o asemenea „atenţie”, era chiar comandantul trupelor de ocupaţie, feldmareşalul August von Mackensen, mândria armatei germane, cel supranumit „Spărgătorul de fronturi”. Şi el va avea parte de o înţelepciune „de pe urmă”, în

spiritul blestemului istoric al acestor locuri. Peste mai puţin de un an, înaintea ofensivei, care ar fi trebuit să lichideze militar şi politic România, plecând spre front, feldmareşalul şi-a dat întâlnire cu apropiaţii „peste două săptămâni la Iaşi”. N-a văzut Iaşiul niciodată! Ba mai mult, în celebra bătălie de la Mărăşeşti din august 1917, a suferit o mare înfrângere, singura din carieră.

Iaşiul primise deja o „vizită”, mai ascunsă chiar decât transferul tezaurului ţării. Încă din toamna anului 1916, într-o tainiţă din peretele de răsărit al altarului bisericii Mitropoliei Moldovei, au fost aşezate Charta şi craniul lui Mihai Viteazul aduse de la Dealu, de teama năvălitorilor, care profanaseră până atunci alte mănăstiri, biserici şi morminte voievodale.

Odiseea moaştelor amintitoare de menirea, suferinţele şi căutările de sine ale unui popor, va continua în vara lui 1917, când evoluţia incertă a evenimentelor, a făcut să fie duse tocmai la Kerson, în Rusia – în cutii de pălării, pentru a nu trezi atenţia.

Aici au stat adăpostite sub acoperământul mesei din faţa altarului bisericii „Schimbarea la faţă”, din centrul oraşului. Aşa cum în versetele evangheliştilor, la capitolul „schimbării la faţă”, Iisus spune*:...este scris despre Fiul omului că trebuie să pătimească mult şi să fie defăimat.* (Marcu 9,12), destinul a făcut ca cele două simboluri ale oamenilor în lupta cu timpul, să se despartă.

În ţară s-a întors doar craniul voievodului unificator, care avea să fie dus la mănăstirea Dealu de... regele unificator. Pe 26 august 1920, Ferdinand I aşeză insigna ordinului „Mihai Viteazul” peste osul frunţii sub care a ars pentru prima dată ideea unirii românilor. Apoi zidi sarcofagul de marmură.

Lipseşte ceva ce ar fi împlinit întregul. Poate că până aici i-a fost dat să ne privegheze şi să ne îndemne! Cine ştie?

Gândul regelui împăca doar pentru moment, rătăcirea Chartei de

locul ursit ei, la naştere. O dovedea şi arătarea, care în anumite nopţi de peste an, va apărea şontâc-şontâc cotrobăind printre mormintele din biserică, spre spaima monahilor şi a credincioşilor.

73.

E linişte. Personalităţile şi participanţii au fost evacuaţi. Cu toţii în siguranţă. Fără victime. Elicopterele au aterizat undeva departe, sirenele s-au oprit, comenzile urlate militarilor au dispărut. Fumul s-a risipit. Doar becurile albe şi galbene ale iluminatului public şi girofarurile maşinilor de intervenţie pătează întunericul...

În interiorul perimetrului, doar câţiva oameni. Cei câţiva care au înţeles ce s-a petrecut aici. Aşezaţi pe treptele palatului. Răcoarea toamnei târzii începe să muşte.

Întrebarea pluteşte în aer. Nimeni nu vorbeşte. Nici un sunet. Doar respiraţii, încă sacadate şi două-trei ţigări aprinse printre oftaturi.

Mă simt teribil de obosit. Dezorientat. Privesc în jur.

Toni mă arată cu degetul. Întrebător. Nu zice nimic. Apoi arată spre ceilalţi. Marius, un comisar-şef de poliţie şi un SPP-ist, Minulescu de la SRI, Nati şi Jacques, Ioana, Spoof şi Schwartz, care mângâie căţelul... Parcă ne numără...

— Unde naiba a dispărut?

Nu-l pot urmări. Nati îl fixează şi întreabă sec:

— Cine?

— Cine?! Puşkin! Era aici, printre noi, când s-a terminat nebunia!

Parcă o găleată cu apă ca gheaţa mi se varsă în cap. Urlu:

— Nuuu! Nu din nou! Căutaţi manuscrisul!!! Acuuum!!

Sar cu toţii ca din puşcă. Chiar şi caricatura de căţel. Şi dispar pe alei, într-o clipă.

Cineva râde. În hohote.

Silueta gigantică a lui Schwartz se clatină de râs.

— Ţi-a făcut-o din nou?

Apoi se opreşte şi se apropie de mine. Mă priveşte în ochi şi şuieră printre dinţi:

— De fapt ne-a salvat! Pe toţi! Cine vede acele hârtii, moare! Ştiai şi asta!

— Da, ştiam dar...

Ochii lui mă taie.

— Taci, Stu! S-a terminat! Puşkin ne-a salvat pe toţi, a luat cu el blestemul. Apa trece, pietrele rămân, parcă... ziceţi voi, românii...

Apoi adaugă ca pentru sine:

— Blestemat e manuscrisul, ca şi locul acesta de căutare şi neaflare... Palatul din fosta pădure a Cotrocenilor...

Vorbeşte încet, dar apăsat. În româneşte! Ca pentru el şi ai lui. Ca pentru cei de acum şi pentru cei de altă dată:

— În Răsărit nu ştii niciodată dacă soarele chiar apune sau doar se ascunde! Voi cei din partea asta a pământului, vedeţi lumea altfel. Voi, aici la Răsărit, aveţi întotdeauna soarele în spate, noi îl avem în faţă. Nu ştiu cine vede mai clar!

Îl privesc şi eu. Adânc. Înţeleg. Cred...

E linişte şi ceilalţi s-au întors. Lângă noi. În picioare.

Adie un vânt rece. Un târşâit sacadat şi îndepărtat se aude clar, învăluindu-ne...

Un târşâit de picior betegit de fier păgân...

— Walter...?! La revedere...

Mulţumiri

Această carte nu ar fi putut fi scrisă, editată, distribuită şi vândută fără o seamă de oameni alături de noi:

Studenţii de la Facultatea de Istorie, Universitatea Bucureşti: Alina Muşat, Corina Pană, Ştefan Ciobanu, Adrian Zamfir, Daniel Niţă şi lista continuă...

Amicii noştri, care ne-au încurajat în permanenţă: Ema Stere, Eduard Ţone, Valentin Protopopescu, Sebastian Eduard.

Colegii de la „Tritonic” pe care i-am neglijat atâta vreme: Marinela Băran, Susana Teodorescu, Andreea Manea, Marius Dimitriu, precum şi toţi ceilalţi.

Echipa de la restaurantul „La Birlic”, gazdă primitoare şi inspiratoare în lungile seri de lucru.

Ultimii, dar nu cei din urmă, prietenii apropiaţi şi familia, care ne-au ajutat şi suportat în lunile de „rătăcire” prin vremi apuse şi intrigi poliţiste.

Note, glosar de termeni şi cronologie selectivă[147]

[147] Toate acestea se regăsesc în „*footnotes*”.

Personajele din prezent

Stelian (Stelică) Munteanu, român, 40 de ani, jurnalist, editor, detectiv de circumstanţă, fost purtător de cuvânt al poliţiei, n-are noroc în dragoste.

Eleni Papastergiu, grecoaică, 30 şi..., profesor universitar la Salonic, se supără şi pleacă.

Jacques (Jaquot) Sardi, francez, fără vârstă, inspector-detectiv, om de lume şi cultură, dă veşti proaste şi bea Pastis, are o problemă cu Rusia şi Marea Britanie.

Rudolf Schwartz, german, spre 50, comisar de poliţie, mustaţă, uşor supraponderal, foarte înalt, simpatic. Vorbeşte puţin.

Anton (Toni) Demetriade, român, puţin peste 30, inspector principal de poliţie, a mai lucrat cu Stelian la un caz (*Filiera grecească*).

Mihail (Mişa) Sergheevici Puşkin, rus, peste 60, pensionar, consilier pe probleme de securitate, fost ofiţer KGB, apare unde nu te aştepţi şi ştie tot ce mişcă.

Natalie (Nati) Rădulescu, româncă, un pic peste 30, sociolog, directoare de editură şi fost ofiţer de informaţii, nu este frumoasă, lasă un şir de victime.

Doru Dumitrescu, zis DD-ul sau domn' profesor, român, între 30 şi 40, conferenţiar universitar la Bucureşti, istoric, analist politic, înalt, brunet, bine, aparent partenerul Nataliei.

Lulu Munteanu, româncă, 6 ani şi jumătate, fiica lui Stelian.

Lucia Lourenço, portugheză, 40 de ani, editor la *Lusitao Ediciones,* prietenă cu Stelian.

Luis Manuel Silva dos Santos, autor portughez de romane roz de suspans, vizitează România.

Valentin Neagoe, român, drept de muncă în Germania, angajat electrician, studii de istorie, victima crimei, (n. 1969).

Mihai Neagoe, tatăl lui Valentin, anchetat de ruşi şi comunişti (n. 1938).

Vladislav Neagoe, bunicul lui Valentin, mecanic din Lugoj, în *Waffen SS* (n. 1915).

Victor Minulescu, român, 29 ani, locotenent SRI, mic, paşnic, un creier, trage bine dacă e cazul.

Ioana Marcu, româncă, 22 ani, studentă la Universitate, în practică la „Trident".

Petra Marcu, româncă, 48 ani, mama Ioanei, contabil la Muzeul Naţional de Artă, a fost acolo în nopţile Revoluţiei.

Editori şi militari, agenţi ai MI6, CIA, KGB, jandarmi, poliţişti, echipe de intervenţie de la SRI, SPP, câini şi trecători, şoferi şi vizitatori...

CUPRINS

Bogdan Hrib Răzvan Dolea

BLESTEMUL MANUSCRISULUI

2007, octombrie, Pireu, Grecia.
Stelian Munteanu, fost jurnalist şi poliţist, editor şi detectiv de ocazie este anunţat de un prieten francez, inspector de poliţie că la Târgul de carte de la Frankfurt a fost găsit cadavrul unui electrician român. Ucis fără nici un motiv aparent!

1216, august, Ţara Bârsei, Transilvania.
Marele Maestru al Cavalerilor Teutoni, Hermann von Salza, înţelege că bătălia pentru ţinuturile carpatice e pierdută. Doar unul de-al locului, un român, poate duce lupta mai departe în apărarea creştinătăţii. Fratele Walter Schwartz a avut o mamă româncă şi pentru oamenii de aici, el este Vlad Negru. El va fi Întemeietorul... Doar aşa lupta poate fi dusă mai departe...

Întemeierea Ţării Româneşti, luptele pentru independenţă, marile mistere ale istoriei, cavaleri şi domnitori, catolici şi ortodocşi, iubiri interzise, alianţe secrete, crime şi execuţii... Opt secole de istorie în umbra misteriosului Manuscris. Un manuscris negru, un manuscris blestemat să nu poată fi citit niciodată...

www.blestemulmanuscrisului.tritonic.ro

www.tritonic.ro
www.tritonic.ro/blog
ISBN 978-973-733-224-0